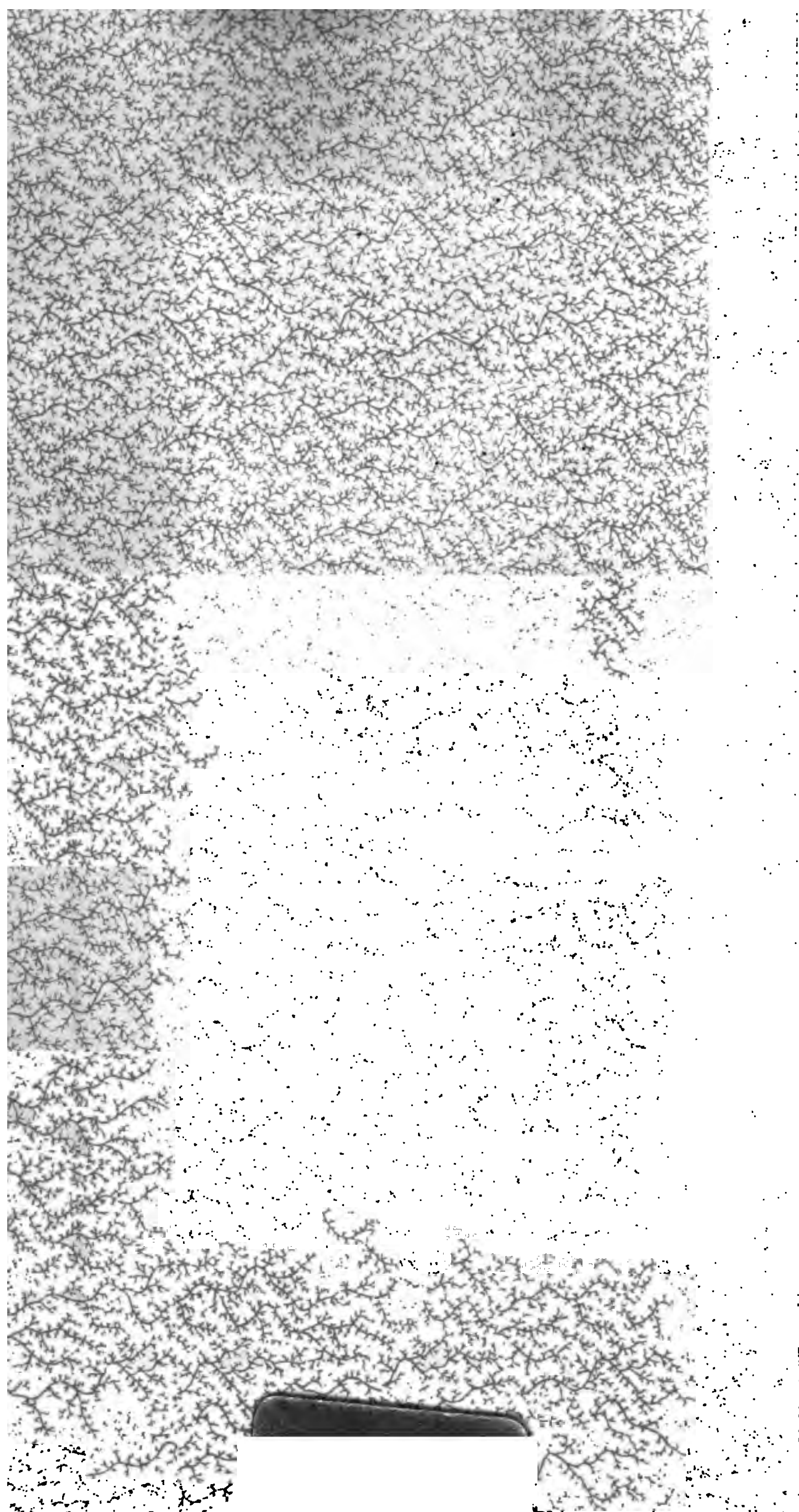
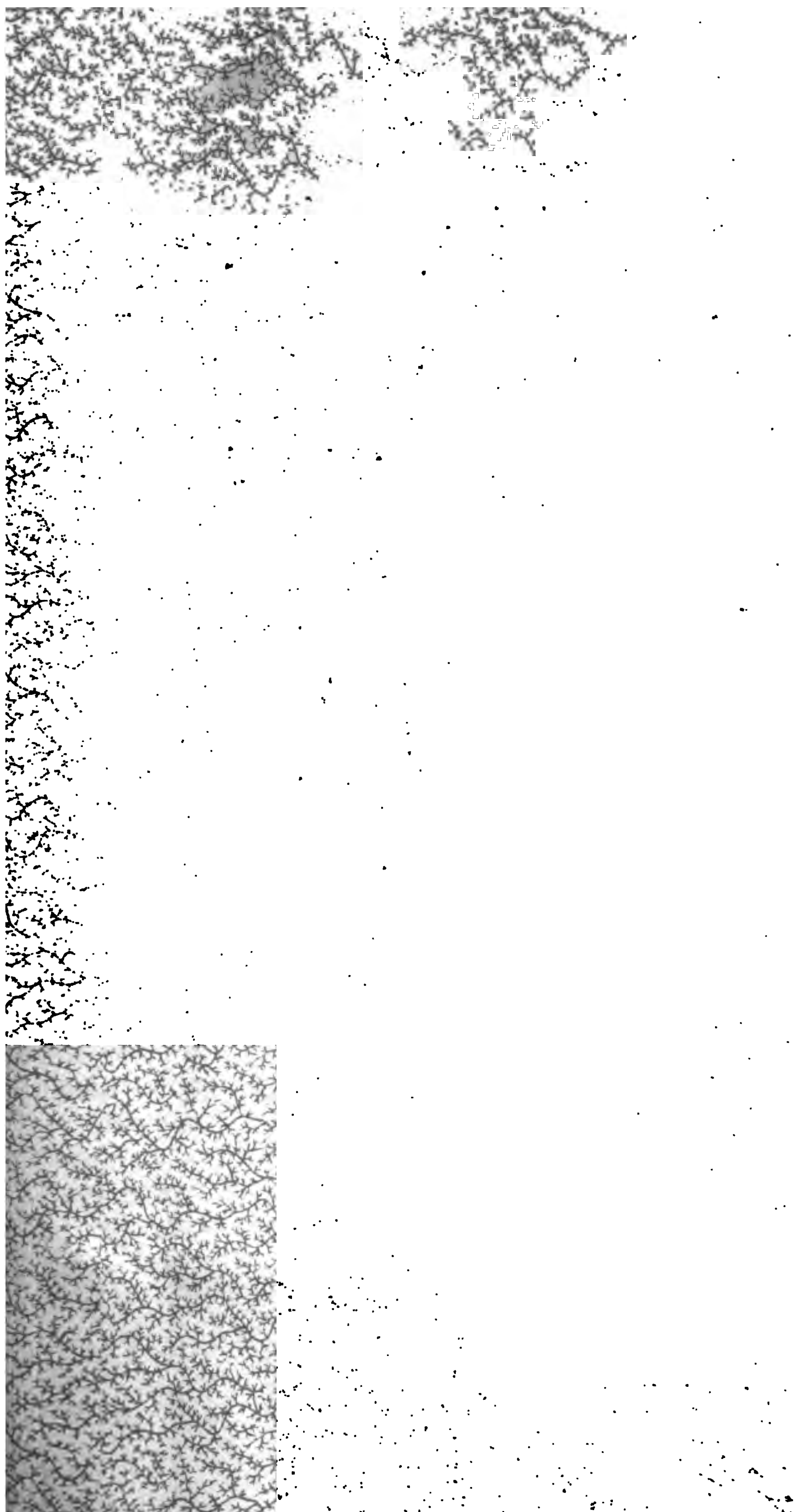

CAROLINA

OF

DE ZELFVERLOOCHENING.

CAROLINA

OF

DE ZELFVERLOOCHENING.

DOOR

MRS. HOFLAND.

UIT HET ENGELSCH.

Bl. 65.

Te AMSTERDAM, bij
TEN BRINK & DE VRIES.
MDCCCXXXVII.

CAROLINA

OF

DE ZELFVERLOOCHENING.

DOOR

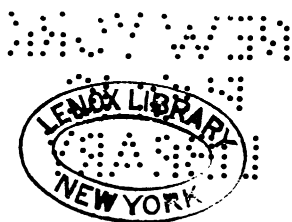
MRS. HOFLAND.

UIT HET ENGELSCH.

Bl. 65.

Te AMSTERDAM, bij
TEN BRINK & DE VRIES.
MDCCCXXXVII.

LENOX LIBRARY
NEW YORK

AAN DEN LEZER.

De Vertaler van het belangrijk verhaal, dat in dit boek aan het Publiek ter lezing wordt aangeboden, acht het noodzakelijk door eene korte voorrede dit werkje eenigermate aan den Lezer bekend te maken, om daardoor denzelven op het standpunt te plaatsen, waaruit het werk dient beoordeeld te worden. De inhoud van dit boek verschilt, in aard *en* strekking, *van de meeste der verdichte verhalen, Romantische stukken en andere voortbrengselen uit het rijk der verdichting, welke sedert eenige jaren in vele landen een gul onthaal vinden, en die ook in ons Vaderland, waar dezelve minder oorspronkelijk zijn, maar door vele vaardige Vertalers het burgerschap ontvangen, met gretigheid aangenomen en gelezen worden. Het volgende verhaal, hoezeer verdicht, hoezeer tot de gewrochten der verbeelding behoorende, wijkt af van den thans meest algemeenen smaak, of liever van den meest gewonen trant, waarin de stukken in het Romantische vak plegen vervaardigd te worden: het biedt iets anders aan, dan hetgeen de tegenwoordige Roman-lektuur meestal uitmaakt.*

Verre van een scherper en meer prikkelend voedsel te geven dan thans veelal aangeboden wordt, schenkt hetzelve eene meer gezonde en duurzamere spijs, om aan de wezenlijke en onveranderbare behoeften van verstand en hart te voldoen. Wij zouden bijna zeggen, dat in dit verhaal een hooger toon is aangeslagen, dan men gewoonlijk in het koor der verdichting aanheft; ten minste, dat er eene snaar is aangeroerd, van welke de heilige klank, in geschriften van dien aard,

thans minder wordt gehoord. Dit zouden wij kunnen staven uit den eenvoudigen aard *van dit boek, in vereeniging beschouwd met deszelfs gewigtige* strekking. *De meeste Romans en Romantische verhalen, die tegenwoordig het licht zien, zijn stout, hartstogtelijk van aard; zij bezitten de kracht* onder derzelver lezing *het gemoed hevig te bewegen, vele aandoeningen op te wekken, vele aandoeningen uit te lokken; doch deze lezing, die grootendeels door aangeprikkelde nieuwsgierigheid, of door belangstelling voor personen (niet voor zaken en grondbeginselen) opgewekt, wordt gaande gehouden, éénmaal geëindigd zijnde, houdt alles op. Andere bedoeling schijnen die geschriften niet te hebben, verder schijnen zij niet te strekken, of liever, kunnen zij naauwelijks strekken; — want, de zoo vele en zoo verschillende hartstogten, die bij den Lezer opgewekt worden, brengen hem telkens in eene nieuwe spanning, waarvan de indruk door de aanprikkeling en de herhaalde afwisselingen weldra vernietigd wordt; — de van zoo vele zijden hevig treffende aandoeningen maken elkander onderling krachteloos; de eene gewaarwording verdrijft en vernietigt de andere; wijl de menschelijke borst, gelijk een vaatwerk, slechts voor eene bestemde maat ruimte heeft. Moge de stroom der aandoeningen dan ook met toomeloos geweld daarover henen bruisen; hij vult het niet hooger aan, maar de overmaat van gewaarwordingen vloeit weg zonder bemerkt te worden. Eene reeks van sterke beelden, van buitengewone karakters, van schitterende tooneelen, van geluk of ellende, van deugd of ondeugd, moge ons voor eenen korten tijd in een' staat van overspanning brengen, of tot eene plotselijke geestdrift vervoeren; die opgewondenheid wordt dikwerf en spoedig door afgematheid en koele onverschilligheid gevolgd. De begoocheling is ras*

voorbij: het was eene luchtverheveling, die even spoedig verdween, als zij was opgekomen. (1)

Geheel anders is het met dit verhaal gelegen. Het is geen woeste stroom, die met onstuimig geweld zijne verborgene golven voortstuwt, die in zijn' onbedwingbaren loop alles verontrust, schokt en beroert, en in snelle vaart zijne gezwollene wateren met daverend gedruisch voortrolt, totdat dezelve plotseling verdwijnen in den onmeetbaren oceaan; — neen, het is een effen stroom, die als eene kalme beek daarheen vloeit, wiens rustige wateren zacht voortglijden en zonder geruisch zich een' vasten en zekeren weg banen. Immers, het verhaal, onder den titel van CAROLINA *of* de Zelfverloochening, *schetst in een eenvoudig tafereel de lotgevallen, voornamelijk, van twee deftige familiën; het maalt voorvallen en gebeurtenissen af, niet alleen zoo als dezelve* kunnen *plaats grijpen, maar bepaaldelijk, zoo als dezelve stellig meermalen voorkomen in den aanzienlijken stand volgens de tegenwoordige inrigting des gezelligen en maatschappelijken levens; — het brengt alzoo geene veelheid van hartstogten in beweging, het treft, roert en verontrust de ziel niet door eene mengeling van verschillende en zeer ongelijksoortige aandoeningen, maar het werkt re-*

---

(1) *Op de meeste geschiedkundige Romans en Verhalen, die in de laatste jaren werden uitgegeven, is natuurlijk het bovenstaande niet toepasselijk. Ook worden de zedelijke vorderingen in het Romantische hier geenszins miskend; het gebrek dat nog bestaat wordt alleen bedoeld en afgekeurd; — al is er veel in dit opzigt gedaan en verbeterd, er blijft nog veel te doen en te verbeteren over. Zonder deugd is er geen wezenlijk goed, geen waar geluk op aarde; zoo lang deze waarheid niet de bron is, waaruit de verdichting hare Idealen schept, noch het doel dat zij beoogt met dezelve aan het Publiek mede te deelen, zoo lang zal er nog veel te verbeteren overblijven.*

gelmatig, zacht, weldadig op het gemoed en laat er een' heilzamen indruk in na, welke niet ligt uit hetzelve zal uitgewischt worden. Dit mogen wij vertrouwen, omdat dit werkje eene geheel zedelijke strekking *heeft, omdat het een'* Godsdienstigen zin *ademt.*

En, niet door afgetrokkene stellingen, niet door drooge lessen, niet door dorre vermaningen, maar door den doorgaanden toon en de eigenlijke bedoeling des verhaals, is die zin in hetzelve duidelijk en onmiskenbaar: — ja, wij zouden het zelfs een Godsdienstig werk kunnen noemen, omdat Godsdienst en Zedelijkheid in den grond één en hetzelfde zijn, omdat ware zedelijkheid, de in gezindheden en daden verwezenlijkte Godsdienst is. In het gansche beloop des boeks blinkt door daden en voorbeelden het hoog belang der deugd uit; overal ziet men in hetzelve, welk eene onvergelijkbare waarde echte Godsdienstige grondbeginselen het leven, in al deszelfs tijdperken, bijzetten; hoe reine zedelijke begrippen, met zuiver Godsdienstig gevoel gepaard, den voorspoed in waarheid leeren genieten, den tegenspoed doelmatig doen verdragen.

Zou het dan te veel gezegd zijn, indien wij verzekerden, dat in het volgende verhaal een hooger toon is aangeslagen, dan veelal wordt aangeheven? Eeuwig toch en onveranderlijk zijn de voorschriften der deugd; hare lessen hebben nimmer eene bedriegelijke taal gesproken, nimmer een' valschen klank doen hooren. Wat meer is: nimmer hebben hare hemelsche akkoorden opgehouden eene weldadige harmonie in onze zielen te storten. De deugd blijft ons altoos even begeerlijk voor onze rust, voor onze tevredenheid, voor ons geluk; zij alleen kan aan ons wenschen en begeeren, aan ons hoopen en vreezen, deze rustelooze beweegraderen van het menschelijk gemoed, gepaste beweging, doelmatige rig-

ting en heilzame eenheid geven; — en zonder haar bezit, bestaat er voor den mensch geen wezenlijk heil, is er geen waar genot noch te verwachten, noch te denken. Wat de tijd ook bare, wat de veranderlijke loop der dingen op het tooneel der wereld opvoere, op deze zee der eeuwig afwisselende gebeurtenissen gaat alles verloren, behalve de werken der deugd; die *alleen zijn onsterfelijk. Wat de deugd heeft gesticht, kan de tand des tijds niet verwoesten. Het zaad, dat zij gestrooid heeft in de vore, hoe lang soms verholen in den schoot der aarde, brengt eenmaal zeker vruchten voort. . .*

Daarentegen, al wat zij niet heeft geadeld, wat haren onbedriegelijken stempel niet draagt, bevat de kiem der vergankelijkheid in zich, is onzeker van duur, broos en bouwvallig, en kan geen heilzamen invloed oefenen op den mensch. De ondervinding heeft het ten alle tijde bevestigd, dat ieder uitvloeisel van het menschelijk vernuft, dat ieder geschrift, met welke voortreffelijke eigenschappen voor het overige ook toegerust, niet alleen zeker te niet gaat, maar zelfs geenen wezenlijken, noch weldadigen indruk op het gemoed maakt, indien het geene zedelijke strekking heeft, — als het niet op de onvernietigbare beginselen der deugd steunt, — als het geene vruchten aanbiedt op dien heiligen grond ingeoogst en met die edele bedoeling gekweekt.

Het is vooral uit dit oogpunt, dat dit verhaal moet beschouwd en beoordeeld worden. De onbetwistbare waarheid, dat al wat strekken kan om deugd en goede zeden te bevorderen, niet alleen nimmer overtollig is, maar dat zelfs de geringste poging ter bereiking van dit verheven doel, nimmer geheel ijdel en vruchteloos wordt, heeft de Vertaler van dit boek voor oogen gehad, toen hij deze vertolking begon, voortzette, ten einde

bragt. Het verheugt hem met de werkjes van Mevrouw HOFFLAND *bekend te zijn geworden en daardoor zich in de gelegenheid te bevinden, zijnen landgenooten eene lektuur te kunnen aanbieden, die eene blijvende waarde bezit, dewijl zij aan de lessen der deugd krachtdadig herinnert, tot derzelver beoefening op eene eenvoudige, doch bevallige en innemende wijze, door raad en voorbeeld, aanhoudend aanspoort, — dewijl zij een beeld van dat geluk voor oogen houdt, welks tempel op de zekere grondslagen van zedelijkheid en Godsdienst is opgetrokken. Hij twijfelt geenszins of in een land, waar zulke gevoelens steeds naar waarde werden geschat, waar zulk eene taal steeds een' helderen weêrklank in de harten van velen heeft gevonden, zal dit verhaal met belangstelling gelezen worden en een' gewenschten indruk maken. Mogt deze gedachte door de uitkomst verwezenlijkt worden, dan zou de Vertaler den wensch van zijn hart bevredigd zien, zijne moeite dubbel beloond rekenen en zich aangemoedigd vinden, om dit stukje van Mevrouw* HOFFLAND *door één of meerdere van dezelfde Schrijfster te doen achtervolgen.*

EERSTE HOOFDSTUK.

» Hier is de inteekening-lijst voor de kleine school; dezelve is aan CAROLINA gezonden om er haren naam bij te voegen. Ik hoop dat zij ten minste voor vijf guinies teekenen zal, — ja, het zou mij *niet onaangenaam* zijn, indien het er tien ware, want ik denk dat zulks HENRIETTA MAITLAND zou doen blozen."

Deze woorden sprak Mevrouw ELPHINSTONE tot haren echtgenoot, die zich met een nieuwspapier bezig hield, op den oogenblik, toen een bediende met het inteekening-boek binnengekomen was, en door Mevrouw weggezonden werd om hare dochter te roepen, die op het voorplein wandelde.

ELPHINSTONE nam het boek uit de hand zijner vrouw aan, doorliep de weinige namen welke er reeds waren ingeschreven, en liet deze aanmerking volgen: » Ik zie! mijne Waarde! dat onze goede oude buurvrouw, Mevrouw HANWELL, de lijst opent met drie guinies voor de onderneming van deze jonge dame te geven; op haar volgen ongeveer tien personen, die ieder ééne guinie bijdragen; verscheidenen onder hen zijn menschen van rang, en allen ten minste van gelijken stand als wij zelven;

daarom kan ik *geene reden vinden*, waarom CAROLINA buiten de lijn zou treden, welke hare voorgangers haar als 't ware hebben voorgetrokken; te minder, omdat er in dezen slechts eene kleine jaarlijksche ondersteuning van onze weldadigheid gevraagd wordt."

» *Gij vindt geene reden!* waarde ELPHINSTONE! heb ik u, ruim eene week geleden, niet verteld welke boosaardige aanmerkingen door HENRIETTA MAITLAND op het *toilet* van onze lieve dochter gemaakt zijn, als ook op de kleedingstukken die zij aan vrouw WATERFORD geschonken heeft? — Heeft zij niet gezegd: » CAROLINA ELPHINSTONE kan nooit van eene guinie scheiden, vóór dat zij dezelve tweemalen heeft omgekeerd?" en daarbij gevoegd, » dat zij verzekerd was, dat CAROLINA zelve, met hare meid ieder stuk, hetwelk zij aan de weduwe en hare kinderen gezonden heeft, gemaakt had, opdat er maar weinig gelds zou verloren gaan?"

» Deze aanmerkingen van HENRIETTA MAITLAND," antwoordde ELPHINSTONE, » zijn al zeer onvoegelijk, maar niettemin zijn zij volkomen gegrond."

» Gegrond! Noemt gij ze gegrond? Een grootmoediger en edeler karakter dan CAROLINA bezit, bestaat er niet. Van haar gering en onbeduidend zakgeld geeft zij meer weg, doet zij in stilte meer goed, — maar het is niet noodig daarvan te spreken, indien haar vader zelf het haar belet, arm kind!" —

ELPHINSTONE zou gelagchen hebben, maar tranen van spijt en droefheid stonden in de schoone oogen

zijner vrouw, welke een omgang van twintig jaren nog niet van derzelver eersten invloed op zijn hart beroofd had; — met groote teederheid nam hij hare hand, zeggende:

» Lieve GEERTRUIDA! ons kind bezit inderdaad al wat gij zegt en nog meer; gelijk gij zelve, is zij edelmoedig van aard tot in het overdrevene, maar mijne lessen en haar eigen gezond verstand hebben haar de noodzakelijkheid geleerd, om haar eigen hart de inwilliging der beminnenswaardigste neigingen te weigeren, wanneer deze in strijd komen met meer gebiedende pligten. Naar mijn oordeel, kan CAROLINA ligt reden geven tot de aanmerkingen die een onbedachtzaam, ligtzinnig meisje, zoo als HENRIETTA MAITLAND is, in hare onkunde tegen haar uitbazuint; maar, het zou zeker in haar te misprijzen wezen, indien zij den rustigen weg harer pligten verliet, door te dulden, dat zulke oordeelvellingen invloed verkregen op haar gedrag."

» Ik verschil geheel van gevoelen met U," mijn Waarde! » Ik wilde haar over haarzelve doen blozen, ik wilde haar toonen dat Mejufvrouw ELPHINSTONE beide, de *middelen* en *den goeden wil* heeft om" — Hier hield Mevrouw ELPHINSTONE op, want hare dochter trad op dien oogenblik de deur in, die op het plein uitkwam. Het boekje dat aanleiding tot het vermelde gegeven had, op tafel ziende liggen, maakte CAROLINA gebruik van den daarbij staanden inktkoker en teekende haren naam, daar achter voegende: » voor ééne guinie."

» *Eéne guinie*, slechts ééne!" zeide de moeder,

het boek met blijkbare teekenen van teleurstelling opnemende.

» Dit is geheel voldoende, Mama! voor het doel hetwelk men beoogt, en gij weet dat de kinderen, die ten gevolge dezer bijkomende ondersteuning ter school zullen gaan, schoenen, mutsen en kleedjes noodig hebben, zoodat al mijne spaarpenningen daartoe vereischt worden. Ik zal met Sally BRADBURY dadelijk daarover spreken, ik vrees dat hare kinderen in een' zeer haveloozen toestand verkeeren."

» Ik zal JOHNSON zenden om daarnaar te vragen, doch ik bid u, verander deze *eene* guinie in *drie* ten minste, of HENRIETTA MAITLAND zal zeggen dat" —

» HENRIETTA mag zeggen en denken wat haar believt; ik zal voorzeker niet trachten hare goedkeuring te verwerven door dwaas te handelen, of iets te doen, dat aanmerking of tegenspraak zou veroorzaken; — hare zuster LUCIA is mij zoo veel waard, en vooral tegenwoordig zoo belangwekkend, dat ik volgaarne een der veelvuldige voorwerpen, waarop HENRIETTA haren hekel toepast, wezen wil; mits ik maar in vrede hare arme zuster moge gaan bezoeken."

» Maar gij werdt beleedigd, CAROLINA! ik ben overtuigd dat gij zeer boos werdt."

Dat is reeds eene week geleden, Mama! — Het was zeer onverstandig van mij, ik beken het; maar ik ben nog niet tot de jaren des verstands gekomen, dit is al wat ik ter verontschuldiging kan bijbrengen, voor de geraaktheid welke ik betoonde, over zulk eene kleinigheid.

Toen CAROLINA deze laatste woorden uitte, zag zij haren vader met een' eenigzins ondervragenden blik aan, want hij had een diep stilwijgen bewaard; de volkomene goedkeuring die zij op zijn kalm doch glimlagchend gelaat las, stelde haar weder gerust; zij belde, en zonder verdere uitlegging, gaf zij het boek aan den bediende terug.

De arme Mevr. ELPHINSTONE daarentegen scheen ontroerd en verdrietig; zij geloofde regt te hebben om boos te zijn, en in zeker opzigt de beleedigende partij te mogen straffen, maar, voor den tegenwoordigen oogenblik, was zij begeerig beide; hare gramschap en de bestraffing, op haren man en op hare dochter over te brengen. » Zij voor zich," merkte zij aan, » zag niet in, dat men de menschen moest toelaten, hen te beleedigen en straffeloos te belasteren; zij maakte geene aanspraak op ervarenheid in de gewetensleer of op de kunst, » om de slechtste reden de beste te doen schijnen," maar zij had een gevoel van regtvaardigheid, onuitwischbaar in hare ziel gegrifd, en dat gevoel leerde haar, eene onverdiende aantijging te wederstreven en boosaardige oogmerken te verijdelen.

» Maar HENRIETTA heeft zulk een oogmerk niet gehad; zij bezigt meestal scherpe uitdrukkingen, om bij dezen een' glimlach te verwekken, of bij genen bewondering van hare begaafdheden uit te lokken, — dit is een wreed, ik had bijna gezegd een onchristelijk vermaak, maar vele jonge lieden, zijn er aan onderhevig, en welligt ware ik onder het getal van dezelve geweest, indien ik niet beter onderwezen

ware. — Gij weet, de arme HENRIETTA heeft geene moeder meer."

» Maar, zij heeft eene voortreffelijke zuster, vijf jaren ouder dan zij zelve, van welker voorbeeld —

Deze inleiding van Mevr. ELPHINSTONE werd afgebroken, dewijl het voorwerp van het gesprek onaangemeld binnentrad. Zij was een mooi, wel opgewassen meisje van achttien jaren, met de uitdrukking van levendigheid en den blos der gezondheid op het gelaat; maar beide deze trekken waren toen zij binnen kwam, een weinig beneveld, omdat zij over eene zuster kwam spreken, die aan eene vergevorderde tering sukkelde.

» O, CAROLINA! wij zijn allen zoo verrast geworden! weet gij het reeds? De arme EVERETT heeft *Madras*, nadat hij er slechts eene maand geweest was, verlaten op een' brief van mijnen vader, die hem meldde dat LUCIA te raad gegeven was, om naar *Devonshire* te gaan; hij is verleden nacht hier aangekomen."

» Dit verheugt mij zeer, ik hoop dat zijne aankomst het lijden van uwe zuster veel verzachten zal."

» Dat zal het zeker! doch voor het tegenwoordige, heeft zijne komst haar veel erger gemaakt; de waakster zegt, dat zij nooit zulk een slechten nacht heeft gehad, thans is zij een weinig beter en ongeduldig om u te zien; zij zegt dat zij met u alleen hare kalmte zal wedervinden, en het is zeker, dat niemand haar half zoo veel goed doet, daarom ben ik hier gekomen; ik hoop dat Mijnheer en Mevrouw ELPHINSTONE zullen toestaan, dat gij met mij terug-

keert. — Is dat uw portret, hetwelk naast dat van uwe mama hangt?"

» Neen! het is de zuster van mijn vader, geschilderd toen zij een jong meisje was; ik heb mij nimmer laten portreteren." —

» En, indien ik in uwe plaats was, zou ik het nooit laten doen, of ten minste zou ik mijn portret niet naast dat van Mevrouw ELPHINSTONE hangen, opdat men niet mogt uitroepen:" » wat valt het daarbij af!" —

» Dit compliment had de kracht het voornemen, hetwelk Mevrouw ELPHINSTONE koesterde, te verswakken; (zij wilde namelijk voorwenden, dat hare dochter door eene vroegere belofte verhinderd was;) en de schuldige HENRIETTA haren invloed bespeurende, droeg zorg hare zaak geheel goed te pleiten; want hoezeer zij de eigenschap bezat, van bijtend te wezen in hare aanmerkingen, zoo had zij ook de gave van olie te storten in de door haar gemaakte wonden. Mevrouw ELPHINSTONE was thans meer getroffen geworden, door de waarheid die het jonge meisje omtrent haar betuigd had, dan door hetgeen zij lasteringen noemde, tegen hare dochter uitgestrooid; doch het kwam met haar gevoel beter overeen, zich de laatsten dan de eersten te herinneren. Voor dat de jonge lieden zich verwijderden, bedacht zij dat de overbrengster harer gezegden zeker alles vergroot had, en met veel waarheid deed zij de volgende opmerking: » dat het verkeerd is, ooit van de ijdele oordeelvellingen te gewagen, welke de eene nabuur bij toeval over den andere gemaakt heeft; — in

geen geval kan daaruit iets goeds ontstaan, terwijl er menig eene wond door geslagen wordt, die het hart voor jaren doet bloeden en al de genoegens verwoesten kan, die uit zachte gevoelens en vriendschappelijk verkeer voortvloeijen." —

» Zeer waar, lieve! zonder zich op zelfverloochening toeleggen, bestaat er inderdaad, hetzij voor sprekers of hoorders, geene mogelijkheid om in vrede te leven en in goed gezelschap te verkeeren. Er zullen ettelijke jaren verloopen, vrees ik, eer HENRIETTA deze nuttige deugd geleerd zal hebben; maar, van Mevrouw BARNARD, die hare ligtzinnige gezegden herhaalde, zou men meer bedachtzaamheid verwacht hebben; intusschen mag het u en mij tot troost verstrekken, dat ons dierbaar kind meer behoedzaamheid aan den dag gelegd heeft, dan men gewoonlijk bij iemand van zeventien jaren aantreft."

Mevrouw ELPHINSTONE trok aan de bel en beval haar rijtuig voor een toertje gereed te houden. Zij stemde volmaakt overeen met haren man, maar van alle deugden was die der zelfverloochening haar het minst eigen, en van alle onderwerpen was dit het laatste, waarover zij wenschte, dat de heer van haar hart uitweidde, daarom, te eerder zij hem aan de tegenwoordige schakel zijner gedachten kon overlaten, *des te beter*.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Toen de Heer ELPHINSTONE zijne vrouw trouwde, werd zij voor het schoonste meisje van vijftien jaren gehouden, dat men ooit in het westelijk gedeelte van *Yorkshire* aanschouwd had. Zij was de afstammeling van een oud en hoog aanzienlijk geslacht, dat dikwerf met edellieden was vermaagschapt geweest. Dewijl het aangeboren geschenk van schoonheid in haren persoon nog verhoogd werd, door eene fatzoenlijke opvoeding, door bevallige en schitterende manieren en door een voortreffelijk humeur, was de verwachting van den Heer RAVENSWORTH haren vader, welligt niet overdreven als hij voorspelde, dat zijne schoone dochter een aanzienlijker huwelijk doen zoude, dan een zijner voorouders; ofschoon hij met leedwezen daarbij bedacht, dat zij eene bruid zou worden *zonder huwelijksgoed.*

Het gebeurde echter niet, dat iemand met een' hoogeren titel, dan die van Baronet, (en deze was noch jong, noch rijk,) zich onder de aanbidders van de jonge schoone liet noemen; — jongere zonen uit aanzienlijke huizen, hebben zelden gelegenheid om te schitteren; ouderen voerde het toeval niet in haren kring.

Inmiddels kwam haar nabuur de jonge ELPHINSTONE van zijne reizen terug; aan een rijzig

en bevallig voorkomen paarde hij meer innemendheid en zachtheid van manieren, en veel meer beschaving en verstand, dan een harer bewonderaars bezat; geen wonder, dat de keuze van haar hart op hem viel, dat zij hem met al de gevoeligheid eener teedere vrouw, en met die onverzettelijkheid beminde, die kinderen eener toegeeflijke opvoeding eigen is. Het vlekkeloos karakter van ELPHINSTONE, zijn onbekrompen toestand, de gelijke rang en voorregten zijner familie, maakten het RAVENSWORTH onmogelijk hem de hand zijner dochter te weigeren; daarenboven, de edelmoedige huwelijksche voorwaarden, die ELPHINSTONE voorsloeg, in vertrouwen dat de vader voor zijne dochter een huwelijksgoed bij testament vermaken zou, deden RAVENSWORTH teregt besluiten, dat hij geene betere partij voor haar vinden zou.

RAVENSWORTH had een' zoon die meerderjarig werd, toen deszelfs zuster trouwde; uit de wijze waarop deze jongeling zijne loopbaan begon, kon men duidelijk afleiden, dat de gapingen, welke men zeide, dat in de familie-bezittingen gemaakt waren, nimmer door zijne hand zouden hersteld en aangevuld worden.

Bij de RAVENSWORTHS grensde de onbepaalde gastvrijheid aan verkwisting, de zorgeloosheid aan onwetenheid; aan het spreekwoord, dat zegt: » één steek bij tijds opgenomen behoudt er negen;" werd zoo weinig gedacht, dat men zich het tijdstip niet herinneren kon; dat de wettige draad, of de bewijzen van herkomst hunner goederen ooit gereed

waren geweest, wanneer dezelve noodzakelijk gevorderd werden, om de scheuren en verwoesting te heelen, die hunne buitensporigheid in hunne bezittingen gemaakt had. Indien één van de ouders van ELPHINSTONE geleefd had, toen zijne liefde voor de jeugdige schoonheid het eerst ontvlamde, is het waarschijnlijk, dat die getracht zou hebben, hem eene verbindtenis af te raden, met eene familie welker gedrag niet goedgekeurd kon worden; — maar beiden waren overleden, en als de oudste van zijn geslacht, had hij noch het voordeel, noch den last van een' raadgever te hebben. Hij zelf, nog geene vijf en twintig jaren oud, was een vurig, hartstogtelijk minnaar, trotsch op de kroon der overwinning boven menig een' mededinger behaald, en dankbaar voor de hand die hem dezelve toereikte. De gedachte aan geldelijk voordeel verachtte hij; voor de toekomst behoefde hij geene angstige zorg te koesteren, want hij had zijne zuster haar erfdeel uitgekeerd en haar een goed huwelijk doen sluiten; zijnen broeder had hij een uitzet gegeven, verre boven diens verwachting. Zijne goederen waren zeer uitgestrekt, en, ofschoon op den mannelijken erfgenaam vastgemaakt, in zulk een' staat van voorspoed, dat zij onbekrompene uitgaven toelieten. Slechts zelden biedt het menschelijk leven zoo gunstig een vooruitzigt aan, als hier zich voor ELPHINSTONE opende.

De jonge bruid had haren smaak en hare luimen; en dewijl zij gemakkelijk hare begeerten kon inwilligen, gebeurde het weldra dat dezelve toenamen, juist door het voedsel, waarmede zij verzadigd

werden. Hierdoor begon reeds in het eerste jaar van hun huwelijk het karakter van ELPHINSTONE eene eenigzins behoedzame plooi aan te nemen en van een' nadenkenden aard te worden. Doch zijne teederheid nam toe, en het genoegen vader te zijn geworden van een' beminnelijken zoon, verzachtte niet alleen zijne angstvalligheid, vrees en bekommering, maar deed hem zelfs gelooven, dat de moeder-zorgen zijne aangebedene GEERTRUIDA weldra geheel vormen zouden tot hetgeen zij wezen moest. Gelijk andere mannen, gewendde hij zich aan de gedachte, dat zijn jong en inschikkelijk vrouwtje weldra zou ophouden overdreven in hare begeerten, en verkwistend in hare levenswijze te zijn; maar ook, gelijk anderen, ondervond hij, dat jeugd en inschikkelijkheid niet noodzakelijk gepaard gaan, en dat een goed humeur, in de gewone opvatting van het woord, geenszins eene halsstarrige gehechtheid aan onze begeerten, en eene vrijwillige blindheid voor derzelver gevolgen uitsluit.

Het derde jaar na zijn huwelijk openbaarde zich de benarde toestand van zijnen zwager, die kort te voren met eene zeer beminnenswaardige vrouw getrouwd was. De oude heer RAVENSWORTH zelf bevond zich op dit tijdstip zoo ziek, dat het onmogelijk was hem over zaken te spreken; en behalve dat, wist men zeer wel, dat hij zijne hulp noch konde, noch wilde verleenen aan eenen zoon, wiens eerste dwaasheden hij aangemoedigd had, totdat zij in eene ongebondenheid ontaardden die hij verfoeide.

Onder deze omstandigheden werd ELPHINSTONE

verzocht eene groote som gelds te leenen, welke naar alle waarschijnlijkheid spoedig terug betaald zou worden, en welke alleen in staat was den schoonbroeder voor ondergang en verachting te beveiligen. Zijne vrouw hield overdreven veel van haren broeder, zij was behebt met die fijngevoeligheid, welke met familletrots veelal gepaard gaat, en daarbij weder op het punt moeder te worden; hare tranen waren onweêrstaanbaar, en het geld werd voorgeschoten.

Naauwelijks was deze hulp aangebragt, toen er in eene naburige stad eene Parlements-verkiezing op handen was. KAREL RAVENSWORTH besloot Candidaat voor dezelve te worden, om zich zoo doende tegen verdere vervolgingen vrij te waren. De kwelling welke deze dwaasheid zijnen vader gaf, berokkende dezen een' aanval der jicht, die, vereenigd met vroegere kwalen, zijnen dood veroorzaakte. De bezitting van zijns vaders goederen strekten alleen om den verblinden zoon aan te moedigen, met te meer volharding naar de eer te streven, die hij begeerde. De verkiezing werd betwist; slechts door eene buitengewone opoffering werd KAREL aangenomen; maar naar huis rijdende om zijne vrouw zijne overwinning mede te deelen, stortte hij van zijn paard en stierf dadelijk aan zijnen val. — Hij liet eene weduwe na en eenen zoon, goederen zwaar verpand, en — de schuld bij ELPHINSTONE, die niet alleen niet afgedaan, maar wettig zelfs niet erkend was, zoo dat dit uitschot voor altoos als verloren moest aangemerkt worden.

De plotselijke dood van haren vader en broeder, gaf een' sterken schok aan de gezondheid van Mevrouw ELPHINSTONE, en de teedere echtgenoot kende geene andere zorg, dan voor derzelver herstel al het mogelijke aan te wenden. Toen men verandering van woonplaats aanraadde, bragt hij haar eerst naar *Londen*, daarna naar *Bath*, in welke laatste plaats zij zoo zeer in beterschap toenam, dat men het raadzaam achtte zich er voor eenigen tijd te vestigen. ELPHINSTONE huurde eene woning voor zijne vrouw en keerde huiswaarts, alwaar de zaken van hare famille zijne toezigt gebiedend vorderden.

ELPHINSTONE las het testament van zijnen schoonvader, in hetwelk geene andere melding van de dochter gemaakt werd, dan eene ernstige aanbeveling aan zijnen zoon, om zijn best zoo veel mogelijk voor haar te doen, wel wetende dat zij tot dusverre nog niets gekregen had. Daarna bevlijtigde hij zich om op de best mogelijke wijze de zaken van de weduwe en van haar kind in orde te brengen, en zat hij met eene moederlijke teederheid bij de wieg van zijne eigene schoone, doch zwakke zoontjes; gedurende dien tijd hield de moeder zich ongelukkig op eene zeer verschillende wijze bezig. Te huis onophoudelijk ingewikkeld in drokke bezorgingen, in verbeteringen, in vermaken, enz., had zij ongelukkig in hare nieuwe woning eene afleiding gezocht in het kaartspel, eene, te dien tijde, in het oog loopende buitensporigheid der vrouwen uit de hooge kringen der zamenleving. Onbekend zijnde en met

het spel en met de spelers, die haar omringden, geraakte zij in korten tijd zoodanig in schulden, dat dezelve bijna dubbel het verlies van wege haren broeder geleden, bedroegen; ofschoon zij zich in het begin gevleid hadde die som te winnen en aan haren man weder te geven.

Het was zeer gelukkig dat ELPHINSTONE, door genegenheid voor zijne vrouw gedrongen, geenen tijd verloor om naar *Bath* terug te keeren; de korte maand zijner afwezigheid had niet minder het koortsachtig gestel zijner rustelooze vrouw geschokt, dan de beurs van haren echtgenoot geledigd; — zijne verhevene en edelmoedige ziel moest zich aan duizend kwellingen onderwerpen. De pijnlijke verklaringen, de heete tranen, de teedere vergiffenis, het naauwgezet eergevoel door ELPHINSTONE aan den dag gelegd, kunnen wij hier niet beschrijven; genoeg is het te zeggen, dat er jaren lang over deze omstandigheden een nevel, een koude nevel hing, hoezeer echter eene onafgebrokene teederheid en eene algeheele vergetelheid steeds trachtten die koude dampen van de schuldige partij af te weren, en voor haar onmerkbaar te maken. En inderdaad, een kort tijdverloop verdreef de zorgen van Mevrouw ELPHINSTONE, dewijl dezelve slechts geldzaken betroffen; dit kon men ligtelijk opmaken uit de houding die zij voor het oog der wereld aannam, — maar — de onverbiddelijke dood ontnam haar achtereenvolgend hare drie zonen.

De kinderen van vrouwen beneden de twintig jaren, achten wij zeer in gevaar een' vroegtijdigen

dood te sterven; of zulks door een gebrek aan levenskracht in hare gestellen, of door ontbering der noodwendige zorgen, die zeer jonge moeders niet zelden verzuimen, veroorzaakt wordt, kunnen wij niet beslissen. In haar twee en twintigste jaar werd GEERTRUIDA moeder van CAROLINA, die tot groot verdriet van haren vader, het laatste kind bleef. Het was natuurlijk dat hij den wensch koesterde, zijne vaste bezittingen aan een' zoon natelaten, te meer, om dat zijn broeder steeds ongehuwd bleef.

Het genoegen dat hem de opvoeding zijner dochter verschafte, vergoedde hem deze teleurstelling, en hoezeer hij niet konde nalaten, zich ten haren opzigte wat ongerust te gevoelen, omdat hij wel wist, dat hare fortuin in 't geheel niet geëvenredigd wezen zou, aan den voet op welken hij thans leefde, zoo mogt men hem echter op het tijdstip, dat ons verhaal een' aanvang neemt, *een gelukkig man* noemen, want, hij beminde zijne vrouw met al de warmte der eerste liefde, en als hij bedacht, dat in de uren der grootste afleiding, zij nooit voor een oogenblik opgehouden had, voor hem de meest uitsluitende persoonlijke achting te gevoelen, vergat hij dat zij *éène fout* had. Hij kende hare neigingen, hij bewaakte haar gedrag, en wanneer zij in hare uitgaven te verre ging, zocht hij door eigene onthouding of door voorzigtigen ijver in het beheer zijner landerijen, het te kort weder aan te vullen, dat zij in de vastgeregelde inkomsten veroorzaakt had. De dwalingen der moeder voor de oogen zijner dochter te verbergen, en deze dochter voor dergelijke dwa-

lingen en derzelver gevolgen te behoeden, was de grootste bezigheid zijns levens; hier voegde hij de meest naauwgezette oplettendheid en inachtneming zijner eigene woorden en daden bij, opdat dezelve geene aanleiding zouden geven, tot onaangename herinneringen voor haar, die hij steeds met bewondering aanschouwde, die hij steeds met teederheid beminde.

Deze handelwijze was later zoo veel te noodzakelijker geworden, daar Mevrouw ELPHINSTONE toen voor het eerst in haar leven over het verledene begon na te denken en voor het toekomende te overleggen, — en van het tijdstip af, dat hare dochter den ouderdom bereikt had, waarop zij zelve getrouwd was, vermenigvuldigden zich bij haar de uren van overdenking. Deze bragten haar tot de overtuiging, dat haar vader en broeder haar niet goed behandeld hadden, door haar zonder bruidschat te laten, — en dien ten gevolge, dat zij ten hoogste dankbaar moest wezen omtrent den edelmoedigen echtgenoot, die haar van alles had voorzien, zoo veel zijn vermogen toeliet. Zij bleef nogtans partijdig voor de goederen en den naam van RAVENSWORTH, en zij beminde haren neef boven al wat er op aarde was, uitgezonderd hare dochter; ja, er waren zelfs oogenblikken, namelijk, wanneer zij hem beschouwde als den eenigen stamhouder van haar geslacht, dat men zeggen kon, dat zij aan *hem* de voorkeur gaf. —

Wanneer deze gedachte bij haar opwelde, was de grootste wensch van haar hart, een huwelijk tusschen de beide partijen daar te stellen, een wensch met welken de weduwe RAVENSWORTH geheel instemde,

niet minder uit een gevoel van regtvaardigheid, dan uit de bijzondere achting en liefde, welke zij voor CAROLINA gevoelde, die haar peetekind was en haren naam droeg. De wenschen der dames werden menigwerf, gedurende de jeugd der beide kinderen, voor ELPHINSTONE ontboezemd; maar hij antwoordde altoos met de verzekering, » dat, indien de kinderen haar voornemen bemerkten, zij er door leeren zouden aan elkander te mishagen;" en dat, » indien zij eenige middelen te werk stelden, om haar doel te bereiken, hijzelf het te keer zou gaan." Ieder stemde dus toe, de zaak haren eigenen gang te laten gaan, ofschoon de beide moeders zulk een huwelijk toch te ernstig begeerden, om geheel werkeloos te blijven, indien de omstandigheden hare wenschen begunstigden.

Van den jeugdigen RAVENSWORTH zelven kon men vrijelijk zeggen: » hij had noch het gelaat, noch het oog, dat de jonge meisjes gewoon zijn te schuwen," want de schoone gestalte en innemende houding, welke zijne voorouders kenmerkten, schenen zich in zijn persoon te vereenigen, en in zijne jeugd vertoonden zijne trekken eene treffende gelijkheid aan die van zijne bevallige tante. Gelijk zij, was ook hij opgeruimd van humeur, zorgeloos, openhartig en naïf. Afkeerig van letteroefeningen, maar zeer overgegeven aan de vermaken van het land-leven, werd hij reeds zeer vroeg gehard en sterk, en de blaam van verwijfdheid hield weldra op, zich met den lof te vermengen, dien men zijne mannelijke schoonheid toebragt. Hij bezat veel persoonlijken moed, maar weinig kracht tot inspanning van den geest, hij wilde

liever met den degen, dan met redenen beslissen, hij kon medegesleept worden door een' iegelijk, die zich de moeite wilde geven hem op het dwaalspoor te brengen. —

De spaarzaamheid van Mevrouw RAVENSWORTH, ondersteund door de verstandige raadgevingen van ELPHINSTONE had, gedurende de lange minderjarigheid van KAREL, zijne bezittingen niet alleen van schulden gezuiverd, maar zelfs was er eene aanzienlijke som van gereed geld bijeengezameld, waarmede hij zijne loopbaan kon intreden, als een schitterende wereldling of als een braaf man; want de vorderingen van zijns vaders schuldeischers, en bepaaldelijk die van zijnen oom ELPHINSTONE, had zijne moeder hem kenbaar gemaakt, van den tijd af, dat zijn verstand rijp was om zulks te bevatten. Het was waarschijnlijk, dat ELPHINSTONE wachtte, om te zien, welke grondbeginselen de jongeling aan den dag leggen zou, alvorens zijne toestemming tot eenige buitengewone toenadering te geven; want, zonder den schijn aantenemen, van zijnen neef den omgang met zijne dochter te weigeren, had hij echter de laatste drie jaren gezorgd, dat CAROLINA weinig van haren neef, die toen te *Oxford* was, gewaar werd. Dat weinige echter wekte hare gedachten op, en verplaatste dezelve in den tijd, toen de zachtste genoegens des levens in het bijzijn van KAREL genoten werden, en er was nimmer een tijdperk in haar leven, in 't welk zijne, waarlijk beminnenswaardige moeder, haar zoo dierbaar was geweest als tegenwoordig! —

Zoo hebben wij onze lezers in den kleinen kring binnengeleid, met welken wij hem nader wenschen bekend te maken; thans zullen wij onze jeugdige heldin in de kleedkamer van LUCY MAITLAND volgen.

DERDE HOOFDSTUK.

Toen CAROLINA het vertrek harer vriendin binnentrad, vond zij haar in dien toestand van koortsachtig ongeduld, dien de bedroefde niet zelden ondervindt, want zij zag met verlangen CAROLINA te gemoet, om de gansche volheid harer liefde en dankbaarheid in een hart uit te storten, dat zij geschikt achtte, om iedere verhevene handelwijs en edele aandoening, naar derzelver hooge waarde te schatten. » Zijnen roem, zijne fortuin, zijne eer, ja, alles offerde hij voor mij op," riep zij uit, — » Gode zij dank! op het tijdstip dat hij terug keerde, werd zijne tegenwoordigheid niet onmiddelijk gevorderd; maar mijn vader zegt, dat er oorlogsgeruchten in omloop zijn, indien dezelve bewaarheid worden, moet hij zoo spoedig terugkeeren als hij gekomen is. Ik hoop dat het warme weder eener volgende maand mij weldra herstellen zal, opdat ik hem vergezellen kunne en de reis mijne herstelling voltooije."

CAROLINA was eene te edelmoedige nabuur voor de kranke armen in de bezittingen van haren va-

der geweest, om niet de volstrekte onmogelijkheid van de genezing harer vriendin in te zien, en dikwerf had zij gewenscht haar in godsdienstige overdenkingen en Christelijke hoop, die opbeuring en dien troost te doen vinden, waarmede zij zoo menigmaal in de hutten der armoede het sombere doodsbed had vervrolijkt. De overtuiging, dat de komst van EVERETT, als een nieuwe prikkel harer teedere aandoeningen, voorzeker hare ziel nog verder van den regten koers naar de eenige haven, in welke zij ankeren moest, afleiden, en de teleurstelling die haar wachtte, nog verbitteren zou, bedroefde CAROLINA uitermate, en het was met groote moeite, dat zij de uitdrukking harer angsten en gewaarwordingen beteugelen kon. De tranen die in hare oogen parelden, zeiden der zieke welligt beter dan woorden, dit zouden hebben kunnen doen, wat er omging in het hart van hare jonge vriendin, want plotseling legde zij hare uitgeteerde wang op haar hoofdkussen en lispelde een kort gebed.

Eenige minuten daarna, kwam Kapitein EVERETT binnen, in zijne hand de eerste lente-viooltjes houdende, die hij had kunnen vinden en die hij volgens de aanduidingen van LUCIA, gezocht had. Hij was een schoon jong mensch, van ongeveer vier en twintig jaren, met een hoog gewelfd voorhoofd, over hetwelk » schitterende lokken zich kronkelden op eenen blanken en effen grond," terwijl het onderste gedeelte van zijn aangezigt, door de zonnestralen van de luchtstreek die hij onlangs verlaten had, eenen donkerbruinen tint had aangenomen. CAROLINA sloeg wei-

nig acht op zijne gelaatstrekken, maar derzelver uitdrukking kwam haar voor van eene onvergelijkbare bevalligheid en teederheid te zijn, en voor een oogenblik verwonderde het haar niet, dat LUCIA hare langdurige krankheid, hare aanhoudende koorts, haar uitgeteerd voorkomen vergat, en aan het weinige leven, dat haar nog overbleef, vasthield, dewijl zij dat leven deelen zou, met een' man zoo vriendelijk, zoo beminnenswaardig en zoo gelijk aan haren geliefden vader.

Gedurende den ganschen langen dag bleef de vreemdeling den eersten indruk waardig, dien hij op haar gemaakt had. Andere huisgenooten bezochten de ziekenkamer en verdwenen weder; de vader was te veel aangedaan, en niet in staat zijne aandoeningen te bedwingen; de levendige HENRIETTA wierp in de kortstondige vlagen van haren ijver, de geneesmiddelen omver, morste met het gerstewater, en was spoedig genoodzaakt zich zelve te verwijderen; alleen de krijgsman bleef bestendig bij de kranke. Met het hart tot in het binnenste diep gewond, met het oog dikwerf onwillekeurig van tranen glinsterende, was hij onafgebroken bezig hetgeen zij behoefde in hare oogen te lezen, elken wensch voor te komen, en zijne vroegere gewoonten en eigendommelijke manieren tegelijk ter zijde stellende, werd hij door de herscheppende hand der liefde, de geduldige dienaar, de bekwame verzorger, de vaardige helper, van — en het gepaste gezelschap voor zijne beminde.

Wanneer de uitgeputte kranke rust begeerde,

heerschte de diepste stilte in het vertrek, en de wisseling van een' gelijkaardigen blik tusschen de vriendin en den minnaar, zegde beiden welke behoefte er gevoeld werd. Wanneer zij weêr vrijer adem haalde en lust tot spreken gevoelde, verhaalde haar EVERETT van zijne reis, of beschreef haar de nieuwe wereld, die hij bezocht had. Al wat hij zeide was van den meest onderhoudenden aard, en indien zijne verhalen te veel tot vrolijkheid overhelden, was hij bereid met eene zachte doch helder klinkende stem, een geliefkoosd dichtstuk of een ernstig betoog voor te lezen. Als de zwakke lijderes zich bewegen moest, bevredigde hij hare wenschen dadelijk, door haar op eene voorzigtige en zachte wijze te ondersteunen, en wanneer soms ongesteldheid en lijden, haar eene bittere klagt afpersten, werd die klagt met hetzelfde deelnemend medelijden vernomen, het welk zijn blik en zijne woorden kenmerkten, terwijl hij hare dankbetuigingen ontving, met onuitsprekelijke liefde en eene smartelijke aandoening, welke hij onderdrukte, ofschoon dezelve naauwelijks te verdragen ware.

LUCIA noodigde CAROLINA zoo dringend om toch spoedig weder te komen, dat zij het gereedelijk beloofde; — iederen dag, zag men haar in hetzelfde droevig tooneel deelnemen en getuige zijn van dezelfde onveranderlijke en standvastige toegenegenheid. Zij bespeurde echter met eene droefgeestige zelfvoldoening, dat LUCIA ophield over hare herstelling te spreken, en dat het Nieuwe Testament en een klein boek getiteld: » Een woord voor bedroefden" alle

andere werken vervingen. Op zekeren avond, toen haar rijtuig te laat kwam, en de Kapitein EVERETT naar beneden was gegaan, om er naar te vernemen, nam LUCIA, terwijl CAROLINA bukte om haar voorhoofd te kussen, de gelegenheid waar, haar deze woorden toe te fluisteren: »Dierbare CAROLINA! vaarwel! — zij het u tot troost te weten, dat ik mij omtrent mijnen toestand niet bedriege, en dat ik gereed ben de roepstem van mijn' Hemelschen vader te gehoorzamen; maar van scheiden kan ik niet spreken; ik durf noch de kalmte van mijn eigen gemoed storen, noch de droefheid opwekken van hem.... gij verstaat mij, CAROLINA! — bid voor mij, dierbare! dat mijn tegenwoordige toestand tot mijn einde toe, mag voortduren, en wanneer ik verscheiden ben, smeek ik u de troosteresse te worden van den ongelukkigen EVERETT."

Het is onmogelijk de hevige aandoeningen te beschrijven, die CAROLINA gevoelde, toen LUCIA deze woorden uitsprak; hare tranen vloeiden in weerwil van haar zelve en haar hart klopte bijna hoorbaar. Zij wilde echter aan hare droefheid niet zoo zeer toegeven, dat zij de eerbiedwekkende kalmte verstoorde, van haar die zij reeds als een engel beschouwde, en wier zelfbeheersching en gelatenheid zij als een voorbeeld aanmerkte, hetwelk haar pligt en voorregt tevens was, zoo lang zij leefde, als een' schat te bewaren. Op een' zachten toon antwoordde zij: »Lieve LUCIA! voor u bidden zal ik en" — Hetgeen zij verder wilde zeggen, werd afgebroken door de terugkomst van Kapitein EVERETT, die

CAROLINA de hand aanbood, om haar naar het rijtuig te geleiden.

Het zij dat de zigtbare ontroering waarin zij toen was, het medelijden van Kapitein EVERETT opwekte; hetzij dat zijn eigen hart door nieuwe bezorgdheid, over de toenemende zwakte van LUCIA verontrust was, dit wist zij niet; maar er was in de streelende minzaamheid der weinige woorden die hij haar toevoegde, een zeker iets dat haar gevoel kwetste, en den enkelen oogenblik dat zij hem aanzag, bemerkte zij, dat hij haar met een' blik van bewondering aanschouwde, die haar beleedigde en bedroefde. Thans, nu haar geest » in gemeenschap was met den hemel," nu de onzigtbare wereld voor haar geopend scheen, om een zoo lang en zoo hartelijk bemind schepsel als LUCIA te ontvangen, nu was het smartelijk, door eene gewone omstandigheid afgetrokken te worden, van eene beschouwing zoo verheven en zoo belangrijk; en het was dit te meer door de gedachte, dat iemand, dien zij als een' broeder achtte, en dien zij tot dus verre als een toonbeeld van menschelijke voortreffelijkheid beschouwd had, zijne edele standvastigheid en zijne innige smart om dat wezen, dat hij zoo lang en zoo hartelijk beminde, voor een oogenblik vergeten konde.

Dewijl geen sterveling meer vrij kon zijn van persoonlijke ijdelheid, dan CAROLINA, en zij al dat gevoel van hooge en romantische liefde bezat, hetwelk een zuiver hart en de scheppende verbeeldingskracht van den zeventienjarigen leeftijd eigen is,

wanneer het verkeer met menschen nog geene verkeerde indrukken nagelaten heeft, kon zij ook niet op de gedachte komen, welk eene groote, hoezeer voorbijgaande belangstelling hare eigene schoonheid en droefheid mogten verwekt hebben; want zij dacht alleen aan LUCIA en aan den vreesselijken weg, dien zij weldra betreden zou; en voor zoo verre als zij aan den minnaar dacht, had zij ernstig begeerd, dat hij spoedig door den dood weder hereenigd mogt worden met haar, aan wie hij zoo geheel zijn leven had toegewijd. Dit geliefkoosd denkbeeld gestoord te zien, bedroefde haar zoo zeer, dat zij met ijver de herinnering trachtte te verbannen aan dien ligten handdruk, en aan dien, meer dan medelijdenden toon der stem, die haar ontroerd had; zij zocht dit te vergeten door haar gemoed in gebeden uit te storten voor de dierbare lijderesse, bij welker menigvuldige deugden zij thans hare gedachten bepaalde, met al die edele geestvervoering, door welke de ware liefde een offer, voor het graf bestemd, heiligt en vereert.

Ofschoon CAROLINA op dien tijd, en door hare liefde, en door hare verbeelding, de deugden van hare vriendin te hoog verhief, zoo is het toch zeker, dat zij al wat die vriendin opofferde, niet naar deszelfs geheele uitgebreidheid waarderen, noch zich een juist denkbeeld vormen kon, van de zwarigheden die LUCIA in haar hart ontmoette, eer zij geheel de hoop kon vaarwel zeggen, van het leven te deelen met iemand, aan wien haar thans de dankbaarheid, niet minder dan vroeger de liefde verbond. LUCIA

had in hare godsdienstige beschouwingen, noch van haren vader, noch van hare zuster eenige leiding ontvangen, en ofschoon zij wist dat CAROLINA, hoe jong zij ook ware, meer kennis en meer godsvrucht bezat, dan iemand anders van hare bekenden; ofschoon zij bewust was, dat het hart harer jeugdige vriendin met angst en kommer voor haar vervuld was, toch had zij den moed niet, haar over zulk een verheven en aandoenlijk onderwerp te spreken. In de stilte harer slapelooze nachten had haar hart licht en troost van den Hemel gezocht en gevonden, en het woord van God, haar voorgelezen door hem, die voor hare oogen steeds het licht des levens scheen, had in haar gemoed die gezegende hoop uitgestort, die zoo onontbeerlijk is voor hen die » in de vallei van de schaduwe des doods" wandelen. Menigmaal was zijne uitspraak belemmerd, menigmaal zwom zijn oog in tranen en weigerde als 't ware, die zegenrijke regels te volgen, die hij nogtans gevoelde » de zaligheid des levens" aan te brengen, niet alleen *aan haar*, die hij niet langer als eene bewoonster dezer wereld konde beschouwen, *maar ook aan hemzelven*; en echter, het stilzwijgen zetelde op de lippen van beiden, door de gedachte aan den oogenblik die hen weldra van elkanderen scheiden zou. —

Het is in het jeugdige tijdperk des levens, voor dat banden van zulk een' onverbreekbaren aard zich rondom het hart gestrengeld hebben, — voor dat zorgen dezer wereld, die voor eene toekomende hebben verdrongen, dat de zuivere vlam der gods-

vrucht » onvermengd met het lagere stof" ten Hemel rijst. Jeugdige menschen, zelfs in den dageraad des levens en te midden der geñieting hunner gelukkigste dagen, vinden het zoo moeijelijk niet, het aanzijn te moeten derven, als zij, die verbonden zijn aan het leven door deszelfs aandoeningen, en daaraan zelfs geboeid worden, door de zorgen van hetzelve; en het is daarom ook, dat CAROLINA, terwijl zij aan het karakter van LUCIA, den lof eener meer dan menschelijke grootheid toezwaaide en haar der aanbidding van haren getrouwen minnaar geheel waardig achtte, echter niet op den juisten prijs den strijd en de worsteling schatten kon, van eene gevoelige vrouw, met al de zachtheid harer natuur, gehecht aan hen die haar omringden, en zelfs in het uur der hope voor eene toekomst beducht, welke haar verschrikkelijk voorkwam, omdat zij *die der scheiding* was. —

VIERDE HOOFDSTUK.

Op het nadrukkelijke verzoek van CAROLINA, vergezelde Mevrouw ELPHINSTONE haar den volgenden morgen naar het huis van den heer MAITLAND; maar dewijl HENRIETTA den toestand van hare zuster als veel verergerd beschreef, werd zij, tot hare groote geruststelling, niet verzocht de zieke te gaan zien.

Voor de eerste maal bevond zich Kapitein EVERETT niet op zijnen post, en LUCIA lag op haar leger uitgestrekt, oogenschijnlijk in rust en vrij van koorts, want hare wangen waren zoo wit als de muts, die dezelve half bedekte. Uit hare groote, heldere oogen schitterden, als naar gewoonte, stralen van genoegen, toen CAROLINA naar haar toe kwam; en dadelijk begon zij haar mede te deelen: »dat zij haren getrouwen MARTIJN EVERETT overreed had, om tot gezelschap van haren vader een luchtje te scheppen, deels omdat zij zich werkelijk beter gevoelde, deels omdat zij iets van gewigt aan *haar* te zeggen had."

Het was niet zonder moeite, dat de kranke deze woorden uitbragt; toen zij de laatste derzelve uitsprak, gaf zij door eenen blik aan hare verzorgster haar verlangen te kennen, dat zij zich verwijderen zou. De goede vrouw, die eene oude dienstbode der familie en zeer gehecht aan hare jonge meesteresse was, scheen dit verzoek niet gewillig te gehoorzamen; met tegenzin rigtte zij hare schreden naar de deur, en niet zonder CAROLINA te doen opmerken, dat een enkel woord voldoende zou wezen om haar terug te roepen.

»Lieve CAROLINA!" sprak LUCIA, »antwoord mij openhartig, bemint gij KAREL RAVENSWORTH? Men verhaalt het in de nabuurschap, maar ik moet het uit uw eigen mond hooren."

»Of ik mijnen neef KAREL bemin? ja zeker, ik bemin hem."

»Och, neen! ik weet, dat gij hem niet bemint;

namelijk, dat gij hem niet bemint, zoo als ik mijnen MARTIJN bemin of bemind *heb*; vraag het uw eigen hart, en antwoord mij opregt.... maar dat zult gij doen, indien...."

De moeite om te spreken, vorderde bij LUCIA eene inspanning, te groot voor hare krachten, zij kreeg een' hevigen aanval van hoest; de bediende kwam in de kamer terug, en hielp CAROLINA om haar op te heffen; toen de hoest over was, verlangde zij weder nedergelegd te worden; zij klaagde, dat er niemand was, die haar hulp kon toebrengen, en door een' onrustigen blik naar het venster, gaf zij hare begeerte te kennen, dat EVERETT zou terugkeeren; gelukkig kwam hij reeds op denzelfden oogenblik, en CAROLINA haastte zich om hem te roepen. Hij antwoordde zonder haar aan te zien, en eilende naar den sofa, waarop men LUCIA nedergelegd had, vroeg hij: »wat hij voor haar konde doen?" Het antwoord was te zacht om gehoord te kunnen worden, maar hare blikken wendden zich snellijk van hem naar CAROLINA, daarna staarden dezelve vol liefde op haren vader, en eindelijk bleven zij gevestigd op haren minnaar, dien zij nog met teederheid aanschouwde, toen een diepe zucht het teeken gaf, dat zij voor altijd verscheiden was.

De omstanders dachten dat zij eene flaauwte gekregen had, doch de meer ervarene zieken-oppaster was maar al te zeer verzekerd, dat zij dood was. Te regt vermoedde zij, dat de kranke eenig voorgevoel had gehad van de verandering die op handen was, en dat, schoon zij in hare laatste oogenblik-

ken begeerd had, hen die zij zoo lief had, bij haar te zien, zij echter voorbedachtelijk haren vader en minnaar uitgezonden had, om hun de droefheid, die zij als getuigen van haar afsterven gevoelen zouden, te besparen. — Over de aandoeningen, die de overtuiging der noodlottige waarheid volgden, moeten wij eenen sluijer trekken; er zijn slechts weinige menschen, die uit ervaring weten, dat wij op dusdanige verandering, in betrekkingen die ons dierbaar zijn, nooit zoo zeer zijn voorbereid, dat de dood ons eindelijk niet bij verrassing overvalt, en voor eenigen tijd met droefheid overstelpt. Dan bemerken wij, hoezeer wij dit te voren niet bespeurden, dat wij verwacht hebben, dat er ten onze gunste wonderen zouden geschied zijn, en van de hoogte onzer geheel ongegronde hoop worden wij nedergeworpen in eene droefheid, waartegen geene voorzorg ons gewapend heeft.

Welk een smartelijk leed den vader griefde, die door het verlies van zijne oudste dochter den troost van zijn ouderdom miste, en op nieuw tot de zorgen eens weduwnaars veroordeeld scheen, dit weten wij niet; ook kunnen wij niet verhalen, hoe hevig de smart van HENRIETTA mag geweest zijn, dewijl zij waarschijnlijk onderhevig was aan die uitersten van gevoeligheid, welke een onbestendig gemoed eigen zijn. Nog minder kunnen wij de droefheid afmalen van dat mannelijke hart, hetwelk zoo uitnemend de gevoeligheid der zwakkere sekse met de verhevenste eigenschappen en de stoutste deugden van zijn eigen geslacht in zich vereenigde.

Neen, wij kunnen alleen vermelden, dat, toen LUCIA aan de koude aarde was toevertrouwd, haar minnaar zich met het eerste schip, dat naar *Indie* zeilde, inscheepte, en dat haar vader en hare zuster naar *Parijs* vertrokken. CAROLINA bleef alleen over; zij was zwaarmoedig, neerslagtig, en niet in staat de genoegens te smaken, die een vroege zomer thans rondom hare bevallige woning en derzelver schoone nabuurschap verspreidde; zij was meer geneigd naar de' innemende opmerkingen van haren vader te luisteren, dan hem te vervrolijken door het aangenaam onderhoud, waarin hij gewoon was zoo veel behagen te scheppen.

Inmiddels waren al de gedachten van hare moeder op één onderwerp gevestigd. De maand Junij was aanstaande; op derzelver twintigsten dag zou KAREL RAVENSWORTH meerderjarig worden. Zulke dagen waren steeds *galas* geweest van het grootste belang in de jaarboeken der RAVENSWORTHS. Die van haren broeder was ingevallen, voor dat zij tien jaren oud was, echter herinnerde zij zich zeer goed iedere bijzonderheid van het feestelijk onthaal dat toen gehouden werd, en zij had genoeg de uitvoerige verhalen aangehoord, betreffende de viering van haars vaders en grootvaders meerderjarigheid, om er op bedacht te zijn, hoe het paste zulke hoogtijden te regelen, en in welke opzigten nieuwere gebruiken een hernieuwd *feest* meer indrukwekkend en meer luisterrijk zouden kunnen maken. Zij bedacht, dat geen jaargetijde aangenamer wezen kon voor een *landelyk feest* (fête champêtre), hetwelk

steeds de meest verkiesselijke wijze van onthaal is voor eene uitgestrekte onderhoorigheid, en dat de ontwikkeling van eenigen smaak in de schikking der tafels en der dansplaatsen niet nalaten kon, een' grooten indruk te *Ravensworth* te maken, wegens de prachtige laan van olmen, door welke men het huis naderde, en de verschillende groepen van boomen, die het park versierden.

CAROLINA hield uitsluitend veel van teekenen, waartoe haar vader haar steeds aangemoedigd had, dewijl hij de beoefening van deze aangename kunst bijzonder geschikt achtte voor iemand die buiten woont; hij had echter liever gewenscht, dat zij gemakkelijkheid in het schetsen van voorwerpen der natuur verkrijgen, dan naar die volmaaktheid streven zou, welke den meester kenmerkt. In den laatsten tijd hadden eenzame wandelingen en boeken hare eenigste bezigheid uitgemaakt, indien wij die werken der barmhartigheid uitzonderen, waaraan zij zich thans met verdubbelden ijver toewijdde, om de plaats aan te vullen van hare overledene vriendin, welker meer geoefend verstand haar doorgaans tot leiding verstrekte, in de uitreiking harer liefdegaven. Terwijl deze echter in den zomer niet dringend gevorderd werden, nam zij thans, op aansporing van hare moeder, het penseel weder op, en weldra vond zij eene zeer aangename bezigheid in die behagelijke ontwerpen, welke een fijne smaak en eene levendige verbeelding haar inboezemden; herhaalde toertjes en wandelingen naar *Ravensworth*, hetwelk slechts vier mijlen van hare woning verwijderd was, herstelden

den bloei harer gezondheid, en verdreven eenigermate hare neerslagtigheid.

ELPHINSTONE was in het geheel niet onverschillig omtrent eene omstandigheid, die het neergedrukte gemoed zijner dochter opbeurde, en tevens haar de gelegenheid verschafte, de uitgaven die hare moeder besloten scheen te doen, te beteugelen, zonder zich tegen haren wil aan te kanten; want CAROLINA achtte het zeer wel mogelijk, om de kostelooze rijkdommen der natuur, derzelver bladeren en bloemen, de plaats te doen bekleeden van de kostbare behangsels en schermen, die het hoofd harer moeder thans vervulden. Ongelukkig matigde Mevrouw ELPHINSTONE in het bestier dezer zaken zich het regt aan, zelfs aan de moeder van den jongen RAVENSWORTH de wet voor te schrijven. Zij bezigde gedurig de uitdrukking (als bij uitsluiting): »*mijn* neef," en *wij*, die van het geslacht der RAVENSWORTHS zijn, moeten zoo en zoo handelen; waarop de weduwe RAVENSWORTH, die een' zachten aard en een onderworpen karakter bezat, en daarbij de groote verpligting, die zij aan ELPHINSTONE had, gevoelde, gewoonlijk hare toestemming gaf, hoezeer eene zucht meermalen haren tegenzin openbaarde; zoodat Mevrouw ELPHINSTONE in de aanhangige zaak een onbepaald gezag uitoefende.

Indien dit een tijdperk was van groote vreugde voor de vrouw, het was naar evenredigheid, dat van bekommering voor den man; want de gedachte kwam bij hem op, dat het toekomstig lot van zijn eenig kind, van de omstandigheden afhing, die deze tijd,

zoo vol gebeurtenissen, aanbrengen zou. Niets was waarschijnlijker, dan dat haar gemoed, door de onlangs geledene smarten verteederd, meer dan gewoonlijk vatbaar zoude wezen, om aan die liefelijke neiging toe te geven, die haar meer dan vriendschap beloven kon; of dat, verrvolijkt door de nieuwheid der tooneelen welke haar omringden, zij onbedachtzaam zou geleid worden, om in verbintenissen te treden, tot welke zij gedrongen werd, niet minder door iemand dien zij van hare kindschheid af, hoog geacht had, dan door eene tante die zij eerbiedigde, en eene moeder die zij teederlijk beminde.

Eindelijk brak de gewigtige dag aan. Overeenkomstig den raad en de beschikking der dames, kwam de toekomstige heer VAN RAVENSWORTH aan de verblijfplaats zijner voorvaderen, juist op het middag-uur aan, toen eene heldere, doch niet drukkende zon, het voorkomen van al wat hem omringde, als met vreugde bestraalde. Niet alleen zijne eigene onderhoorigen, maar ook die van ELPHINSTONE en talrijke naburen, in hunne beste kleeding uitgedoscht, stonden te wachten om hem te ontvangen, terwijl rijtuigen en paarden van alle zijden het park binnen stroomden, met al de edelen en aanzienlijken uit den omtrek. Bevallige tenten met loofwerk van bloemen of takken van boomen versierd, groepen die een mooren-dans uitvoerden, fraai opgetoomde paarden, gereed voor een wedloop, en bereden door vlugge jongens met verschillende kleuren versierd, troepen met boeren-muzijk

en het klokkengelui der naburige kerken, alles vereenigde zich om den aanschouwer tot vreugde op te wekken; en zelfs ELPHINSTONE, die de plaats binnen getreden was, met eene bekommering, welke aan angst grensde, gevoelde zijne zorgen verdwijnen, en de goedhartigheid, die steeds met een' warmen gloed zijnen boezem bezielde, verheugde zich in het genot, dat rondom hem gesmaakt werd.

Al de bezoekers van hoogeren rang, werden door Mevrouw ELPINSTONE in de groote zaal ontvangen, overeenkomstig, zoo als zij zeide, *met een gebruik* van het geslacht, waarvan de dochters gewoon waren, zulks als haren pligt te beschouwen; en zoo prachtig, ofschoon gepast was hare kleeding, zoo gunstig haar voorkomen en zoo treffend de schoonheid, welke haar steeds onderscheidde, dat men moeite had te gelooven, dat zij de moeder was van eene huwbare dochter; en toen haar bekoorlijke neef (welligt de schoonste van geheel zijn, in dit opzigt, zoo begunstigd geslacht) bevallig van zijn edel ros afsteeg, en zich spoedde om hare warme omhelzing te ontvangen, toen verhief zich van alle kanten onder de minst beschaafde gasten een luide vreugdekreet van bewondering, die een' weerklank vond bij hen, die in de zaal vergaderd waren; en menig een van de ouders onder de beide partijen, merkte aan, »dat een RAVENSWORTH slechts met een RAVENSWORTH kon verbonden worden."

Al de jonge lieden verschilden van dit gevoelen — menig paar schoone oogen beschouwde den jongen erfgenaam der RAVENSWORTHS met zoo veel goed-

keuring, alsof hij reeds een Ridder ware, die eenen prijs der schoonheid behaald had, en aanspraak konde maken op eene belooning wegens de vermaardheid van zijn schoon voorkomen, van zijne gebiedende houding en innemende, hoezeer onbeschaafde manieren; terwijl menig eene moeder, met belangstelling hare blikken rondom zich wendende, de schoone oude verblijfplaats der RAVENSWORTHS bewonderde en derzelver voordeelen erkende. — Deze klasse der bezoekers was eenpariglijk van gevoelen, dat » Huwelijken tusschen neven en nichten buitengemeen verkeerd waren," en omtrent dit gevoelen kwamen verscheidene broeders en zonen met hunne moeders en zusters overeen. Als echter deze laatste te kennen gaven, » dat CAROLINA ELPHINSTONE, die geene bezittingen had, geheel op het land was opgevoed geworden, en hoezeer aardig genoeg, toch geen meisje van fatsoen of smaak was, en daarom de hand van zulk een voortreffelijk jong mensch niet verdiende," dan kon niets de afkeuring te boven gaan, waarmede men zulk een gevoelen verwierp; en de verzekering, » dat CAROLINA te goed voor hem was," werd te dikwerf en te hoorbaar geuit, om niet door te dringen in het oor van haar, die oplettend was bij iedere omstandigheid, welke in verband stond met het karakter en de hoedanigheden van haren neef.

Dat deze door zijn verblijf te *Oxford* veel beschaafd en verbeterd was, bleek duidelijk aan allen. Want zonder de vrije manieren en het open voor-

komen van een' jongeling, die op het land is opgebragt, te verliezen, had hij die zachtheid aangenomen, die tot het gezellig verkeer in de beschaafde wereld behoort; en ofschoon men het hem geenszins kon aanzien dat hij student was, zoo konden velen toch bespeuren, dat hij in goed gezelschap verkeerd had. Omtrent allen was hij beleefd en oplettend; maar hij was vooral voorkomend omtrent zijne eigene familie, met welke hij in den laatsten tijd zoo weinig omgang gehad had, dat hij bijna terugdeinsde van verrassing, toen zijne moeder hem aan zijne nicht CAROLINA voorstelde.

KAREL had deze kleine nicht hartelijk bemind toen hij nog een kind was, want zij was voor hem als het ware eene zuster geweest. Dikwerf had hij over haar gesproken, en in de uren der vrolijkheid met zijne collegie-vrienden, over hare bekoorlijkheden uitgeweid, toen hij voor de eerste maal naar *Oxford* vertrok. Nieuwe gezigten, uitstapjes naar *Londen*, genoegens en zwarigheden hadden zich vereenigd, om haar aandenken uit zijn geheugen te wisschen; en daarom verscheen zij thans voor hem, niet alleen met de eigenaardige voordeelen, welke de vrouw in den eersten bloei harer beminnelijkheid kenmerken, maar ook met dat aantrekkingsvermogen der nieuwheid, hetwelk ongelukkiglijk voor den smaak van KAREL RAVENSWORTH zulk eene bijzondere begoocheling had.

Hoezeer hij zich in het gezelschap bevond van sommigen der schoonste jonge vrouwen uit de omstreek — met onderscheiding behandeld werd door

sommigen van een' hoogen rang, en begeerig was aan allen beleefde oplettendheid te bewijzen, was het echter blijkbaar, dat zijne schoone nicht zoo zeer het voorwerp van bekooring voor hem was, dat velen, die ernstiglijk verlangden hun hof bij CAROLINA te maken, en, zoo veel het woelig tooneel zulks toeliet, bijzondere kennis met haar aan te knoopen, van hunnen toeleg afzagen, dewijl zij aan eenen gunstigen uitslag wanhoopten.

In het gezigt der landelijke vermakelijkheden, die in het park vertoond werden, deden een prachtig gastmaal en een vrolijke dans, vermengd met bijzonderheden, aan landvermaken eigen, den dag en den nacht voorbij gaan, zoo zeer tot eer van het huis van RAVENSWORTH en tot genoegen der gasten, als Mevrouw ELPHINSTONE zelve dit met den vurigsten wensch had verlangd, en zij keerde terug naar hare woning, met eerbewijzingen overladen, die voor de eerste maal in haar leven welligt niet te duur waren gekocht geworden. Haar neef was onuitputtelijk in dankbetuigingen, en het was niet te verwonderen, dat de volgende dag hem naar *de Eiken* (de woonplaats van ELPHINSTONE) voerde, om dezelve te herhalen.

Een uur stil en bedaard bij de familie van zijnen oom doorgebragt, vertoonde den jongen RAVENSWORTH in een niet minder voordeelig daglicht, dan de woelige tooneelen van den vorigen dag dit gedaan hadden, want hij gaf zich over aan de herinnering van zijne kindsche dagen, met zoo veel zigtbare belangstelling in allen, die iets tot derzelver geluk

hadden toegebragt, dat hij » gulden denkbeelden won" bij zijnen oom, die echter weinig sprak, en warme lofredenen bij zijne tante, die meende, dat zij nimmer genoeg tot zijnen lof zeggen kon. CAROLINA onthield naauwkeurig de woorden van beiden, en dacht, dat er nog meer voortreffelijks in KAREL was, dan een hunner had opgemerkt.

Binnen weinige dagen werd er een zware last weggenomen van het hart van haren vader, want de jonge RAVENSWORTH had duidelijk zijn voornemen te kennen gegeven, om de schuld af te lossen, die zijn vader gemaakt had bij dien voortreffelijken oom, die in zoo vele opzigten zijne bezittingen verbeterd had, en gedurende zoo vele jaren de eenige vriend en trooster van zijne moeder geweest was. Hij sprak met eene warmte van gevoel en eene openhartigheid van gelaat, welke onweêrstaanbaar geloof inboezemden aan zijne eer, aan zijne gevoeligheid, en aan den invloed dien eene deugdzame vrouw zou kunnen uitoefenen op zijn hart; en dewijl ELPHINSTONE hem reeds van kindsbeen af bemind had (hoezeer hij hem in geenen deele altijd goedgekeurd had) waagde hij het thans de hoop te koesteren, dat zijne vrouw gelijk had met te verzekeren, » dat de feilen van den knaap die waren, welke uit moederlijke toegevendheid voortsproten, en dat, wat den man verdienstelijk maakt, door wijzere voogden hem was ingeprent.

Bij zijne eerste aankomst had KAREL van een voorgenomen toertje naar de Hooglanden met eenige zijner jonge vrienden, en van verscheidene andere

afspraken gewag gemaakt, maar dat alles scheen vergeten te zijn, wanneer hij zich aan de zijde van zijne schoone nicht bevond, of zich het genoegen gaf met haar door de plantaadjen te wandelen, waar zij te zamen als kinderen gespeeld hadden. Dewijl hij vermaak schiep in den welluidenden klank van hare stem, zocht hij gedurig haar in eenig gesprek in te wikkelen over de naburige bewoners harer landstreek, of over hare eigene levenswijze, het zorgvuldig vermijdende haar over letteratuur en kunst te spreken, in welke zij, meer dan hij zelf, ingewijd was. Daardoor kreeg CAROLINA van zelve aanleiding, hem de treurige geschiedenis van de langdurige ziekte van LUCIA, van de terugkomst van haren minnaar, en van haren dood te verhalen; en in de deelneming waarmede zij aangehoord werd, vond zij eene nieuwe reden om te gelooven, dat hare bevallige neef de beminnenswaardigste der mannen was. Dagelijks zag men de genegenheid van den eenen voor den anderen toenemen, en ofschoon het *groote feest* aanleiding had gegeven tot vele afspraken, en achtervolgd werd door een' snellen toevloed van bezoeken, in welke de uitstekendste oplettendheid aan CAROLINA bewezen werd, had hare moeder echter het genoegen te bespeuren, dat zich haar hart nimmer verwijderde van hem, aan wien zij hetzelve (voor het tegenwoordige) onbedachtelijk geschonken had.

In Augustus kwamen zijne medgezellen aan, en KAREL moest de afspraak, waartoe hij zich verbonden had, nakomen; maar het denkbeeld in deze

oogenblikken van CAROLINA te moeten scheiden, was zoo smartelijk voor hem, dat hij het waagde de familie van *de Eiken* uit te noodigen om hem te vergezellen. Een uitstapje te doen, viel steeds in den smaak van Mevrouw ELPHINSTONE, en zij had besloten, zoo lang bij haren man daarop aan te dringen, totdat hij zijne toestemming gaf, toen haar neef op het onverwachtst zijnen wensch door hen vergezeld te worden veranderde, door den dag van zijn vertrek zoo vroegtijdig te bepalen, dat het voor de dames onmogelijk werd reisvaardig te zijn.

Mevrouw RAVENSWORTH was overtuigd, dat haar zoon CAROLINA niet dorst vertrouwen in het gezelschap van een' jongen Baronet, een' zijner reisgenooten, die het voorwerp zijner bewondering, vrees en naijver was, en wiens invloed op het vrouwelijk hart, zelfs in den kring zijner bekenden, als geheel onweêrstaanbaar werd beschouwd.

Daarbij was zij bevreesd, dat niet één der jongelieden, die de medgezellen van haren zoon op dezen togt waren, aangenaam zou geweest zijn aan ELPHINSTONE, en daarom was zij blijde niets meer van hen te vernemen, — maar iedere opmerking voedde bij haar de hoop, dat haar zoon als de minnaar van CAROLINA zou aangenomen worden; want op dit huwelijk bouwde zij al hare verwachting van zijn toekomstig geluk en aanzien. Hoe teeder zij hem beminde, en hoe sterk zij hem ook prees, zij kon nogtans voor haar eigen hart sommige waarheden niet verbergen, die nimmer voor huisgenooten een diep geheim kunnen blijven, ofschoon dezelve in

de daad bedekt gehouden worden, zelfs voor naauwe betrekkingen. — KAREL RAVENSWORTH had de edelmoedigheid en den gastvrijen aard van zijn geslacht overgeërfd, daarom werd hij met geestdrift door zijne kennissen en door zijne onderhoorigen bemind, maar hij was tegelijk eigenzinnig en zwak; hij liet zich ligt overhalen door dezulken die hem eenige genietingen beloofden, terwijl hij de bede van een' bloedverwant die hem beminde, of van een' vriend die hem dienst bewees, zelfs met stijfhoofdigheid kon weêrstaan. Welligt is er geene neiging der ziel zoo gevaarlijk als deze, voor het geluk van het huwlijks-leven, wanneer de beide partijen bemiddeld zijn; doch Mevrouw RAVENSWORTH, ofschoon eene gevoelige en goede vrouw zijnde, had daarvoor geene vrees, en kwam zeer natuurlijk tot de gevolgtrekking, dat met zulk eene zachtaardige bruid als hare dierbare CAROLINA, en met zulk een' beminnelijken en wijzen vader als ELPHINSTONE was, haar zoon onvermijdelijk worden zou hetgene hij wezen moest.

Het vertrek van KAREL, hoezeer slechts met het voornemen voor korten tijd eene plaizierpartij bij te wonen, openbaarde aan CAROLINA den toestand van zijn hart. Hij gaf zich geene moeite zijne gevoelens voor haar te verbergen, ofschoon de schroomvalligheid van een' minnaar nog zoo veel op hem uitwerkte, dat hij daardoor weêrhouden werd eene stellige verklaring van dezelve af te leggen. Ook deed zijne afwezigheid haar niet minder gevoelen, dat zij haar hart aan hem geschonken had, dewijl

thans al wat haar omringde, haar meer vervelend, afgesleten, smakeloos en nutteloos voorkwam, dan zulks het geval geweest was, toen zij gedrukt ging onder het meer grievend en billijk leed, hetwelk uit het verlies van hare vriendin voortvloeide. Daar waren inderdaad oogenblikken, dat zij deze laatste woorden van LUCIA in gedachte herhaalde, »Gij bemint KAREL niet zoo als ik mijnen MARTIJN bemind heb," — en zij bekende het: dat er werkelijk niet dezelfde gelijkheid van smaak was, noch dezelfde overeenstemming van gevoelen, welke onder die ongelukkige geliefden bestaan had, maar dit toch kon de meening van LUCIA niet geweest zijn, dewijl zij KAREL bijna niet gekend had. »Neen! de goede LUCIA zag, dat ik hem toen slechts als een' bloedverwant beminde — maar *nu* zijn mijne gevoelens inderdaad zeer, ja geheel verschillend."

VIJFDE HOOFDSTUK.

ELPHINSTONE bespeurde weldra, dat de oplettendheid en het gezelschap van zijnen neef op het hart van zijne dochter een' zeer grooten indruk gemaakt hadden; want de blos harer wangen, bij de toevallige vermelding van zijnen naam, de glans harer oogen of de neergeslagen blik, wanneer hij het onderwerp van eenige opmerking uitmaakte, vertelden hetgeen haar mond zou geschroomd hebben

te belijden, zelfs aan die moeder, die onophoudelijk den gloed der liefde zocht aan te blazen. Daar ELPHINSTONE besloten had, dat geene omstandigheid, hoegenaamd, hem overhalen zou, om zijne toestemming tot eene spoedige vereeniging te geven, (niet omdat hij zijn dochter, maar omdat hij zijn' neef te jong achtte om te trouwen), deed hij zijn best, om de opmerkzaamheid van CAROLINA af te leiden van de aanhoudende beschouwing van één en hetzelfde voorwerp; daartoe moedigde hij haar aan tot bezigheden die met hare bekwaamheden in verband stonden, of verzocht haar hem te vergezellen, om getuige te zijn van de vorderingen eener beplanting, die hij bewerkstelligen liet. Helaas! deze voorzorgen werden te laat aangewend — indien CAROLINA teekende, maakten de boomen en de gezigten van RAVENSWORTH hare onderwerpen uit — de stukken van MOZART werden vervangen door de liederen naar welke KAREL geluisterd had — en nergens vond zij een boek zoo onderhoudend als die, welke in de boekerij van hare tante waren. Zelfs de hutbewoners in de nabijheid van RAVENSWORTH, boezemden haar meer belangstelling in, dan die van de *Eiken*, en indien zij de school bezocht, waar de kinderen der beide landgoederen vereenigd waren, verwierven die van de eerste alleen haren glimlach en haren lofspraak.

Inderdaad, KAREL maakte grooter vorderingen in het hart van CAROLINA gedurende zijne afwezigheid, dan gedurende zijne tegenwoordigheid; want alsnu vergat zij de omstandigheid, die haar zoo dikwerf

ontrust had, dat hij altijd grooten haast maakte om eene plaats te verlaten, zoodra hij aldaar ophield het eenige voorwerp der oplettendheid te wezen, en dat, na stellig zich verbonden te hebben, om den dag bij eenen achtingwaardigen nabuur door te brengen, hij niettemin vroeg in den avond huiswaarts zou willen keeren, bewijzende door zulk een gedrag, of dat hij in de eerste plaats eene verkeerde belofte had gedaan, of ten tweede, dat hij zijnen vriend kwalijk behandelde. Al deze kleine overtredingen waren thans vergeten, en zijne schoone gelaatstrekken, die met den glans van genoegen schitterden wanneer hij haar aanschouwde, zijne innemende stem, die vreugde scheen te verspreiden door het huis zoodra hij binnentrad, van de rustige houding van haren vader af tot aan den windhond toe, die opsprong, om zijne liefkoozingen te gemoet te gaan; dit alleen vervulde haar hart, en verheugde haar in de uren der herinnering.

Gelijk ieder ander jong meisje, had CAROLINA in hare gedachten zich een schoon *ideaal* gevormd, van den minnaar aan wien zij geheel haar hart kon overgeven — van den echtgenoot dien zij met een ongeveinsd gemoed beloven kon te zullen eeren en gehoorzamen.

Dit denkbeeldig iets was te voren zamengesteld geworden uit haar' eigen' voortreffelijken vader, wiens aanhoudende minzaamheid jegens hare moeder, wiens regtschapenheid, weldadigheid en godsvrucht wel geschikt waren, hem tot het hoofdonderwerp van hare schilderij te maken; op dezelve waren ook

geplaatst de getrouwheid, standvastigheid en teederheid van kapitein EVERETT, tegelijk met de bevalligheid van zijnen persoon en van zijne manieren, de degelijkheid van zijne kundigheden, en de beschaving van zijnen geest. De onverschillige opmerker moge zeggen, dat het onmogelijk was v[illegible] CAROLINA, om haren schoonen en levendigen [illegible]r tot zulk een' trap van volmaaktheid op te v[illegible]en; maar dezulken hebben weinig in het ha[illegible] gelezen der jonge meisjes van achtien jaren, wanneer de verbeelding in hare volle ontluiking, en het verstand nog niet tot rijpheid is; zij kunnen het niet begrijpen hoe ligt het der liefde valt, derzelver voorwerp tot het toonbeeld van alle voortreffelijkheid te verheffen. Het was de vaste meening van CAROLINA, dat de beminde KAREL, alvorens hij vier en twintig jaren bereikt had, de beste mensch wezen zou, de meest beschaafde *gentleman*, en in het algemeen, de meest toegenegen minnaar, dien de wereld ooit gezien had.

Van deze streelende ommedoolingen der verbeelding en der liefde, was CAROLINA teruggeroepen tot de zorgen eener zeer aangename wezenlijkheid.

Dezelfde post bragt eenen brief van KAREL voor haar, — waarin hij zich over zijne afwezigheid beklaagde, en zijn hart en zijne fortuin voor hare voeten nederlegde, — en een' anderen voor haren vader, deszelfs toestemming afsmeekende, om de hand te mogen vragen van zijne nicht, zonder welke hij verklaarde geen genoegen in het leven te kunnen vinden.

Deze brieven openden noodzakelijk tusschen den

vader en de dochter eene volledige mededeeling van gedachten, over een onderwerp dat het geluk van beiden in zich bevatte; en ofschoon de belijdenis van CAROLINA in weinige woorden werd afgelegd, waren dezelve nogtans voldoende, om ELPHINSTONE te doen zien, dat, niettegenstaande den doorgaanden toon van zelfbeheersching en onderwerping aan zijne voorschriften, die zijne dochter kenmerkten, zij eene hevige, eene onherroepelijke neiging voor haren neef had opgevat. — Indien die neef werkelijk vastheid van karakter genoeg bezat, om hem zulk een juweel te kunnen toevertrouwen, dan kon hij geene wezenlijke tegenwerping maken; want de uitzet, met welken hij niet instaat was haar te begiftigen, was hier reeds voldaan. » Zij wilde onder zijne oogen wonen en door zijne zorg beschermd worden — hare kinderen zouden de vreugde wezen zijner klimmende jaren en hunne handen zijne oogen in vrede toesluiten."

Maar, aan den anderen kant was het karakter van KAREL nog niet gevormd, hij was tot hiertoe in zijne uitgaven beperkt geweest door ELPHINSTONE zelven en door een anderen vriend, en zijne schreden waren met teedere zorgvuldigheid bewaakt geworden door een' voortreffelijken voogd, die nog in *Oxford* woonde en zijne terugkomst verbeidde. Hij was bezitter geworden van een schoon landgoed en van eene groote som gereed geld, welke nog wel met eenige schulden bezwaard waren, die hij verpligt was af te lossen; doch de uitgaven waren inderdaad van weinig belang, uitgezonderd die, welke hem-

zelven betroffen. »Zou het niet wijsselijk gehandeld zijn, te zien hoe hij zich in zijnen tegenwoordig geheel vrijen toestand gedragen zou, voor dat hij zich aan de vervulling van nieuwe pligten waagde?"

ELPHINSTONE legde op ieder punt zijne gevoelens en zijne wenschen voor zijne dochter open; en volgens hare eigene denkwijze overtuigd, dat KAREL door iedere beproeving meer volmaakt zou worden, gaf zij gewillig hare toestemming tot alles wat haar vader voorstelde, te meer daar zij niet minder vertrouwen stelde op de juistheid van zijn oordeel, dan zij doordrongen was van zijne vaderlijke teederheid en zijne deelneming in die aandoeningen, welke zoo vele ouders zwakheid noemen. — Ingevolge deze beraadslagingen schreef ELPHINSTONE aan zijnen neef in de vriendelijkste bewoordingen, hem de toestemming verleenende, om aan het einde van een volgend jaar de hand van CAROLINA te vragen, maar tegelijk hem tot dien tijd allen omgang met haar verbiedende, uitgezonderd die van het gewoon vriendschappelijk verkeer — en hem tevens berigtende, dat, ingeval zijn aanzoek werd aangenomen, hij het steeds raadzaam zou achten, het huwelijk nog voor eenigen tijd uit te stellen, » opdat gij," voegde hij er bij, » mijn waarde KAREL! uwe studiën moogt » voortzetten en uzelven meer bekwaam kunt ma- » ken voor eene plaats in het Parlement, naar de- » welke ik weet, dat uwe wenschen zich uitstrekken." De brief, dien gij aan CAROLINA geschreven hebt, kan, volgens mijn oordeel over deze zaak, niet be-

antwoord worden, omdat ik wensch, dat ook gij geheel vrij van alle verbindtenis en briefwisseling zoudt zijn, gedurende den tijd, welken ik vermeld heb; maar van CAROLINA heb ik de volmagt gekregen u te zeggen, dat uw schrijven *haar* niet mishaagd heeft, en ofschoon het voorzeker ontijdig was, wil ik u niet kwellen met u te zeggen, dat het *mij* mishaagde.

Deze brief was voldoende voor al de partijen aan *de Eiken;* want, ofschoon Mevrouw ELPHINSTONE alles aangewend had wat in haar vermogen was, om het aanzoek van haren neef te bevorderen, toen echter het doel van hare wenschen, naar haar eigen begrip in deze zaak, scheen bereikt te zijn, » mengde zich ongemerkt een zeker gevoel van zelfbehagen aan eigen schoonheid, in den rusteloozen loop harer gedachten," en zij was in het geheel niet droevig, de kans om grootmoeder te worden, tot een meer verwijderd tijdpunt verwijderd te zien.

CAROLINA wist, dat haar dierbare neef een levendig gestel had, dat zijn gevoel hevig en ligt te ontvlammen was, en zij vreesde, dat hij beleedigd zou zijn door het verbod van briefwisseling met haar te houden; maar zij was niettemin zoo ten volle verzekerd van de wezenlijke liefde en wijsheid van haren vader, dat zij de hoop koesterde, dat KAREL deszelfs handelwijs uit hetzelfde oogpunt beschouwen zou, als zij zelve dit deed. Het is zeker, dat zij nimmer den brief van KAREL las, zonder te wenschen, dat hij een genoegen ondervinden

mogt gelijk aan dat, hetwelk haar zoo gelukkig maakte; maar zij herinnerde zich tegelijk, dat hij vele aanleidingen had om haar in gedachtenis te houden, en zich zelven te troosten, en binnen zeer weinige weken zou hij naar *Ravensworth* terugkeeren, om, zoo niet *woorden*, dan ten minste *blikken der liefde*, met haar te wisselen.

In den zomer des vorigen jaars, had de Majoor HAMILTON, een neef van hunne rijke en voortreffelijke nabuur, de oude Mevrouw HANWELL, eenigen tijd bij deze doorgebragt, zijne komst werd beschouwd als eene groote aanwinst voor de nabuurschap, dewijl hij een man was van een edel karakter, van hoog beschaafde manieren, van eene groote fortuin en van uitgestrekte verwachtingen. Toen scheen hij het meest zijne aandacht op CAROLINA te vestigen, ofschoon zij de jongste was van den kring der jonge dames, die hij in gezelschappen ontmoette, en de Majoor was de man niet, om zich veel met jonge meisjes in te laten. HENRIETTA MAITLAND gevoelde zich beleedigd door de ongevraagde voorkeur die hij CAROLINA gaf, en die zij spoediger dan eenig ander persoon opmerkte, omdat zij besloten had het voorwerp zijner keuze te worden; vooral kwam zij op deze gedachte, toen zij het gedrag en de omstandigheden van den Majoor gadesloeg, en vernam dat hij tot erfgenaam van de rijke weduwe verklaard was. — Ten gevolge van dit verstandig besluit, was zij er steeds op bedacht, den Majoor een hinderpaal in den weg te zijn wanneer hij een stap voorwaarts deed om met CAROLINA nadere ken-

nismaking aan te knoopen. Deze was ééne dier meisjes, die (minder uit trotschheid, dan uit zedigheid) niet zonder moeite bewogen worden, om de schatten van haar verstand en hart open te leggen, maar niettemin klaarblijkelijk de genoegens van het gezellig verkeer ten hoogste waarderen. HENRIETTA zich volgens den door haar aangenomenen regel gedragende, zag de Majoor zich »zoo gekweld door dit saletpopje," dat hij waarschijnlijk het nimmer zou gewaagd hebben weder in deze streek terug te komen; maar toen hij den dood van de arme LUCIA en de afwezigheid van HENRIETTA vernam, werd de uitnoodiging zijner bloedverwante voor den aanstaanden jagt-tijd door hem aangenomen, en drie weken voor deszelfs begin verscheen hij reeds te *Lees-Manor*, tot groote vreugde van derzelver bejaarde bewoonster, en tot genoegen van geheel de nabuurschap.

De Majoor vertoefde niet lang zonder zich aan *de Eiken* te doen aanmelden, alwaar hij getroffen werd door de groote verandering, zigtbaar in den persoon en ook in de manieren van CAROLINA; want zij was niet alleen in schoonheid toegenomen, maar ook in vrijmoedigheid — denkelijk een gevolg van haar meerder verkeer in de zamenleving, zoo wel als van de oefening, die hare gevoelens als maatschappelijk wezen in zulk eene ruime mate gekregen hadden. Het is voorzeker eene waarheid, dat, ofschoon *de liefde* meestal een jong meisje vreesachtig en bedeesd maakt, in het verkeer met hem, die er het voorwerp van is, zoo zelfs, dat zij eenen sluijer spreidt over hare bekwaamheden en ver-

mogens, zij echter dikwerf de behoedzaamheid omtrent andere mannen verwijdert, misschien uit hetzelfde beginsel waaruit het huwelijk dit doet. Zonder de zaak te ontleden, of zich wezenlijk van eenige bijzondere drijfveer bewust te zijn, is zij minder beschroomd voor mannen, omdat haar hart een zeker rustpunt gevonden heeft bij eenen van hen, en zij waagt het te gelooven, zoo als een schoon lied in den mond van SHERIDAN het uitdrukt:

»Dat zij vrienden in al de bejaarde mannen zal aantreffen, en broeders in de jongeren."

Met deze gevoelens kon CAROLINA weldra eene geheel ongedwongene houding omtrent den Majoor aannemen, die, hoezeer hij volstrekt niet van HENRIETTA MAITLAND hield, grooten eerbied voor LUCIA gevoelde, en veel belang steld in Kapitein EVERETT, dien hij van zijne jeugd af gekend had; aldus hadden zij een onderwerp voor hunne gesprekken, hetwelk men als hun uitsluitend eigendom beschouwen kon; want de treurige omstandigheid van LUCIA's dood was bij een' iegelijk uit het geheugen uitgewischt, uitgezonderd bij CAROLINA, die standvastig was in al hare neigingen. — Van het groote feest te *Ravensworth* en van de vermeende genegenheid van den neef en de nicht voor elkanderen, werd nog wel gesproken; maar terwijl verscheidene jonge dames de liefde van KAREL voor zijne nicht tegenspraken, en deszelfs afwezigheid de veronderstelling dat zij gelijk hadden, begunstigde, bespeurde de Majoor bij zichzelven, »dat hij geheele jaren vorderde in de liefde," en dat met

zeer weinig van den angst, die minnaars kwelt, omtrent derzelver gevolgen.

Gunstige omstandigheden schonken hem de gelegenheid zijnen hartstogt te openbaren aan ELPHINSTONE, die hem met groote openhartigheid de betrekking bekend maakte, waarin zijne dochter zich geplaatst zag. De Majoor was teleurgesteld, doch hij beschouwde in geenen deele zijne zaak als hoopeloos, zoo lang hij CAROLINA zelve over dit onderwerp niet gesproken had; haar blozend gelaat echter, en de eenvoudigheid en regtschapenheid, die zij in haar antwoord aan den dag legde, vernietigden ten eenenmale zijne hoop als minnaar, maar deden tevens zijne belangstelling in haar, als vriend, geboren worden. Hij voorzag wel, dat het hem zeer moeijelijk zou vallen, een woord over het voorwerp harer tegenwoordige keuze te zeggen, zonder zichzelven aan de blaam van onkieschheid bloot te stellen, of eenige aanmerking te maken, die niet de taal van een' teleurgestelden minnaar zou schijnen te zijn; nogtans de sterke belangstelling die hij in haar toekomstig geluk gevoelde, overwon dit schroomvallig bezwaar, en hij sprak de volgende woorden tot haar:

»Mejufvrouw ELPHINSTONE! ik sta op het punt dat ik u verlaten moet, en welligt zal ik het nimmer durven wagen u weder te zien, maar ik zal nimmer ophouden uw geluk te begeeren, en als eene poging om hetzelve te verzekeren, zij het mij vergund u ernstig te verzoeken, al den invloed, dien gij op uwen neef kunt uitoefenen, bij hem aan te

wenden, opdat hij den gemeenzamen omgang afbreke, die thans tusschen hem en den heer ALFRED HORTON bestaat. Indien uw vader het karakter van dien jongen mensch kende, hij zou het niet wagen, de hand van zijne dochter te schenken aan iemand die deszelfs medgezel is. Zie mij daarom niet met zoo veel ongerustheid aan — bij uwen vader heb ik daar geen gewag van gemaakt, zelfs het in het minst niet laten blijken; maar het zou onmeêdoogend zijn, voor u zulk eene gewigtige waarheid te verbergen, bepaaldelijk dewijl het voor het tegenwoordige ongetwijfeld in uwe magt is, die verbindtenis te verbreken. Gebruik die magt, niet minder tot uw eigen geluk, dan tot dat van den man dien gij met uwe genegenheid vereert."

Eene diepe schaduw scheen zich in dezen oogenblik over de ziel en over het gevoel van CAROLINA uit te spreiden. Zij bemerkte, dat er met deze woorden meer bedoeld werd, dan hare ooren gehoord hadden; en hoezeer de slag haar hevig trof, zoo kon zij nogtans geene afleiding voor deszelfs indruk vinden, door de hand te berispen die haar denzelven toebragt; want het innig leedwezen, dat zich in de houding van den Majoor HAMILTON openbaarde toen zij hem aan het einde van hun gesprek aanzag, was verheven boven de teleurstelling die hij in het eerst had doen blijken. Daarenboven, hij had zichzelven aan haar overgegeven, en zij wist, dat hij een man was die den laster verfoeide — hij had buiten twijfel gewigtige redenen — maar hij had zich verwijderd, zij was dus niet in staat

hem eenige vragen tot verder onderzoek te doen.

Dat hij inderdaad weggegaan was, dat hij hare ouders geen van beiden gezien had, en dat zijn rijtuig op eenigen afstand te zien was op den weg naar *Londen*, gaf haar weldra eenigen troost; maar zij brandde van ongeduld om Mevrouw RAVENSWORTH te zien, aan wie zij het een' stelligen pligt rekende mede te deelen, wat zij vernomen had, en wier invloed zij gevoelde dat, onder bepaalde uitzonderingen, meer dan die van haar zelve, op het gemoed van haren neef indruk maakte; en daarbij bedenkende, dat hare tante geen berigt ontvangen had van deszelfs terugkomst, besloot zij een luchtje te gaan scheppen en haar te bezoeken, alsof het bij toeval ware, hetwelk zij te beter in staat was te doen, omdat haar vader dien dag zijne pligten als magistraatspersoon te vervullen had in de marktstad, op een' afstand van zes mijlen gelegen.

Zij vond Mevrouw RAVENSWORTH in gezelschap bij haar vereenigd. Toen haar gevraagd werd, wanneer haar zoon zou terugkomen, antwoordde zij: een brief had haar verwittigd, dat zij in de verwachting verkeeren kon hem iederen dag te zien, maar dat het echter waarschijnlijk was, dat hij binnen veertien dagen niet komen zou. Zij geloofde dat de heer ALFRED HORTON de verschillende rigtingen van het reisje bepaalde, en dat deze begeerig was een uitstapje naar *Schotland* te doen, alvorens de moerassen en afgronden van *Yorkshire* te bezoeken.

» Die ALFRED HORTON is een zeer beschaafd jong mensch," zeide de zoon eener aanwezige familie.

» Hij is zeer losbandig, en ik hoop dat hij nimmer weder te *Ravensworth* komen zal," merkte zijne moeder aan, met dat uiterlijk van bekommering, wanneer bezorgdheid de wellevendheid vergeten doet.

» Ik geloof dat hij gaat, of misschien reeds gegaan is, naar *Newmarket*," zeide Mevrouw RAVENSWORTH verlegen, » mijn zoon is niet voornemens hem hier te brengen."

De dame verheugde zich dit te vernemen, en begon van iets anders te spreken. — CAROLINA ziende, dat hetgeen zij te zeggen had nu door een ander voor haar gezegd was, verwijderde zich; doch hare ziel was geschokt en ontsteld — de schoone wereld waarin zij geleefd had, de droomen welke zij volgens eigene overtuiging met te veel teederheid gevoed had, alles verdween (zij wist naauwelijks waarom) uit haren geest, en zij verviel in zulk eenen toestand van zenuwachtige aandoeningen, dat zelfs hare moeder het opmerkte — en zij was bijna niet in staat op iets te letten, want het steeds bekoorlijk beeld van haren minnaar spiegelde zich af in alles wat zij zag.

Lieve CAROLINA! gij ziet er zoo treurig uit, mijn kind! alsof de Majoor *uwe hand* geweigerd had — terwijl gij de eer hadt de *zijne* af te wijzen. Het is waarlijk zeer belagchelijk zoo veel deelneming te betoonen voor een' man, die voorzeker geene ver-

werpelijke partij is, en die uitzoeken en kiezen kan in iedere goede familie waarmede hij omgang heeft — daarenboven hij is, dit weet ik, in zijn dertigste jaar, niettegenstaande zijne ranke gestalte en witte tanden, zoodat gij er u op verlaten moogt, dat de liefde hem niet ongelukkig maken zal.

Carolina bedacht dat zij iemand kende, dien de liefde dit wel kon doen, ook zelfs tot een' veel meer gevorderden leeftijd gekomen, — maar zij had geenen tijd om te antwoorden vóór dàt haar vader binnentrad, die blijkbaar door smartelijke gewaarwordingen aangedaan was, en eenen brief in de hand hield, door welken dezelve denkelijk ontstaan waren, en die hem een oogenblik te voren door een bediende ter hand was gesteld.

Carolina was geheel buiten staat om te spreken, maar hare moeder had eene hevige begeerte te weten wat er gaande was. Zij vernam dat de brief het berigt inhield van den dood van den waardigen HUGO OSBORNE, die met de eenige zuster van ELPHINSTONE getrouwd was; — dat deze in den bloei des levens weggerukt was, eene weduwe met vele kinderen nalatende, die allen, behalve de oudste, zich in een' zeer hulpbehoevenden toestand bevonden.

Dewijl deze familie in *Devonshire* woonde, ontmoette de broeder en de zuster elkander zeer weinig, echter had er steeds de grootste hartelijkheid tusschen hen bestaan, en ELPHINSTONE nam innig deel in de droefheid zijner zuster; zijne vrouw gevoelde dezelfde smart als zij het oog op haren man

vestigde, en bedacht dat hij van dezelfde jaren als OSBORNE was, — en CAROLINA deelde niet alleen in het leed harer ouders, maar gevoelde ook dat, hetwelk thans uitsluitend het hare was.

ZESDE HOOFDSTUK.

Toen de eerste schok van deze droevige gebeurtenis geweken was, besloot ELPHINSTONE naar *Devonshire* te reizen, vermoedende dat zijne tegenwoordigheid niet nalaten zou grooten troost aan zijne ongelukkige zuster te verschaffen, en dat ook dezelve zeer waarschijnlijk zou gevorderd worden door den toestand harer zaken, aangezien de plotselijke dood van OSBORNE hem weinig tijd overgelaten had, om het geringe vermogen, dat hij misschien, of misschien niet, *bijeengezameld* had, te verdeelen. Daar spoed in dit goede werk blijkbaar wenschenswaardig was, werd de vraag niet geopperd, of Mevrouw ELPHINSTONE hem vergezellen zou; buiten twijfel moest ELPHINSTONE er wel op bedacht zijn, dat het geld tot nuttiger einde besteed kon worden, dan tot het vervoeren zijner beminde GEERTRUIDA naar het huis der rouwe, dewijl zij met moeite zich weêrhouden zou, grootere deelneming te betoonen dan hij aanschouwen kon, en het zeker was, dat zij meer verkwisten zou dan hij haar verschaffen kon.

Mevrouw ELPHINSTONE wilde ongaarne, zelfs niet

voor één dag, het gezelschap van haren man missen, en van hem welligt voor verscheidene weken gescheiden te worden, zou eene zware beproeving voor haar geweest zijn, indien zij niet dagelijks haren neef had verwacht, en met hem de aangename beredderingen in het huis harer voorouders; ook verheugde zij zich, in staat te zijn hem te kunnen vertellen welk een schoon fortuin, welk een' bevalligen minnaar CAROLINA, om zijnentwil, had afgewezen, en door alle middelen die in hare magt waren, den sluitboom neder te rukken, welken de voorzigtigheid van haren man daargesteld had. CAROLINA daarentegen, zag het vertrek van haren vader met angst en bekommering, want zij vreesde om overgelaten te worden aan haar eigen hart, en tegelijk griefde het haar, een geheim te bezitten, dat zij bewaren moest, dewijl zij het niet van zich verkrijgen kon, om deze nieuwe bron van verdriet te voegen bij de meer regtstreeksche kwelling, waardoor haar vader reeds zoo veel leed gevoelde.

De jeugd is het jaargetijde der hoop — binnen korten tijd begon CAROLINA de zaken van hare schoone zijde te beschouwen, en zich zelve te vleijen, dat KAREL, uit eigene beweging, den omgang met een' man zou laten varen, wiens gedrag hem deze lange reis gelegenheid zou gegeven hebben, gade te slaan; zij hoopte dat hij door zulk eene handelwijze de achting van haren vader verwerven en tusschen hemzelven en haar een vrijer verkeer openen zou, hetwelke beide, hare tante en moeder steeds beweerden een behoedmiddel te zijn tegen alle ondeugd.

Eens, toen deze hoop hare ziel streelde, en aangename voorstellingen van de toekomst weder haren geest vervrolijkten, trad hare moeder binnen, van een ridje naar *Ravensworth* terugkomende, en bood haar een' brief aan, waarvan het opschrift van de hand van haren neef was, en welke zij zeide, dat door KAREL ingesloten was geweest in eenen brief aan zijne moeder.

» Maar ik kan dezen brief niet openen, zulks is strijdig met de voorwaarde door mijnen vader vastgesteld."

» Dwaasheid! Een brief, u door uwe eigene moeder gegeven, (eene moeder welker naauwgezetheid wel niemand betwijfelen zal) mag zeer zeker door u gelezen worden — daarenboven, uw vader zal nooit iets van de zaak te weten komen."

CAROLINA had den brief aangenomen, en zou, naar alle waarschijnlijkheid, het zegel verbroken hebben, indien Mevrouw ELPHINSTONE zich deze laatste woorden niet had laten ontvallen; maar eenige daad in haar leven voor haren voortreffelijken vader verborgen te houden, en bepaaldelijk op een tijdstip, dat hij in zorgen ingewikkeld was, dit was een denkbeeld, dat zij niet verdragen kon; en ofschoon zij in hooge mate begeerig was den brief te openen, (iets dat ieder jong mensch ligtelijk veronderstellen zal) had zij de standvastigheid denzelven aan hare moeder terug te geven.

» Dat is regt kinderachtig," zeide Mevrouw ELPHINSTONE, » de brief moet geopend worden, want

de weinige in haast geschrevene regels, welke KAREL mijne zuster gezonden heeft, hebben haar geheel ter neer geslagen," — zij heeft zich duizend dwaze angsten in het hoofd gehaald, die voorzeker ongegrond zijn; maar menschen die hun geheel leven op het land hebben doorgebragt, zoo als zij gedaan heeft, hebben geen denkbeeld van hetgeen er in de wereld omgaat, en kunnen daarom geene inschikkelijkheid betoonen."

Terwijl Mevrouw ELPHINSTONE sprak, opende zij zelve den bewusten brief, en nadat zij eenige regels gelezen had, begon zij zigtbaar ontsteld te worden, want zij werd bleek en verliet het vertrek, en weinige minuten daarna werd CAROLINA berigt, dat zij naar *Ravensworth* gereden was, en gezegd had, dat zij denkelijk den dag aldaar zou doorbrengen.

Dit was de langste dag dien CAROLINA ooit beleefd had, en zij kon zich naauwelijks onthouden hare moeder van wreedheid te beschuldigen, omdat zij haar alleen liet na den beangstigenden indruk, die derzelver woorden en gedragingen op haar gemaakt hadden; zij vermoedde wel, dat Mevrouw ELPHINSTONE hare aandoeningen niet had kunnen verbergen, en geloofde daarom dat zij haar ontvlugt was, om eene zaak van aanbelang voor haar geheim te houden; — echter die zaak was haarzelve alleen medegedeeld geworden, en het was maar al te waarschijnlijk, dat, indien KAREL zich in eenige ongelegenheid bevond, hij aan haar had toevertrouwd, hetgeen hij niet verkiezen zou ter kennis van zijne

moeder en tante te brengen; — door dus, hetgeen zij als een' stelligen pligt beschouwde, te betrachten, had zij zich onvriendelijk, ja welligt beleedigend omtrent *hem* gedragen. Van al de denkbeelden die haar voor den geest kwamen, was dit ongetwijfeld het meest grievende, en daarbij van dien aard, dat het voor het tegenwoordige onmogelijk was hetzelve van zich af te weren.

Tegen den avond had CAROLINA menigmaal de hand aan de schel gebragt om de koetskar voor te doen komen, ten einde hare moeder naar *Ravensworth* te kunnen volgen, maar even dikwerf had een gevoel van het onwelvoegelijke dezer handelwijze, of de hoop, dat hare moeder binnen eenige minuten terug zou komen, haar tegengehouden. Juist toen de rusteloosheid van haar ontstemd gemoed haar deed opstaan, om licht te doen aansteken, trad er iemand onaangemeld de kamer binnen, en in een ander oogenblik stond, tot hare verwondering en grooten schrik, KAREL RAVENSWORTH zelf voor haar.

»Waarde KAREL! zijt gij het?" sprak CAROLINA bijna bewusteloos nederzinkende op den stoel van welken zij opgestaan was.

»Hebt gij mijnen brief ontvangen, CAROLINA?"

»Mijne moeder bragt mij heden morgen eenen brief van u, maar ik achtte mij niet geregtigd denzelven te openen, gelet op den toestand waarin wij beiden verkeeren."

»Zeer wel — gij hebt gelijk, *volkomen gelijk.* Gij zijt veel te goed voor zulk een' wildzang als ik ben,

toen ik u denzelven schreef, vergat ik het verbod — neen, dit deed ik niet! maar ik heb het mijne moeder aanbevolen u denzelven heimelijk te overhandigen, en inderdaad, ik wist dat uw vader van huis was — *n'importe,* heb de goedheid mij den brief terug te geven."

»Mijne moeder nam denzelven mede naar *Ravensworth,* hebt gij haar niet gezien?"

»Neen, ik ben niet van den noordkant gekomen, ik kom van *Newmarket.*"

»Ik mag u niet verbergen, dat mijne moeder den brief geopend heeft, en dadelijk na het lezen daarvan, naar het kasteel gereden is."

»Waarlijk? dan is *mijne* moeder tegenwoordig in een' aardigen toestand! — Ik moet terug keeren; — ik kan niet naar *Ravensworth* gaan; — mijne moeder kan ik niet zien!"

Dit zeggende, wierp hij zich op eenen sofa en bedekte zijn gelaat met de handen — hij was blijkbaar overstelpt van droefheid, ofschoon hij een bitteren toon had aangenomen, en CAROLINA, die zich te voren reeds ongelukkig gevoelde, was nu zoo zeer aangedaan, dat zij op het punt was van te bezwijmen. Zij stond op om een venster te openen, en KAREL met schrik zich schielijk oprigtende, zag haar bleek gelaat, en riep uit: »dat hij een ellendeling was, omdat hij haar zoo ongelukkig gemaakt had!" dadelijk daarna zonk hij weêr neder, zoodanig door grievende aandoeningen overmand, dat het smartelijk zou zijn van zulk' een' toestand bij eene vrouw getuige te zijn, maar de-

welke voorzeker nog oneindig pijnlijker was in eenen man te beschouwen, voornamelijk in iemand, die door de natuur zoo begunstigd was, en die nog zoo kort geleden buiten het bereik scheen van tegenspoed en verdriet.

»Wat is u gebeurd? mijn waarde KAREL! zeg mij slechts waarom gij zoo bedroefd zijt, en of er geen middel mogelijk is waardoor ik u vertroosten kan? — zal ik voor u naar mijne tante gaan?"

»Och! neen, neen, gij zijt het, gij alleen wie ik vrees. Sedert ik u zag heb ik op velerlei wijze een zeer dwaze rol gespeeld, door de inblazingen van een slecht mensch, wiens eenig doel was mij tot zijnen speelbal te maken, en...."

»De Heer ALFRED HORTON? — o, KAREL! hij is een bedorven mensch, laat u toch niet met hem in, ontvlugt hem, dan zal alles wel te regt komen."

»Neen, het zal niet te regt komen, want ik heb het geld verloren dat ik uwen vader schuldig ben; ik heb mijne bezittingen met schulden bezwaard; ik heb.... in een woord, ik weet dat ik uwer onwaardig ben, dat uw vader er nooit in toestemmen zal mij uwe hand te geven, en ik behoef het nu niet voor het eerst te leeren, dat *zijn* wil uw gedrag in *ieder opzigt* regelt, sedert zelfs de onschuldige brief, dien ik u schreef om mijne misstappen te bekennen en mij zelven aan uwe genade te onderwerpen, ongelezen door u werd teruggegeven."

Dit was de eerste oogenblik in haar leven, dat

CAROLINA begeerd had rijk te zijn; de eerste waarin zij ooit in staat zou zijn geweest dien zucht te beämen, welke steeds op haars vaders lippen zweefde, als hij zinspeelde op den geringen voorraad die er voor haar voorhanden zou zijn tegen den tijd, dat zij haar moeders huwelijksgoed zou kunnen opeischen. Zij gevoelde hetgeen het hart van eene teedere, getrouwe, zelfverloochenende vrouw steeds gevoelt; alsof de goederen der fortuin geene andere waarde hadden dan die van geschikte offers te zijn voor den minnaar die dezelve mogt noodig hebben. In de lente des levens wordt het gebruik van het geld zoo weinig gekend, deszelfs gemis zoo weinig gevoeld, en daarom op het vermogend gebruik hetwelk men er van maken kan, zoo weinig acht geslagen, dat de mogelijkheid, van genoegelijk te kunnen leven bij de ontbering van hetgeen toch slechts eene beuzeling was, CAROLINA dadelijk voor den geest kwam als eene bron van troost; en overtuigd hoe zij zich zelve gevoelen zou in gelijke omstandigheden als haar minnaar verkeerende, verloor zij geen oogenblik hem op een punt gerust te stellen, hetwelk zij vastelijk geloofde, dat hem het meest bezorgd maakte. . . . .

»Laten toch deze verliezen, wat mij betreft, u niet bedroeven, in de armste hut van *Ravensworth* kan ik zeer gelukkig leven — en wat mijn' vader aanbelangt, er kan geen edelmoediger mensch bestaan dan hij is, — omtrent een iegelijk is hij regtvaardig, en omtrent mijne belangen is hij voorzigtig — maar hij is de laatste man in de wereld om

u om geld lastig te vallen; — gij hebt nog een ruim inkomen over, en gij zult, dit vertrouw ik, het geleden verlies wel herstellen en op nieuw gelukkig wezen."

» Ik zal nimmer gelukkig zijn zonder u, CAROLINA! — gij zijt een engel, en zoudt een beschermheilige voor mij zijn. O! indien gij wist hoe veel ik geleden heb omdat ik u zoo verzaken kon; — konde uw reine boezem het beseffen, hoezeer ik mij zelven gehaat heb, om de dwaasheden waaraan ik mij schuldig maakte, zelfs in den oogenblik dat ik dezelve bedreef; ik weet, ja ik weet het, gij zoudt mij beklagen."

Zoo sprekende, wierp hij zich voor hare voeten neder; — daarna stond hij oogenblikkelijk weder op en wendde zich af, alsof hij zijne krachten verzamelde, óm hare tegenwoordigheid te kunnen ontvlugten. In de uitdrukkingen van zijn gelaat kon men de bittere herinneringen lezen welke hem voor den geest kwamen, de verachting waarmede hij zijne eigene uitspattingen of zijne medgezellen beschouwde, en de wanhoop, welke deze overdenkingen en de gedachte aan CAROLINA's vader in hem deden geboren worden. Deze overwegingen baanden trapswijze den weg tot bittere droefheid — tot vurige liefde, en op nieuw knielde hij neder en bad om vergiffenis.

» Ik vergeef u, KAREL! van ganscher harte, en smeek u moed te houden. Ik wil mijn uiterste best doen, om mijn vader ten uwen behoeve gunstig te stemmen, en zijn hart (de ongelukkige man) is thans meer dan ooit voor dien indruk vat-

baar — en ik weet, gij zult nu zoo braaf, zoo bedachtzaam wezen, nu gij dien ondeugenden jongeling verlaten hebt, dat ik overtuigd ben, dat wij allen gelukkig zullen zijn."

Terwijl CAROLINA met de volle edelmoedigheid van haar liefderijk hart aldus haren minnaar zocht te troosten, onderging zijne houding spoedig eene verandering, en ofschoon hij er nog steeds verwilderd en bleek uitzag, schitterden vreugde en dankbaarheid in zijne oogen en bezielden al zijne gelaatstrekken. Hij was overvloedig, ja verkwistend met zijne liefkozingen, en beloofde in iedere toekomstige handeling zijns levens zich door haar en hare moeder te laten leiden, maar hij besloot met haar te verzoeken »om de voortduring harer toegenegenheid, en om de verkorting van den proeftijd, die voor hen bepaald was, zelfs indien haar vader hunne vereeniging verbood."

CAROLINA deinsde met schrik terug, alsof er eene slang voor hare voeten was opgesprongen — scherp, doch vol van angst ondervroeg zij haar eigen hart, of zij, door aldus naar deszelfs ingevingen te handelen, zulk een verzoek gewettigd had. Een oogenblik overwegens stelde haar echter gerust — zij wist dat de grootste, de teederste belofte die zij gedaan had, die was, om haren vader (zoo veel zij vermogt) gunstig voor hem te zullen stemmen, maar om eenig ding *tegenstrijdig* met den wil van haren vader te doen, daarvoor beefde hare ziel met vreeze terug, hoe groot ook de liefde en het medelijden waren, welke zij gevoelde voor den dier-

baren doch dwalenden mensch die voor haar stond. KAREL zag den strijd van haar hart, hij gevoelde dat hij haar beleedigd had, hij wilde zijn verzoek zoo goed mogelijk verdedigen, en betuigde zijne vrees om zelfs zijnen oom weder te zien, toen Mevrouw ELPHINSTONE terugkwam, en hem op een beleefden, maar koelen toon, den raad gaf geenen tijd te verliezen met zich naar zijne moeder te begeven.

Met een eerbiedig stilzwijgen gehoorzaamde KAREL aan hare begeerte, maar dewijl zijn gelaat weder de vorige uitdrukking van droefheid aannam, verliet hij CAROLINA onder denzelfden indruk van medelijden en teederheid, dien zij kortelings gevoeld had; en toen zij daarop het aandoenlijk tooneel verhaalde, waarin zij ingewikkeld was geweest, en hetwelk haar zigtbaar in een' staat van uitputting en bekommering gelaten had, genoot zij de zelfvoldoening, dat hare moeder tot tranen toe bewogen werd, en voor het einde van haar verhaal al die koelheid en ontevredenheid verloren had, die zij in het eerst had aangenomen.

»Ook ik," zeide Mevrouw ELPHINSTONE, »heb een' schrikkelijken dag doorgebragt met uwe tante, want zij geloofde stellig, dat gij den ongelukkigen KAREL nimmer zoudt kunnen vergeven, en daarbij hield zij het voor zeker, dat het verbreken van zijne betrekking met u, hem in den afgrond der losbandigheid storten zou en hem zijn tijdelijk en eeuwig verderf tegemoet zou voeren. Ik zeide haar, dat ik overtuigd was, dat gij wel over het verlies van het geld zoudt heenstappen; want dat ik

nooit had kunnen bespeuren, dat gij eenig genoegen vondt in het doen van uitgaven, ofschoon gij er op gesteld waart den armen hulp te verleenen; maar ik moest bekennen, dat ik niet bevatten kon, hoe een meisje als gij, en van uwe begaafdheden, die *andere* zaak zou kunnen vergeven; bepaaldelijk, nu gij eene aanbieding, zoo verkieslijk, zoo vereerend als die van den Majoor HAMILTON was, hebt van de hand gewezen."

»Eene *andere* zaak, wat kunt gij daarmede bedoelen, lieve moeder?"

»Oh, gij zijt daarmede nog onbekend, bespeur ik — hij kon het niet van zich verkrijgen, zelf die zaak *u te verhalen*, ofschoon hij in zijnen brief u dezelve bekent. Hij heeft het verbazend druk gehad met eene jufvrouw BUCHANAN in de Hooglanden, en is in eenige onaangenaamheden met haren broeder geraakt, waarvan hem de heer ALFRED weder bevrijd heeft. Zeer waarschijnlijk was het een voorkomende deern, die hem misschien tot eenige bijzondere oplettendheid verlokt heeft — mannen zijn zeldzaam in die streek (althans die geld in hunne beurs hebben). Bij hunne aankomst te *Edinburg*, verbeeld ik mij, dat zij allen te veel den beker hebben aangesproken, hetgeen de hoofdondeugd van de nieuwe Atheners is, en door den invloed van den wijn werd KAREL verleid om zijn geld weg te werpen, van schrik de vlugt naar *Newmarket* te nemen, en ons allen te vergeten, totdat zijne ongelegenheid hem ons weder voor den geest bragt."

CAROLINA zat bleek en sprakeloos terwijl hare moeder sprak; zij gevoelde »dat deze de meest onheusche slag was, die haar kon worden toegebragt," maar tegelijk was zij bij haar zelve overtuigd, dat het hart des beleedigers ook over deze daad het meest berouw zou gevoelen. Niet in staat om over het gebeurde te spreken, ging zij spoedig naar hare kamer, in de overtuiging, dat hare moeder met hare liefde voor KAREL en hare teleurstelling door zijn verkeerd gedrag, niet minder begaan was dan zij zelve, maar dat echter die aandoeningen veel spoediger troost zouden vinden, wanneer zij ophield dezelve op te wekken door de omstandigheden die dezelve hadden te weeg gebragt. Hare gevolgtrekking was juist; hare moeder kuste haar en weende, maar sliep zeer gerust, terwijl CAROLINA met een' langzamen tred naar hare kamer ging; — iederen blik, zoo wel als ieder woord van haren minnaar riep zij in hare gedachten terug; het eene oogenblik geloofde zij, dat er uit dit zijn ongeluk eenig duurzaam goed zou te voorschijn komen, als het gevolg van verstandige voornemens en een ernstig streven naar de deugd; — dan weder vreesde zij het verschillend inzigt van haren vader in deze zaak, en gevoelde zij, dat het haar stellige pligt was, met geduld en onderwerping in zijne uitspraak te berusten, welken last ook dezelve haar mogt opleggen.

De verontrustende gedachte: »Hoe kon hij minzame oplettendheden aan eene andere bewijzen?" indien hij *haar* waarlijk zoo beminde, gelijk hij

scheen te doen, werd eenigzins gestild door de overweging, dat de brief, waarin hij haar stellig had ten huwlijk gevraagd, denkelijk niet geschreven was geworden, dan na dat hij van die voorbijgaande afdwaling zijner genegenheid was terug gekomen. Welligt had hij alleenlijk beproefd, of hij zijn hart in zijne magt had, en bevonden, dat hij er *geenszins meester* van was, — maar indien dit het geval ware, had hij voorzeker, voor dat hij op reis ging, met hare liefde op eene wreede wijze den spot gedreven, of aan den anderen kant, had hij zijn spel gespeeld met die van een jong en beminnelijk meisje, hetwelk thans welligt niet minder bedroefd was dan zij zelve. Het was haar onverdragelijk de zaak uit dit oogpunt te beschouwen — » KAREL was een ongekunsteld en opregt mensch, te openhartig, te welwillend, te goed om een listig overlegd plan ten uitvoer te brengen — zonder twijfel waren zijn schoon voorkomen en zijne vrije manieren te aantrekkelijk geweest voor het jonge meisje, waarover hij schreef, en de alledaagsche beleefdheden van een *gentleman* waren door haar verkeerd opgevat geworden." — Daarbij, wist zij het niet, dat zelfs de beste mannen hunne oogenblikken van zwakheid hebben? — Kapitein EVERETT zelfs, hoezeer zijne ziel geheel der stervende LUCIA was toegewijd, had eenmaal op die wijze tot haar zelve gesproken, en zulk een' blik op haar geworpen, welke eene voorbijgaande genegenheid verraadde, onbestaanbaar met die onbegrensde gehechtheid, welke zij tot dusverre als een

vereischte in een' minnaar beschouwd had. Het is waar, zij mogt den wensch koesteren, uitsluitend bemind te worden; maar was zij niet een romanesk meisje, dat een geluk zocht, hetwelk aan den tegenwoordigen staat van ons aanzijn ontzegd is, in plaats van eene nederige christinne, zoo als haar vader haar had trachten te vormen, die bereid is het kwade zoo wel als het goede te ontvangen, dat aan hâren toestand onvermijdelijk verbonden is? — Had zij zich zelve niet toegegeven een' zwakken en dwalenden sterveling te hevig te beminnen? en moest zij niet de straf voor hare dwaling dragen, door smart over zijne overtredingen te ondervinden?

Door aldus te redeneren, kon het niet anders of CAROLINA verbond zich aan KAREL met een' onverbreekbaren band, en zelfs, door haar hart in gebeden voor hem uit te storten, ontweek zij het leed hetwelke zij gevoelde in hare tegenwoordige omstandigheid het grievendst van alles te wezen. Zij kon hem niet slechts vergiffenis schenken, maar geloofde zich zelve in staat, alles met hem of voor hem te kunnen verdragen, maar met hem te breken, terwijl hij zich in een' bedroefden en berouwvollen toestand bevond, dit was haar onmogelijk.

De volgende en daarop volgende dag voerde Mevrouw RAVENSWORTH naar *de Eiken*, maar KAREL verscheen aldaar niet; volgens zijne moeder bevond hij zich steeds in de grootste neêrslagtigheid, en hoezeer dankbaar jegens CAROLINA, voor hare

toegevendheid, echter beschroomd om een gesprek met haar te wagen, uit vreeze dat hij haar ongenoegen op zich laden zou, door eenigen voorbarigen wensch, welken de geschokte toestand van zijnen geest hem in mogt geven. Hij was daarom druk bezig met talrijke brieven te schrijven, en zijne pachters bij zich te ontvangen. CAROLINA was blijde, dat hij zich op die wijze onledig hield — zij wenschte hartelijk dat hij een arbeidzaam man werd, naar het voorbeeld van haren vader, doch zijne moeder scheen niet in staat eenigen troost uit deze opmerking af te leiden, — hare droefheid was in derzelver uitdrukking meer bedaard dan die van haren zoon, maar zij overtrof dezelve verre in hevigheid, — dagen waren jaren geworden door derzelver invloed op haar gelaat.

Den derden dag na de ontknooping dezer onaangename gebeurtenissen, kwam er aan *de Eiken* een brief, gerigt aan Mijnheer en Mevrouw ELPHINSTONE beide. Dezelve was van *Londen* afgezonden, door den zaakgelastigden van dien jongeren broeder van ELPHINSTONE, van wien wij alleenlijk melding hebben gemaakt door te zeggen, dat hij door hem vóór zijn huwelijk in eene goede betrekking was gesteld. GEORGE ELPHINSTONE had in dien tijd deelgenootschap gekregen in een Russisch handelhuis, en was werkelijk de eenige bezitter van die zaak geworden, ten gevolge waarvan hij de laatste veertien jaren in *Rusland* woonachtig was geweest, en gedurende dit lange tijdsverloop slechts een kort bezoek in zijn geboorteland had afgelegd. De voor-

noemde brief diende, om deszelfs overlijden bekend te maken, en ELPHINSTONE te berigten, dat er een afschrift van zijn' laatsten wil ontvangen was, hetwelk hem als eenigen uitvoerder van het testament aanstelde, en te kennen gaf, dat de nalatenschap des overledenen gelijk verdeeld moest worden tusschen deszelfs broeder en zuster — of, in geval één van beiden overleden was, tusschen CAROLINA aan de ééne zijde, en de kinderen van Mevrouw OSBORNE aan de andere zijde.

De berigtgever voegde er bij, » dat de eigendommen van den overledene buiten twijfel zeer aanzienlijk, maar noodzakelijk verspreid waren over eene groote uitgestrektheid van dat onmetelijk keizerrijk, hetwelk G. ELPHINSTONE zoo langen tijd als zijn vaderland beschouwd had; dat hij voorts huiverig was bewijsstukken en inlichtingen van groot belang in handen van den boelredder te stellen, en daarom begeerde hem te *Londen* te zien, zoo spoedig als mogelijk was."

Deze brief maakte eenen schrikverwekkenden indruk op het gemoed van Mevrouw ELPHINSTONE. De omstandigheid van twee sterfgevallen in hare familie, op denzelfden tijd invallende, na eene tusschenpoos van bijna twintig jaren, scheen haar het denkbeeld te geven, dat de Koning der verschrikkingen, uit bijzonderen wrok, eenen aanval op hare familie gedaan had, en zich niet te vreden zou stellen, alvorens nog meer slagtoffers te hebben weggerukt; en het toeval, dat GEORGE ELPHINSTONE naauwelijks twee jaren jonger was dan zijn

broeder, vestigde hare angsten meer bepaaldelijk op haren echtgenoot, wien zij nu met een, zelfs beklagenswaardig, ongeduld wenschte terug te zien.

Van de beschouwing dier zorgen, die toen zoo zeer haar gemoed kwelden, als de meest grievende ongelukken dit kunnen doen, werd CAROLINA afgetrokken door hare gedachte op beide hare ouders te vestigen; en dewijl het duidelijk was, dat ELPHINSTONE, op zijnen weg huiswaarts, gemakkelijker *Londen* konde aandoen, verloor zij geenen tijd om hem te schrijven, en den bewusten brief te verzenden, terwijl zij zorg droeg, dat haar schrijven hem het eerst in handen komen zou; zij vermeed daarbij zorgvuldig alle toespeling op eenige bekommering, die in de familie plaats had, behalve die harer deelneming. Men zou echter uit den doorgaanden toon van haren brief hebben kunnen opmaken, dat *haar* hart door eene veel teederer bron van bekommering aangedaan was, dan die welke uit het verlies van een' oom, dien zij nooit gekend had, ontsproot; en toen ook haar vader den brief ten tweede maal gelezen had, was hij zeer bevreesd dat hare moeder ziek geworden was, want zijne angsten, gelijk die zijner beminde vrouw, waren natuurlijk ontwaakt door de herhaalde slagen in eenen familiekring, zoo beperkt als de zijne lang geweest was.

Mevrouw OSBORNE had zeer veel van haren jongsten broeder gehouden, en zij was gewoon geweest hem, voor eenige jaren, veel meer te zien dan zulks voor de familie in *Yorkshire* mogelijk was geweest — en daarbij had zij het oog op hem

gevestigd, als op het middel om hare jongere zonen in de wereld voort te helpen, dewijl zij geheel overtuigd was, dat hij steeds ongehuwd was gebleven ter liefde zijner familie. Het berigt van zijnen dood was daarom bovenal een treffende slag voor haar, en ELPHINSTONE was verblijd, dat hij haar niet verlaten had vóór dat zij hetzelve ontvangen had. Toen de eerste ontsteltenis bedaard was, deed de droevige noodzakelijkheid van het gevoel ter zijde te stellen, en de omstandigheden naauwkeurig te onderzoeken, in het belang van zeven hulpbehoevende kinderen, (die voor het meerendeel meisjes waren) haar gewillig toestemmen in het vertrek van ELPHINSTONE naar *Londen*, ten einde zaken te regelen, die geenszins onbelangrijk voor hemzelven, maar voor haar wel tienmaal zoo gewigtig waren.

ELPHINSTONE schreef aan zijne vrouw zoodra hij te *Londen* aangekomen was, haar belovende die stad zoo spoedig te verlaten als het mogelijk was, anders toch zou zij op reis gegaan zijn om hem aldaar te ontmoeten, want zij had haar beangstigd gemoed al reeds tot eenen toestand van koortsachtige gevoeligheid opgewonden, die CAROLINA vergeefs trachtte tot bedaren te brengen. Menig een dag verliep er echter eer hij terug kon komen, en toen hij dit deed, was het met de pijnlijke bewustheid, dat hij slechts een voorbijgaande gast mogt wezen in dat behagelijk verblijf, hetwelk hij sedert zoo vele jaren, nooit uit eigen beweging, voor meer dan een dag verlaten had.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Al de berigten die ELPHINSTONE omtrent de bezittingen van zijnen broeder inwon, deden hem opmerken, dat indien dezelve niet spoedig werden opgeëischt, en in zekerheid gesteld door eenen persoon, ten volste geregtigd om zulks te vorderen, de arbeid van omtrent dertig jaren voor zijne familie zou verloren gaan. Dit zoo zijnde, had de zaakgelastigde van zijnen broeder hem gedrongen, om zich onmiddellijk tot dat doel op reis te begeven; deze gaf hem al de inlichting, die noodzakelijk was betrekkelijk de landstreek waarmede hij wel bekend was, en beloofde hem ieder bewijsstuk te zullen verschaffen, dat vereischt werd om aan zijne reis eenen goeden uitslag te geven.

ELPHINSTONE was een man in den bloei zijner jaren, en door zijne gewoonte van matig en arbeidzaam te wezen, zag hij er veel jonger uit dan hij was. Hij bezat zoo wel de voortvarenheid als de bekwaamheid welke tot die onderneming gevorderd werden, en uitgezonderd de gehechtheid aan zijne familie, welke den huisselijken kring voor zijn hart tot eene behoefte maakte, was hij juist de man, om in eene reis van dezen aard behagen te vinden. Het kon dus wel niet anders, of hij moest zelf zijne geschiktheid tot de onderneming gevoelen; van toen

af was het voor hem *pligt* geworden — en van de voorschriften van zijnen pligt was hij nooit afgeweken. Door deze middelen konde de arme CAROLINA thans met een huwelijksgoed bedeeld worden, en het was van veel meer aanbelang dan voorheen, voor haar te zorgen, omdat zijne landgoederen niet meer zouden overgaan op den dierbaren broeder, die wel is waar hare behoeften in aanmerking zou genomen hebben, maar ten aanzien van eene zeer verre en onbekende betrekking, toch ook voor zich zou verzekerd hebben al wat de wet hem toekende. Ieder kind, ook van de veelbelovende familie zijner zuster, allen hem thans bekend en daardoor dierbaar, kwamen hem nu in de gedachten, en schenen van zijne hand die hulp te eischen, die een ander hun niet verleenen kon.

Echter gevoelde de zachtaardige man en teedere vader, dat, om zichzelven voor een onbepaald tijdsverloop aan zijn huis te onttrekken, ten einde in eene verafgelegene landstreek te zwerven, eene beproeving was, zoo moeijelijk van aard, dat dezelve hem het regt gaf van zijne familie al de tegemoetkoming te vorderen, die zij in staat was hem te geven. Hij kende zijne vrouw, hij voorzag het dat zij zich door droefheid zou laten overstelpen; maar in het gemoedelijk berusten in hun lot, in het vaste doch edele gemoed van CAROLINA, en in de onophoudelijke teederheid van zijne schoonzuster, hoopte hij, zou zij dien troost vinden, die ook hemzelven zou opbeuren. — Hij wenschte het wel vurig, maar naauwelijks wist hij het, of hij KAREL mogt beschou-

wen, als de steun van zijn huis, en als den man die het gemis zijner eigene tegenwoordigheid zou aanvullen in den kring, die hem thans zoo hartelijk beminde. —

Terwijl zijne ziel met deze denkbeelden vervuld was, en naar de kalmte streefde die de omstandigheden vorderden, maar door ieder gevoel der natuur en gewoonte geweigerd werd, hoe hard moest het hem toen niet vallen, ieder die hem dierbaar was waarschijnlijk in een' toestand te vinden, die hen geheel onvatbaar maakte, zelfs de mededeeling van zijn voornemen te ontvangen? Dat zijne vrouw hem met eene vreugde ontvangen zou, die in derzelver hevige uitwerkselen aan smart grensde, was geenszins te verwonderen, maar dat CAROLINA, te midden harer blijdschap, hare droefheid niet verbergen kon, dat de rozen op hare jeugdige wangen verbleekt waren en haar voorkomen verzwakt scheen als door eene verterende ziekte, dat trof hem uittermate. Toen zijne zuster RAVENSWORTH aankwam, werd alles hem in zekeren zin duidelijk, want op het gelaat der moeder had de smart vreemde trekken gedrukt, en hij sidderde toen hij naar KAREL vroeg.

» KAREL bevindt zich te huis, en had vele bezigheden met zijnen laatsten rentmeester en opzigter, maar hij zou voor kersmis te *Oxford* wezen."

» Daaraan doet hij zeer wel," zeide ELPHINSTONE met een' glimlach, die meer dan zijne gewone beleefdheid uitdrukte.

Mevrouw RAVENSWORTH door meer leed be-

zwaard dan zij verdragen kon, barstte uit in een vloed van tranen. Daarop volgde de bekentenis van KARELS dwalingen, maar verzacht door al de verschoonings-middelen die eene moeder kan aanvoeren, en ELPHINSTONE was gereed te gelooven; dat hare zoon eer verleid was geworden, dan door zijne eigene neigingen daartoe gebragt. Hij beschouwde hem als een zwak jong mensch, wiens beperkt verstand en wankelbare grondbeginselen hem ongeschikt maakten om de pligten van een' gehuwd man te vervullen, en althans hem zijner waarlijk deugdzame en voortreffelijke dochter, geheel onwaardig deden zijn. Het was echter al te duidelijk, dat CAROLINA op dit punt al de zwakheid harer sekse blijken liet. Zij beminde hem hartelijk, vergaf hem gewillig, en ofschoon zij den wil van haren vader als de wet harer handelingen beschouwde, was het niettemin blijkbaar, dat zij bezwijken zou onder de pligten die hij haar zou opleggen, vermits hare vrees daarvoor haar alreeds zoo zeer ter neêrgedrukt had.

Een omgang van vele jaren had ELPHINSTONE gelegenheid gegeven, Mevrouw RAVENSWORTH als eene wezenlijk opregte vrouw te leeren kennen, en ofschoon hij haar in vroegere dagen dikwerf gelaakt had over hare te groote toegeeflijkheid omtrent KAREL, had zij zich echter met zoo veel wijsheid aan eene scheiding van hem, om zijn eigen welzijn te bevorderen, onderworpen, en was zij met zoo veel opregtheid aan CAROLINA gehecht, die bijna van hare geboorte af voor haar als eene dochter ge-

weest was, dat hij niet gelooven kon, dat zij haar een' slechten echtgenoot zou willen geven, zelfs niet om daardoor een' zoon te behouden. Hij luisterde daarom met geduld en medelijden naar al die bijzonderheden waarin het berouw van KAREL over zijne jongste overtredingen afgeschilderd en de verbetering van zijn hart en wandel afgemaald werden; hij was in het *bijzonder* getroffen door de kieschheid en welvoegelijkheid waarmede hij zich onthouden had *de Eiken* sedert zijne terugkomst te bezoeken, behalve op dien noodlottigen avond, toen hij, welligt opgewonden door de bittere smart van zoo zeer de speelbal van een' ander te zijn geweest, en tot razernij vervoerd door de herdenking aan *zijne* overtredingen, naauwelijks kon gezegd worden te weten wat hij deed. Op dezen oogenblik viel het ELPHINSTONE niet in, dat, terwijl *hij* dagelijks was verwacht geweest, de vrees van *hem* te ontmoeten bij KAREL de natuurlijke begeerte kon tegengewerkt hebben, die hij gevoelen moest om zijne nicht te zien; immers, daar zijn gemoed door de laatste gebeurtenissen neêrgedrukt en met meer dan gewone genegenheid en teederheid tot zijne familie getrokken werd, kon hij op dit tijdstip zichzelven niet als een voorwerp van vrees voor eenig menschelijk wezen beschouwen.

Iedere indruk van een' gunstigen aard, dien Mevrouw RAVENSWORTH in het gemoed van ELPHINSTONE verwekte, werd bevestigd door CAROLINA, die wel is waar weinig zeide maar bitter weende; en dewijl men haar niet zeer dikwijls zag schreijen,

zoo was daarvan de uitwerking thans te grooter. Zij gevoelde in dezen angstigen oogenblik, dat haar vader veel aan haarzelve vergeven moest, dewijl hij KAREL vergiffenis geschonken had, en zij was niet in staat zijne of hare eigene zaak met iets meer te bepleiten, dan met de verzekering, »dat niemand meer zou kunnen lijden dan KAREL geleden had."

»Weinigen onder ons zondigen zonder daarover berouw te gevoelen, maar de vraag is: of het berouw verbetering aanbrengt? Ik voor mij geloof, »dat men zich aan dezen *onbedachtzamen knaap* meer bezondigd heeft, dan dat hij zelf zondigde," en dat hij zeer denkelijk voorbedachtelijk uitgeschud is geworden, omdat men wist dat hij zeventien duizend ponden in de fondsen had belegd. Ware het zijne eerste zorg geweest (zoo als het zijne eerste belofte was), aan mij te betalen hetgeen hij geweten heeft dat hij mij van zijne wieg af, schuldig is geweest, dan zouden nu twee derden van hetgeen hij verkwist heeft, bewaard zijn gebleven, en hetgeen mij het meest ter harte gaat, had ik verkregen — maar het is nutteloos op het verledene terug te zien; de les die hij gekregen heeft, *moge* bevonden worden eene krachtdadige waarschuwing voor hem te wezen. God behoede het, dat ik door eenige daad van gestrengheid den toestand van neêrslagtigheid, dien zijne moeder ons beschrijft, verergere, of dat ik hem dringen zou in den vorigen kring zijner medgezellen die opbeuring in zijne smarten te zoeken, welke onvermijdelijk het verderf wezen zou van eene inborst zoo als de zijne is."

Carolina wierp zich in de armen van haren vader, en snikte dankbetuigingen die zij niet uitspreken kon.

» Kom tot bedaren, mijn kind! en luister naar mij. Ik sta op het punt om u weder voor een' langen tijd te verlaten. Aan uwe zorg moet ik uwe moeder toevertrouwen, en inderdaad al mijne wereldsche zaken, welke gij ter harer ontlasting bestieren moet, dewijl gij wel weet dat zij de gewoonte niet heeft de uitgaven der familie aan eenige verdere berekeningen, dan die welke de tegenwoordige inhoud harer beurs gebiedt, te onderwerpen. Om hetgeen zij aan mij verliest aan te vullen, zal zij zoo veel van uwe zorg vorderen, dat gij weinig tijds zult over hebben om aan karel toe te wijden, behalve voor zoodanige briefwisseling, als welke thans welligt medewerken kan om hem op den weg der geregtigheid te behouden, en hem die ondersteuning te geven, die eene deugdzame liefde alleen in staat is te verschaffen. In de omstandigheid waarin ik mij bevind, moet ik den tijd van uw huwelijk (na het tegenwoordige jaar) aan uwe eigene voorzigtigheid overlaten, maar ik ben stellig van gedachte, dat het beter zoude zijn niet te trouwen voor dat gij zelve meerderjarig zijt, hetgeen niet lang is om naar te wachten. Dit uitstel zal aan karel de gelegenheid geven om de tegenwoordige schade aan zijn inkomen te herstellen, en u naar alle waarschijnlijkheid in staat stellen, hem met een aardig fortuintje te begiftigen — daarom zou ik u gaarne dit aanraden, maar ik dring het niet meer aan dan als eene raadgeving.

»Maar, CAROLINA! let wel op mijne woorden: indien gij ontdekt, dat KAREL RAVENSWORTH geheel uit eigene beweging een speler is, dan moet gij nimmer met hem trouwen. Neen! zelfs niet indien deze ontdekking gemaakt werd wanneer gij reeds voor het altaar stond, en het afstand doen van hem uw hart door de diepste wonden van een reet — want veel, *veel* beter zou het zijn in onschuld en eere vroegtijdig ten grave te dalen, dan aan de onophoudelijke ellende en schande verbonden te zijn, die zulk eene verbindtenis onafscheidelijk vergezellen. En bedenk het wel, eene vrouw kan de plaatsen waar hare man verkeert niet gadeslaan, en zijne bedoelingen niet tegengaan, noch de verliezen die hij lijdt, vergoeden."

»Oh! ik ben *verzekerd*, dat KAREL nimmer weder zal...." — »Ik geloof, hij zal nimmer — en ik kan alle toegeeflijkheid voor een' enkelen misstap hebben — maar indien gij *hem* bemint en indien gij *mij* bemint, draag zorg, op hem acht te geven, en over hem te waken. Van alle overtredingen is er geene die zoo toeneemt — geene zoo hatelijk in derzelver uitwerkselen op het zedelijk karakter, geene zoo verschrikkelijk in derzelver gevolgen.... doch laat mij alleen, mijn kind! In de eenzaamheid moet ik trachten tot bedaardheid te komen."

Het was inderdaad blijkbaar, dat ELPHINSTONE geheel overweldigd was door het denkbeeld dat zich voor zijne verbeelding vertoonde, want zoodanig was zijne ontroering, dat CAROLINA zich niet weêr-

houden kon van te denken, dat hij te eenigen tijd zelf veel moest geleden hebben, door iets dat in staat was hem zoo zeer te verontrusten; want met zoo veel zorg toch had hij den reeds lang vergeten misstap harer moeder bedekt gehouden, dat, hoezeer zij wel wist, dat hij gedurende vele jaren groote moeite gehad had, om trapswijze zware geldelijke verpligtingen te voldoen, zij echter nimmer de reden daarvan vermoed had. Diep tot in de ziel was zij getroffen niet minder door zijn gedrag dan door zijne woorden, en ofschoon zij geene woordelijke belofte had afgelegd om zijne wenschen te gehoorzamen, in haar hart teekende zij eene belofte op, aan haarzelve gedaan: zij spoedde zich naar hare kamer, om na te denken over de woorden die zij gehoord had, zoo wel die der liefde als die der waarschuwing, en nog meer bepaaldelijk over de beproeving die haar verbeidde gedurende de zoo gevreesde afwezigheid van haren vader.

Toen ELPHINSTONE op eene stellige wijze verklaard had dat zijne reis zou plaats hebben, was Mevrouw E. in den volsten zin door verbazing en droefheid buiten zichzelve. Nadat de hevigste aandoeningen geweken waren, gaf zij haar besluit te kennen om hem te vergezellen. Dit voornemen, hoe streelend ook voor hem, kon hij zich nogtans niet veroorlooven aan te nemen, omdat hij overtuigd was dat zij zich, of aan vermoeijenisssen, dewelke zij niet kon doorstaan, moest blootstellen, of door hem, zonder ander gezelschap dan dat van hare dochter, zou alleen gelaten worden, in een oord,

waar, door onkunde met de taal en gewoonten, zij zich voorzeker in een' zeer onaangenamen toestand zou geplaatst zien. Als hij hierover met haar sprak, stemde zij gaarne toe, dat zij inderdaad te *Moskou* niet zou kunnen leven, maar dan voegde zij er bij: »Waarom wilt gij ook naar die verwenschte plaats gaan? — de eenige plaats in de wijde wereld, waarheen ik u niet verzellen kan?"

»Omdat het de eenige plaats is waar ik mijn broeders eigendom vinden kan, lieve! — zijn geld ligt verspreid, om mij dus uit te drukken, tusschen de *Oostzee* en *de Wolga.*"

»Dan zou ik mijzelve niet willen kwellen om het bijeen te verzamelen, waartoe toch zoo veel geld dient, weet ik niet?"

»Uw neef zou het u kunnen zeggen; zoo ook mijne zuster en hare vaderlooze kinderen; en gij moogt er wel op bedacht zijn, dat er omstandigheden kunnen ontstaan, die voor uwe eigene dochter het geld belangrijk zouden kunnen maken; het is daarom dat wij de nalatenschap van haren oom niet mogen veronachtzamen."

Door deze aanmerking werd Mevrouw ELPHINSTONE, zoo niet overtuigd, ten minste tot stilzwijgen gebragt, want de herinnering aan het verledene werd daardoor in haar verlevendigd en maakte alle toespeling op het verkeerd gedrag van haren neef zoo pijnigend, dat zij het nimmer waagde daarover te spreken. Dit stilzwijgen was, zoo niet voor CAROLINA, dan toch voor den schuldigen voordeelig, dewijl Mevrouw

ELPHINSTONE, indien zij al over zijn gedrag gesproken had, zonder twijfel ligt zou heengegleden zijn over dien grooten misslag, waarover de ongelukkige moeder breed had uitgewijd, maar daartegen de oplettendheden aan Miss BUCHANAN bewezen, zou medegedeeld hebben, daar zij deze beschouwde als de fout die het meest te misprijzen was in een' verloofden minnaar, of als eene buitensporigheid die haren afkeer verwekte. Zonder eenige bedoeling om hem te misleiden, werd dus ELPHINSTONE in onwetenheid gelaten omtrent punten, die te zamen genomen, aangaande het gedrag van zijn' aanstaande schoonzoon een' zeer verschillenden indruk op zijn gemoed zouden hebben nagelaten.

Onder de gunstige beschouwing die hij nu van de zaak maakte, zag ELPHINSTONE zijnen neef, hij herhaalde zijne wenschen, zijne raadgeving, zijne belofte, en verliet hem oogenschijnlijk zoo getroost en gelukkig, dat deszelfs blijdschap en dankbaarheid een' gunstigen invloed op al zijne betrekkingen uitoefenden, die daardoor in staat waren de afwezigheid van hem die hun algemeene weldoener was, beter te verdragen dan zij het zelven verwacht hadden.

Dewijl het natuurlijk was, dat men in deze moeijelijke oogenblikken alle oplettendheid aan Mevrouw ELPHINSTONE bewees, bevonden Mevrouw RAVENSWORTH en hare zoon zich aanhoudend aan *de Eiken* Toen de naburen bemerkten dat zij aldaar op den best mogelijken voet verkeerden, deed zulks eene goede uitwerking om die geruchten tegen te

gaan, die ten nadeele van den jeugdigen erfgenaam in de nabuurschap begonnen in omloop te geraken. Onder andere bezoekers bevonden zich HENRIETTA MAITLAND en hare vader, die van hun lang oponthoud op het vaste land terug gekeerd waren, en in hunne kennis en meer bepaaldelijk in de kleeding der eerste, veel aan den dag legden hetwelk naijver bij Mevrouw ELPHINSTONE en bevreemding bij hare dochter verwekte. En waarlijk, HENRIETTA was in dien tijd ten eenemale belagchelijk, want hare kleeding was eene karikature van Parijsche modes, hare spraak een mengelmoes van zinsneden, waarin noch het Fransch noch het Engelsch de hoofdtaal was; zij had de gewoonte aangenomen aan hoofd en armen eene slingerende beweging te geven, hetgeen zij bij vergissing voor de meest innemende manieren hield, daarbij had zij zich een dansenden tred en een bestendig glimlagchen aangewend, hetgeen haar inderdaad het aanzien van eene zottin gaf. Maar met dat al zag zij er fraaijer uit dan zij was vóór hare reis; hare satijnen kleedjes waren van de rijkste soort, en de hoeveelheid en verscheidenheid van derzelver versierselen overtroffen al wat er ooit van *Londen* in *Yorkshire* was ingevoerd geworden, en daarom was Mevrouw ELHPINSTONE bekoord door het geheel van haar toilet, en zeer begeerig met al dat fraais ook haar voordeel te doen. Echter bleef zij niet in gebreke aan te merken, dat zij een' langen togt gemaakt en geen echtgenoot medegebragt had, hetgeen zeer te verwonderen was, als men bedacht dat het vermogen

van LUCIA thans bij het hare gevoegd was, en dat de mannen tegenwoordig er wel van thuis zijn om zulke kleinigheden in overweging te nemen.

Kersmis ging voorbij, en KAREL RAVENSWORTH, verdeeld tusschen zijne honden des morgens en CAROLINA des avonds, scheen zijne verpligtingen te *Oxford* te vergeten; en als hij door zijne tante aan dezelve herinnerd werd, beschuldigde hij haar van wreedheid, daar zij hem zocht van dat geluk te berooven, dat hij zekerlijk regt had om te genieten, terwijl het voor hem steeds zoo beperkt bleef. Mevrouw ELPHINSTONE hield te veel van hem om er sterk op aan te dringen, en dewijl de winter nu gekomen was en men weinig vermaak in het uitgaan vond, gaf het genoegen zijne stem door het huis te hooren klinken of de opbrengst van zijne jagt op den disch vertoond te zien. Het is waar, dit genoegen duurde niet lang, want KAREL was de man niet om veel tot het gezellig verkeer bij te brengen. Zijne lectuur strekte zich nooit verder uit dan tot het dagelijksch nieuwsblad, en hij werd somwijlen zelfs lastig voor CAROLINA in zijne verzoeken om een' roman van den schrijver van *den Waverleij* neder te leggen, of de inzage van eenige noodzakelijke stukken te staken »om te komen en met hem te praten." Hij had moeten zeggen: »om te spreken *tot* hem," want, tenzij hij nog eens »het gevecht herhalen kon," in hetwelk hij een' haas nedergeveld of eene vlugt patrijzen overmeesterd had, is het zeker dat zij vruchteloos naar woorden van hem zou geluisterd hebben.

Dewijl ELPHINSTONE, zoo veel CAROLINA zich herinneren kon, nooit in eenig opzigt een liefhebber van de jagt geweest was, en zij zelve bijzonder de opmerkzaamheid trok door de zorg, waarmede zij geenszins de tyran, maar de beschermer was van ieder levend schepsel dat in hare nabijheid zich bevond, zoo is het ligt te begrijpen, dat zulke jagt-verhalen alleen konden geduld worden, omdat zij van *eens minnaars* lippen vloeiden, en het is zeker dat dezelve, zelfs van *zijne* lippen vloeijende, somtijds vervelende en somtijds beleedigend voor haar gevoel werden. Maar de eene dag na den anderen kon de *laatste* dag wezen dat zij hem zien zoude, en in zijn dralen en rekken van ieder uitstel, in de wankelmoedigheid van zijn voornemen lag iets streelends voor haren invloed op hem, hetwelk hare erkentelijkheid opwekte, en haar verpligtte zijne onbegrensde verkleefdheid aan haar te beantwoorden. Daarbij, aan *de Eiken* wist zij, dat hij in veiligheid was, en ten spijt van de hoogere achting waarmede zij hem trachtte te beschouwen, gevoelde zij dat zulk eene veiligheid een belangrijk iets was; want zij had vroeger reeds door verschillende kleine anekdoten uit zijn' eigenen mond geleerd, dat *Oxford* eene even geschikte plaats was om op het dwaalspoor te geraken, als *Edinburg* of *Newmarket* zelve.

KAREL vertrok eindelijk, en CAROLINA beschouwde zich al ver in de wijsbegeerte gevorderd, omdat zij zich in staat gevoelde deszelfs afwezigheid gelaten te verdragen, maar in een' zeer korten tijd zag

zij zich genoodzaakt die kracht harer ziel tot eene hoogere dienst op te eischen. Tot hiertoe hadden zij nog geene tijding van haren vader ontvangen, en het was naauwelijks mogelijk dat zij reeds iets van hem hadden kunnen vernemen; maar toen haar neef vertrokken was, en het beklag harer vrienden ophield, maakte Mevrouw ELPHINSTONE van het wegblijven van een' brief eene onuitputtelijke bron van droefheid en gejammer, en handelde alsof zij zich verbeeldde, dat de herkregen bloei en het gezonde voorkomen van hare dochter haar volmagt gaven, om te beproeven dezelve weder tot dien lagen trap te drukken, waarvan dezelve ter naauwernood opgekomen waren, want zij beschuldigde haar dikwerf van een volslagen gebrek aan gevoel, en beklaagde zich, dat er niet een eenig wezen was hetwelk medelijdend in hare droefheid deel konde nemen.

CAROLINA herinnerde zich levendig de taak die haar opgelegd was, om hare moeder tot troost te verstrekken; en wel wetende hoe veel onophoudelijke toegeeflijkheid van allerlei aard had toegebragt om iederen trap harer beproeving meer en meer moeijelijk te maken, trachtte zij door al de middelen die in haar bereik waren, de langzaam voorbijgaande dagen te vervrolijken. Zij las de werken die over de landstreek, waar haar vader reisde, geschreven waren, maakte een uittreksel van derzelver inhoud, en deelde denzelven in gesprekken aan hare moeder mede; zij was behulpzaam om de vervaardiging van nieuwe kleeding-

stukken te ontwerpen, of die welke zij bezat te veranderen volgens de modellen van Miss MAITLAND — zij plukte iedere bloem zoodra zij ontlook, en bood die hare moeder als een voorbode der langere dagen en der met dezelve wederkeerende gezelschappen; en als zij haar voor een uur verliet, om naar de school van haar dorp te gaan, of om het ziekbed eens armen lijders te bezoeken, liet zij nimmer na, iedere kleine anekdote op te zamelen van hetgeen in de nabuurschap voorviel, van de apothecarsvrouw af tot aan de winkelierster toe.

De tijd kwam echter, dat CAROLINA begôn in te stemmen met het gevoel van hare moeder; want hoezeer KAREL tien brieven schreef in de eerste veertien dagen van zijn vertrek, liet hij bijna eene maand verloopen zonder er één te schrijven; maar zijn laatste, hoezeer kort en onvoldoende, was vergeven en nagenoeg geheel vergeten, omdat dezelve aangekomen was tegelijk met eenen van ELPHINSTONE. Deze brief deelde goede berigten omtrent deszelfs gezondheid mede, maar het scheen, dat, voor zoo ver als hij in staat was geweest om inzage van zijns broeders zaken te *Petersburg* te doen, hij meer zou te doen vinden dan hij vermoed had; maar dewijl de hoofdzetel van diens handel en de stapelplaats zijner goederen te *Novogorod* was, kon hij zich geen naauwkeurig denkbeeld vormen van de bezigheden die hem wachtten, vóór dat hij in die stad zou aangekomen zijn.

Het was nu lente-weder, en met dezen brief in de

hand reed Mevrouw ELPHINSTONE bij al hare vrienden rond; zij vervroegde als het ware de spoedige terugkomst van haren echtgenoot, beklaagde zich over haar hard lot van zoo van hem verwijderd te zijn, en over de dwaasheid van rijkdommen te zoeken in zulk een afgelegen land; maar tevens liet zij doorstralen, dat *die* rijkdommen, indien dezelve verkregen werden, zeer aanzienlijk wezen zouden; en zoo volledig deed zij blijken, dat zij zichzelve overtuigd had, dat zoodanig het geval zijn zoude, dat zij in geen enkel huis een bezoek aflegde, zonder bij hare terugkomst er op aan te dringen, zich onmiddellijk aan te schaffen al wat zij ook daar opgemerkt had dat nieuw of smaakvol was, hetzij in kleedingstukken, meubelen of sieraden.

» Bij Lord APPLEBY heeft men het schoonste zilveren gebak-mandje gekregen, dat gij ooit gezien hebt, CAROLINA — het is bij HAMLET gekocht, en het is zoo verschillend van al wat men te *York* bekomen kan, dat gij er u geen denkbeeld van maken kunt — ik wil er een hebben dat volmaakt hetzelfde is."

» Het onze, Mama! is toch zeer fraai."

» Ik noem het afschuwelijk; indien gij in zulk een ding behagen vinden kunt, moogt gij het medenemen als gij naar *Ravensworth* gaat, want ik wil volstrekt een nieuw hebben, en ik kan te gelijkertijd om een paar braceletten en een Maltheser kruis zenden, zoo als dat van de jonge Mevrouw NEVILLE — het zijn de schoonste dingen ter wereld! *A propos*, onderwege ontmoette ik NEVILLE in

een nieuwe stanhope, het bevalligste ding dat gij bedenken kunt. Mij dunkt, ik zou aan zulk een rijtuig grootelijks de voorkeur geven boven onze koetskar, die er waarlijk haveloos uitziet — de uitgave zou eene kleinigheid zijn, dat durf ik verzekeren."

» Maar het kleine paard trekt de koetskar, en zou de stanhope niet kunnen trekken, vrees ik."

» Voorzeker niet, ik zou een' schoonen grooten schimmel moeten hebben, gelijk die van Mijnheer NEVILLE is. Ik zal WILKENS zeggen na eenen rond te zien op de kermis te *Maltby*."

» Maar, lieve moeder! wij moeten voorzeker onze paarden niet vermeerderen, nu mijn vader afwezig en verpligt is zelf groote uitgaven te doen voor zijne reizen."

» Hoe kunt gij zoo karig wezen, CAROLINA! er is wezenlijk iets stootends in, iemand, die zoo jong is als gij zijt, zoo bezorgd te zien omtrent kleinigheden. Is uw vader niet naar *Rusland* gegaan om geld te halen? en waarvoor dient het geld, dan om zich aan te schaffen hetgeen ons ontbreekt? Wat *zijne* uitgaven betreft, die zijn gering, want gij weet, hij bevindt zich in een zeer goedkoope plaats, en indien het er duur ware, zou hij er op bedacht zijn, het geringst mogelijke te verteeren, zoo als hij altoos doet wanneer hij alleen is."

CAROLINA maakte geene tegenwerpingen, maar zij overlegde, hoe eenige afleiding aan het voornemen van hare moeder te geven, en met behulp

van Mevrouw RAVENSWORTH slaagde zij in zeker opzigt daarin; maar toen de gezelschappen weder begonnen bijeen te komen, en de familiën uit de de stad naar de buitenverblijven teruggekeerd waren, werden er dikwerf nieuwigheden te voorschijn gebragt, die onvermijdelijk de begeerten van Mevrouw ELPHINSTONE opwekten. Zij drong er op aan, dat CAROLINA haar geld bezorgen zou, bewerende dat haar vader uitdrukkelijk met dat voornemen zijn inkomen aan hare zorg had toevertrouwd. CAROLINA geraakte daardoor in eene zeer moeijelijke omstandigheid, — maar zij achtte het beter, tot de uiterste grenzen van hare volmagt toe te geven, dan, door alles in de handen van Mevrouw ELPHINSTONE te stellen, de verwarring te vermeerderen, die zij weldra zonder twijfel in de geldmiddelen veroorzaken zou. Hare eigene persoonlijke uitgaven werden tot de geringst mogelijke onkosten verminderd, opdat hare moeder te beter in staat wezen zou eenige ijdele vermaken te genieten, die uit derzelver aard maar van korten duur waren; maar terwijl CAROLINA zich al die bekoorlijkheden ontzegde die haar stand in de wereld gedoogde en zelfs medebragt, bepaalde zij echter eene vaste som om aan hare nederige liefdadigheid te voldoen, en zij liet niet toe, dat den armen onthouden werd hetgeen zij achtte dat hun toekwam.

Gelijk omtrent allen, zoo was Mevrouw ELPHINSTONE ook omtrent deze klasse van menschen, buitensporig verkwistend wanneer hare aandoeningen ontwaakt en hare middelen toereikende waren, en

ELPHINSTONE kon verschillende voorvallen optellen, in welke het nadeel, door hare milde giften berokkend, grooter geweest was dan de armoede die zij verligt had; maar in het algemeen was zij te slecht bij kas om zulke buitensporigheden te kunnen begaan; want sedert dat eene kostbare kleederdragt in gebruik was gekomen, was het eene moeijelijke taak voor haar om gelijktijdig haren smaak en haar medelijden te bevredigen, daarom werd aan den eersten, als de meest aanhoudende in deszelfs eischen, over het algemeen het spoedigste voldaan.

Thans werden er meer regelmatig brieven van ELPHINSTONE ontvangen, maar derzelver inhoud was niet geschikt om gulden droomen op te wekken, want hij vond reden om te denken dat zijns broeders bedienden in sommige gevallen hem voorgekomen waren door geld te ontvangen, dat men aan hunnen meester schuldig was, en dat zij in andere deszelfs rekeningen terug gehouden hadden met dezelfde oneerlijke bedoeling. Door het snood gedrag van sommigen gekweld, en over de goede trouw van anderen voldaan, had hij besloten de zaak grondig te onderzoeken, en niet alleen zijn eigendom in zekerheid te stellen, maar ook den schuldigen te straffen en den eerlijken te beloonen, ofschoon hij, om dit plan uit te voeren, noodzakelijk iets langer van zijn vaderland en van zijne familie verwijderd moest blijven dan hij bij zijn vertrek voorzien had.

Deze ongunstige berigten zouden moeijelijker te verdragen zijn geweest, indien dezelve niet opgevolgd geworden waren door de aankomst van den

jongen RAVENSWORTH, vergezeld door zijnen voogd en een' anderen vriend, die geheel anders beschreven werd dan de bezoekers van het vorige jaar. Hij was klaarblijkelijk thans een gelukkiger mensch, dewijl hij met zich zelven op beteren voet stond, dan toen men afscheid van hem genomen had, doch hij was naar de vaderlijke woning teruggekeerd met eene zoo geheel ledige beurs, dat zijn geldgebrek weldra in de nabuurschap bekend werd, ten gevolge der middelen die hij bezigde om in de eerste behoefte te voorzien, zoo als het vellen van boomen en het verkoopen van eene steengroef.

Er bestond echter geene reden om te gelooven, dat eenige nieuwe misstap deze maatregelen om zich geld te verschaffen, noodzakelijk gemaakt had, daar het waarschijnlijk was, dat hij als een zorgvuldig man zich zocht te ontheffen van de Hijpotheek, die hij het vorige jaar opgenomen had, en CAROLINA vleide zich dat zijn doel was de schuld aan haren vader af te lossen, welker betaling hij met te meer spoed verhaasten zou, omdat hij vernomen had dat deszelfs laatste brieven zoo weinig hoop gegeven hadden op een gelukkig gevolg van zijne tegenwoordige reis.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Van den tijd af dat KAREL teruggekeerd was, betoonde hij weder eene standvastige oplettendheid aan CAROLINA, en scheen hij slechts in hare tegenwoordigheid te leven; want ofschoon hij buitengewoon veel bezigheden had, en van al de aanzienlijken uit de nabuurschap bezoeken ontving, bragt hij nogtans ieder uur, over hetwelk hij beschikken kon, bij haar door, en beklaagde zich in overdreven bewoordingen over iederen onbeschaamden indringer, die hem van hare tegenwoordigheid beroofde.

CAROLINA was het echter onmogelijk geheel en al te vergeten, hoe dikwerf hij verzuimd had die brieven te beantwoorden, welke hij haar nogtans door de meest hartstogtelijke betuigingen gedrongen had hem te schrijven, en hoe weinig overeenstemming met haar gevoel van bekommering omtrent het zwerven van haren vader, dan nog het zoo lang uitgesteld antwoord kenmerkte. Indien zij op de zachtste wijze hiervan melding maakte, scheen hij uitermate bedroefd te worden, omdat zij hem daarin miskend had, haar verzekerende, » dat hij doodelijk vermoeid en afgewerkt geweest was, door zich op een af te leggen examen voor te bereiden, juist op den tijd van zijne schijnbare nalatigheid omtrent haar" — of hij betuigde, » dat, indien hij

slechts weinig gezegd had van zijn' voortreffelijken oom, zulks veroorzaakt was doordien de herinnering aan zijne minzaamheid hem te veel ontroerde." De opregtheid en rondborstigheid, die zijne meest treffende karaktertrekken uitmaakten, gaven eene tiendubbele kracht aan iedere betuiging, en daardoor maakte deze vrijwillige lofspraak hem nog veel dierbaarder, dan indien men hem nimmer ondervraagd had.

Eenige weken gingen voorbij; — het was bekend dat hij eene belangrijke som gelds ontvangen had, en hij hield dezelve steeds in bewaring, een zeker bewijs van vroegere voorzigtigheid en van tegenwoordige voorzorg, zeer aangenaam voor allen die hem lief hadden; zijne teedere moeder zag er weder zoo gezond uit als te voren, en had de gelukkige kalmte in hare houding weder gekregen; en zijne tante hield zich bezig met toebereidselen, om eene schitterende vertooning te maken bij de muzikale vereeniging te *York*, toen CAROLINA verzocht werd bij den heer RAVENSWORTH te komen, die zich in de woonkamer bevond.

»CAROLINA," zeide hij, terwijl hij met zigtbare aandoening hare hand nam, »het jaar, het lange, het schrikkelijke jaar is thans voorbij. Uw vader liet u eene voorwaardelijke magt om mij gelukkig te maken; ik weet, althans ik vlei mij zelven, dat mijn gedrag in den laatsten tijd zoodanig geweest is, dat het uw vertrouwen op mij regtvaardigen kan; weiger dus niet mij te trouwen door de ongegronde meening, dat eene verdere beproeving nood-

zakelijk zij. Ik heb voor de middelen gezorgd om onzen levensloop te kunnen beginnen overeenkomstig onzen stand, en ik ben geheel overtuigd, dat, dewijl uw ongelukkige vader verpligt is zoo veel langer uit te blijven dan hij verwachtte, hij het zelf als eene zeer wenschenswaardige zaak beschouwen zal, u onder mijne bescherming gesteld te zien."

» Welligt zou dit het geval wezen," antwoordde CAROLINA met eenige verwarring, » maar inderdaad" zeide hij mij, » het ware *beter* te wachten."

» Het is waar; want hij wenschte dat ik de Hijpotheek bij hem afbetalen zou, en indien gij dit begeert, kan het geld, waarvan ik spreek, daartoe besteed worden, dat vind ik goed."

» Hij wenschte dat *ik u* een bruidschat aanbrengen zou, KAREL!"

» Helaas! uw bruidschat is reeds afbetaald, en al wat hij daarenboven begeeren mogt ons te geven, kan hij ons schenken zoo als hij het wenscht en het beste oordeelt. CAROLINA! indien gij mij wezenlijk bemint, trouw dan *thans* met mij."

» Dit is een ernstig verzoek; ik moet herdenken al wat mijn vader mij gezegd heeft, en wat ik van toen af bij mij zelve gedacht heb, en uit al die overdenkingen opmaken, wat mijn antwoord wezen moet."

KAREL haastte zich, met een' zucht en smeekenden blik, van haar zich naar hare moeder te begeven, bij welke zich toen ook zijne moeder bevond — en zijne gewigtige en belangrijke vraag ontvouwd hebbende, verzocht hij ernstig hem te ondersteunen;

dit werd hem gemakkelijk beloofd, want zijne moeder, geloovende, dat al wat hij deed uit eene goede bron, uit zijne liefde voor CAROLINA voortvloeide, was natuurlijk ongeduldig om het zegel te drukken op zijne betere voornemens, en Mevrouw ELPHINSTONE, verblijd door de ontdekking, dat hij hare dochter trouwen kon met dien *luister*, dien men van een' RAVENSWORTH verwachtte, dacht dat het huwelijk nooit op een beter tijdstip zou kunnen plaats hebben.

Maar terwijl deze gevolgtrekkingen gemaakt werden in de kleedkamer van Mevrouw ELPHINSTONE, ging CAROLINA langzaam de woonkamer op en neder, riep de woorden en blikken van haren vader in hare gedachten terug, en overwoog het gedrag van hare moeder sedert zijne afwezigheid; bij die overdenkingen zag zij duidelijk dat het haar pligt was *zijne* wenschen gehoor te geven, *zijnen* raad op te volgen, eerder dan *hare* eigene begeerte om genoegen te geven aan den minnaar, wiens pleit-redenen nog steeds in hare ooren klonken en haar hart bewogen. Zij dacht zelfs dat het onbillijk van hem gehandeld was, dat hij haar zoo sterk gedrongen had, reeds zoo spoedig de wenschen van haren vader te vergeten; maar zij vermoedde tevens, dat als zij hem zag en naar hem luisterde, zij de kracht niet zou hebben hem zijn verzoek te weigeren, en daarom besloot zij zich aan zijne edelmoedigheid over te geven, aan den eenen kant door hem te smeeken om nog zes maanden langer omtrent deze zaak het stilzwijgen te bewaren, en aan

den anderen kant, door hem te beloven, dat aan het einde van die termijn, zij, onder toestemming van haren vader, met hem trouwen zou, ofschoon er dan nog negen maanden ontbreken zouden eer hare minderjarigheid verloopen was.

Toen CAROLINA haar moeders slaapvertrek binnentrad, vond zij in plaats van eenen, drie pleitbezorgers om zich tegen te verdedigen — ieder verklaarde, »dat zij hun geluk in hare handen had," ieder smeekte haar de neiging van haar hart in te willigen, hetgeen haar vader (letterlijk gezegd) haar ook veroorloofd had. Toen zij gelegenheid gekregen had om gehoord te kunnen worden, en het voorstel deed hetwelk zij geschikt achtte om de voorschriften der liefde met die van haren pligt overeen te brengen, scheen KAREL door wanhoop overmeesterd, en zijne moeder in droefheid gedompeld, terwijl hare eigene moeder haar gedrag uitkreet, als dat »van een koud en hardvochtig wezen, geheel onvatbaar om liefde te gevoelen, en dus ook om den edelen hartstogt te waarderen, dien zij ongelukkiglijk had ingeboezemd."

Maar hoedanig de storm ook was die buiten haar loeide, dezelve was gering bij dien welke inwendig woedde — »het hart kent zijn eigen leed, en een vreemde neemt geen deel in deszelfs vreugde." Van hare jeugd af was het voor CAROLINA het leven van haar leven geweest, om hen op te beuren en te troosten die haar omringden, en toen hare vader hare opvoeding bestuurde, had het al zijne krachten gevorderd om de meegaande beminnelijkheid

en onbepaalde edelmoedigheid van haar karakter binnen eenige grenzen te beperken, en haar de noodzakelijkheid in te scherpen, van somtijds gestrengere pligten te betrachten. Zij gevoelde dus dat er in dit geval een beroep op hare zelf-verloochening gedaan werd, dat de grootste krachtinspanning vorderde; stilzwijgend bleef zij zitten, in strijd met haar eigen hart, tegelijk biddende om licht, opdat zij haren pligt mogt inzien, en om kracht, opdat zij denzelven kon volvoeren, totdat hare moeder hare verwijtingen uitgeput had, en KAREL zelf haar begon te verdedigen tegen de beschuldiging van stijfhoofdigheid en liefdeloosheid, welke zij met een onstuimigen vloed van woorden tegen haar had uitgesproken.

»Over zes maanden wilt gij dan stellig met mij trouwen, zeidet gij, CAROLINA?"

»Zekerlijk, indien mijn vader er in toestemt, en in dien tijd, of spoediger, kan ik berigt van hem ontvangen — zonder zijne toestemming zou ik niet kunnen trouwen voor dat ik meerderjarig was, omdat ik wensch te handelen overeenkomstig zijne *raadgeving*."

»Zoo, dan veracht gij de raadgeving van uwe moeder, Miss ELPHINSTONE! — eene moeder, die welligt op dezen oogenblik maar alleen van uwe ouders overig is."

»Dat verhoede God! — indien ik echter zoo ongelukkig was van mijnen vader te hebben verloren, dan zoudt gij het toch zeker niet voegzaam oordeelen, op dien grond te spoediger mijn huwelijk te vieren?"

Mevrouw ELPHINSTONE borst uit in een' hevigen vloed van tranen, en verklaarde dat de mogelijkheid van den dood van haren man, in de vreesselijke omstandigheden waarin zij zich tegenwoordig bevond, te vermelden, eene daad was van onvergeeflijke wreedheid; en zij waarschuwde haren neef op nieuw, om nimmer eene huwelijksverbindtenis aan te knoopen met een hart, zoo koud en ongevoelig als dat van CAROLINA was. Mevrouw RAVENSWORTH deed haar best om de drift van hare zuster te stillen, en allengs werd zij bedaard genoeg om hare dochter op een' meer gematigden toon aan te spreken; zij begon met haar te zeggen, » dat het ongeduld van haren neef geheel natuurlijk was, omdat de onverschilligheid die zij omtrent hem betoonde, hem in eene gestadige vrees hield dat zijne liefde niet met wederliefde beantwoord werd," en daarna voegde zij er bij, » gij zult binnen kort zulke vrolijke tooneelen bijwonen, waar gij omringd zult zijn van zoo velen die u vreemd en nieuw zijn, hoe weet hij dan wat er gebeuren kan? Hoe kan hij zich op u verlaten?"

» Ik zal niet naar *York* gaan, ik zal hier blijven met mijne tante RAVENSWORTH, of bij de oude Mevrouw HANWELL."

» Belagchelijk! gij die zoo hartstogtelijk veel van kerk-muzijk houdt, en weet dat er nimmer te voren zulk een groot feest gegeven is — gij zoudt niet mede gaan! Het is waarlijk ongerijmd."

» Ik wensch liever niet te gaan, dan mijnen neef KAREL een enkel onaangenaam oogenblik te veroor-

zaken, en ik herhaal het, *ik zal er niet heengaan.* Ik wil geenszins meer liefde beloven dan ik tot hiertoe betoond heb, noch meer standvastigheid, maar ik kan en zal mij onttrekken aan alle gelegenheid tot berisping."

Toen CAROLINA deze woorden gesproken had, vond haar gefolterd gemoed verligting in tranen; zij verwijderde zich, al de aanwezenden beschaamd achterlatende, omdat zij haar bedroefd hadden, en zeer bevreesd dat zij haar, hoe zachtaardig zij ook was, meer beleedigd hadden dan zij zou kunnen vergeven. KAREL gevoelde innig leedwezen dat hij aan zijne tante eenige melding van de zaak gemaakt had; hij vertrok in groote ongerustheid, maar hij troostte zich spoedig, terwijl hij zich naar een' maaltijd begaf, die door Lord APPLEBY gegeven werd; en zijne moeder, ziende dat alle pogingen, die zij trachtte aan te wenden om Mevrouw ELPHINSTONE met hare dochter te verzoenen, voor het tegenwoordige vruchteloos waren, keerde huiswaarts, waar zij over het verledene nadacht en voor de toekomst begon te vreezen."

NEGENDE HOOFDSTUK.

Weinige dagen daarna waren de tante en de neef weder de beste vrienden, want *hij* kon zich niet onthouden van *de Eiken* te bezoeken, en *zij* was

begeerig hem te vragen naar de partij bij Lord APPLEBY, naar de schikkingen harer naburen om hunne fraaiste equipages te *York* te vertoonen, en naar de middelen die men in het werk moest stellen om zich eenige huisvesting te bespreken, hetgeen men veronderstelde dat bijzonder moeijelijk zijn zoude.

KAREL RAVENSWORTH was een van die jonge menschen, die nooit zoo gelukkig zijn als wanneer zij in beweging gebragt worden; en zijne jongste teleurstelling verdween uit zijne gedachten, toen hij de bestellingen van zijne tante ontving om haar logeerkamers te *York* te bezorgen; hare nieuwe levereijen, die toen gemaakt werden, in oogenschouw te nemen, en zorg te dragen in alle opzigten haar te plaatsen op den voet, die zijner familie betaamde. Dit laatste was eene herinnering, die Mevrouw ELPHINSTONE nimmer in hare berekeningen vergat, hetgeen te meer opmerkenswaardig was, omdat zij wel wist dat de familie van haren man even goed was als hare eigene, dat hij haar getrouwd had zonder dat zij een huwelijksgoed aangebragt, en dat hij door toedoen van hare familie eene groote som gelds verloren had; — maar dewijl de buitengewone kieschheid van haren man nimmer, hetzij door teekenen, hetzij door woorden, haar aan deze daadzaken herinnerd had, was het misschien natuurlijk dat dezelve haar geheugen ontgaan waren. Zij was inderdaad (in den volsten zin des woords) bijzonder jeugdig voor hare jaren, en de tijd van nadenken was voor haar nog niet gekomen.

Ten opzigte van CAROLINA, bewaarde de moeder

een deftig en gemaakt stilzwijgen, waardoor zij haar dus vrijheid van handelen liet. CAROLINA had haar voornemen volvoerd om eene afspraak te maken met Mevrouw HANWELL, ten einde de week der feestdagen bij haar door te brengen, hetgeen deze zoo vriendelijk opnam, dat het onvergeeflijk zou geweest zijn die afspraak weder te verbreken, nu dezelve eenmaal gemaakt was. Zelfs tot op den laatsten oogenblik geloofde Mevrouw ELPHINSTONE naauwelijks dat die afspraak zou vervuld worden, maar zij bragt geen enkel woord in het midden om dezelve te verhinderen, totdat zij het rijtuig van de oude Mevrouw aan de deur zag, op hare dochter wachtende, en tevens hare dochter zelve, die met de kalme uitdrukking van beleefdheid, nederigheid en liefde op het gelaat, haar verbeidde om afscheid van haar te nemen.

» En dus wilt gij dan waarlijk uwen tijd doorbrengen bij eene doove vrouw van tachtig jaren, die geen sterveling krijgen kan die naar haar omziet, liever dan uwe eigene moeder te vergezellen naar die soort van vermakelijkheid, welke gij voorgeeft zoo zeer te beminnen?"

» Dit heb ik nimmer beweerd — ik heb aangeboden hier te blijven, in de eerste plaats ten believe van KAREL, en gij hebt mij toegelaten eene overeenkomst te maken, die ik nu niet verbreken kan. Ik heb inderdaad geene kleedingstukken, geschikt om het feest te *York* bij te wonen."

» Dat is ook waar, en dat gebrek kan nu niet meer verholpen worden — alzoo wensch ik u goe-

den dag, mijn kind! ik hoop dat gij veel genoegen vinden zult in de taak die gij op u genomen hebt."

Terwijl Mevrouw ELPHINSTONE sprak, nam zij CAROLINA vriendelijk bij de hand, en kuste hare wang — eene verandering, zoo aangenaam voor het liefdevolle hart van hare dochter, dat zij vertrok, zich gelukkiger gevoelende dan te voren, ofschoon eenige harer gedachten voorzeker bij KAREL en bij de feestviering vertoeven zouden. Zeer verschillend waren de gewaarwordingen van hare moeder; deze was gevoelig over de handelwijze waarmede zij haar eenig kind bejegend had — dat kind, wier liefderijke oplettendheden haar van alle zorg ontlastten en alle genoegens smaken deden — dat kind, hetwelk de eenige beminde dochter was van haren uitmuntenden echtgenoot, wien zij al het geluk van haar leven verschuldigd was.

Door den indruk, welken dit gevoel op haren geest maakte, beschouwde Mevrouw ELPHINSTONE de kleedingstukken, die den vorigen avond van *Bondstreet* gekomen waren, met een droevig en ontevreden gelaat, en zij stapte in haar rijtuig zelfs zonder op te merken, hoe fraai de koetzier, de postillon, en de voorrijders er uitzagen in hunne nieuwe kleeding. Te *Ravensworth* gekomen, werd haar gemoed een weinig opgebeurd door het gezigt van het schoone en nieuwe rijtuig en de twee witte paarden die op haren neef stonden te wachten, alsmede van de bevallige koets, met derzelver vier edele rossen, in welke zijne moeder zich toen reeds bevond — het was haar eene zekere zelfvoldoening,

op te merken, dat welligt nooit zulk een prachtige optogt uit het kasteel uitgereden was.

Maar de verschijning van haar persoon *alleen*, veranderde weldra alles wat vreugdevol scheen, in kwelling en verdriet. KAREL had er zich nimmer van kunnen overtuigen, dat CAROLINA wezenlijk zou te huis gelaten kunnen worden, en hij had er inderdaad op gerekend, zijne schoone nicht de aloude stad te zullen binnenleiden, op de wijze van een' overwinnaar, terwijl hij zelf geheel overtuigd was, dat sedert de dagen dat » de hoogte van *York* op de poorten van *York* nederziet," er nooit een paar zoo schoon als hij en CAROLINA, door de boom van de Mickle-poort was doorgegaan. Nogtans voldaan zijnde dat men haar zoodanig bezorgd had, dat anderen haar niet bij zich zouden noodigen, (want geheel de omstreek hield eene belofte aan deze bejaarde dame gedaan, voor heilig) sprong hij met eene gemelijke houding en teleurgesteld, in zijn rijtuig, terwijl hij zich niet verwaardigde een enkel woord noch tot zijne moeder noch tot zijne tante te spreken. De eerste was niet alleen bedroefd over de afwezigheid van hare nicht, maar ook bevreesd dat de Majoor een bezoek bij Mevrouw HANWELL zou afleggen, en zijn aanzoek om de hand van CAROLINA zou hernieuwen, op een tijdstip, dat zij ontsteld en misschien beleedigd, geneigd zou kunnen zijn zijne bede gehoor te geven. Zij reed dus van huis, het hart verscheurd door de meest kwellende zorg.

Zij die deze drie rijtuigen met hunne bevallige

tuigen en versierselen op den weg zagen, en, hunne bestemming vermoedden, zouden zonder twijfel in vele opzigten de wel gekleede en schitterende personen die in dezelve zaten, benijd hebben, maar weinigen zouden hunne eigene gewaarwordingen hebben willen verruilen voor de ontevreden gemoedsgesteldheid en de teleurstelling, in de schoone trekken van den jongeling duidelijk uitgedrukt, die met zulk eene woede voorwaarts joeg, alsof hij door zijnen spoed zijne gewaarwordingen wilde verdrijven — ook zouden zij zich niet hebben willen verplaatsen in de nuttelooze smart en lastige bekommering der beide moeders, die hem met zulk eene deftigheid en pracht volgden.

Mevrouw ELPHINSTONE, wier aandoeningen, van welken aard ook, over het algemeen kortstondig waren, herkreeg hare opgeruimdheid toen zij zich in naauwe straten bevond, opgepropt met rijtuigen en krielende van eene nieuwsgierige menigte, hetwelk natuurlijk eenige wanorde veroorzaakt. Dit was de prikkel naar welken zij zoo lang vruchteloos gewenscht had, en op den oogenblik dat zij aan de Zwaan uit haar rijtuig stapte, en hoofden boven en rondom haar bespeurde, die van alle kanten uitgestoken werden, om naar haar te zien en haar te bewonderen, toen was het haar misschien eene aangename gewaarwording dat hare dochter te huis gebleven was. Teleurstelling volgde echter weldra op dezen voorbijgaanden triomf, want KAREL, dit ontdekte zich, had reeds het huis verlaten (waar hij voor zichzelven schikkingen gemaakt had) en zijn

knecht was achter gebleven om de dames naar de kamers te geleiden, die hij te voren voor haar besproken had.

Dewijl echter iedereen zich thans naar de hoofdkerk spoedde, kwamen zij overeen, er ook heen te gaan, na alvorens eenige verversching genomen te hebben, onder groote klagten over de ontrouw van hunnen eenigen wegwijzer; — en het is zeker, dat Mevrouw ELPHINSTONE met het gevoel hoe veel zij thans aan haren man miste, eenig zelfverwijt vermengde, omdat zij in den laatsten tijd te weinig aan hem gedacht had. Zij was echter gelukkig, toen zij kort daarna vrienden ontmoette, en zij was er de vrouw niet na, om lang oplettendheden en vriendschaps-bewijzen te ontberen. Een korte tijd slechts was voldoende om haar op een eervol en schitterend standpunt te plaatsen te midden der voornaamste lieden des omstreeks waar zij geboren was, en der aanzienlijke vreemdelingen die uit het zuiden van het land gekomen waren, om eene zoo nieuwe en zoo luisterrijke uitspanning bij te wonen.

Mevrouw ELPHINSTONE bespeurde haren neef in dat gedeelte van de nieuw opgerigte gaanderij, hetwelk tegen over de plaats was waar zij zich bevond. Hij was ingewikkeld in een levendig onderhoud (indien men zulk eene benaming aan zijne weinig zamenhangende opmerkingen geven kon) met eene vrouw die er schoon uitzag, en een wit satijnen kleedje droeg, met veel versierselen uitgedoscht. De vraag: »Wie zou dat kunnen wezen?" hield haar geheel en al bezig; maar hare tevredenheid werd

er geenszins door bevorderd, toen zij, na alle mogelijke middelen van onderzoek in het werk te hebben gesteld, vernam dat de dame eene *bruid* was, dat zij naar *Parijs* zou reizen, dat haar naam BUCHANAN was, en dat zij thans de vrouw stond te worden van Jonkheer FREDERIK NUGENT, die haar tegen den zin van den Graaf zijnen vader wilde huwen, en die het raadzaam achtte, eenige jaren op het vaste land door te brengen.

» Ik ben intusschen blijde als zij maar getrouwd is," zeide Mevrouw ELPHINSTONE tot zichzelve, » want dan kan KAREL niet verleid worden om op *nieuw* op haar te verlieven." Zoodanig was inderdaad de onschuld en de eenvoudigheid des harte in eene vrouw, wier ijdelheid, dartelheid of buitensporigheid geheel onvermengd was met eenige gedachte, die inbreuk maken kon op hare huwelijksliefde, en die van hare kindschheid af slechts één man beminnende, de meest romaneske denkbeelden koesterde omtrent de standvastigheid, welke in de liefde vereischt wordt. Wij hebben reeds gezegd, dat de toevallige vermelding van KAREL's hofmakerij aan deze dame, haar het vorige jaar innig beleedigd had, en deze misstap rees op nieuw krachtig te voorschijn in haren geest, als eene schrikkelijke wezenlijkheid, omdat zij bemerkte dat deszelfs voorwerp schoon en bekoorlijk was.

Des avonds op het bal zag men KAREL steeds pligtplegingen maken aan de schoone bruid, maar hij danste ook met een zeer jong en bevallig meisje, hetwelk men zeide, dat onlangs rijk was geworden

door eene erfenis van hare grootmoeder, en wier geringste beweging, in dezen vrolijken kring, blijkbaar met groote belangstelling bewaakt werd door eene tante, onder welker geleidende bescherming zij stond, en door eenen broeder, die eene akademiekennis van KAREL te *Oxford* geweest was, maar op geenerlei wijze begeerig scheen zijne kennismaking te hernieuwen.

Den tweeden dag werd KAREL in de kerk niet gezien; en toen men vernam dat Mijnheer en Mevrouw NUGENT op dien dag zouden vertrekken, maakte men daaruit op, dat hij een gedeelte van denzelven bij hen zou doorbrengen; het duurde echter tot den volgenden dag voor dat hij weder zijne gewone manieren omtrent zijne tante aannam, en haar zelfs de meest algemeene oplettendheden beweesi. Zij vleide zich, dat deze handelwijze daaruit ontsproot, dat de gedachte van spoedig naar CAROLINA te zullen wederkeeren, zijne ziel met aangename gewaarwordingen vervulde; maar dewijl hij niet slechts danste met Mejufvrouw DALRYMPLE, die hij te voren al tot den dans geleid had, maar daarenboven aan haar de meest aanhoudende onderscheiding betoonde (niettegenstaande zijne vertrouwdste vrienden zich rondom hem bevonden) was zij genoodzaakt dit [illegible] te laten varen, en haren neef te beschouwen [illegible] die een zeer [illegible] karakter [illegible] haar zede[illegible] en de beleedigen, of als iemand [illegible] gemoed, en in elk geval die [illegible], welker [illegible] hare afwezigheid [illegible] op zijn waren prijs leerde stellen.

Terwijl de moeder aldus de dagen aan vermaak toegewijd, doorgebragt had in een' toestand van koortsachtige ongerustheid, in zelfverwijt voor zich, en verbitterd tegen anderen, had CAROLINA in hare vriendelijke pogingen »om de wieg des ouderdoms te schommelen," het hoogste genoegen gevonden. Wetende dat Mevrouw HANWELL steeds het welzijn der kinderen ter harte nam, had zij die gelegenheid waargenomen, om een klein geschenk van boeken, kaarten en teekeningen in orde te brengen voor hare jonge neven en nichten in *Devonshire*. De goede oude Mevrouw had met grooten ijver in dit plan deel genomen, niet alleen door aan te raden wat men zich aanschaffen moest om het te volvoeren, maar ook door het voor een gedeelte uit haar eigenen voorraad te bevorderen, en op den avond van den tweeden dag stelde zij voor, »om vroeg op te staan en naar *York* te gaan, ten einde door aankoop hare verzameling voltallig te maken, en om daarna naar de hoofdkerk te gaan."

»Lieve Mevrouw! het zal voor u onmogelijk zijn zulk eene vermoeijenis door te staan."

»Volstrekt niet — mijn ouderdom is een frissche winter, wel vriezend, doch helder weder; het is waar, ik kan den luister en de schitterende pracht, en het vermoeijende van den opschik niet verdragen, maar de uitvoering van een *Oratorium*, mijn kind! kan ik én hooren én gevoelen, zonder dat het mij nadeel doet."

Door deze gelegenheid had CAROLINA het genoegen, om in stille verrukking die zielverhef-

fende klanken te hooren, welke tot lof van den Verlosser oprezen in den schoonsten tempel, dien menschen-handen ter vereering van zijnen naam hebben opgerigt. Het is waar, er kwamen oogenblikken, waarin, als haar opgetogen geest tot de aarde terugkeerde, haar oog rondblikte, om hem te zoeken, op wiens schoone trekken en bevallig voorkomen zij niet twijfelde of thans veler blikken gevestigd waren; en zij kon zich niet onthouden bij voorraad het genoegen te smaken, dat op zijn gelaat schitteren zou, indien hij zoo onverwacht bemerkte dat zij zich op die plaats bevond. Dit genoegen nogtans werd haar niet vergund; zij zag niemand van hare eigene familie, hetgeen niet te verwonderen was in eene zoo groote verzameling van menschen, en bepaaldelijk, omdat Mevrouw HANWELL zich verwijderde voor den afloop der muzijk; zij waren reeds een mijl of twee op weg huiswaarts, voor dat de tijd aanbrak, waarop zij KAREL had kunnen zien, zijn hof makende aan de jeugdige erfgename — terwijl hare moeder door verdriet en hare tante door bekommering gekweld werd.

CAROLINA ontging niet alleen vele ongelegenheid door deze daad van zelf-verloochening en kortstondige verwijdering van hem, dien zij zoo lang beschouwd had als »den Heer van haar hart," maar zij verkreeg daardoor den tijd, noodzakelijk om over hare pligten na te denken, en hare kracht te onderzoeken ter vervulling van dezelve, nu zij, gelijk onlangs, onder eenen zoo verblindenden en alles omvattenden invloed stond; en het zal geenszins verwonde-

ring *baren*, dat zij veel vond in haar jongst gehouden gedrag hetwelk zij betreurde, veel, waarin zij nalatigheid en onverschilligheid ontwaarde, omtrent punten van het teederst belang. Ernstig berispte zij zichzelve, omdat zij bemind had » niet met verstand, maar met te veel hartstogt," en ten stelligste besloot zij om met die teederheid, welke een eigenaardig kenmerk harer genegenheid uitmaakte, meer van die standvastigheid te vereenigen omtrent welke men haar laken kon, indien dezelve niet goed begrepen werd, maar welke, als het er op aankwam, vastheid aan haar eigen karakter zou geven, en zoo als zij vertrouwde, in dat van haren minnaar aanvullen *zou*, hetgeen er aan sterkte ontbrak.

Terwijl CAROLINA uit deze oogpunten haren pligt beschouwde, was het haar eene groote zelfvoldoening, te ondervinden, dat zij bij deze gelegenheid, gedurende hare verwijdering van KAREL, minder ongelukkig was dan in vroegere dagen — dat zij werkelijk met meer grond » meesteresse van haarzelve" kon genoemd worden, dan zulks het geval geweest was, sedert den tijd dat de kennismaking met haren neef hernieuwd was; en zij vertrouwde dat zij thans dien trap bereikt had van standvastige toegenegenheid, van vertrouwen en vriendschap, welke haar vader haar afgemaald had als de bestanddeelen van het geluk van den gehuwden staat. Onder deze overdenkingen werd haar een' brief overhandigd van haren vader, maar met het opschrift aan hare moeder; zoodanig was de ongerustheid die dezelve verwekte, dat de aandoe-

ningen der dochter meer naar die, welke men gewoonlijk aan de liefde toeschrijft, geleken, dan het gevoel hetwelk zij in al dien tijd voor haren neef ondervonden had.

Met dezen brief in de hand keerde CAROLINA naar hare woning terug, iets spoediger dan zij voornemens geweest was; zij had een zeer teeder afscheid genomen van hare vriendelijke gastvrouw, die het, op den oogenblik dat zij haar vaarwel zeide, niet nalaten kon haar leedwezen te betuigen, dat »zulk een *goed* en *knap* meisje (zijnde deze de gemeenzame uitdrukkingen haren leeftijd eigen) aan zulk een voortreffelijk man als haar neef was, de voorkeur niet geven kon boven KAREL RAVENSWORTH, dewelke," voegde zij er op een' beklagenden toon bij, »nog op de proef gesteld moet worden, de arme jongen!"

De woorden: »arme jongen!" herinnerden haar aan de uitdrukking van »dwaze jongen!" die haar vader gebezigd had, en dewijl zelfs al hare partijdigheid haar niet weêrhouden kon te bemerken, dat er meer van den jongen in haren beminden KAREL overgebleven was, dan zelfs de jeugdige leeftijd van twee en twintig jaren wettigde, was haar eergevoel een weinig gekwetst door de beschuldiging, ten gevolge harer keuze, tegen haar goed oordeel ingebragt, — en zij kon niet nalaten te bespeuren, dat zulk een man als de Majoor of als haar eigen vader was, KAREL, volgens het gevoelen van ieder' onpartijdigen, verre op den achtergrond plaatsen moest. Zij trachtte de vergelijking, waartoe de

woorden van Mevrouw HANWELL aanleiding gegeven hadden, te vergeten, maar dan hinderde haar weder de aanmerking: » hij moet nog op de proef gesteld worden," want zij wist dat hij reeds op de proef gesteld was geweest, en dat het hem aan kracht ontbroken had dezelve te doorstaan.

Daags na den afloop der feesten, kwam Mevrouw ELPHINSTONE van *York* terug; zij zag er zeer bleek uit, klaagde over buitengewone vermoeidheid en onverdragelijke onaangenaamheden, maar zij legde de meeste toegenegenheid omtrent hare dochter aan den dag, welke zij aan haren boezem drukkende, hare eenige vertroosting noemde; — in zulk een' oogenblik was het verblijdend, haar nog een' anderen troost, en wel van zoo veel belang als een brief van haren echtgenoot was, te kunnen aanbieden.

ELPHINSTONE schreef in eene betere stemming dan hij te voren gedaan had, maar hij was thans zeer ver verwijderd, dewijl hij zich ten zuiden van *Moskou* bevond, en steeds in de drukste bezigheden ingewikkeld, die oprezen » gelijk *de Alpen* zich achter de *Alpen* verheffen;" hij genoot echter in zoo verre belooning voor zijne moeite, dat hij ongeveer veertien duizend ponden ontvangen had, welke hij naar *Engeland* had overgemaakt ten behoeve van zijne zuster, uit overweging dat, zelfs indien er geen grooter aandeel voor haar uit de nalatenschap van haren broeder ontspruiten mogt, zij toch hierdoor voor hare jonge kinderen zekere middelen bezitten zou om hun eene fatzoenlijke loopbaan te openen.

» Mijne dierbare CAROLINA (voegde hij er bij) zal,

hiervan ben ik overtuigd, het mij wel ten goede houden, dat ik aldus aan de vaderloozen en aan de weduwe in de eerste plaats gedacht heb, en zij zal wel gelooven, dat ik het vooruitzigt heb, weldra eene gelijke som ten haren voordeele te verzekeren. Dewijl zij mijne *wenschen* betrekkelijk den tijd van haar huwelijk kent, verkeer ik in het volle vertrouwen, dat die wenschen voor haar even gebiedend bevonden zullen worden, als de *bevelen* zouden geweest zijn, welke ik, op het punt van zulk eene lange en smartelijke scheiding staande, den moed niet bezat uit te spreken, maar op welke, iedere gedachte over dit onderwerp mij toeroept, dat het mijn pligt geweest was, aan te dringen. Ik heb niettemin alle verschuldigde achting voor KAREL, en ik zal met genoegen zijnen proeftijd verkorten, indien hij steeds volhoudt uwe goedkeuring te verdienen. Het doet mij leed, dat gij ongesteld geworden zijt door het gure weder, eene onaangenaamheid, waarin ik waarlijk wel met u van gevoelen deelen kan. Ik zou gaarne hebben dat gij den volgenden winter te *Parijs* doorbragt, waardoor gij waarschijnlijk niet aan de koude, die u zoo gekweld heeft, zoudt blootgesteld zijn, en veel digter bij mij wezen zoudt."

» Indien mijn tegenwoordige zaakgelastigde te *Smolensko* zijnen pligt doet, zal ik niet naar die stad of naar *Petersburg* behoeven terug te keeren, maar dan is mijn voornemen, gedurende den sneeuwtijd over land te reizen, en u in *Frankrijk* te ontmoeten. Denk hier eens over na, mijne waarde! en

verlies geen tijd om mij den uitslag uwer overweging mede te deelen."

Naar het gevoelen van Mevrouw ELPHINSTONE, was hier àlle overweging geheel onnoodig. Het voorstel was zeer uitlokkend, en zij keurde het goed boven ieder plan dat men zou hebben kunnen ontwerpen, omdat het den langen, *zeer langen* tijd opkortte, welke er nog verloopen moest voor de wederkomst van den besten en dierbaarsten man, met welken ooit eenè vrouw gezegend was. CAROLINA, die in de gedachte van te zullen reizen veel behagen vond, kon zich nogtans niet onthouden op te merken: » maar, lieve moeder! ziet gij nu niet, dat ik *gelijk* had, met KAREL niet te trouwen?" welke vraag de moeder aldus beantwoordde:

Gij hadt gelijk! buiten allen twijfel gelijk! — naar mijne meening moeten KAREL RAVENSWORTH en gij —

Mevrouw ELPHINSTONE brak plotseling haar antwoord af, toen zij op het punt was van te zeggen: » KAREL RAVENSWORTH en gij moeten nimmer te zamen vereenigd worden," en er gaarne zou bijgevoegd hebben: » want hij is uwer onwaardig," maar de gedachte, die haar inviel, dat hij zeer verlangend was naar *Parijs* te gaan, hield haar terug, dewijl zij voorzag, dat de vervulling van zijne wenschen de verbindtenis tusschen hare dochter en hem bevestigen zou. — Zij zouden gedurig bij elkanderen gebragt worden, en CAROLINA zou zich zoo uitsluitend in zijn gezelschap bevinden, dat de geneigdheid tot wufte onbestendigheid en laakbare

behaagziekte, die hij, volgens haar oordeel, aan den dag gelegd had, zich niet zouden kunnen openbaren. Maar dien ten gevolge zou zij ook gevaar loopen, na zulk eene lange beproeving, eenen man te trouwen met wiens neigingen *zij* onbekend was, en die echter zoodanig waren, dat zij het geluk van haar leven verwoesten zouden. Het was duidelijk, dat haar neef, hoezeer *hij hare* dochter met geestdrift bewonderde, zoo lang hij zich verkwikte in den vrolijken glimlach van haar gelaat, of vermaakt werd door haar aangenaam onderhoud, hij evenwel, indien hij de begeerte, waartoe hij overhelde, inwilligde, namelijk om den winter te *Londen* of te *Parijs* door te brengen, zijn liefdeverbond vergeten, en zijnen naam onteeren zou; dat hij Mijnheer ELPHINSTONE zoo zou beleedigen, dat hij geen vergiffenis erlangen kon, en daarenboven de arme CAROLINA op de wreedste wijze kwellen en grieven zou. Nogtans was het beter, dat al deze onheilen plaats grepen, dan eene verbindtenis voor het gansche leven met eenen man, die in staat was zoo te handelen; veel beter was het, in den morgenstond des levens, wanneer nog minnende ouders en afwisselende omstandigheden troost konden aanbrengen, van een' onwaardigen minnaar te scheiden, dan in den avondstond van hetzelve de koele verwaarloozing en de wreede onvriendelijkheid van een' onverschilligen en zwervenden echtgenoot te ondervinden.

Ongelukkiglijk kwamen deze laatste bedenkingen Mevr. ELPHINSTONE niet in de gedachten; zij be-

schouwde het huwelijk als een behoedmiddel tegen de ontrouw van het hart. Zij herinnerde zich, hoe zij zelve een onbedachtzaam meisje zijnde, hare toegenegenheid aan een' eenigen man geschonken had; en vergetende, hoe menig eene beuzeling sedert dien tijd de onderlinge liefde gestoord had, herdacht zij alleenlijk, hoe onverdeeld zij hem op den tegenwoordigen oogenblik beminde — hoe veel overeenkomst hare dochter met dien man had — en daarom besloot zij, dat hetzelfde gelukkige gevolg zou te weeg gebragt worden door het huwelijk van die dochter, met eenen neef, die gezegd werd in ieder opzigt naar zijne tante te gelijken.

Daarenboven — was dit huwelijk, zelfs sedert de geboorte van hare dochter, niet de belangrijkste zorg van haar hart geweest? en zou hare reis naar *Parijs* niet de vermakelijkste zaak ter wereld worden, als KAREL haar vergezelde, en zijne vrienden tot hare vrienden maakte — als ELPHINSTONE, met rijkdommen beladen, terugkeerde, en zijne dochter met algeheele toestemming ten huwelijk gaf en naar de kapel van den Engelschen Ambassadeur geleidde, waar deze zelf zou tegenwoordig wezen, met al de edellieden van haar vaderland, die zich in *Parijs* zouden bevinden, en verscheidene Fransche familiën van aanzien? enz., enz.

Dit schitterende droombeeld bepaalde het lot van haar, die er het voornaamste voorwerp van was, en Mevrouw ELPHINSTONE, na eene veel langere mijmering, dan CAROLINA zich herinneren kon, ooit bij haar opgemerkt te hebben, stond op

met het besluit, om die kleine overtredingen van haren neef, die hij of door zijn karakter of door zijne manieren begaan had, met het diepst stilzwijgen te verbergen. Zij verhaalde dus hare wederwaardigheden in de hoofdkerk en in de danszaal met meer opgewektheid dan zij te voren omtrent dit onderwerp gevoeld had, en sprak over de teleurstelling die KAREL ondervonden had, op zulk eene wijze, dat zij er de dankbaarheid van CAROLINA door opwekte. Toen deze, op hare beurt, over het genoegen dat zij zelve in de hoofdkerk genoten had, sprak, was Mevrouw ELPHINSTONE in een staat van zigtbare ongerustheid, totdat hare dochter de opmerking deed, » dat hare familie zich *juist* boven haar moest bevonden hebben, dewijl zij niet het minst van iemand derzelve gewaar geworden was;" toen eerst werd zij gerust, en verheugde zich wezenlijk over het genoegen dat hare dochter gesmaakt had.

Naar Mevrouw RAVENSWORTH te zenden, en haar te verzoeken haar naar *Parijs* te vergezellen — den raad van Mevrouw MAITLAND in te winnen, omtrent de beste wijze hoe deze reis te bewerkstelligen, en te bezoeken, of uit te noodigen ieder mensch in de nabuurschap, die naar het verhaal van den voorgenomen togt zou willen luisteren, dit alles hield Mevrouw ELPHINSTONE dag aan dag zoo geheel bezig, dat zij vergat de voortdurende afwezigheid van haren neef op te merken, die meer dan eene week te *York* bleef, nadat aldaar de voorbijgaande vrolijkheid reeds opgehouden had. Toen echter

de nieuwe mare van de voorgenomene reis tot hem gekomen was, verloor hij geenen tijd om terug te keeren — en nadat hij zijne bijzondere goedkeuring omtrent dit voornemen had te kennen gegeven, deelde hij haar mede, dat hij met den jongen vriend, die hem uit *Oxford* vergezeld had, overeengekomen was, eene reis langs den *Rhijn* te doen, maar dat hij zorg zou dragen te *Parijs* te zijn vóór hare aankomst aldaar, en geschikte kamers voor haar te verkrijgen, dewijl hij echter met zijnen vriend zijn intrek in een hôtel nemen zou, wenschte hij dat zijne moeder bij de familie wonen mogt.

Deze schikking was bijzonder aangenaam voor CAROLINA, die altijd in hare tante eene krachtige ondersteuning vond wanneer zij de uitgaven van hare moeder zocht te beteugelen; zij zag het duidelijk, dat het haar zeer moeijelijk zou vallen die bepalingen te handhaven, welke haar vader haar voorgeschreven had, zonder de algemeene familie-huishouding te besnoeijen, welke hij op denzelfden voet wenschte te houden, en welke hare eigene teedere belangstelling in vele verdienstelijke oude dienstboden, haar evenzeer zorgvuldig maakte, in onverminderden toestand te bewaren. Wanneer zij het waagde hare moeder over deze onderwerpen te spreken, ontving zij *of* met een' glimlach de verzekering: »dat men in *Frankrijk* bijna voor niets zou kunnen leven, dat daarom alles te huis op den ouden voet blijven mogt," *of* met ontevredenheid ontving zij ten antwoord: »haar niet met berekeningen lastig te vallen; dat het dingen

waren waarvan zij altijd grooten afkeer gehad had, en dat ELPHINSTONE beloofd had, dat men er haar niet mede verontrusten zou."

Door het noodzakelijk onderzoek van dusdanige zaken, die zelden in haren stand aan zulk een jong meisje toevertrouwd worden, leerde CAROLINA de waarde van die voorzigtigheid op prijs stellen, welke alleen duurzaamheid aan bezittingen geeft, terwijl zij die lessen van regtschapenheid in dadelijke toepassing brengt, welke wij allen maar al te veel geneigd zijn in het licht te beschouwen van eene zedelijke verpligting, waarvan de noodzakelijkheid gemakkelijk gevoeld wordt, maar de betrachting moeijelijk is. Zij was gewoon geworden aan de beoefening van zelf-verloochening zoodra het hare neigingen betrof, doordat zij de Christelijke onderwerping als de meest treffende karaktertrek van haren godsdienst had leeren kennen, en bij ondervinding wist, »dat een zacht antwoord den toorn afwendt;" ook had zij denzelfden pligt in het oog gehouden ter regeling harer hevigste hartstogten en meest aangename gemoedsaandoeningen, wanneer dezelve haar zochten af te leiden van het doelmatig gebruik van haar oordeel en van de uitoefening van den pligt der gehoorzaamheid. Ontbrak het haar nu nog aan kracht voor geringere maar meer aanhoudende beproevingen? Kon zij thans weêrstand bieden aan de verzoeking om hare toestemming tot uitgaven te geven, tot welke zij gedrongen werd door eene moeder die zij zoo hartelijk lief had, door de mildheid die ook haar karakter

eigen was, door den smaak door hare opvoeding in haar aangekweekt, en door de aanhoudende verzoeken van eenen minnaar, dien zij begeerig was in al het mogelijke te verpligten, omdat zij hem in een opzigt, waarin zij het voor zijn geluk noodzakelijk achtte, weigerachtig was geweest? Ja! dagelijks verzette zich CAROLINA tegen alle overdadigheid, regelde de uitgaven, zorgde voor de toekomst, zonder aan het tegenwoordige iets te ontrooven, — dacht aan de behoeften van allen; en zonder de voordeelen van de onderhoorigen en de achtbaarheid der familie te krenken, stelde zij nogtans verschillende middelen in het werk, om hetgeen in eenig gedeelte van hare uitgaven kon gespaard worden, dienstbaar te maken tot hetgeen zij nu duidelijk bespeurde, dat tot een ander einde van haar zou gevorderd worden. Door aldus met overleg de bezittingen van haren vader te bestieren, werd zij noodzakelijk op de gedachte gebragt aan hetgeen eenmaal haar eigendom wezen zou, en ernstig begeerde zij te weten, of KAREL de som gebruikt had, welke hij zeide bijeenverzameld te hebben om zijne schulden af te lossen; — hare ziel verzette zich tegen het denkbeeld van zulk eene laagheid, welke zij teregt beschouwde als niet minder onbestaanbaar met de waardigheid van een' gentleman, dan als een bewijs van gebrek aan zedelijkheid. Dit kwaad was nog te minder in hem te verschoonen, om de naauwgezette getrouwheid die het gedrag van zijne moeder in alle geldelijke verpligtingen kenmerkte; en de wijze waarop zijne eigene fortuin door haar vader en zijne voogden ver-

beterd was, kon naauwelijks nalaten hem wijzer te maken, dewijl dezelve hem zoo veel voordeel aangebragt had.

KAREL was thans vertrokken, en zijne moeder, voor zoo verre hare navorschingen zich konden uitstrekken, bleef onbekend met de wijze waarop hij de bewuste som gelds besteed had, ofschoon zij niet gaarne tot de bekentenis kwam, dat haar zoon, die zoo open en opregt scheen, eenige geheimhouding omtrent haar bezigde. Na de aankomst van nog eenen brief, steeds uit het zuiden van *Rusland* gedagteekend, aanvaardden de drie dames, met slechts twee meiden en twee knechten, de zoo gewenschte reis; zij vonden het raadzaam zich in *Frankrijk*, wanneer zij daar gevestigd waren, meer dienstboden aan te schaffen.

CAROLINA was verrukt door de nieuwheid van al wat haar omringde; maar dewijl zij de eenige persoon was die het Fransch vloeijend sprak, (want Mevrouw RAVENSWORTH, ofschoon zij het wel verstond, was te beschroomd om het te durven spreken, en Mevrouw ELPHINSTONE had het weinige, dat zij ooit gekend had, geheel en al vergeten) ging haar toestand weldra met ongemeen veel moeite en zwarigheid gepaard. Onwillekeurig ontstond bij haar de gedachte, dat KAREL zijn eigen reisplan niet zoo zeer met de verschuldigde belangstelling, om haar, die hem zoo dierbaar waren te verligten, ontworpen had; en de vrees van hem niet in *Parijs* te zullen vinden, waar zij overtuigd was dat een zware last op haar zou drukken, en zij in vele

moeijelijkheden zou ingewikkeld worden, strekte om haar het laatste gedeelte van de reis zoo onaangenaam te maken, als derzelver begin aangenaam geweest was.

KAREL ontmoetten zij *niet*; hij had *geene* kamers gehuurd, — *geene* brieven bezorgd; maar het Hôtel, naar het welk zij heênreden, werd werkelijk bevonden zeer goed te wezen, zijnde dat, hetwelk Mijnheer MAITLAND haar aanbevolen had. In een' zeer korten tijd waren zij zoo naar wensch gevestigd, als men zulks van vreemdelingen zeggen kan; want verscheidene kennissen hadden haar een bezoek gegeven, en twee of drie brieven van inleiding bij Fransche familles van hoogen rang waren niet alleen op de meest vleijende wijze ontvangen geworden, maar hadden daarenboven veroorzaakt, dat men Mevrouw RAVENSWORTH herkende als de dochter van eenen Edelman, die, gedurende de eerste jaren der omwenteling, een gastvrij onthaal verleend en eene edelmoedige hulp bewezen had, aan onderscheidene familles van aanzien, en zelfs vele van den *ouden adel* herinnerden zich harer, als *la belle petite*, die zij in vroegere dagen geliefkoosd hadden. Geen wonder, dat het verkeer, waarin zij op zulk eene aangename wijze binnengeleid werd, en hetwelk algemeen als zeer uitlokkend wordt beschouwd, de arme Mevrouw ELPHINSTONE door deszelfs glans ten eene male verblindde en begoochelde. Allen die haar omringden, noemden haar *bekoorlyk*, en zij, van haren kant, vond hen verrukkelijk. De gezigten, de wandelplaatsen, de bijeenkomsten, de

schouwburgen, alles werd door haar uit zulk een betooverend oogpunt beschouwd, dat, hetgene men anders slechts aangenaam zou noemen, haar thans met de liefelijkste banden tot zich trok; — nu had zij nimmer gebrek aan omgang met lieden uit den fatsoenlijksten stand en van een' innemenden aard; ieder uur van haar leven werd aan vermaken toegewijd, uitgezonderd die uren, welke voor haar toilet bestemd waren, hetwelk op zich zelven voor haar een genoegen was van geen gering aanbelang.

In al de bijzonderheden en schoonheden van *Parys* schepte CAROLINA nog meer genoegen dan hare moeder, en door haren smaak voor de schilderkunst vond zij in de Louvre alleen een heerlijk onthaal; hare kennis van de oude en nieuwere Geschiedenis der Stad, boezemde haar ook bijzondere belangstelling in voor verschillende plaatsen derzelve, waar het gedachtelooze oog geene gedenkstukken opmerkte. Dewijl zij voortreffelijke en ruime kamers in de straat *Rivoli* betrokken hadden, had zij de gelegenheid om aanhoudend de genoegens te smaken, welke een eenzame tuin-wandelaar geniet, of ook die, welke zij op hare kleine tochtjes ondervond, door het gezigt dier vrolijke bevolking, welke, als het ware door eene gelukkige besmetting, hare eigene opgeruimdheid mededeelt aan hen die haar omringen. Het hart van CAROLINA, steeds geopend voor de vreugde of het lijden van den geringsten harer mede-schepselen, nam dikwijls deel aan de vrolijkheid van geest en aan de schijnbaar onnat-

pattelijke goede luim, die de bevolking op de Boulevards vertoonde. Doch niettemin drukte maar al te dikwerf eene wolk haren boezem neder, ofschoon derzelver invloed op haar gelaat niet zigtbaar ware; want: »waar was KAREL? en waarom was zijne arme moeder zoo diep ongelukkig, dat zelfs de vrolijkheid van dit vrolijke tooneel niet vermogt haar op te beuren?" —

Eindelijk kwam KAREL met zijn' medgezel aan, en nu ook begon het gelaat van Mevr. RAVENSWORTH weder op te helderen, terwijl Mevr. ELPHINSTONE hem ligtelijk zijne afwezigheid en nalatigheid vergaf, omdat zij zich de kwelling welke hij haar berokkend had, reeds niet meer herinnerde; zij was daarenboven in eenen te behagelijken kring ingewikkeld, om zijne tegenwoordigheid noodig te hebben tot veraangenaming der gezelschappen, waarin zij thans verkeerde. Ook CAROLINA berustte in de verontschuldigingen, welke hij bijbragt; want zij geloofde stellig, dat hij *veel verder* gereisd had, dan zijn oorspronkelijk plan was geweest, en dus ook *veel meer* gezien had. Door dit laatste verkreeg hij te eerder hare goedkeuring, daar zij, gelijk vele andere jonge menschen, die een goed oordeel, maar over het algemeen weinig ondervinding hebben, groote waarde aan het reizen hechtte. Meenende dat » te huis blijvende jonge lieden, slechts alledaagsche verstanden hebben" wenschte zij, dat de man van hare keuze, iedere gelegenheid zou gebruiken, welke hem gelijk aan hen, of voortreffelijker maken kon, dan zij, die hem omringden;

en daarbij bedenkende, dat de twee mannen, die zij beschouwde als de best opgevoede en de meest beschaafde menschen, welke zij had leeren kennen, mannen waren die gereisd hadden, besloot zij natuurlijk daaruit, (hoezeer deze gevolgtrekking denkelijk valsch ware) dat zij aan die omstandigheid zeer veel verpligting hadden. Slechts eenige weinige zamenkomsten waren voldoende, om te doen zien, dat KAREL, meer dan te voren, het uiterlijk had van eenen man naar de wereld; zijn gelaat had eene ligt bruine kleur aangenomen, zijne kleeding was naauwkeurig naar den Parijschen smaak, en zijn onderhoud vol van die bijzondere spreekwijzen, waardoor de Engelsche jongelieden in dien tijd voornamelijk zich zelven tot eene soort van zonderlingen verkozen te maken; — behalve deze gelaatsgedaante en spraak-verwisselingen kon zelfs de vooringenomenheid van CAROLINA geene verandering in hem bespeuren. —

Maar in de opleltendheden, die hij gewoon was haar te bewijzen, bestond er een groot, welligt een pijnlijk onderscheid; — vroeger mogt de buitengewone kieschheid van CAROLINA terug gedeinsd zijn voor de wijze waarop KAREL, bij haar aan huis, gewoon was stilzwijgend neder te zitten, met het oog op haar gevestigd, of voor de levendige ongerustheid, die hij aan den dag legde door zijnen haast, om haar overal te volgen, ten einde haar het wild aan te bieden, hetwelk hij geschoten had, of haar te verzoeken, het lied aan te heffen, dat zij beloofd had voor hem te zullen zingen, maar

zekerlijk was er toch een middenweg tusschen eene zoodanige gehechtheid en tusschen de verwijdering, welke hij thans blijken liet.

Weldra openbaarde zich de reden van zijn gedrag: Mijnheer en Mevrouw NUGENT bevonden zich te *Parys*; zij waren vrolijke menschen, gaven partijen, en iedereen bezocht hun huis, op de *Place Vendôme*. — Maar ook Mevrouw ELPHINSTONE had hare avondgezelschappen; zij werd beschouwd als niet minder fatsoenlijk; over hare schoonheid en hare geestigheid — over hare beminnelijke dochter, en zelfs over den bevalligen neef werd met die uitdrukkingen van bewondering gesproken, welke de Franschman alleen aangenaam weet voor te dragen; — waarom toch waren die bezoeken, welke men in *Rue Rivoli* aflegde, bezoeken, die als minuten voorbijgingen, en die op *Place Vendôme*, steeds als uren?

Welligt kon Mijnheer NUGENT, niet minder dan zijne schoone vrouw, deze vraag beantwoorden: aan hun huis werd er gespeeld, — *zeer grof* gespeeld, en het gerucht had zich verspreid, dat, dewijl hij voortdurend bij zijnen vader in ongenade was, hij door het spel het middel vond, om zijne geldmiddelen die ondersteuning te verleenen, welke zij zoo dringend behoefden. Hoe ver KAREL zich op den weg des verderfs begeven had, wist zijne moeder niet, want zij bespeurde in het algemeen weinig van hem; en daar zij zelden uitging, hoezeer zij gezet de partijen, die Mevrouw ELPHINSTONE aan haar huis gaf, bijwoonde, was zij buiten de gelegenheid om

bij toeval iets te vernemen, vermits haar naam en hare tegenwoordigheid anderen terughielden en bedwongen, die anders misschien zich eenige aanmerkingen zouden hebben laten ontvallen, betreffende het gedrag van een jong mensch, die zoo veel opzien wekte wegens zijn schoon voorkomen, zijne schoone paarden en andere fraaije omstandigheden, waardoor hij reeds onderscheiden was. —

Voor Mevrouw ELPHINSTONE ging de tijd zoo vrolijk voorbij, dat zij schrikte toen men haar vertelde, dat de maand Maart reeds dáár was, en dat er nog geene brieven van haren man, die deszelfs terugkomst aankondigden, waren aangekomen. Dit was zeer verontrustend, niet alleen omdat het op zijne gezondheid en zijnen welstand betrekking had, maar ook op den toestand van hare eigene geldmiddelen, welke CAROLINA verklaarde, bijna geheel uitgeput te zijn. Met angst en bekommering dacht zij er aan, dat zij vele buitengewone en, inderdaad, onverantwoordelijke uitgaven gedaan had, waarvoor zij het geld opgenomen had, onder voorwaarde, hetzelve terug te zullen geven in *deze* maand, welke zij sedert langen tijd beschouwd had, als de tijdstip van CAROLINA's huwelijk. Hierbij berekende zij verder, dat, te midden der noodzakelijke uitgaven, welke in die belangrijke oogenblikken zouden gevorderd worden, hetgene zij voor zich zelve genoten had, wel zou voorbij gezien worden door ELPHINSTONE, wiens terugkomst zij zich nooit voorstelde, zonder hem in hare gedachten te beschouwen, als beladen met goud en juweelen uit het *Eldorado*. Ten ge-

volge dezer overwegingen werd zij beangst, ongerust en gemelijk; zij wendde ongesteldheid voor, en dewijl zij thans niet veel menschen zien kon, zag zij slechts die weinigen, die inderdaad het meest haren omgang waardig waren.

Mevrouw ELPHINSTONE had onlangs kennis aangeknoopt met de familie van den Marquis de .... die met eene Engelsche dame van hoogen rang getrouwd was; — deze was eene beminnenswaardige en zeer schoone vrouw, de moeder van eenen zoon, die alles bezat, wat de wenschen van zijne ouders konden verlangen, en van eene beminnelijke dochter, die nog in hare schooljaren was. Deze voortreffelijke familie had aan CAROLINA de vriendelijkste oplettendheid betoond, want zij verwezenlijkte in hare denkwijze alles, wat de Marquisin in hare eigene landgenooten goedkeurde, terwijl het haar tevens in geenen deele ontbrak aan die bevalligheid van persoon en beschaafdheid van manieren, welke zoo algemeen aangezien worden, als de uitsluitende volmaaktheid der Fransche vrouwen van hoogen rang. Zij beschouwden haar dus als waardig, om het voorbeeld te wezen, hetwelk hunne lieve MARIA gerustelijk mogt navolgen, en bij toenemende vertrouwelijkheid, groeide de achting voor haar zoo zeer aan, dat, zelfs toen zij het bemerkten, hoeveel behagen de jonge Graaf (hun eenige en onschatbare zoon) in haar vond, er geene vermindering in hunne vriendschappelijke oplettendheid te bespeuren was. Daar zij teederlijk aan elkanderen gehecht, onbekrompen in al hunne denkbeelden waren, de protestantsche Gods-

dienst beleden, waarvoor de voorouders van den Marquis gestreden en hun bloed gestort hadden in den strijd en op het schavot, maakten zij geene tegenwerping tegen de vereeniging van hunnen zoon met eene Engelsche vrouw, welke zij vernamen, dat van eene oude familie was, en waarvan zij wisten, dat zij eene deugdzame en godvruchtige opvoeding genoten had.

Met die prijzenswaardige behoedzaamheid, welke men bij Fransche ouders opmerkt, besloten zij de zaak van alle zijden te beschouwen vóór dat hun beminde FREDERIK zelf aan hunne zorg zich overgaf, door de plegtige bekentenis zijner liefde voor iemand, die thans zoo hunne geheele goedkeuring wegdroeg; — en aldus was het thans met deze zaak gelegen.

TIENDE HOOFDSTUK.

De eerste helft van de maand Maart was bijna verloopen; er waren nog geene brieven van ELPHINSTONE aangekomen, en de bezorgdheid van Mevrouw ELPHINSTONE, of liever die van hare dochter was steeds toenemende; toen, op een zekeren morgen, op een veel vroegtijdiger uur dan zij gewoon waren hem te zien, KAREL RAVENSWORTH binnen trad. — Er lag eene tint van blijdschap en uitgelatene vreugde op zijn gelaat, zoo als hij zelden te *Parys* had doen blijken, waar zijne manieren (welligt om

noodzakelijke redenen) meer gekunsteld waren dan in zijne geboorteplaats, en dit voorkomen, waardoor hij zich vertoonde *zóo als hij was*, behaagde CAROLINA, ja bewoog haar tot aandoening. In den eersten oogenblik hoopte zij, dat hij brieven van haren vader had medegebragt, maar bemerkende dat hij er geene vertoonde, veronderstelde zij dat hij gekomen was, om derzelver uitblijven als eene reden aan te dringen, om hun huwelijk te durven voltrekken, dewijl de zes maanden, waarvan zij gesproken had, thans geheel voorbij gegaan waren.

Toen hij binnen trad lachte hij haar en zijne moeder slechts in het voorbijgaan vriendelijk toe; met de meeste beleefdheid wendde hij zich naar de sofa, waarop zijne tante rustte, en deed de gewone vragen welke de toestand, van iemand die zich ziek noemt, vereischt. Mevrouw ELPHINSTONE, na, over haar hoofd, en over hare maag en over alles, behalve over haar *hart*, waarin zij alleen den last gevoelde die haar drukte, gesproken te hebben, merkte aan » dat zij geene hoop had, beter te zullen worden, voor dat zij berigten omtrent ELPHINSTONE ingewonnen had."

KAREL knikte, als of hij daarmede zeggen wilde, dat hij dit alles wel begreep en voegde er toen bij: » houd maar goeden moed mijne *kleine Tante!* (dit was eene uitdrukking der genegenheid, welke hij in de dagen der kindschheid bezigde en die hij ook somwijlen in de dagen, dat hij haar zeer voorkomend bejegende, herhaalde) het is haast Lieve Vrouwe-dag, en de renten van Squaretoes Crowshaw

zullen weldra verschijnen, daar twijfel ik niet aan; — inmiddels, indien eene leening van enkele honderd ponden U helpen kan, om aan eenigen uwer schuldeischers den mond te stoppen, dan zijn dezelve tot uwe dienst."

» Mijn dierbare KAREL! gij zijt zeer vriendelijk, niets ter wereld zou mij aangenamer kunnen zijn. — Maar, lieve Hemel! welk eene brieventasch vol Engelsche banknoten! — waar hebt gij die allen kunnen bekomen?"

» Ik won ze allen dezen nacht — juist vijftien honderd — wat zegt gij daarvan?" — riep hij uit, terwijl hij de bankbriefjes op de tafel uitspreidde met die trotsche zelfvoldoening, welke het hem onmogelijk gemaakt had, zijnen schat te verbergen.

Mevrouw ELPHINSTONE rigtte zich op, blijkbaar even verheugd zijnde als haar Neef, terwijl CAROLINA, bleek en trillende door al hare leden, opsprong en uitriep:

» Gij wont dat geld, KAREL! onmogelijk! Hoe? Waar? *Gij* kondet dat geld niet winnen!"

» Ik won hetzelve in het Palais-Roijal — niet bij de famille NUGENT, zoowaar ik leve. Neen!, nooit heb ik *daar* gewonnen, maar dit kan eene schadevergoeding zijn, voor een twaalftal van mijne verliezen — en de duif zit nu goed in de veêren; ik heb nog niet gedaan met haar."

» Was dit KAREL RAVENSWORTH, of een booze geest in zijne gedaante?" vroeg CAROLINA zich zelve af: » of had hij dit uitgedacht om met haar te schertsen?" Hij kon de wezenlijkheid zijner eigene

verliezen niet vergeten hebben, noch de verzekeringen, die hij haar toen gegeven had, noch de mededeeling welke zij hem sedert dien tijd gedaan had, omtrent haars Vaders verwachtingen en voornemens; ook kon hij (die zoo veel edelmoedigheid en regtschapenheid bezat) de wreedheid niet hebben, van anderen in die verkeerdheden in te wikkelen, welke zijne eigene ondervinding hem geleerd had, al te zeer naar derzelver waardij te kennen; — neen! KAREL mogt veranderd zijn; hij mogt haar zelve minder en het vermaak meer beminnen; hij mogt misleid wezen, maar hij kon zoo eerloos niet zijn, van zijn woord te breken, noch zoo slecht, van opzettelijk het kwaad te gemoet te gaan, hetwelk hij afgezworen had.

Hoe snel deze gedachten zich verhieven in haren geest, ja zich reeds bewogen op hare bevende lippen, toch waren er andere, die haar verzekerden, dat de vertooning welke zij bijwoonde, geenszins een verschrikkelijke *droom* was, en toen zij ten laatste de kracht tot spreken vond, was het om te zeggen:

» Dus hebt gij voor immer afstand van *mij* gedaan! — voor die ellendige som hebt gij uwe regten verbeurd op haar, die U vrijwillig het verlies van meer dan zoo vele duizenden vergeven heeft!"

» Gij vat de zaak verkeerd op, mijn kind!" riep Mevrouw ELPHINSTONE uit, zonder op CAROLINA's woorden te letten, maar verschrikt door haar doodsch bleek gelaat en door haar' verwilderden blik: »KAREL heeft het geld niet verloren, maar *gewonnen*."

» Dan heeft hij nog grooter kwaad bedreven, lieve Moeder! indien gij mij lief hebt, indien gij mijnen vader hoogacht, bezoedel Uzelve niet, door een pond, op die wijze verkregen, aan te raken. Ik wil mij met genoegen van al mijne kostbaarheden, en van mijne boeken ontdoen, ik wil geld voor U leenen, ik wil alles, alles doen, maar gij moet niet, gij kunt niet in eenige verbindtenis treden met iemand, die het vertrouwen van uwen Echtgenoot, de genegenheid van uwe dochter heeft geschonden, — met iemand, dien ik nimmer, *nimmer* moet wederzien."

Hoe hevig Mevrouw ELPHINSTONE de banknoten, die zij reeds in hare hand hield, begeerde te leenen, en hoe belagchelijk ook zij de gevolgtrekking van CAROLINA vond, dat winnen een even groot kwaad was als verliezen, werd zij nogtans bevreesd door den grooten ernst en de krachtvolle aandoening, waarmede zij sprak — en de briefjes voor haren neef op de tafel leggende, zeide zij:

Ik bid U, KAREL! leg ons dit alles eens uit; hebt gij soms voor CAROLINA en haren vader eenige *plegtige gelofte* afgelegd, dat gij nimmer weêr spelen zoudt?"

Eene plegtige gelofte! neen, voorzeker niet — ik geloof, dat ik nooit in mijn leven iets *plegtigs* gedaan heb. Ik weet dat CAROLINA mij eens over die zaak gesproken en eene lange redenering gehouden heeft over haars vaders wenschen; in 't algemeen heb ik mijne toestemming tot dezelve gegeven, gelijk men in zulke gevallen pleegt te doen. Ik wil niet zeggen,

dat ik niet beloofd heb, niet langer een loszinnige knaap te blijven; maar, God zegene mij! kan een jonge borst zoo als ik ben, aan den leidraad loopen van een' oud man? Gij moet in het oog houden, dat ik leef, gelijk ieder in de wereld doet, en indien CAROLINA dit ook niet weet, des te meer is zij te beklagen."

Terwijl KAREL sprak, waren de oogen van CAROLINA, de eenige trekken in haar welke teekenen van leven gaven, onbewegelijk op hem gevestigd, zonder boosheid, maar met bekommering — en als of zij beproefde *één* woord slechts op te vangen, *éene* uitdrukking te lezen, waarop zij weder het droombeeld harer hoop, zoo geweldadig en onverwacht ter nedergeworpen, konde opbouwen. Maar neen — niet de minste verandering van kleur gaf eenige schaamte te kennen, — niet een enkel woord van berouw werd uitgesproken; een koud, hardvochtig hart, een gesmoord geweten, eene bedorvene gemoedsgesteldheid en veranderde of uitgebluschte genegenheid, dit was het al, wat zij lezen kon op dat gelaat, het welk zij steeds beschouwd had als de spiegel van zijne ziel; — zij sloot hare oogen als om het leven, het licht en de liefde te zamen te verliezen, en met eene diepe stuipachtige zucht zonk zij op de sofa neder, die hare moeder met zeer verschillende gewaarwordingen verlaten had.

CAROLINA kwam niet weder bij hare kennis, voor dat haar geneeskundige hulp was toegediend en men haar te bed gebragt had, wanneer zij gewaar werd, dat hare tante bitterlijk naast haar zat te weenen.

Zij bespeurde dat men haar ader-gelaten had; hierin vond zij de reden van de afwezigheid harer moeder; toen echter trapsgewijze haar denkvermogen teruggekeerd was, werd zij bevreesd dat hare moeder datgene, hetwelk zij te regt als de eer van hare familie beschouwde, in de waagschaal stellen zou, door geldelijke hulp van KAREL aan te nemen; daarom vroeg zij: »waar hare moeder was, en of Mijnheer RAVENSWORTH het huis verlaten had?"

Dat »*Mijnheer* RAVENSWORTH" maakte een' ijskouden indruk op het gehoor en het gevoel der ongelukkige moeder; — zij antwoordde: »dat haar zoon zoo buitengewoon bedroefd en ter neêrgeslagen was, door den toestand te zien, tot welken zijne ontdekking haar gebragt had, dat het niet raadzaam was, hem voor het tegenwoordige alleen te laten, zonder iemand die invloed op hem uitoefende; en dat, dewijl zij meer dan hare zuster met de zorgen, welke een ziekbed vereischt, bekend was, ieder de taak op zich genomen had, om het kind van de andere, in dit uur der droefheid, bij te staan."

CAROLINA drukte met teederheid de hand van hare tante; zij gevoelde wat men verschuldigd was aan eene bedroefde moeder, en poogde hare gedachten in stilte te verzamelen, iets dat zij te beter in staat was te beproeven, omdat haar geneesheer er ten sterkste op aangedrongen had. Helaas! de inwendige storm van haar gemoed verijdelde iedere weldadige uitwerking, welke stilte en rust zouden hebben kunnen veroorzaken; want zoo menigvuldig waren de droevige beelden die zich plotseling voor

haren geest vertoonden, ieder derzelve was met zulke levendige kleuren geteekend en op zich zelven zoo smartverwekkend, dat zij vurig wenschte op te staan en zich naar eene plaats te begeven, waar haar eene verandering van tooneel kon aangeboden worden, hetwelk, zoo mogelijk, den loop harer gedachten, die thans geheel ongeregeld waren, wijzigen en bepalen kon.

Voor iederen Lezer zal het duidelijk zijn, dat CAROLINA reeds eenigermate van KAREL verwijderd was, door zijne jongste onverschilligheid, en kan men dus hieruit naar waarheid afleiden, dat, dewijl zij inderdaad een paar waren, ongeschikt voor elkander, verschillende in beginselen, in smaak en in begeerten, zij in hem niet dat verlies zou ondervinden, hetwelk eene vrouw gevoelen zou, welker minnaar meer harer liefde waardig was. Deze opmerkingen zijn buiten twijfel, van toepassing op haren toestand in eene meer gevorderde tijdstip; maar ook op den eersten oogenblik en inzonderheid omdat dit alles gebeurde te midden van hare hoop en vreugde, trof de slag zoo hevig, als dezelve treffen kon; want eene afzetting is even pijnlijk, het zij dezelve ons van een ziek of van een gezond lid berooft.

Dikwerf keerden hare gedachten terug naar het sterfbed van de ongelukkige LUCIE MAITLAND, dikwerf stelde zij in haren geest zich den aard dier folteringen voor welke deze zou gevoeld hebben, indien zij geroepen ware geworden, om dat bloeijende gelaat van Kapitein EVERETT te zien, verwelkt

onder de ijskoude hand der smarte — die mannelijke gestalte, uitgestrekt op het bed van lijden en dood.

Dan welden tranen van teederheid in hare oogen op, en besproeiden als met een dauw de koortsachtige wangen; dan gevoelde zij hetgeen Christelijke geliefden gevoelen moeten — het onmetelijk onderscheid tusschen het afstaan van een' erfgenaam der onsterfelijkheid aan den Hemel, die hem verbeidt, en het loslaten van een goddeloos, maar toch lang en opregt bemind, wezen in dien maalstroom van zonde en kommer, die hem eindelijk overstelpen moest. In zulke oogenblikken meende CAROLINA soms, dat het steeds haar pligt was hem als haar eigendom *op te eischen* van de verleiders die hem omringden, hoezeer met weinig vooruitzigt den geringen invloed te behouden, die haar overgebleven was; en dacht zij te moeten volharden in de poging en de hoop om haar verdwaald slagtoffer te verlossen.

Maar dan weder, verboden haar de herinneringen aan de belofte haren vader gedaan, deszelfs dringende vermaningen, gezond oordeel, welwillend karakter, dat nooit gestreng was, behalve in de zaak der deugd, dit alles verbood haar hare uitspraak te herroepen; — zij kon zijne grijze haren niet met kommer in het graf doen dalen — nog minder, indien zij veroordeeld ware hem niet weder te zien, durfde zij het wagen, hem voor Gods gerigt te ontmoeten, indien zij, ongehoorzaam aan zijne laatste waarschuwing zich verbonden had aan die schande, welke hij zoo zeer verfoeide.

Een dag en een nacht waren voorbij gegaan; CAROLINA ging thans met langzamen tred door hare kamer, oogenschijnlijk in diepe gedachten verzonken; maar inderdaad meer bezig met de opwellingen van verdriet en de herinnering aan verledene genoegens te onderdrukken, dan te luisteren naar de ingevingen der rede. De bedroefde vindt verligting in beweging; vermoeijenis van het ligchaam verzacht den scherpen prikkel van het lijden, vermoedelijk door de afgematheid die dezelve veroorzaakt; en terwijl de arme CAROLINA hare vermoeide schreden voortsleepte, met het uiterlijk van iemand die door eene ziekte van eene maand uitgeput was, begon zij thans een weinig die kracht van geest te herkrijgen, dewelke haar eenig geneesmiddel was. Juist op dezen oogenblik werd haar door hare bediende aangezegd, dat Mevrouw RAVENSWORTH en Mevrouw ELPHINSTONE hare kamer naderden.

» Lieve CAROLINA!" zeide de moeder, » welk eene dwaasheid begaat gij toch, uzelve zoo doodelijk te kwellen! Indien gij waarlijk KAREL RAVENSWORTH voor immer vaarwel hebt gezegd, moest gij liever om andere dingen denken, dan om onpasselijk en droefgeestig te zijn, dewijl gij weet, dat ik, om U te verpligten, zijn geld niet aannam, hoezeer het eene daadzaak zij, dat ik er thans bijzonder om verlegen ben, — en daarenboven geeft ook *hij* ons zoo veel te doen door zijn verdriet, dat ik, alles te zamen genomen, van oordeel ben, dat het beter wezen zou, U met hem te verzoenen — ofschoon hij in andere opzigten ten hoogste te berispen zij, zoo

als ik U verzekeren kan en mijne zuster weet."

» Spaar mij, lieve moeder! nimmer wensch ik van zijne misstappen iets te hooren."

» Wilt gij dan wel, CAROLINA, van zijne *droefheid*, van zijne *liefde* en van zijn *berouw* hooren?" zeide Mevrouw RAVENSWORTH.

» Neen, mijne waarde tante, omdat ik niets mag hooren, dat de belofte veranderen kan, welke ik mijnen vader gedaan heb en die met mijne eigene overtuiging volkomen overeenstemt, — indien hij berouw heeft, des te beter voor hemzelven — God moge hem vergeven! Indien hij bemint....."

Hier zweeg CAROLINA; zij was te veel aangedaan om meer te kunnen zeggen. Mevrouw RAVENSWORTH bespeurde dat *zij* nog *beminde*, en dat noch de ingevingen van pligt, rede of verontwaardiging, die teedere toegenegenheid uitgewischt hadden, die in hare kindschheid met hare ontwikkeling was aangegroeid en met hare krachten versterkt was, en die in rijperen leeftijd inderdaad de heerschende hartstogt in haar gemoed geworden was, hoezeer zij de magt behield denzelven te leiden en te beteugelen. Den oogenblik, dat zij haar in zulk eene verteederde stemming zag, nam zij waar, om haar met de levendigste kleuren de wanhoop van haren zoon af te schilderen, als mede hare eigene vrees voor de verschrikkelijke gevolgen, die er voor een man van zulk eene levendige geaardheid en van zulk een zorgeloos karakter uit ontstaan zouden, als hij verstoken werd van alle hoop op toekomstige vergiffenis. CAROLINA werd innig bewogen door de

schildering van het leed dat *hij* gevoelde; maar toen, eindelijk, Mevrouw RAVENSWORTH er bijvoegde, dat *jaloezij* zich met zijne kwellingen vermengde, droogde zij haastig hare tranen en weerde met warmte de mogelijkheid af van tegen haar eene beschuldiging in te brengen van iets, zoo tegenstrijdig met *hare* zeden en met haar gedrag.

» Het is nogtans natuurlijk in hem, U te verdenken" zeide Mevrouw ELPHINSTONE, zonder op te zien.

» Hij gelooft stellig" betuigde Mevrouw RAVENSWORTH: » dat gij met den jongen Graaf DE.... trouwen wilt, en het bloote denkbeeld daarvan brengt hem tot eene soort van ijlhoofdigheid — hij zegt zelf: » dat *hij* Uwer geheel onwaardig is, dat geene jaren toereiken zullen, om de zorgeloosheid, waarmede hij U behandeld heeft, of de wijze waarop hij van het vertrouwen van uwen vader misbruik maakte, te vergoeden, om niets te zeggen van die groote gebreken, waarom gij hem te regt veroordeelt." Eehter zoodanig is de kwelling van zijn gemoed, wanneer hij U zich voorstelt als de vrouw van een' anderen, en zoo woest en ontembaar is hij alsdan, dat, indien gij hem nog eens wildet wederzien, gij voorzeker medelijden met hem hebben zoudt; — bedenk toch, dat hoe groot zijne misstappen ook mogen zijn, uwe straf meer dan evenredig aan dezelve is."

Mevrouw RAVENSWORTH sprak met al de warmte van het opgewonden gevoel eener weduwe en van eene moeder, die pleitte voor een' eenigen zoon,

wiens toestand haar wezenlijk de grootste vrees en bekommering baarde, hoeveel smart die zoon haar ook berokkend hadde. CAROLINA, die haar opregt lief had, en wist hoe ontzettend de strijd in haar binnenste wezen moest, die haar zoodanig ontroeren kon, werd zelve innig bewogen, vooral toen haar de uitdrukkingen herhaald werden, waaruit bleek dat KAREL waarlijk haren vader hoogachtte. De overtuiging van hetgeen zij aan haren vader en aan zichzelve verschuldigd was, bleef onwrikbaar, maar haar hart, »'t welk steeds neigde gelijk de naald naar de pool" was bereidwillig alles aan te wenden wat in haar vermogen was, om de hevige aandoeningen van KAREL en die *zijner moeder* te verzachten; (de droefheid en ontroering der moeder waren inderdaad *veel*, *zeer veel* grooter dan die van KAREL.) In zulk eene stemming nam zij de hand van Mevrouw RAVENSWORTH, drukte dezelve minzaam en zeide: „Gij moogt uwen zoon verzekeren, dat CAROLINA zijne smart niet vergrooten zal door een' anderen man te trouwen; — hij zal zich op mijn woord verlaten, want hij weet, dat *ik* beloften voor heilig houde."

»Dank! tienduizend maal dank!" riep Mevrouw RAVENSWORTH uit, terwijl zij op nieuw in tranen uitbarstte en haastelijk de kamer verliet.

»Wacht, wacht," riep Mevrouw ELPHINSTONE: »zeg hem, dat CAROLINA niet trouwen zal vóór dat hijzelf zich met eene andere verbonden heeft; — Zuster! gij moet de redelijkheid van deze bepaling erkennen — maar ik zal zelve U behulpzaam zijn

in de overbrenging van uwen last; — indien ik niet overtuigd ware, dat de proeftijd van CAROLINA zeer kort zou duren, zou ik, als hare moeder, mij er tegen verzetten, dat zulk eene gelofte ooit overgebragt werd aan iemand die geen regt heeft om dezelve te verwachten."

Deze woorden uitte Mevrouw ELPHINSTONE, terwijl zij door de gaanderij liep met hare schoonzuster, die ongetwijfeld in dezen oogenblik zichzelve misleidde door te gelooven, dat de tijd den band weder zou zamenknoopen, waarvan zij thans de losrukking betreurde. CAROLINA hoorde haar niet; nog duizelende van den slag, die haar den vorigen dag getroffen had, gekweld door de beelden welke hare tante haar had voorgehouden, en ter neêrgedrukt over de ligtzinnige wijze, waarop hare moeder dat gedrag van KAREL scheen te beoordeelen, hetwelk zoo veel leeds aan hare dochter veroorzaakt en de ernstigste afkeuring van haren vader te wachten had, overwoog zij noch de kracht der belofte die zij gedaan had, noch berouwde het haar, dat men haar dezelve had doen afleggen. Van de toekomst hoopte noch verwachtte zij iets, en de bloote vooronderstelling, dat zij op nieuw zou kunnen beminnen, zou haar smartelijker hebben aangedaan, dan een hart, zoo wel geplaatst en zoo edel als het hare, door eenige andere oorzaak ooit kon ondervinden.

Het was, welligt, eene gelukkige omstandigheid voor CAROLINA, dat zij thans geroepen werd, om in zekeren zin, de zorgen van haar teeder-voelend hart terzijde te stellen, om die voor andere bekommering

en bezorgdheid te verwisselen. Wat men ook zeggen moge van de smarten die tot het gebied van het gevoel behooren (en dezelve zijn welligt de pijnlijkste van al onze smarten) er zijn er geene zoo treffend en lastig als die, welke veroorzaakt worden door dringende schuldeischers, ontbrekende geldmiddelen en de bewustheid van begane en onherstelbare dwaasheid. Onder deze onaangename omstandigheden werd de arme Mevrouw ELPHINSTONE zoo neêrslagtig, dat CAROLINA tot inspanning en bedrijvigheid werd aangespoord niet minder door het teederste medelijden met hare moeder, dan door het gevoel van hetgeen zij aan hare schuldeischers verpligt was; zij verloor geenen tijd om verschillende brieven af te zenden, ten einde de betaling der renten aan den rentmeester te bespoedigen. Zij wendde zich ook tot hare tante OSBORNE, om geld te leenen, waarvan de ontvangst onlangs door haren vader bezorgd was, en wiens aanhoudende ijver en zorg, betoond in het bijéénzamelen daarvan, het onwaarschijnlijk maakten, dat zij eene weigering van haar ontvangen zou; zij waagde het ook Mevrouw HANWELL om dezelfde welwillendheid, als eene persoonlijke gunst, te verzoeken — zoodat, terwijl Mevrouw ELPHINSTONE uit wanhoop de handen wrong, er van verschillende kanten reeds bijstand opdaagde: maar voor CAROLINA was de meest gewigtige tijding, een brief van haren vader door een' bediende van zijn handelhuis overgezonden.

Deze brief was blijkbaar in eene neerslagtigheid van geest geschreven, dewelke de schrijver vruchte-

loos trachtte te verbergen. Dezelve was (het tegendeel van al zijne overige brieven) zeer kort, en gedagteekend uit *Petersburg*, het berigt inhoudende, dat, dewijl hij geheel en al te leur gesteld was in het Zuiden van *Rusland*, hij het noodzakelijk geoordeeld had naar *Moskow*, *Smolensko* en *Novogorod* terug te keeren, voorts, dat hij aldaar door eene ernstige ongesteldheid opgehouden en zeer verlangende huiswaarts te komen, naar *Petersburg* gereisd was, en den overtogt bedongen had op *den Avonturier*, welk schip eenige dagen te *Dantzig* zou verblijven, eene omstandigheid die zeer goed met zijne belangen overeenkwam, omdat hij dáár eenige honderd ponden ontvangen moest, welke hij reden had te gelooven, dat hem spoedig zouden worden uitbetaald.

Door dezen brief had men alle reden om te vooronderstellen, dat ELPHINSTONE vóór zijne vrouw en dochter te huis zou zijn, meer bepaaldelijk nog, dewijl het uit een' brief van de huishoudster bleek, dat zij insgelijks van haren meester iets vernomen had, en zij in de hoop verkeerde van hem in het begin van April te zullen zien. Intusschen gaf het geene geringe bekommering, dat de middelen nog maar steeds verwacht werden. Hare eigen onderhoorigen, die aan toegeeflijkheid gewoon waren, deden hun uiterste best, maar waren niet alle even zeer in staat om te helpen, zoo als zij dit zelven wenschten. Mevrouw OSBORNE, die even als haar broeder, naauwkeurig en regelmatig was, had aan deszelfs begeerte voldaan door het geld, dat zij ont-

vangen had, terstond te beleggen, en kon dus slechts hulp verschaffen door haar tegenwoordig inkomen tot het verlangde doel aan te bieden, hetwelk echter ontoereikend was voor hare behoeften; maar gelukkig zond de oude Mevrouw HANWELL aan hare lieveling het dubbel der som, die zij gevraagd had, en dit, te zamengevoegd met de persoonlijke opofferingen der arme CAROLINA, (die waarlijk in geenerlei opzigt meer aan de vermakelijkheden des levens dacht) voltooide hetgeen men hare verlossing noemen mogt.

Het zou onregtvaardig wezen hier niet tevens te vermelden, dat Mevrouw RAVENSWORTH zoo veel toebragt als in haar vermogen was, om eene verlegenheid uit den weg te ruimen, aan welker oorzaken zij voorzeker geen deel had, en van haar aarzelde CAROLINA niet ondersteuning aan te nemen; — het was eene geruststelling voor haar, toen zij bespeurde, dat KAREL *Parijs* verlaten had en naar *Londen* was gegaan; want zij was zeer bevreesd voor de zwakheid van haar eigen hart, indien zij hem weder mogt ontmoeten. CAROLINA stemde er gaarne in toe, dat haar voormalige en tegenwoordige toestand bekend zoude gemaakt worden aan de voortreffelijke familie omtrent welker zoon KAREL zijne vrees had te kennen gegeven, maar op een' ernstigen toon verzocht zij hare moeder jegens haarzelve niet van KAREL te spreken. Genoeg was er reeds aan de lippen van Mevrouw ELPHINSTONE ontsnapt, om te bewijzen, dat zij reeds sedert lang hare opmerkingen en hare vrees aan hare dochter had

moeten openbaren, maar dewijl dezelve thans alleenlijk konden dienen, om die rustelooze nieuwsgierigheid op te wekken, waarin het verdriet en de liefde voedsel trachten te vinden voor hun bestaan, besloot CAROLINA zich niet in iets toe te geven, waardoor zij haren geest verzwakken en haren kommer verlengen zou, en zoo doende zich voor hare pligten ongeschikt moest maken. Toen zij hare zaken geregeld had en de terugreis bepaald was, gevoelde zij nog veel meer de noodzakelijkheid van dit besluit; want toen de jongste verlegenheid uit den weg geruimd was, keerde haar hart tot deszelfs vroegeren toestand terug en eischte, om zoo te zeggen, het regt van aan verdriet te mogen toegeven en zwaarmoedigheid aan te kweeken.

Als zij nogtans over haren levensloop nadacht, kwamen er oogenblikken waarin de rede haar afvroeg: » wat zij verloren had? waren de zorgen van eenen vriend, de genoegens van een gezellig verkeer, of de onbeschrijfbare, maar hartroerende oplettendheden van eenen minnaar haar ontnomen geworden?" De herinnering antwoordde: » dat gedurende haar verblijf in *Frankrijk* het verdriet, uit het besef van verwaarloosd te worden, en de kwelling, uit gedurige vrees en hoop ontstaan, verre het geluk overtroffen hadden, dat anders het gevoel van de voorkeur eens minnaars te genieten en het vooruitzigt op eene gelukkige vereeniging met denzelven, ons schenken." Echter had zij in *Frankrijk* vele genoegelijke uren doorgebragt door de voldoening aan eene prijzenswaardige weetgierigheid en eenen be-

schaafden smaak; zij had vriendschapsbanden aangeknoopt met zeer achtingswaardige menschen, zij had zich verheugd in den omgang met geleerde en verdienstelijke mannen, en daarom was het klaarblijkelijk, dat noch hare liefde noch hare eenzaamheid, haar ongeschikt maakten voor de genietingen des gezelligen levens. Het was nu haar pligt geworden zichzelve *geheel en al* te ontdoen van die kluisters, die, hoezeer zwaarwigtig, toch niet zoo sterk boeiden als zij vroeger gedaan hadden. Haar vader, die thans van zulke langdurige reizen terugkeerde, die zoo veel ziekte en ongemakken geleden had, en wien een vroegtijdige ouderdom met verhaaste schreden overviel, mogt zijne eenige dochter niet wedervinden, wegkwijnende onder de uitwerking zijner voorschriften, en door haren kommer hem aanhoudend, ofschoon stilzwijgend, zijne gestrengheid verwijtende. Neen! die dochter besefte te wel de waarde van dien vader, aan wien haar hart zich te inniger hechtte, naar mate zij nader bij zijn verblijf kwam, en vuriglijk bad zij »dat zij in staat zijn mogt een *welgevallig* offer te brengen, terwijl hetzelve voorzeker onherroepelijk wezen zou."

ELFDE HOOFDSTUK.

Terwijl Mevrouw ELPHINSTONE hare woning naderde en aldaar haren Echtgenoot verwachtte, ondergingen hare gewaarwordingen eene zonderlinge afwisseling, doch voor het meerendeel hadden smartelijke aandoeningen bij haar de overhand. Hevig verlangde zij hem weder te zien dien zij steeds innig beminde en wiens tegenwoordigheid zij gevoelde, dat haar eenig schutsgelei was; maar niet te min begreep zij, dat zij hem niet ontmoeten kon zonder dat gevoel van schaamte te ondervinden, hetwelk het meest vernederend voor hare eigenliefde was, daar zij thans niet meer onder het voorwendsel harer jeugd hare dwaasheid kon verontschuldigen, en zij nogtans, in zijne afwezigheid eene getrouwe hulp en inderdaad een' jeugdigen Mentor in hare dochter, bezeten had. Bij deze bewustheid harer dwalingen in het verledene begaan en van vrees voor de toekomst, was het niet te verwonderen, dat, toen zij hare woning bereikte en het berigt kreeg, dat ELPHINSTONE nog niet aangekomen was, zulks haar eene zekere verligting schonk, welke zij hare dochter te kennen gaf.

» Wel, CAROLINA! ik moet zeggen, dat ik zeer verheugd ben dat wij het eerst aangekomen zijn, dit zal U in staat stellen meer geld te erlangen, onze

schulden te betalen, het huis en de landerijen in orde te brengen en uwen vader aangenaam en genoegelijk te ontvangen — ik ben er inderdaad regt mede in mijn schik."

Op dezen oogenblik was de arme CAROLINA niet in staat aan eenige vrolijke aandoening weerklank te geven. Hoe meer zij de *Eiken* naderde of haar oog naar de bosschen van RAVENSWORTH wendde, te meer gevoelde zij, dat de tegenwoordigheid van haren vader noodzakelijk was, om haren geest te ondersteunen bij de dagelijksche beproevingen, die deze tooneelen haar voor eenigen tijd zouden opleggen. Tranen glinsterden in hare oogen toen zij hare woning binnentrad, en nadat zij hare aandoeningen in zoo verre beteugeld had, dat zij hare moeder antwoorden en de gewone vriendelijke navragingen kon doen naar de gezondheid der dienstboden en de welvaart der dorpbewoners, bemerkte zij, dat ieder dien zij aansprak, niet minder aangedaan scheen dan zij zelve was; ieder scheen te kampen tegen eene bezorgdheid, welke zij vruchteloos zochten te onderdrukken.

» Is er iets nieuws voorgevallen in de nabuurschap, FOSTER?" zeide Mevrouw ELPHINSTONE tegen de huisbewaardster.

» Wel, ja, Mevrouw! Mejufvrouw MAITLAND is van daag eene week getrouwd met een' jongen BARONET, dien zij in vreemde landen ontmoet had, zoodat de arme oude Heer thans aan zich zelven zal overgelaten worden — maar ik denk niet dat hij lang meer in deze wereld blijven zal — hij heeft

juist zulk een' hoest gekregen als Mejufvrouw LUCIA plagt te hebben."

» En hoe maakt het Mevrouw HANWELL?"

» Oh! zij is regt braaf, Mevrouw! zij trippelt overal rond en doet nog meer goed dan ooit, omdat zij zoo verblijd is, dat haar neef eene mooije jonge weduwe getrouwd heeft, die men zegt dat eene Gravin is. Maar met den armen Lord APPLEPIJ gaat het zeer slecht, hij zal eene reis doen naar het Zuiden van *Frankrijk*, en Mijnheer SIMON LANGDALE heeft op eene schrikkelijke wijze het podagra gekregen — beide zijn zij juist van denzelfden ouderdom, als onze arme goede meester."

FOSTER sprak met moeite het laatste gedeelte van haar verhaal uit, want tranen belemmerden hare uitspraak, en zij haastte zich eene dienaresse te ma ken en weg te gaan. CAROLINA hield zich overtuigd, dat er iets meer dan de overeenkomst der jaren van haren vader met de beide zieke naburen aanleiding gaf tot de aandoening der goede vrouw. Toen zij deze opmerking deed, zeide Mevrouw ELPHINSTONE: » dat er geen twijfel meer overblijven kon, of het nieuws van de vernietiging van haar huwelijksplan haar vooruitgereisd was, en dat die overeenstemming harer dienstboden met haar eigen leed daardoor veroorzaakt werd — eene overeenstemming, welke haar tegenwoordig bleek gelaat wel geschikt was te bevorderen, maar dat zij, begrijpende dat het een onderwerp was, waarover men niet spreken mogt, hun medelijden met de dochter trachtten te verbergen door van den vader te spreken."

CAROLINA meende dat de gevolgtrekking van hare moeder juist was; want in haren omgang met de armen, had zij dikwerf eene zekere aangeborene kieschheid, zelfs bij de minst beschaafden van verstand, opgemerkt, waardoor zij er als 't ware toegebragt werden, om de gevoelens van anderen te leeren schatten; en terwijl tranen van dankbaarheid voor haar, die hare kindschheid had verpleegd en haar lief had gehad als een kind, hare oogen ontvielen, verblijdde zij zich echter in de hoop, dat men zou voortgaan met elke zinspeling te vermijden op een onderwerp, hetwelk zij trachten moest te vergeten.

Den volgenden morgen stond CAROLINA vroegtijdig op; met gemengde aandoeningen van leed en genoegen doorwandelde zij de tuinen, en beproefde zichzelve onledig te houden met den toestand der bloemen na te zien, en de herinnering te verbannen aan hem, die zoo dikwerf deel genomen had aan hare aangename bezigheden, wanneer zij zich de ligtere werkzaamheden van den tuin tot taak gekozen had. Het was een schoone Mei-morgen; de aangename koelte, gepaard met de beweging welke zij nam, deed eenigzins hare gewone kleur terugkomen, die den vorigen avond geheel verdwenen was; en toen de oude huisknecht, bij hare terugkomst uit den tuin, deze verandering aan haar bespeurde, waagde hij het haar, zoo als hij zeide, te onderhouden: » over een onderwerp van het hoogste aanbelang, en hetwelk noch hijzelf, noch Jufvrouw FOSTER doelmatig geacht hadden aan te roeren voor dat

hunne meesteressen eenigzins bekomen waren van de vermoeijenis der reis.

De goede OLDWORTH had eenige deftigheid over zich, maar hij was zigtbaar ten sterkste ontroerd door hetgeen hij op het punt stond medetedeelen, en was niet in staat voort te gaan met de gewone afgepaste schikking zijner woorden. Hij haalde een nieuwspapier uit zijnen zak, hetwelk hij herhaalde maal op de tafel ontvouwde, vervolgens legde hij zijne hand over eene paragraaf, als om dezelve voor het oog van CAROLINA te verbergen, tot dat hij haar voorbereid had om derzelver inhoud te vernemen; zij twijfelde geenszins, of de zaak had betrekking op KAREL en was reeds besloten naar dezelve niet te luisteren, toen hij op een' weifelenden toon zeide: » mijn Meester heeft *ons* berigt, dat hij op het punt stond zich in te schepen op *den Avonturier.*"

» Dat is hetgeen hij ons ook gemeld heeft — wat kunt gij daarmede bedoelen, OLDWORTH? Hebt gij van zijne aankomst iets vernomen?"

» De nieuwspapieren zijn vol *onwaarheden*, Mejufvrouw ELPHINSTONE — dit zegt iedereen — de *Hull Paoquet* nogtans heeft een' goeden naam, en het is zeker, dat wij in het laatste gedeelte van Maart zware stormen gehad hebben — op eenen nacht werden er twee zwaren boomen ontworteld en de schuur van derzelver dak beroofd."

» Maar wat verhaalt het nieuwsblad toch? — ik bid U, geef het mij dadelijk, OLDWORTH."

» Ik zal het U geven, Mejufvrouw — hier is de plaats, die ik bedoel; ik hoop van God, dat of het

papier onwaarheid spreekt, of dat mijn dierbare meester niet aan boord is geweest; gij zult de nieuwstijding veel beter begrijpen dan ik het doen kan."

» Met bevende hand nam CAROLINA het nieuwsblad aan en hare oogen opspalkende, welke haar reeds hunne dienst weigerden, las zij het volgende: » Het is met de grootste deelneming, dat wij verzekeren, dat de *Avonturier*, Kapitein JOHNSON, uit deze haven, op de reede van *Dantzig* schipbreuk geleden heeft gedurende den zwaren storm van den 28sten Maart, en dat er slechts één passagier, een jongen en twee matrozen afgekomen zijn, die door eene Russische boot opgenomen werden, toen hunne krachten bijna uitgeput waren."

Het is onmogelijk den schrik, den angst, ja de wanhoop te beschrijven, die de ziel van CAROLINA vervulden, toen zij dit ontzettende artikel las, — bij herhaling beschouwde zij hetzelve, maar reeds zag zij de letters niet meer, want plotselinge duisternis bedekte haar gezigt en belemmerde hare vermogens. Nogtans verloor zij hare tegenwoordigheid van geest niet; de bewustheid, dat zij het aan hare moeder verschuldigd was hare eigene gewaarwordingen te bedwingen, en de mogelijkheid, dat haar vader juist die eenige zijn kon, die aan het gevaar ontkomen was, schonken haar de kracht, zoodanig eene uitwerking tegen te gaan, dewelke voorzeker op de meest ontrustende wijze aan hare moeder een ongeluk zou geopenbaard hebben, hetwelk men noodzakelijk op iedere wijze zoo veel mogelijk verzachten moest. Maar hoe zou men zulk eene bedroevende

gebeurtenis kunnen verbergen? en welke maatregelen moesten er genomen worden, om zeker te weten of er grond voor hoop, of noodzakelijkheid om zich geduldig te onderwerpen, bestond? Al wat CAROLINA thans kon uitvoeren, was, om den knecht het diepste stilzwijgen omtrent deze zaak op te leggen, en hem dringend te verzoeken de andere dienstboden hetzelfde aan te bevelen; voorts, om het noodlottige nieuwsblad onder hare eigene bewaring te nemen en te gebieden, dat geen nieuwspapier, hoegenaamd, in het bereik van hare moeder komen zou, alvorens het eerst door haar zelve nagezien was. Toen zij deze bevelen gegeven had, spoedde zij zich naar hare kamer, ten einde in de stilte en in het gebed de middelen te zoeken om de schrikkelijke aandoening, die haar bewoog, te beteugelen, en te overwegen wat er noodzakelijk gedaan moest worden, om de zekerheid te erlangen van eene waarheid, die zij zoo zeer vreesde te leeren kennen.

Hoe meer CAROLINA nadacht, hoe meer zij overtuigd werd, dat, indien haar vader gered was, hij zich haasten zou hare ongerustheid op te heffen; en dewijl hij hoopte in *Dantzig* geld te ontvangen, zou hij, zelfs indien hij door de schipbreuk al zijne andere eigendommen verloren had, toch in staat wezen zijne reis voort te zetten; en dat hij, in dat geval, dezelve te land zou vervolgen, daaraan twijfelde zij geenszins; waarschijnlijk echter zou hij, ten gevolge zijner voorafgegane ziekte en de ongemakken, welke hij bij zijne schipbreuk doorgestaan had, langzaam voortreizen. Het was dus mogelijk, dat hij te

eeniger tijd terug kon komen, of dat hij door een' brief van zijne redding en zijn' tegenwoordigen toestand berigt zou geven.

Het was thans haar pligt allééén het vreesselijk geheim te bewaren, — te hopen zoolang er hoop bestond, en hare moeder eene droefheid te besparen, die haar eigen hart reeds tot bezwijkens toe, pijnigde.

Voor allen, die in het menschelijk hart gelezen hebben, zal het duidelijk zijn, dat de taak welke CAROLINA zichzelve voorgeschreven had, de zwaarste was, die pligt en genegenheid ons opleggen kunnen. Op welk eene wijze het den Alwijzen Bestuurder van ons lot ook behage ons te beproeven, of welke rampen wij ook, in onze zwakheid en boosheid, ons zelven berokkenen, den besten troost vinden wij door het medelijden en den weerklank van ons gevoel in te roepen van hen, die door hun' eigenen toestand in ons leed deel kunnen nemen. Zelfs de schaamte die zich terugtrekt om onopgemerkt te blijven, en de boosheid die vergetelheid vordert, hebben, in duizenderlei omstandigheden, aan die zekere soort van zelfbehoud, welke als de eerste wet der natuur te beschouwen is, geweld aangedaan en voor den evenmensch de vreesselijke geheimen van een bezwaard gemoed uitgestort. Indien iemand in dergelijke omstandigheden zich zulk een' troost verschaffen mogt, dan was het voorzeker CAROLINA; want zij wist wel, dat de levendige geaardheid van hare moeder gewoonlijk in alle twijfelachtige gevallen de helderste zijde be-

schouwde, en dat, ofschoon zij hevig geschokt werd door al wat haar voor een' korten tijd aandeed, zij niettemin van natuur opgeruimd van geest bleef en gezegend was met een gelukkig gestel; en dewijl zij door een aardig huwelijksgoed vrij onbekrompen bedeeld was, scheen zij in vele opzigten minder reden tot bekommering te hebben, dan hare dochter, in welker bestaan nog niet voorzien was.

Maar zulk eene wijze van redeneren kwam niet op in de ziel van die edelmoedige en zichzelve verloochenende dochter, die met alle inspanning volhield het verdriet te verkroppen, hetwelk zij ondervond, wanneer zij hare moeder, in gelukkige onwetendheid, over haars vader's terugkomst hoorde uitweiden. Somtijds was deze op het punt om boos op haren man te worden, omdat hij zoo lang te *Dantzig* vertoefde ten einde zich zulk eene onbeduidende som gelds te verschaffen; dan weder telde zij de genoegens op, aan deszelfs terugkomst verbonden, en niet zelden berispte zij CAROLINA met groote bitterheid over haar bleek gelaat en de neerslagtigheid van geest, welke zij blijken deed, daar zij hierdoor toonde, hoe weinig verheugd zij was over de terugkomst van zulk' een' voortreffelijken vader. Meenende dat haar, hoezeer onderdrukt, toch zigtbaar leed, alleenlijk voortsproot uit de smartelijke herinnering aan haren minnaar, vroeg zij haar soms, half spottenderwijze: »of het verdriet van te scheiden van iemand, die zich harer onwaardig had betoond, te vergelijken ware met den troost van

daardoor de goedkeuring te verwerven van een' vader, zoo goed en zoo voortreffelijk als de hare was?"

CAROLINA, die in den waan verkeerde, dat die dierbare en inderdaad voortreffelijke vader niet meer in leven was — die vooronderstelde dat, zelfs indien de verslindende golven haar slagtoffer hadden afgestaan, hij toch van ziekte en vermoeijenis in eenige onbekende plaats zoude zijn omgekomen, waar zijn graf verborgen blijven zou, waar hij, een vreemdeling in een vreemd land, noch de hulp der geneeskunde, noch de verpleging van toegenegene betrekkingen genoten had: hoe moesten wel voor haar, eene zoo hartelijk verkleefde dochter, de gewaarwordingen zijn, wanneer zij naar de aanmerkingen harer moeder luisterde en derzelver verwijtingen aanhoorde?

De aandoeningen, welke haar hart verduurde, mogen door velen beseft worden, maar de kracht om dezelve doortestaan, kan alleen door hen verkregen worden, die, gelijk zij, in geloof en ootmoed, om bijstand tot Hem opzien, die een Helper is in de ure der verdrukking voor degenen, die hem zoeken, en die » wetende van wat maaksel wij zijn" zelfs de zwakste zijner schepselen ondersteunen zal.

Even als vroeger het karakter en het gedrag van KAREL RAVENSWORTH, in de gansche nabuurschap veel beter bekend waren geweest, dan bij de familie aan de *Eiken* en bepaaldelijk bij haar, op welker geluk zulks den grootsten invloed zoude hebben uitgeoefend, even zoo kenden tegenwoordig al de naburen het lot van ELPHINSTONE, maar al-

leen zijne weduwe kende het niet. Dewijl er geene brieven ontvangen werden, die over de zaak eenig licht verspreiden konden, en de zaakwaarnemer te *Londen* zelf naar *Rusland* vertrokken was, werd het in den loop van eenige weken dringend noodzakelijk, om de ware toedragt der zake aan Mevrouw ELPHINSTONE te openbaren, die men, voordat zij de tijding van haar groot verlies vernemen zou, verzoeken moest niet uit te gaan. De taak, om haar met haar ongeluk bekend te maken, was reeds eenigzins gemakkelijker geworden, omdat zij begonnen was, in hare verbeelding aan de meest bekommerende voorgevoelens toetegeven, en er herhaalde malen op aangedrongen had, op reis te gaan, ten einde haren man te zoeken. Bij eene dergelijke gelegenheid verbrak Mevrouw RAVENSWORTH, die reeds lang met den toestand van CAROLINA medelijden gevoeld had, eindelijk het stilzwijgen omtrent de noodlottige geschiedenis van de schipbreuk, en verhaalde dezelve aan hare zuster op de meest verzachtende wijze.

Er bestaat echter geene *wijze* van mededeeling, welke in staat is ons met groote smarten te verzoenen; voor een' korten tijd was Mevr. ELPHINSTONE dan ook zoo hevig aangedaan, dat CAROLINA reeds berouw gevoelde, dat deze ontdekking aan hare moeder gedaan was; en inderdaad, na eenigzins het verdriet, hetwelk haar had overstelpt, te boven gekomen te zijn, scheen haar geest verzwakt, en hare gezondheid verwoest door den schok, dien zij had doorgestaan. Verdrietig en knorrig gaf zij zich het eene uur geheel en al aan de smart over, gelijk zij, die geene

hoop hebben; en dan weder hield zij vol, dat er alle reden bestond om te gelooven, dat haar man leefde, en beweerde tevens dat CAROLINA op reis moest gegaan zijn op denzelfden oogenblik, toen zij het berigt van het vergaan van het schip gelezen had; en wanneer deze dan hare welwillendheid betuigde van alles te beproeven, en van de brieven sprak, die zij geschreven had, dan zeide zij weder, dat alle moeite te vergeefs was, dat hij zeker *moest* omgekomen zijn. » Hoe kon ook iemand, die reeds door ziekte zoodanig verzwakt was, tegen den storm worstelen? Zij moesten het geweten hebben, dat hij verloren was, en voor haar, die er het meeste belang bij had, moesten zij eene zoo gewigtige waarheid niet verborgen hebben gehouden!"

Dikwerf stortte zij bittere tranen, omdat zij door het noodlot veroordeeld was geweest om drie kinderen te verliezen, en dat het eenige, hetwelk zij behouden had, nu juist van die sekse had moeten wezen, welke de bezittingen van derzelver vader niet erven kan, en daardoor hare moeder noodzaakte, eene woning te verlaten, waarin zij zoo lang en zoo gelukkig geleefd had, dat al het overige haar thans onverdragelijk zou voorkomen. »De gedachte," zoo sprak zij soms, »dat ik drie beminnelijke knaapjes verloren heb, van welke ieder mijne glorie en mijn troost zou geworden zijn, — dat van vier kinderen, ik slechts datgene behouden heb, hetwelk noch zich zelve, noch mij helpen kan, en dat onvermijdelijk voor mij een last worden zal, dien ik niet in staat ben te dragen!" — In zulke oogen-

blikken klopte het hart van CAROLINA bijna hoorbaar, en hoe onderwerpelijk zij ook ware, zwol haar de boesem van verontwaardiging; doch een enkele blik op hare ongelukkige moeder veranderde haren toorn in medelijden, en, gelijk de Psalmist » breidelde zij hare tong," en weêrhield zelfs het minzaam beklag of de gepaste regtvaardiging.

Weldra opende zich voor Mevrouw ELPHINSTONE eene nieuwe bron van bekommering in de herinnering aan de geldelijke verpligtingen, waartoe hare buitensporigheid in *Frankrijk* haar gebragt had; en in het denkbeeld hetwelk zij, hoezeer ongegrond, zich had gevormd, dat zij namelijk het regt bezat, om een geheel jaar op de *Eiken* te blijven wonen, begon zij te bedenken of het mogelijk ware om, uit de opbrengsten van dat jaar, aanzienlijke bezuinigingen te maken. Deze bezuinigingen, gelijk die van alle gedachtelooze en overdrevene menschen, die niet gewoon zijn hunne spaarzaamheid naar een' goeden maatstaf te besturen, bestonden in duizend kleine lastige onthoudingen, die, zonder eene evenredige vergoeding aan te bieden, de genoegens van het leven bekortten. In weerwil van hare zorg en kommer, waren er oogenblikken, waarin de arme CAROLINA zich niet onthouden kon van te glimlagchen over het stelsel van hervorming harer moeder, terwijl zij nogtans met genoegen elke bezigheid aanzag, die de gedachten van hare moeder afleidde van haar verlies, indien het werkelijk uitgemaakt worden zou, dat zij eene weduwe was, waaromtrent slechts geringe twijfel bestond.

Zoodra Mevrouw ELPHINSTONE kennis gekregen had van het vergaan van het schip, waarop haar man als passagier geweest was, had CAROLINA OLDWORTH naar *Hull* afgezonden, om te vernemen, of daar iemand, hetzij van de zeelieden, hetzij van de passagiers, die men zeide, dat nog in leven waren, aangekomen was, of in die haven verwacht werd; door dit middel hoopte zij eenig berigt in te winnen. Mijnheer ELPHINSTONE had op reis, als zijn' persoonlijken bediende, eenen knecht medegenomen, wiens gezondheid zoozeer geleden had, dat hij, met zijne gewone goedwilligheid, den man niet had willen toestaan, hem verder te vergezellen, dewijl hij geloofde, dat hij in *Rusland* nog veel erger worden zou, en daarom had hij hem uit *Stokholm* huiswaarts gezonden. Deze arme man was met het ongeluk van zijnen meester zoo hartelijk begaan, dat hij, tegelijk met den huisknecht, *Hull* verlaten had, vast besloten zijnde nimmer terug te keeren, voordat hij den draad gevonden had, langs welken hij het lot van zijn' meester op kon sporen.

Na veel navorschen, kwam men te weten, dat een van de manschappen, die tot de equipagie van den *Avonturier* behoord had, te *Lynn* in *Norfolk* gezien was, en daarheen begaf zich de goede BENSON zonder uitstel; maar spoedig vernam hij, gelijk dit te verwachten was, dat de zeeman reeds wederom voor een' anderen togt zich verbonden had, en men geloofde, dat hij toen op weg naar *Greenoch* zijn zou; — van het lot van zijnen medgezel kon men

niets te weten komen, anders zou men welligt dadelijk eenige inlichting omtrent de passagiers hebben kunnen verkrijgen. Toen hij alle voorzorgen genomen had, om door uitloving van belooningen berigten te erlangen, begaf BENSON zelf zich aan boord van een kolenschip, dat naar *Shields* bestemd was, van waar hij hoopte *Greenoch* zoo spoedig mogelijk te zullen bereiken; maar van daar schreef hij in wanhoop, dat hij, zoo als hij zeide, den draad verloren had, welke hem leiden moest, — dat hij echter trachten zou denzelven weder te vinden, indien het mogelijk ware.

In dezen staat van diepe smart en knagend harteleed, verliep het schoone zomersaizoen, hetwelk eene treurige tegenstelling opleverde met den zomer des vorigen jaars, en niet minder met den vrolijken winter, dien men te *Parijs* doorgebragt had, waar de fijne genoegens eener beschaafde zamenleving en de schoonheden der kunst, aanvulden en vergoedden, wanneer de natuur te kort schoot. Mevrouw ELPHINSTONE leefde thans in zulk eene gestrenge afzondering, dat zelfs die naburen, die het meest in haar lot deel namen, alleenlijk door CAROLINA ontvangen werden; en er waren oogenblikken, dat zelfs aan Mevrouw RAVENSWORTH de toegang tot hare kamer ontzegd werd. Deze vrouw had met opregt medelijden in al hare zorgen deel genomen, terwijl zij daarbij eigen leed had, hetwelk haar griefde, vermits haar zoon in den volsten zin een vreemdeling, niet alleen te *Ravensworth*, maar ook voor zijne moeder geworden was. Slechts zel-

den schreef hij, en dan nog alleen uit noodzakelijkheid; en toen zij hem van den toestand der zaken aan de *Eiken* kennis gaf, bevatte zijn antwoord geene enkele uitdrukking, waardoor hij van zijne medelijdende belangstelling in denzelven blijken deed, — een bewijs, dacht zij teregt, hetzij van wreede hardvochtigheid, hetzij, dat hij is ingewikkeld in genoegens of ook wel in moeijelijkheden, die al zijne aandacht bezig houden. Haar bekommerd gemoed had haar op andere uitkomsten doen hopen; zij had vastelijk geloofd, dat er goed uit het kwade zou ontstaan zijn, dat berouw en genegenheid in de tegenwoordige omstandigheden betoond, het besluit van CAROLINA gewijzigd en eindelijk tot hare vereeniging met KAREL geleid zouden hebben, dat haar zoon door raad en voorbeeld van CAROLINA verbeterd, en door haren omgang gelukkig gemaakt, ten laatste datgene worden zou, wat de hartelijke wenschen eener moeder verlangen konden.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

De langdurige opsluiting van Mevrouw ELPHINSTONE, die aan eene aanhoudende beweging gewoon was, liet niet na die ongesteldheid te veroorzaken, tegen welke CAROLINA vergeefs getracht had haar te beveiligen; en toen de herfst naderde werd zij

dan ook ernstig onpasselijk, maar bleef niettemin volharden in hare weigering om bezoeken van een' geneeskundige te ontvangen.

CAROLINA meende, dat zij thans verpligt waren den rouw aan te nemen en met de familie schikkingen te maken, om den toekomstigen erfgenaam van de *Eiken* te ontvangen, wien zij dagelijks verwachtten te zullen zien, of van hem iets te hooren; maar ook dit weigerde Mevrouw ELPHINSTONE op de meest stellige wijze. Zij scheen te denken, dat, indien zij zelve niet erkende weduwe te zijn, niemand anders haar bewijzen kon, dat zij het was; voor CAROLINA was dit onderwerp te teeder, om er sterk op aan te dringen; — alles wat zij derhalve thans vermogt te doen, was de afzondering van hare ziekenkamer met haar te deelen en terwijl zij geenen troost aanbrengen kon, zonder klagen hare luimen te verdragen, in de hoop van hare smart te lenigen.

Mevrouw ELPHINSTONE weigerde somtijds elk gesprek over het voorwerp harer bekommeringen, en beschouwde de geringste toespeling op haren man als eene daad van wreedheid omtrent haarzelve. Op een' anderen tijd daarentegen sprak zij onophoudelijk van hem, drong er op aan, dat men haar al de nieuwspapieren zoude brengen, waarin zij vermoedde dat het vergaan van het schip vermeld kon worden, en begeerde dringend, dat CAROLINA dezelve kolom voor kolom zou voorlezen, al ware de inhoud ook nog zoo vervelend, opdat er maar met geene mogelijkheid een woord zou overgeslagen worden.

Eens, toen zij aldus bezig was, en zij het uitgebreid verhaal van een gevecht in den oorlog tegen de Birmans doorliep, hetwelk zij, gelijk men gissen kan, las, zonder hetzelve te verstaan, vond zij eene zinsnede, die werkelijk hare aandacht een oogenblik bepaalde. Het verhaal gewaagde van een' voordeeligen aanval op den vijand, welk voordeel echter duur gekocht scheen te zijn, dewijl de dappere aanvoerder, Kolonel MERVIJN EVERETT, gevaarlijk gewond was, en dit waarschijnlijk een aanzienlijk verlies voor het leger wezen zou.

» Kolonel MERVIJN EVERETT!" zeide CAROLINA, het nieuwsblad nederleggende, » dat moet de minnaar van de arme LUCIA MAITLAND wezen; — de doopnaam is bijzonder, ik geloof het was die van zijne moeder."

» Wees verzekerd dat *hij* het is, doch ga maar voort met lezen; hij is, buiten twijfel, nu reeds lang geleden gestorven, want dit is een nieuwspapier van de maand Maart. Iedereen sterft, dien men verlangen zou, dat in leven mogt blijven; hij was een zeer edelaardig, beminnelijk mensch."

»Ah!" dacht CAROLINA, »hij was meer, veel meer dan deze woorden te kennen geven;" en zij kon zich niet onthouden zijner nagedachtenis eene diepe zucht toe te wijden; maar zoodra mogelijk vervolgde zij weder hare voorlezing, ofschoon zonder hoop eenig nader berigt omtrent het ongelukkig lot van den *Avonturier* te vinden, welks vergaan het eene nieuwspapier blootelijk, in dezelfde algemeene bewoordingen, uit het andere overgenomen had. Ook

ontving men geen verder narigt van BENSON, dien men reden had te vreezen, dat in zijn' overdreven' ijver, zelfs naar *Rusland* op reis gegaan was; de bekommeringen zijner bejaarde moeder, die van zijnen arbeid bestaan moest, vermenigvuldigden nog de vele zorgen, die ieder' dag, met verzwaarden last, op den boezem van CAROLINA drukten.

Op eenen zondag, toen hare moeder haar belet had naar de kerk te gaan, ter bijwoning der morgen-godsdienstoefening, hoezeer zij niets van hare hulp verlangde, dan zulke beuzelachtige oplettendheden als ieder ander mensch haar zou hebben kunnen aanbieden en bewijzen, verzocht CAROLINA, om des namiddags haren Godsdienstpligt te mogen vervullen, en dewijl de kerk niet veel verder dan eene mijl van hare woning gelegen was, besloot zij er heên te wandelen. Het was op een' der laatste dagen van September; eene dikke mist had zich door den dampkring verspreid; dit, zoowel als het geridsel der afvallende bladeren en het verwelkte groen der natuur, was geschikt den meest droefgeestigen indruk te maken op een gemoed, hetwelk reeds zoozeer tot treurigheid gestemd was. De kerk zelve bevatte eene zeer kleine verzameling, want daar de meeste leden, die tot dezelve behoorden, op een' aanzienlijken afstand woonden, waren vele door het ongunstige weder afgeschrikt geworden, om te komen; en de weinige, die door het eerwaardig gebouw hier en ginds verspreid zaten, gaven het aanzien van eene ontvolkte familie, welke van de voornaamste harer leden beroofd is:

het scheen eene verzameling derzulken, die gescheiden waren en in droefheid nederzaten.

» Oh! welk een verschillend voorkomen had die kerk haar aangeboden gedurende de twee laatste jaren, toen haar vader die zitplaats vulde, welke hij nimmer, als uit noodzakelijkheid, ledig liet, — toen KAREL RAVENSWORTH, als van *zijn* voorbeeld naijverig, in de tegenovergestelde bank gezien werd en hunne onderhoorigen, met hunne vrouwen en gezinnen de kerk binnenstroomden. Zij trachtte haren geest van dit onderwerp af te wenden, en te rigten naar dat ontzagwekkende, maar toch vertroostende, tot welke het haar pligt was zich thans te bepalen; maar de natuur vermengde zich met de ingevingen des geloofs en wierp eene donkere schaduw over al hare gewaarwordingen — zij bleef treurig zoo niet kommervol, en hoezeer onderworpen, toch in gedachten verzonken. Ook scheen deze aandoening niet uitsluitend alleen de hare te zijn, want de Geestelijke predikte over de kortstondigheid des levens en den vergankelijken aard van deszelfs genietingen; en als of hij zelf getroffen ware door het oogpunt, waaruit hij zijn onderwerp beschouwd had, ging hij haar, toen hij van den leerstoel was afgeklommen, voorbij, met een' blik van weemoedige herkenning, en zichzelven niet vertrouwende haar toe te spreken. De kerk was weldra ontruimd en CAROLINA had voorbedachtelijk tot het laatste in dezelve vertoefd, omdat zij verlangde, dat niemand haar op haren weg voorbijgaan, en het diep, maar verzacht gevoel van smarte, hetwelk thans op haar gemoed drukte, verstoren zou.

De Koster had den zwaren sleutel in de deur van het voorportaal rondgedraaid, en stilzwijgend den hoed afgenomen hebbende, zijn grijs hoofd gebogen voor de goede dochter van den braven edelen ELPHINSTONE, dien hij geene hoop had ooit weder te zullen zien, toen CAROLINA, na eenige oogenblikken gewacht te hebben, het kerkhof opstapte en hare blikken rondom zich henen wendde. De avond begon reeds te vallen; toen zij echter rondzag naar de rustplaats van LUCIA MAITLAND, welke eene verhevenheid had van aanzienlijken omvang, en welker toppunt met eene lijkbus op een voetstuk geplaatst, versierd was, kon zij zich niet weerhouden dezelve te naderen en nog eens het opschrift te herlezen, hetwelk aan de deugden van LUCIA's moeder en aan haar eigen vroegtijdigen dood herinnerde; — nog nooit was zij in de gelegenheid geweest deze plaats in zulke eene volstrekte eenzaamheid te bezoeken, als het tegenwoordig tooneel haar aanbood.

» Arme LUCIA!" riep CAROLINA uit, toen haar oog op het opschrift viel, waarbij zij stil bleef staan, om het te ontcijferen: »de draad uws levens reikte niet ver, en had slechts eene spanne lengte; ook ik zal in een volgend jaar dat tijdperk bereikt hebben, doch uw levenslot was veel gelukkiger dan het mijne, want gij bemindet alleen hem, die uwe genegenheid waardig was, en die reeds met U vereenigd is in die wereld, waar de boozen ophouden van beroering en de vermoeiden ruste vinden; uw vriendelijke vader was uw trooster in uw lijden; uwe oogen werden gesloten door een' getrouwen en

teederen minnaar, en.... Op dit oogenblik werden de zachte toonen van CAROLINA's stem afgebroken door eene diepe hoorbare zucht, welke uit het graf scheen voorttekomen; zij verschrok, en onwillekeurig riep zij uit: Oh God!! — toen er aan de andere zijde van de tombe een man opstond en tot haar naderde.

Voor een oogenblik had de schrik haar overstelpt, doch het was slechts een oogenblik — zij zag op, en te gelijkertijd gevoelde zij eene ontroering, welke haar geheel van hare zinnen scheen te zullen beroo-ven; want, met een gelaat, zoo bleek als het marmer waarop zijn arm thans rustte, stond de gedaante van MERVIJN EVERETT voor haar. Was hij een bewoner eener andere wereld? of iemand, als door betoovering uit een ander halfrond tot haar gekomen?

Waarde Mejufvrouw ELPHINSTONE! vergeef deze onwillekeurige vrijpostigheid (indien het aldus kan genoemd worden) aan een' reiziger, die uwe voetstappen op het gras niet gehoord heeft en *vóór* U aan deze heilige plek gekomen is, om er de schatting eener bedroevende herinnering te voldoen. Ik zie in U dezelfde teedere vriendin, die het doodsbed van mijne LUCIA verzachtte, maar het is mogelijk, dat gij denzelfden naam niet meer draagt; — gij zult deze dwaling eenen vreemdeling ten goede houden, die nog geen uur geleden in uwe nabuurschap aangekomen is.

Gedurende dezen tijd had CAROLINA het angstig kloppen van haar hart onderdrukt en den bleeken vreemdeling, die voor haar stond, herkend als den

vriendelijken, innemenden en verstandigen man, wien zij zoo even den *waardigen minnaar* van hare reeds lang verscheiden LUCIA genoemd had. Zoo goed als zij er toe in staat was, drukte zij hare blijdschap uit van hem te zien; maar de plotselinge herinnering aan alles wat zij geleden had en nog leed, overweldigde haar, en in weerwil der pogingen om zich in te houden, weende zij bitter, diep door haar lijden ter neêrgedrukt en aangedaan zijnde door de ontmoeting van iemand, dien zij als een' vriend beschouwde.

Het was CAROLINA onmogelijk den arm te weigeren, welken de Kolonel haar aanbood, want zonder zijne hulp ware zij niet in staat geweest verder te wandelen. Langzaam en zwijgend trad zij voort, en hij kon eenigen tijd lang niet begrijpen, waarom zij aldus zonder eenig geleide was en te voet, in een jaargetijde, waarin een rijtuig bijna onmisbaar is. Het was hem echter eene geruststelling te bespeuren, dat het huis (voor zoover als hij hetzelve kende) deszelfs gewoon aanzien had, en het speet hem geenszins, dat de regen zoo sterk begon te vallen voor dat hij hetzelve bereikt had, dat hij genoodzaakt werd binnen te treden, al ware het dan ook slechts voor een' korten tijd. Toen hij plaats genomen had in de eetkamer, (de eenige welke thans in het benedenhuis in gebruik was) verliet CAROLINA hem, om van kleederen te verwisselen, en zich naar hare moeder te begeven ten einde haar de buitengewone ontmoeting, die haar bejegend was, te verhalen.

Tot groote verwondering van CAROLINA, die let-

terlijk trilde toen zij van den tegenwoordigen toestand van Kolonel EVERETT sprak, gaf Mevrouw ELPHINSTONE haar voornemen te kennen, om onmiddellijk naar hem toe te gaan en hem te noodigen het middagmaal met haar te willen deelen, hoezeer het slechts dat van eene kranke ware; — zij merkte vervolgens aan: » dat zij even stellig geloofd had, dat hij in *Indië* overleden was, als zij gevreesd had, dat haar man in de *Oostzee* omgekomen was, en dat, dewijl *hij* behouden was, zij hoop kreeg, dat ELPHINSTONE ook alzoo behouden wezen zou.

Het hart van CAROLINA kon zich met deze gevolgtrekking niet vereenigen; maar het was zoo lang geleden, sedert zij een woord van genoegen of van hoop uit den mond harer moeder gehoord had, — zoo lang geleden, dat deze zich de moeite niet gegeven had hare slaapkamer te verlaten, dat zij niet nalaten kon zich over de gelukkige verandering te verheugen. Het had haar innig leed gedaan, dat hare moeder zoo halsstarrig de bezoeken afgeslagen had, zelfs van de goede Mevr. HANWELL en van andere harer beste en meest verknochte vrienden, en zij achtte het onbillijk eene, zoo als het scheen, onverdiende voorkeur aan een' vreemdeling te geven; maar zij hield het nogtans voor mogelijk, dat hare moeder zijn gezelschap beter dan dat van anderen zou kunnen verdragen, omdat zij hem nooit in het bijzijn van haren vader gezien had, en hij dus geene herinnering zou opwekken aan eenige omstandigheid, die met haar verdriet in verband stond.

Toen CAROLINA, na van kleederen verwisseld te hebben, vergezeld door hare moeder, de kamer weder binnentrad, welke inmiddels verlicht was, gevoelde zich de Kolonel buitengewoon getroffen door de verandering, welke gedurende eene afwezigheid van nagenoeg vijf jaren in beiden had plaats gehad. Hij herinnerde zich Mevrouw ELPHINSTONE als eene zoo schoone vrouw, dat, niettegenstaande de smart, welke hem griefde op de tijdstip, toen hij hare bevallige gelaatstrekken en haar schitterend voorkomen voor het laatst gezien had, dezelve in zijn geheugen bewaard gebleven waren. Dat voorkomen was thans bleek en ziekelijk, die trekken waren diep en wild; derzelver uitdrukking kenteekende een smart-gevoel, waarop de rede geenen beteugelenden en de Godsdienst geenen troostrijken invloed uitgeoefend had. CAROLINA herinnerde hij zich als een beminnelijk, doch half-ontwikkeld meisje, dat naauwelijks haren groei bereikt had, en in hetwelk de hoogste eenvoudigheid van manieren met rijpheid van oordeel en wel bestierde gevoeligheid, eene bekoorlijkheid daarstelden, welke meer dan schoonheid beloofde. Nu aanschouwde hij haar in de volmaaktheid der jeugdige schoonheid, minder treffend dan hare moeder geweest was, maar meer innemend, dewijl iedere uitdrukking, die in hare schranderе doch kalme gelaatstrekken zigtbaar was, meer dat vrouwelijke en onderworpene karakter aanduidde, dat het hart zoo treft en roert. Aan de meest innemende bevalligheid en de schoone vormen van haar ligchaam paarde zich die waardigheid, welke

de bescheidenheid niet minder behagelijk dan verdienstelijk maakt, en ofschoon haar gelaat een weinig te bleek en hare leest wat te tenger waren, geloofde hij, nooit zulk eene belangverwekkende en beminnenswaardige vrouw gezien te hebben.

In betere tijden had Mevrouw ELPHINSTONE uitgeblonken door vrijmoedigheid in hare gesprekken, en door die bijzondere soort van openhartigheid, die de manieren der kindschheid met de beschaafdheid van meer gevorderden leeftijd verbindt, en bij deze gelegenheid keerden deze, zoolang ter zijde gestelde, manieren weder terug. Zij sprak Kolonel EVERETT aan als eenen vriend, — verhaalde hem de zinsnede, die CAROLINA, eene week of twee te voren, in een oud dagblad gelezen had, en merkte daarbij aan: » dat zij steeds in het begrip verkeerd had, dat, als een officier gezegd werd *gevaarlijk* gewond te zijn (voornamelijk in een heet klimaat) men op zijnen dood kon rekenen, als op iets zekers.

» Ik geloof Mevrouw! dat de gevolgtrekking, welke in zulke gevallen gemaakt wordt, in het algemeen juist is en met de uwe overeenstemt; maar ik ben een sprekend bewijs, dat verwijderde vrienden dwalen kunnen door den moed te spoedig op te geven. En zoo zeer vreesde ik dan ook de verontrustende gevolgtrekkingen, die mijne moeder en zuster zouden hebben kunnen maken uit de berigten, welke omtrent mijne wond overgebragt werden, dat ik geenen tijd verzuimde, om die tijdingen naar *Engeland* na te reizen, terwijl ik tevens hoopte, dat die reis mijne genezing zou voltooijen.

Ik was des te beter in staat dit te bewerkstelligen, dewijl men mij voor een' langen tijd voor de dienst ongeschikt verklaard had, en mijn besluit was in alle opzigten gelukkig, omdat er, gedurende de laatste zes maanden, te huis omstandigheden voorgevallen waren, die mijne tegenwoordigheid vereischten, en ik niet twijfelde of de oorlog zou toch wel gelukkig ten einde gebragt worden, zonder dat men mijne verdere medehulp behoefde."

De dames bespeurden toen eerst, dat Kolonel EVERETT in den rouw was, en CAROLINA gaf met bevende stem hare hoop te kennen, dat hij zijne moeder in goeden welstand mogt aangetroffen hebben.

» Zoo wel als zij wezen kon bij de angstvolle bezorgdheid omtrent het lot van een' zoon, dien zij met al te groote liefde bemint. SELINA (mijne zuster) heb ik insgelijks wel, en zeer gelukkig getrouwd gevonden; de omstandigheid echter, welke ik bedoel, was de dood van mijns vader's oom, den Heer BERTRAM EVERETT, een' bejaard en zeer vermogend man, en die nogtans mijne arme moeder, na het verlies van mijnen vader, onder velerlei onthoudingen gebukt liet gaan, — die *mij* noodzaakte het eerste voorwerp mijner genegenheid te verlaten, en die zelfs eene huwelijksgift weigerde aan de nicht, die hij lief had; intusschen, door zijnen dood heeft hij ons thans allen verrijkt, met de schatten welke hij bijeengezameld had. Zijne landgoederen en zijn titel zijn daarbij mijn eigendom geworden."

» Ik verheug mij in uwen voorspoed, zooveel als mijn eigen zeer verschillende toestand mij dit toe-

laat" zeide Mevrouw ELPHINSTONE; » maar het spijt mij, dat ik U zoo bleek en vermagerd zie; gij moest niet zoo ver naar het Noorden gegaan zijn, Mijnheer MERVYN."

» Drie weken geleden, bij mijne aankomst in *Engeland*, bevond ik dat mijne geheele familie naar *Scarborough* was vertrokken, waarheên dezelve gegaan was om de gezondheid van mijne moeder, die met hare dochter, Mevrouw CLIFTON, te zamen woont. Ik deed schielijk mijne zaken te *Londen* af en spoedde haar achterna; toen ik eenmaal te *Scarborough* was, besloot ik een bezoek af te leggen bij den Heer MAITLAND, van wiens ziekelijken toestand even als van HENRIETTA's huwelijk, ik eenig berigt ontvangen had; — mijn weg, gelijk U bekend is, liep langs het kerkhof, en dewijl alles op dien oogenblik zoo stil was, dat ik geloofde, dat er geene Godsdienstoefening had plaats gehad, stapte ik uit mijn rijtuig en zond hetzelve vooruit, opdat ik voor de laatste maal die plek beschouwen mogt, welke de overblijfselen bevatte van haar, die mij eenmaal zoo dierbaar was en welker verlies ik steeds met diepen weemoed herdenken zal."

Terwijl hij op deze wijze het verhaal van zijne togten terug bragt tot aan het verrassend en plegtig oogenblik, waarin zij hem ontmoet had, zag CAROLINA duidelijk, dat de Kolonel (of zoo als wij thans zeggen moeten, de Heer MERVIJN EVERETT) zoo doende liever aan Mevrouw ELPHINSTONE eene aanleiding wilde geven, om over haarzelve te spreken, en tijd, om den noodigen moed voor die taak

te verzamelen, dan eene uiteenzetting beoogde der gebeurtenissen zijns levens, zelfs indien men vooronderstelde, dat dezelve belangrijk waren voor haar die hem aanhoorden.

Zij bespeurde in hem dezelfde teedere belangstelling in het leed van anderen, dezelfde afwezigheid van alle zelfzucht, datzelfde vermogen, om de wenschen en behoeften van zijne natuurgenooten te raden, met het doel om dezelve te vervullen, eene eigenschap welke zoo dikwerf, wanneer hij bij het ziekbed der arme LUCIA gezeten was, CAROLINA's bewondering had gaande gemaakt en haar op het denkbeeld gebragt had hem, schertzender wijze, den welwillenden tooveraar te noemen.

Dat hij geheel en al de aandoeningen van het gemoed van Mevrouw ELPHINSTONE doorgrond had, liet geenen twijfel over, want zij was blijkbaar ongeduldig om te spreken, maar waagde het niet te beginnen, uit vrees, dat hare aandoeningen haar overmeesteren zouden. De uitnoodiging om aan den maaltijd te komen was eene verligting, en dewijl de Heer MERVYN geene verbindtenis had aangegaan, en zelf nog zwak was, kon hij geene bedenking maken tegen het aanbod van hare soep en kiekens. Onder het eten werd er bijna niets gesproken; maar toen de bedienden de kamer verlaten hadden, beproefde CAROLINA om een gesprek te beginnen, door haren gast te herinneren aan de bewondering, welke hij vroeger dit oord geschonken had; zij beklaagde zich echter, dat hij hetzelve thans ongelukkigerwijze op een' zoo somberen dag weder zag.

» Ik blijf nogtans mijn gevoelen getrouw, want, gedurende mijne langdurige afwezigheid, heb ik geene landstreek gezien, die roemen kan op zulk eene vereeniging van wenschenswaardige omstandigheden voor eene verblijfplaats, als het westelijk gedeelte van *Yorkshire*, en meer bepaaldelijk, als deze streek van hetzelve. Andere oorden mogen meer kunnen roemen op grootheid en stoutheid, op bekoorlijkheid en kunstmatigen tooi, maar daar, waar wij *wonen*, ter onderscheiding van die plaatsen, welke wij slechts komen bezigtigen, is het wel zoo verkiesselijk, dat het gelaat der natuur zich noch achteloos of te veel ontbloot van schoonheden, noch te opgesmukt en te veel in feestgewaad gedoscht aan ons oog vertoone. Hier hebt gij groote verscheidenheid op uwe bebouwde velden en uitgestrekte hei-landen, hier den fieren stroom, ginds die liefelijk kabbelende beekjes. Wat kan er schilderachtiger zijn dan het Kasteel? wat meer statig dan de lanen en het park van *Ravensworth*? Ik wenschte waarlijk, in uwe nabuurschap eene woning te kunnen vinden, want het is stellig, dat ik mijne akelige verblijfplaats, in het vlakste gedeelte van *Bedfordshire*, niet zal kunnen betrekken."

» Wacht een' korten — een' *zeer korten* tijd," riep Mevrouw ELPHINSTONE, met eene halfgesmoorde stem uit, » en gij zult de *Eiken* kunnen krijgen, Mijnheer MERVYN."

Thans was het ijs gebroken; de stroom bruischte voort zonder belemmering in zijnen loop; en onder een' vloed van tranen en zuchten, die haar verhaal

bijna onverstaanbaar maakten, vertelde de ongelukkige vrouw de langdurige afwezigheid en het vooronderstelde ongeluk van haren man, — sprak over de waarschijnlijkheid, dat eene aanzienlijke som gelds met hem zou verloren gegaan zijn, door welke omstandigheid er slechts eene zeer geringe bezitting aan CAROLINA zou ten deel vallen, en zij zelve genoodzaakt zou worden, het huis te verlaten, in hetwelk hij haar gevonden had. Echter besloot zij dit smartelijk verhaal met de verzekering, dat, op het gezigt van *hem*, zij de overtuiging gekregen had, dat ELPHINSTONE nog in leven was, dat alles ten laatste nog weer te regt zou komen, en zij hem daarom ernstig verzocht haar in dit streelend voorgevoel te willen versterken.

De Heer MERVYN durfde dit niet te doen, ten gevolge der inlichting die hij tot dus verre omtrent de zaak verkregen had; nogtans kon hij het niet van zich verkrijgen dat opwellend gevoel van hoop te onderdrukken, welke thans eenen ligten gloed over het sprekende gelaat der weduwe henen spreidde, en hij wendde zich tot CAROLINA om de verklaring van hetgeen hij niet geheel begrepen had. Hare antwoorden, gegeven op eenen toon, waarin vastberadenheid en de poging om de aandoeningen van haar hart te beteugelen, doorstraalden, stelden hem in staat om te zien in hoeverre de waarheid scheen te moeten bevestigd worden, en in hoeverre de zaak nog het voordeel van twijfel voor zich had; — de gevolgtrekking welke hij hieruit afleidde was gunstig voor de hoop, en deze gaf hij aan

Mevrouw ELPHINSTONE met eene houding, welke meer zeide, dan woorden.

Een hevige aanval van stuipachtig schreijen volgde daarop, waarbij CAROLINA al deed wat in haar vermogen was, om hare moeder tot bedaren te brengen; maar tevens hield *zij* het oog met angstvallig onderzoek op den vreemdeling gevestigd, en fluisterde met eene bevende stem: » Gij wilt ons toch niet misleiden? ik vertrouw, dat gij het *niet* wilt, zelfs niet al ware het om ons gelukkig te maken."

» Mejufvrouw ELPHINSTONE," hernam de Heer MERVYN, » dit zou ik niet *durven* doen; God weet dat ik *geloove* hetgene ik gezegd heb; maar ik ben er tevens geheel van overtuigd dat, terwijl er grond is om te hopen, er ook ruime stof tot vrees bestaat. Ik ben thans in den hoogsten graad begeerig om mij te verzekeren omtrent het lot der passagiers, die niet zijn omgekomen, en omtrent de terugkomst van uws vaders zaakgelastigde uit *Petersburg*, en ik zal geene moeite onbeproefd laten, om die berigten in te winnen, welke zij mij zonder twijfel verschaffen kunnen. Inmiddels moeten wij indachtig zijn aan den inhoud van den tekst, over welken ik heden morgen hoorde preeken: » wij moeten ons verheugen met beving."

Toen Mevrouw ELPHINSTONE zich eenigzins hersteld had, nam de Heer MERVYN afscheid, en de weduwe en hare dochter gingen naar hare kamer; de eene om rust te zoeken in den slaap, de andere om van den Hemel onderwerping aan deszelfs wil

te erlangen, hoedanig ook de evenaar mogt overhellen. Getroost, doch steeds bekommerd, rigtte zij de gebogene knieën weder op, want ver en duister strekte zich de gezigteinder voor haar uit en deszelfs grenzen waren in donkere nevelen verborgen. Desniettemin gevoelde zij, dat het bezoek van den Heer MERVYN vertroostend was geweest, en zij zag nu in hoe verkeerd hare moeder had gehandeld, door niemand der aanzienlijken uit de nabuurschap tot zich toe te laten, om haar voor te lichten in eene omstandigheid, welke ongetwijfeld raad en bijstand vorderde.

Den volgenden dag zag Mevrouw ELPHINSTONE met ongeduld uit naar de komst van den Heer MERVYN, en scheen op het punt om andermaal tot hare vorige droevige gemoedsgesteldheid te vervallen, toen hij tegen den avond aankwam; hij verontschuldigde zich over zijne afwezigheid, met te zeggen, dat hij den morgen had doorgebragt bij den Heer MAITLAND, die hem alleen op dien tijd kon afwachten.

Hij verzuimde geen oogenblik, om, met al den ijver van een warm en edelmoedig hart, over het hoofd-onderwerp harer belangstelling in gesprek te treden, en schreef nog gedurende zijn bezoek verscheidene brieven aan personen te *Londen*, met welke zij waarschijnlijk in eenige betrekking stonden, ten einde berigt voor haar uit *Rusland* in te winnen, en raadde CAROLINA verder, om aan het kantoor van haren vader te schrijven, met verzoek om berigten omtrent deszelfs zaakgelastigde.

Mevrouw ELPHINSTONE, gevoelig over de hartelijkheid die zijne beleefdheden kenmerkten, deed haar best, om hem te bewijzen, dat zij niet ondankbaar was door hem te vergunnen dat hij haar op andere onderwerpen van gesprek leidde: en zoo werd de avond doorgebragt, met een ernstig maar daarom geen treurig onderhoud, hoezeer altijd de zaak, welke bovenal belangstelling inboezemde, de harten van het klein gezelschap tot elkanderen scheen te trekken, door eenen sterken doch onmerkbaren band van medelijden en verpligting; en zoo verbindend was deze band al spoedig geworden, dat de tranen Mevrouw ELPHINSTONE in de oogen kwamen, toen de Heer MERVYN, bij het afscheid nemen zich liet ontvallen: » dat *hij* plan had den volgenden dag naar *Scarborough* terug te keeren."

» En zullen er weder vijf jaren verloopen, voordat wij U weder zien?"

» Vijf dagen, waarde Mevrouw! zal mijne afwezigheid duren; gij denkt toch zeker niet, dat ik deze landstreek geheel verlaten zal, zoolang het doel onzer nasporing niet bereikt is? Neen! ik zal weldra hier weder komen: ik zal mijne moeder en zuster van de noodzakelijkheid trachten te overtuigen, om zonder mij naar het Zuiden van *Engeland* terug te keeren, terwijl ik te *Scarborough*, en langs de geheele kust, zulke nasporingen zal doen, als vermoedelijk zullen kunnen strekken, om den sluijer op te ligten, die deze treurige gebeurtenis omhult.

Toen de Baron vertrokken was, liet Mevrouw

ELPHINSTONE Mevrouw RAVENSWORTH verzoeken bij haar te komen, en onder het verhaal van alles wat er voorgevallen was, vond zij eenige verpozing van die aanhoudende slingering tusschen hoop en vrees, die haren geest afmatte en haar humeur verbitterde, zoodat, na zijn vertrek, CAROLINA de uitwerking van zijn bezoek bespeurde in de tegenwoordige opgeruimdheid van hare moeder, hoedanig dan ook daarvan de invloed wezen mogt voor de toekomst. Zij merkte op, dat hare tante geen geloof hechtte aan eenige voorspelling omtrent het behoud van haren vader, en dat zij de loftuitingen van hare moeder, wanneer deze van MERVYN EVERETT sprak, met koelheid en jaloezij aanhoorde, want eens zeide zij: » Gij spreekt over hem, Zuster! als of hij een andere KAREL voor U geworden ware?"

Daarop hernam Mevrouw ELPHINSTONE eenigzins scherp: » dan handel ik zeer verkeerd, want hoezeer KAREL mij somwijlen *genoegen* gegeven heeft, (omdat ik veel van hem hield en trotsch op hem was) eilieve, wanneer heeft hij mij ooit *troost* verschaft? In tijden van ziekte en kommer zagen wij hem nooit, dit weet gij."

Ofschoon dit in het algemeen waar mogt zijn, en zijne moeder, op hetzelfde oogenblik, zich beklaagde over de algeheele vergetelheid die hij omtrent haar en hare benarde omstandigheden aan den dag legde, zoo kon CAROLINA dien blik van teleurstelling en vernedering niet verdragen, welken zij in het oog van hare tante opmerkte; en daar zij zich juist eene

gelegenheid herinnerde, waarbij KAREL zich eens hartelijk gedragen had, en waarover Mevr. ELPHINSTONE dikwerf met welsprekendheid had uitgeweid, waagde zij het te zeggen » gij vergeet, mijne waarde Moeder! dat mijn neef zeer bereid was, om U te troosten bij eene zekere gelegenheid te *Parijs*, toen hij U geld aanbood."

» Gij moest er bijgevoegd hebben, dat toen *hij* zoo vriendelijk was, *gij* zorg droegt zijne pogingen vruchteloos te maken: daarom hadt gij mij de herinnering aan die verpligting wel mogen sparen; — inderdaad mijne verpligtingen aan *Ravensworth-Hall* beslaan niet vele bladzijden in het dagboek van mijn geheugen."

Hoezeer CAROLINA enkel gesproken had uit medelijden met hare tante, hetwelk zich met dat gevoel van regtvaardigheid vermengde, dat in hare natuur was ingeweven, en het antwoord van Mevrouw ELPHINSTONE weinig berekend was, om een gemoed, reeds zoo zeer gewond, tot bedaren te brengen, was het nogtans zeker, dat Mevrouw RAVENSWORTH, sedert dien tijd meer opgeruimd werd; want zij geloofde, dat CAROLINA nog steeds haren zoon beminde, en zij wist zeer goed, dat CAROLINA's moeder haren neef lief had, en werkelijk tot den geringsten boom van zijne goederen hoogschatte en vereerde. De hoop, die eeuwige verleidster, rees dus op ook in *haar* hart, en zij liet zich overhalen om twee dagen aan de *Eiken* te vertoeven, waardoor den tusschentijd, dien Mevrouw ELPHINSTONE wenschte te kunnen vernietigen, grootelijks verkort werd.

DERTIENDE HOOFDSTUK.

Eindelijk waren de vervelende uren voorbij en de Heer MERVYN EVERETT verscheen; maar behalve de nasporingen welke hij gedaan, de brieven die hij geschreven, en de plannen die hij ontworpen had om inlichting te bekomen, was of kon er niets uitgelekt zijn, dewijl de goede BENSON nog steeds op reis was, om den bewusten Matroos te zoeken, gelijk zijne moeder onlangs vernomen had. Nu bleek het duidelijk, dat geduld het eenigste middel was, om haar de langdurige onzekerheid te helpen verdragen; intusschen was deze van alle eigenschappen ongelukkiglijk juist diegene, tot welke Mevrouw ELPHINSTONE de minste geneigdheid bezat — want geduld, de vrucht van gelatenheid en onderwerping, kan alleen verkregen worden door dien ootmoed en die hoop, welke Christelijke Godsvrucht in onze harten plant.

Dagelijks was de Baron in haar gezelschap, las haar iets voor, spoorde haar aan om nu en dan in den zonneschijn eene wandeling te doen, wist haar zelfs somtijds tot het maken van eenig muzijk te bewegen, en hield zich dikwijls met CAROLINA met het teekenen onledig. Uren lang kon hij stilzwijgend aan hare zijde zitten, wanneer hij bespeurde, dat de beoefening dezer kunst de uitwer-

king had om hare gedachten van het voorwerp harer droefheid af te leiden. Iedere opmerking die hij deed, bevestigde hem in het geloof aan hare uitstekende deugden en voortreffelijk oordeel; ook kon hij er niet aan twijfelen, of, bij zulk eene warme verbeelding als zij soms blijken deed, moesten ook die kleinere bevalligheden en die vrouwelijke levendigheid, welke op haren leeftijd zoo behagelijk zijn, zich even zeer in haar openbaren, immers dan, wanneer dezelve niet onderdrukt werden, hetzij door angst voor het tegenwoordige, hetzij door vrees voor de toekomst..

Maar geene eigenschap der ziel, geene deugd van het hart trof hem zoo sterk, als die, zoo zonder aanmatiging, maar zoo aanhoudend werkdadige deugd van zelfverloochening, tot de beoefening waarvan haars moeders gedrag steeds aanleiding gaf. Mevr. ELPHINSTONE, hoezeer veel beter dan zij geweest was vóór zijne verschijning in deze omstreek, bleef steeds in den hoogsten graad kwelziek, hartstogtelijk en luimig, en dikwerf bezigde zij uitdrukkingen op zichzelve zoo gestreng, beschuldigingen zoo van alle waarheid ontbloot, en vragen zoo beleedigend, dat het onmogelijk scheen voor iemand, van een levendig gevoel en een vaardig oordeel, zich te onthouden van een antwoord, hetwelk de beschuldiging in derzelver ware daglicht plaatsen zou. Doch nimmer sprak CAROLINA op zulk eene wijze. Men mogt in waarheid van haar zeggen, dat » als zij gescholden werd, zij niet weder schold," maar integendeel » zegende." Nogtans bewaarde zij

nimmer dat stilzwijgen, hetwelk verachting of onderdrukten wrevel verraadt, maar nam door eene minzame toespraak, of door eene kleine schuldbekentenis, als het ware, de eene helft der aanklagt aan, en lachte of zuchtte de andere helft weg. Daar was in haar niet de geringste begeerte om hare eigene eer te verdedigen, veel minder nog de wensch om haars moeders gedrag door anderen te doen opmerken. Wanneer het mogelijk was, wendde zij den storm af, welke haar bedreigde; en wanneer dit *niet* mogelijk was, trachtte zij door haren blik dat medelijden bij anderen op te wekken, hetwelk haar eigen zachtzinnig gemoed zoo gaarne een' iegelijk schonk — en nooit mislukte het haar de gedachten van hem, die getuige was van zulke tooneelen, terug te leiden tot die meer gelukkige dagen, toen het schoone voorkomen en het zachte humeur van de bekoorlijke Mevrouw ELPHINSTONE, het onderwerp waren der gesprekken in de nabuurschap.

In korten tijd was het voor den Baron gemakkelijk geworden op te merken, dat diezelfde neiging tot zelfverloochening haar bezielde in hare uitgaven, in hare liefdadigheid en al hare pligten; ja, hij meende dat die zelfverloochening zelfs invloed uitoefende op de meerdere bevalligheid in hare manieren en de verfraaijing harer gelaatstrekken; maar dan ging hij welligt verder dan de waarheid, want hare gemoedsgesteldheid was verbeterd, zonder eenige inspanning van haren kant, om de onvermoeide pogingen, die *hij* daartoe van zijne zijde had aangewend, te beantwoorden. Iedere dag was bezwaard met afwisselende

vrees en hoop omtrent haren vader; en iedere dag bragt haar onbetwijfeld nader tot de gevreesde tijdstip, waarop, hetzij haar vader nog leefde of niet, deszelfs goederen moesten overgegeven worden; maar alsdan was het ook zeker, dat het leed van dien oogenblik zou verzacht worden door de tegenwoordigheid van hem, wiens middelen om den tijd, als 't ware, te misleiden, onuitputtelijk waren. De Heer MERVYN, die met voortreffelijke hoedanigheden voor de zamenleving begaafd was, had zoo veel van het menschelijk leven in deszelfs belangrijkste verscheidenheden gezien, dat zijne beschrijvingen, waarin de krijgsman en de geletterde zich beurtelings op eene eigenaardige wijze openbaarde, nimmer verveelden; en dewijl hij in de gelegenheid geweest was veel van *Indië* te zien, voor dat hij zich bij die kleine, maar heilige, schaar voegde, welke het *Birmansche* keizerrijk, niettegenstaande de grootste zwarigheden doortrok, en daardoor den roem van den grooten aftogt der Grieken bijna verduisterde, was het zeer natuurlijk, dat hij veel wist te verhalen. De Braminen van *Benares* en hunne veelvoudige Goddenleer, de Tempels van *Elora* en de Heilige bosschen van *Malabar*, de luister der Oostersche pracht, de wreedheid der Mahomedaansche overheersching, de onbuigzaamheid der Kasten in de *Hindostan*, en de natuurlijke bevalligheid der Aziatische vormen, waren zoo vele onderwerpen, waarover hij beurtelings uitweidde, of die hij afwisselde, nu eens door eenig nieuw letterkundig voortbrengsel van MURRAY, dan door eenig fraai plaatwerk van COOKE.

Aldus ging October en een gedeelte der volgende maand voorbij; steeds bleef de Heer MERVIJN in de kleine herberg van het dorp vertoeven; van tijd tot tijd ging hij den Heer MAITLAND en Mevrouw HANWELL bezoeken en sprak veel over het zoeken naar eene woning — maar aan één huis waren al zijne beste uren toegewijd; en men wist bepaaldelijk, dat hij nooit naliet hetzelve te bezoeken op een' dier stormachtige dagen, waarop men eenen vriend niet zonder onbeleefdheid kan afwijzen. Slechts bij eene enkele gelegenheid vond hij CAROLINA niet te huis; het was voor haar een gewigtige dag; want, nadat zij met voorzigtig overleg de middelen bijeengezameld had, om hare hooggeschatte oude vriendin te betalen, was zij op dien dag naar Mevrouw HANWELL gegaan, om haar het geld te brengen, hetwelk zij, te *Parijs* zijnde, van haar geleend had.

De Heer MERVYN kon niet lang op deze wijze in de omstreek vertoefd hebben, zonder van ter zijde iets te hooren van het verwachte huwelijk van CAROLINA met haren neef, en daaruit leidde hij natuurlijk de gevolgtrekking af, dat die diepe schaduw, welke hij, in het begin zijner tegenwoordige kennismaking, bemerkt had dat haren geest benevelde, voor een gedeelte derzelver oorsprong had in hare genegenheid voor den jongen RAVENSWORTH: dit wekte bijzonder zijne nieuwsgierigheid op dit onderwerp. Dien zelfden ochtend had zijne waardin, terwijl zij de vrijheid nam zijn Edelen aan te raden den mantel om te doen, met welken zij hem nageloopen was, de aanmerking gemaakt: » dat zij van

plan was eens even westwaarts op te gaan, om te zien, hoe men bezig was de bosschen van *Ravensworth* om te houwen. Ik heb het altoos wel gedacht," zeide zij, „dat er geen goed voor den Heer KAREL uit voortvloeijen zou, wanneer Jufvrouw ELPHINSTONE uit vreemde landen terug keerde, zonder hem te trouwen."

» Heeft zij dan zijne hand geweigerd?"

» Wel, kijk eens, sommigen zeggen, dat zij hem niet hebben wilde, omdat hij KAATJE SIMPSOM uit deze streken met zich voerde, om met haar te leven, en hij haar opschikte met meer zwier dan Mevrouw ELPHINSTONE zelve, en haar door *Duitschland* rijden liet in zijne eigene koets — anderen zeggen, dat zij hem niet hebben wilde, omdat hij duizenden op duizenden met spelen verloor aan het huis van MIETJE ROLLIJ, die niet veel beter was dan de andere; maar er zijn ook sommige menschen, die zeggen, dat hij van haar afzag, toen haar goede vader verdronken was (God beware zijne ziel), omdat zij nu geen geld genoeg had voor zijne verkwistingen."

Gedurende den ganschen weg naar de *Eiken* dacht de Heer MERVYN over het verhaalde na, hetwelk hem evenzeer getroffen als verdrietig gemaakt had, behalve in zoo verre, als hij hierin een bewijs vond, dat er eene weigering of eene verzaking had plaats gehad, en dat de band der liefde (indien dezelve ooit tusschen beiden bestaan had) verbroken was. Hoe het mogelijk geweest ware, dat eene ziel zoo rein en een gedrag en wandel zoo onberispelijk, als die van CAROLINA, zich had kunnen verbinden met eenen

man, gelijk men RAVENSWORTH beschreef, begreep hij niet; — maar daarentegen wist hij, dat de eenvoudigen en deugdzamen kunnen misleid worden, zelfs indien zij met verstandelijke vermogens begaafd zijn, verre overtreffende die der snooden, die voor een' korten tijd over hen zegevieren. Onder deze overdenkingen bereikte hij het huis, en, gelijk wij reeds gezien hebben, vond hij Mevrouw ELPHINSTONE alleen en meer dan gewoonlijk verheugd hem te ontmoeten, want, hoezeer zij zich aan alle gezelschap onttrok, had zij nogtans een' afkeer van de eenzaamheid.

» Heeft Mejufvrouw ELPHINSTONE U voor den geheelen dag verlaten?"

» Voorzeker niet — zij verlaat mij nooit, als uit noodzakelijkheid, en verrigt al hare kleine bezigheden in zoo korten tijd mogelijk, om maar spoedig tot mij te kunnen terugkeeren; — zulk eene hartelijke, zulk eene liefderijke dochter als CAROLINA, heeft er nooit bestaan!"

De Baron bespeurde dat Mevrouw ELPHINSTONE, gelijk vele andere menschen, die zelden hunne betrekkingen of bedienden met een vriendelijk woord bejegenen, echter getrouw hen naar waarde weten te schatten en met lof van hen spreken, wanneer zij het niet hooren kunnen — eene gewoonte, veelal aangenomen ter bevrediging van hun geweten, of ter vergoeding voor hunne minachting.

» Ik vrees, dat zij regen krijgen zal vóór dat zij *Ravensworth* bereikt — ik hoop dat zij met rijtuig is uitgegaan?"

» Mijne dochter is niet naar *Ravensworth* gegaan; waarschijnlijk zal zij daar nimmer weder komen. Ach, Mijnheer! ook die zaak heeft mij niet minder verdriet gebaard, dan het verlies, hetwelk ik thans betreur! Mijn neef KAREL RAVENSWORTH, de laatste van mijn geslacht, (een geslacht, dat reeds voor eeuwen gebloeid heeft, Mijnheer MERVYN) een jong mensch, zoo schoon, zoo innemend en edel van voorkomen, als gij welligt ooit iemand gezien hebt, heeft zich, helaas! zoo dwaas gedragen, dat de arme CAROLINA genoodzaakt was, hem zijn afscheid te geven."

Na deze opening van zaken, was het niet moeijelijk voor den Heer MERVYN iedere bijzonderheid te leeren kennen van deze noodlottige verbindtenis, en zelfs door de valsche kleuren, waarin de goede Mevrouw ELPHINSTONE haren neef afschilderde, henen te zien, dat hij een zwak jongmensch was, een van die kameleons karakters, dat deszelfs kleur ontleent van de voorwerpen waardoor het omringd is, en hetwelk de rijkdom ten val gebragt had, door een lookaas te worden voor beginsellooze en baatzuchtige menschen. Hij bemerkte weldra, dat die gebreken in het karakter van RAVENSWORTH, welke het allermeest de gevoelige kieschheid of de zedelijke regtschapenheid van CAROLINA zouden beleedigd hebben, tot hiertoe vóor haar waren verborgen gehouden, en dat dus haar medelijden en hare liefde nog nieuw voedsel zouden kunnen ontvangen, terwijl daarentegen zeer verschillende gewaarwordingen in haar zouden ontstaan zijn, indien zij de waarheid

gekend had, dewelke hij aanmerkte, dat, in weerwil der verschuldigde liefde van Mevrouw ELPHINSTONE voor haren eenigen bloedverwant, zij hare dochter had behooren bloot te leggen.

» Ik heb somwijlen gewenscht, dat zulks geschied ware, hoezeer ik toch ook slechts een klein gedeelte wist van hetgeen mij naderhand ter oore is gekomen, want anders had ik ook nooit mijne zuster moeten toelaten, zoo sterk zijne zaak te bepleiten en eindelijk mijne dochter die dwaze gelofte af te persen.”

» Eene gelofte, Mevrouw?”

» Ja! zij beloofde nimmer te zullen trouwen, vóórdat hij zelf gehuwd zou zijn — en hetgene zij beloofd heeft, zal zij stiptelijk nakomen, want, in de eerste plaats, schikt zij zich zoo doende veel eer naar den wensch, dan wel naar het bevel van haren vader — zij houdt den geest van de belofte, zoowel als de letter.”

Mevrouw ELPHINSTONE merkte niet, dat, terwijl zij sprak, die teekenen van wedergekeerde gezondheid, waarmede zij hem onlangs geluk gewenscht had, plotseling van zijn gelaat verdwenen waren, en dat hij zich in eene stoel had nedergezet, met het voorkomen van iemand, die op het punt is den geest te geven; zij vervolgde alzoo met te zeggen:

» Wel is waar, het doet er weinig toe, dat de zaken zoo geloopen zijn, want wie zal thans aan mijne arme CAROLINA denken. De Majoor THORNTON, dien zij afwees, is met de Douairière Mevrouw HARTLEPOOL gehuwd, en de jonge Graaf DE... we-

tende in welke omstandigheid zij verkeert, heeft van haar afgezien — en aan den anderen kant, zal KAREL wel spoedig getrouwd zijn."

» Zijt gij zeker daarvan?" zeide de Heer MERVYN, terwijl het bloed weder naar zijne lippen terug keerde en hij van zijne stoel opsprong.

» Deze gevolgtrekking maak ik," antwoordde Mevrouw ELPHINSTONE, » *omdat hij* veel van schoone vrouwen houdt; en hij is zoo bevallig, dat zij wel van hem houden moeten."

De inderdaad schoone man, tot welken zij sprak, dacht niet alzoo; want hij had het steeds als een der edelste trekken van de zachtere kunne beschouwd, dat zij in derzelver genegenheid niet beheerscht worden door persoonlijke schoonheid — dat zij gevangen, maar zelden behouden kunnen worden door aanlokselen van dien aard; en hij herinnerde zich zeer wel, dat eenige der bekoorlijkste tooneelen van huwelijksliefde, waarvan hij onder zijne vrienden getuige geweest was, diegene waren, waar wezenlijk beminnenswaardige vrouwen hare harten geschonken hadden aan verstandige en goede mannen, die ten eenemale van persoonlijke bekoorlijkheden ontbloot waren.

De gevolgen van aan zijne nieuwsgierigheid bot te vieren, waren dus voor den Baron zoo onaangenaam en verdrietig, dat hij, geheel buiten staat om te antwoorden of eenig gesprek te voeren, haastiglijk een einde aan zijn bezoek maakte, niettegenstaande Mevrouw ELPHINSTONE's aandoenlijke verzekering, » dat CAROLINA nog wel een uur zou uit-

blijven." Toen hij het huis verlaten en eenen eenzamen wandelweg ingeslagen had, begon hij zichzelven af te vragen, of hij het bijzijn zou kunnen vergeten van dat beminnelijk wezen, waarvan het zachtzinnig gedrag, bij onderdrukten smart, niet minder dan de talrijke bekoorlijkheden, zoo vele uren van afzondering voor hem veraangenaamd, en zijne innigste deelneming en levendigste bewondering opgewekt hadden. Den eenen oogenblik meende hij, dat hij met aartsvaderlijk geduld, jaren lang zou kunnen wachten, om zich eindelijk eenen schat van zoo hoog eene waarde te verzekeren; maar een ander oogenblik kwamen zijne gevoeligheid en eerzucht in strijd met het denkbeeld, van slechts de tweede te zijn in de genegenheid eener vrouw, aan welke zijn hart geheel en onbepaald was toegewijd. Dan weder herinnerde hij zich, dat ook hij eenmaal lang en vurig bemind had, en dat CAROLINA van die liefde getuige was geweest; en welk regt had hij, om te vooronderstellen, dat zij, minder dan hij zelf, in staat was eene tweede liefde, en zelfs eene wijzere en sterkere te koesteren, dan de eerste geweest was?

Hier kon men echter tegenover stellen, dat, te zijnen aanzien, de hoop, de voedster der liefde, als in het graf verborgen lag; — geen teedere blik, geen toon uit den mond van het beminde voorwerp, kon de aandoeningen des harte meer opwekken; terwijl daarentegen de nog levende RAVENSWORTH (hoe onwaardig hij ook wezen mogt) nog altijd daarstond in den bloei van den mannelijken leeftijd, en de herinnering

kon doen herleven aan die dagen der jeugd, toen hij, waarschijnlijk slechts als knaap, hare toegenegenheid verworven had. In hare deugd kon men het volste vertrouwen stellen, en zij zou nimmer ophouden de gevoelens van haar hart meester te blijven en tegen iedere afwijking te waken; maar dat hart zelf was een kleinood zoo kostbaar, zoo heilig, dat het *geheel* het zijne moest wezen, en hij het met de hebzucht van een' woekeraar moest bewaren, of hij zou toch nog ongelukkig zijn. En hoe kon hij zich daarvan verzekeren in een geval, waar er eene zoo in het oogvallende bron van leed bestond, dat het onmogelijk voor hem wezen zou, de zuchten aan den minnaar gewijd te onderscheiden van die, welke voor den vader ontboezemd schenen te worden? Helaas! kon zij zelve, zoo langen tijd reeds door droefheid gefolterd, wel altoos den aard onderscheiden van die kwellingen, tegen welke zij kampte met zulk eene edele standvastigheid van geest? Neen! indien ooit haar gemoed omtrent het lot van haren vader gerust gesteld kon worden, zou dan die vroegere hartstogt niet in hetzelve wederkeeren, die, vermoedelijk reeds van hare wieg af, een deel harer gedachten, wenschen en verwachtingen had uitgemaakt? Aan den anderen kant, indien zij haren vader en haar vermogen verloren had, zou er dan niet een tijd kunnen komen, waarin (nadat de pligt der gehoorzaamheid, en het besef van het gekrenkt gevoel, opgehouden hadden haar gedrag te regelen) zij op nieuw naar KAREL zou luisteren, en door *hem* te trouwen veroordeeld zou worden tot dat rampzalig

lot, hetwelk aan de vrouw te wachten staat, die eenen man huwt, wiens beginselen van de hare verschillen, en wiens gedrag, bij ieder jaar, die donkere karaktertrekken ontplooit, welke zij niet zonder siddering aanschouwen kan?

Iedere gevolgtrekking, welke hij uit het gedrag, uit de gevoelens, ja zelfs uit de blikken van CAROLINA afleidde, overtuigde den zichzelven pijnigenden minnaar, dat zij dit nimmer zoude doen, — dan weder, achtte hij haar daartegen niet beveiligd door eene vroegere daad van zelf-opoffering. Neen! hij moest zich onttrekken aan het gevaar van zijnen tegenwoordigen toestand; zijne moeder had hij reeds te lang verlaten, en hoezeer de verzekering, dat zijne gezondheid veel verbeterd was, haar vreugde had veroorzaakt, was het zijn pligt zich onmiddellijk tot haar te begeven.

Met dit manhaftig besluit sloeg de Baron den weg naar het dorp in, en ongetwijfeld zou hij zijne waardin bedroefd en het vrolijke balspel der dienstboden gestoord hebben, indien hij CAROLINA niet bemerkt had, die op korten afstand, langs eenen zijweg in een fikschen draf kwam aangereden. Hij had haar niet te paard zien rijden sedert den tijd, dat zij LUCIA plagt te bezoeken, en de gunstige verandering in haar voorkomen, de bevalligheid harer houding troffen hem op nieuw — en reeds beklaagde hij zich bitter, dat hij genoodzaakt was van eene vrouw af te zien, die zoo geheel naar zijnen smaak was.

Toen CAROLINA hem genaderd was, hield zij op, en terwijl zij haar paard intoomde, sierde de liefe-

lijkste blos, welken hij ooit had opgemerkt, hare wangen, vermengd met dat parel-wit, hetwelk zoo eigenaardig haar gelaat kenmerkte, en thans door de golvende bruine lokken, liefelijk door den wind bewogen, nog treffender uitkwam. Daarbij zag zij er vergenoegder uit dan gewoonlijk, want zij was niet slechts met de teederste toegenegenheid ontvangen, maar men had haar hare schuld geschonken, als of het de gift ware van eene peet. Door dit geschenk was zij thans in staat het geld terug te geven, hetwelk zij van hare tante ontvangen had, zoodat haar hart werkelijk van eenen last ontheven was, dien hij niet vermoed had dat er op drukte, en hij begon reeds te denken, dat de liefde geen deel kon gehad hebben in de zorgen, die haar gekweld hadden: hij besloot zijne reis nog éénen dag uit te stellen.

Dien zelfden avond echter gaf hij schriftelijk zijn voornemen te kennen, en hoezeer het eene omstandigheid was, welke men verwachten kon, en die zekerlijk niet ontijdig was, daar het weder iederen dag ongunstiger werd, gevoelde CAROLINA nogtans dat al het genoegen van den morgen in eens, als door een' tooverslag, verdwenen was. Zij kon zelfs zich niet onthouden de billijkheid eener zoodanige handelwijze in twijfel te trekken; want dewijl de Heer MERVYN zich zoo veel moeite gegeven had met naar *Petersburg* en *Dantzig* te schrijven, en hij gezegd had, dat men binnen veertien dagen of drie weken antwoord verwachten kon, moest hij althans daarop wachten. Het had den schijn, als of hij haar aan

haren kommer overliet, of dat hij niet verkoos in hare vreugde te deelen — het was vreemd — het was zonderling moest zij zeggen; — had hij er eenige reden voor opgegeven?"

Mevrouw ELPHINSTONE antwoordde » dat hij des morgens geen woord daaromtrent gezegd had, maar waarschijnlijk, bij zijne te huiskomst, brieven moest gevonden hebben. Het was jammer, dat hij thans wegging, want nooit was iemand zoo spoedig in beterschap toegenomen, en dit had men ongetwijfeld te danken aan de geleien en de soepen, waarmede FOSTER hem voorzien had; want dit was zeker, dat men in het wapen van *Ravensworth* hem geenszins naar behooren had kunnen voeden."

» Neen," voegde Mevrouw ELPHINSTONE er na eene tusschenpozing bij » maar hij zag er dezen morgen zeer slecht uit en was buitengewoon onrustig — wel vijftig maal, en meer, ging hij op de Ottomane zitten en stond weder op: (het verwondert mij, dat mannen met lange beenen ooit van Ottomanes gebruik maken) hij plukte al de lavendel, zoo als gij zien kunt, uit de vaas — hij was zeker in het geheel niet wel."

» Heeft hij dan niet in Heman's *Dartmoor* gelezen?"

» Gelezen! Oh, neen! Ik heb hem alles verhaald, wat KAREL en U betreft — een onderwerp, waarvan ik nimmer in uwe tegenwoordigheid melding maken kon."

» En waarom, lieve Moeder, moest gij dat toch vertellen?"

» Het was natuurlijk, dat ik als vriend sprak

tot iemand, die zoo goed voor ons was — behalve dat ik het slechts als een blijk van regtvaardigheid omtrent U beschouwde, hem mede te deelen waarom gij nog ongehuwd waart; op uwen leeftijd was ik reeds moeder van vier kinderen; en ik beken het, het was eene verligting voor mijn gemoed, mij eens over uwe dwaze belofte te kunnen uitlaten. Wij hooren tegenwoordig niets van KAREL, en wie weet hoe lang het nog duren kan eer hij eenige verbindtenis aanknoopt? Toen ik aanmerkte, dat hij door zijne schoonheid wel spoedig eene vrouw zou kunnen krijgen, mompelde de Heer MERVIJN zoo het een en ander omtrent de vrouwen, zeggende, dat zij te veel gezond verstand hebben, om iemand, alleen om deszelfs uiterlijk voorkomen, te trouwen: indien hij gelijk heeft, moogt gij er op rekenen alleen te zullen blijven; want het is zeker, dat de arme KAREL, behalve zijnen persoon, weinig bezit om op te kunnen roemen (uitgenomen zijne afkomst)."

» Ik heb het altoos verwacht, Mama! *ongetrouwd* te zullen blijven."

» Ik ben er bevreesd voor, want het zou mij niet aanstaan de moeder te zijn van een bejaard meisje, dat er verwelkt en deftig uitziet, met eene puntmuts op en een kraagje om; — en inderdaad, ook mijne wenschen behooren in aanmerking te komen, als het mijn kind, ja mijn eenig kind geldt."

Mevrouw ELPHINSTONE moge nog lang zijn voortgegaan met de verdediging harer regten, maar CAROLINA hoorde het niet. Afgetrokken en teleurgesteld, wenschte zij thans even opregt, dat de Heer

MERVIJN vertrekken mogt, als zij kortelings begeerd had hem te zien blijven, ten minste zoo zeide zij in zichzelve; maar haar geest was in eenen staat van verslagenheid en van onrust, zoo als zij in langen tijd niet ondervonden had.

Den volgenden morgen verscheen de reiziger, en dewijl het deszelfs laatste bezoek was, was hij gemakkelijk te overreden hetzelve lang te rekken. Mevrouw ELPHINSTONE merkte aan, dat het haar genoegen deed, dat hij nog gekomen was; want zij herinnerde zich zeer wel, dat, toen hij op reis ging naar *Indië*, hij geen afscheid-bezoek bij haar had afgelegd: » maar toen," voegde zij er bij, » verkeerdet gij in zulke omstandigheden, dat gij het welligt niet van U verkrijgen kondet CAROLINA te zien."

» Ik verkeerde toen in bijzondere omstandigheden, en ik onthield mijzelven het genoegen van naar de *Eiken* te gaan, als eene soort van boete, welke ik mij opgelegd had."

Terwijl de Heer MERVYN sprak, rigtte hij zijne blikken op eene smeekende wijze naar CAROLINA die sterk bloosde; de uitdrukking van zijn verdrietig en opgewonden, hoezeer ootmoedig en smeekend gelaat, had dien blos te voorschijn geroepen. Eene stilzwijgende, maar toch verstaanbare overeenkomst der gewaarwordingen, die hen wederkeerig bezielden, scheen voor eenige oogenblikken beider hart te vervullen, maar die zachte weerklank van gevoelens verdween, helaas, te snel; twijfel ontwaakte in den boezem van EVERETT, en verslagenheid heerschte in dien van CAROLINA.

Hunne gesprekken waren dien dag zonder leven en somber van inhoud; hoofdzakelijk liepen dezelve over de brieven, die te wachten waren en over de gebeurtenissen, welke daaruit konden voortvloeijen. De Heer MERVIJN verzekerde haar, zonder te aarzelen, dat hij zelf eene reis ondernemen wilde, om den Heer ELPHINSTONE op te zoeken, indien men slechts eenige opheldering verkregen had omtrent den weg, dien hij ingeslagen had, zoo hij al aan de schipbreuk ontkomen was. Het was dus duidelijk, dat de edelmoedige bedoelingen van zijn hart omtrent de familie niet verflaauwd waren door de noodzakelijkheid, die hij dacht, dat er voor hem bestond, om zich te verwijderen van het dierbaarste lid derzelve. Inderdaad, het was zijn voornemen, eenige kennis met KAREL RAVENSWORTH aan te knoopen, of ten minste zich te vergewissen omtrent deszelfs tegenwoordige plannen, waaruit hij dacht eenig besluit omtrent het toekomstig lot van CAROLINA te kunnen afleiden — en door *haar lot*, gevoelde hij thans, dat zijne eigene bestemming, zoo verre het zijn geluk hier op aarde betrof, moest beslist worden.

VEERTIENDE HOOFDSTUK.

Het was geenszins iets nieuws voor CAROLINA iemand te verliezen, aan wien zij gehecht was; maar nooit had zij een verlies geleden, hetwelk betrekkelijk zoo smartelijk voor haar was dan dat van hem, die zoo bij uitnemendheid haar vriend was geweest in tegenspoed — de huisgenoot in de woning der smarte. Beangstigd over de hevigheid harer aandoeningen op dit punt, trachtte zij zichzelve te overreden, dat het de smart was over haren vader, welke dezelve zoo hevig maakte; maar weldra bemerkte zij, dat het veeleer het gemis was van hem, die haar niet alleen in hare droefheid, door zijne bemoediging, als vriend getroost had, maar die ook voor hare ziel die gevoelige en beminnelijke medgezel geweest was, waaraan dezelve zulk eene behoefte had. Ja, nog veel meer, dan dat alles, was hij geweest; want hadden zij » geene liefderijke beraadslagingen te zamen gehouden, en in het huis van God als vrienden verkeerd." Over de heiligste, zoowel als over de meest alledaagsche onderwerpen hadden zij gesproken met dat volle vertrouwen, hetwelk de volledige bekendheid met elkanders gevoelens ons inboezemt, en met die begeerte om ieders bijzondere denkwijze na te vorschen, die aan overeenstemming in gevoel zoo eigen is. Te zamen hadden zij zich verblijd en te zamen geweend, te zamen

de werken der natuur en de schoonheden der kunst onderzocht, en duizend malen in stilte zich verheugd over de overeenkomst in de wijze hunner beschouwingen. De overtuiging, dat zij geschikt waren, om wederkeerig elkanders geluk te verhoogen, ontstond alzoo niet uit eenen voorbijgaanden hartstogt, slechts gegrond op persoonlijke bewondering, op toevallige voorkeur, of op eene gehechtheid uit gewoonte. — het was de genegenheid van Godsvrucht, van deugd en van welbehagen aan de onderlinge overeenstemming.

Voor de eerste maal klonken de klaagtoonen van Mevrouw ELPHINSTONE niet geheel en al onaangenaam in de ooren van hare dochter, want zij bejammerde onophoudelijk het verlies van *hem*, die een zoon voor haar geweest was, van hem die, volgens hare verklaring, de meest mogelijke overeenkomst met den Heer ELPHINSTONE had: »*immers*, (zoo verzekerde zij) indien uw waarde vader niet zijn haar van achteren gebonden, met pyramiden van krullen aan beide zijden, een lang geborduurd kamizool en een' korten zwarten rok, gemaakt als 't ware met het doel om zijnen vorm te verbergen, gedragen had, waar zou men ooit een' schoonere gestalte gezien hebben dan de zijne was, toen ik met hem trouwde?"

Hoe dikwerf werden zulke aanmerkingen door bittere tranen opgevolgd; en spoedig dachten alsdan beide, moeder en dochter, slechts aan de mogelijkheid, de bloote mogelijkheid van antwoorden op hare brieven te ontvangen. Gelijk intusschen iedere

dag haar nader bij de waarschijnlijkheid bragt, zoo vermeerderde ook iedere dag de onrust der verwachting en de vrees voor teleurstelling.

Drie weken waren er echter nog niet verloopen, toen de Heer MERVIJN EVERETT verscheen, en de welkome tijding medebragt, dat de Heer WARREN (de zaakgelastigde) op deszelfs terugreis was, en buiten eenigen twijfel bepaalde inlichtingen mede zou brengen, dewijl hij op zekere bezittingen, welke vroeger aan den Heer GEORGE ELPHINSTONE behoord hadden, aanwijzingen naar *Engeland* opgezonden had; die aldaar ook waren aangekomen. » Ik beken het, deze omstandigheid wekte, in den eersten oogenblik, mijne vrees voor uwen vader," vervolgde de Heer MERVIJN, » maar toen ik, na gedaan onderzoek, alle reden had om te gelooven, dat onze ongerustheid omtrent deze zaak, geheel aan de aandacht van dezen rekenmeester ontsnapt was, niettegenstaande ik hem zoo veel te kennen had gegeven, verzeker ik U, dat mijne hoop weder aanmerkelijk verlevendigd is."

Nog drie dagen verliepen er, en er waren geene brieven aangekomen; in onzen kleinen kring scheen niet diezelfde mate van vergenoegdheid, als vroeger, te heerschen, ofschoon er dezelfde goede wil bestond, en deze zelfs nog vermeerderd werd door dankbaarheid aan de eene, en genegenheid aan de andere zijde. Besluiteloosheid en afgetrokkenheid kenmerkten het gedrag van CAROLINA — innig medelijden met haar ongeluk, en toch twijfel omtrent deszelfs oorzaak, bezielden haren gast; terwijl Me-

VROUW ELPHINSTONE zich verwonderde en schreide, in zichzelve praatte en knorde, bij afwisseling; wanneer zij althans niet verzonken was in zulke lange en onnatuurlijke overpeinzingen, welke des te grievender waren voor ieder die haar lief had.

Op den eerstvolgenden zondag-avond, na de terugkomst van den Heer MERVIJN, hield hij het middagmaal bij haar, en was juist begonnen eene preek voor te lezen, toen OLDWORTH binnentrad, en met teekenen van de grootste verslagenheid, zeide: » dat Mevrouw RAVENSWORTH twee brieven gezonden had, welke zij in den loop van den dag had ontvangen, en dat de laatste derzelve haar zoo bedroefd had, dat zij geheel ongesteld was geworden, en smeekte, dat Mevrouw ELPHINSTONE, zoo mogelijk, zonder uitstel bij haar komen zou; — zij was niet in staat om te schrijven, maar zij had de brieven verzegeld, en met een cijfer aangeduid, welken men het eerst lezen moest."

» Lees den eersten, CAROLINA!" zeide hare moeder. CAROLINA bespeurde dat het schrift van KAREL's hand was, maar zulks wekte thans geene aandoening bij haar op, behalve de ongerustheid, die deze bijkomende omstandigheid veroorzaakte — deszelfs inhoud was als volgt:

Lieve Moeder!

Ik bid U, laat *Ravensworth* onmiddellijk zoo goed mogelijk in orde brengen, om mij en de dochter te ontvangen, die ik op het punt sta U te brengen. Zij is niemand anders dan de bekoorlijke PHILLIS DALRIJMPLE, die gij te *York* gezien hebt. Zij bezit een

schoon vermogen en zal over tien maanden meerderjarig wezen. Ik schrijf uit *Catterick*, op den weg naar *Gretna Green*, en ik hoop tegen maandagavond bij U te zijn, ofschoon het laat kan worden.

Uw enz. enz.

KAREL RAVENSWORTH.

Toen CAROLINA dezen brief las, verbleekte zij; hare stem werd krachteloos, en zij scheen op het punt van te bezwijmen. EVERETT gevoelde zijn hart door vrees haast weggezonken, tot dat hij zag, dat er in weinige oogenblikken eene terugwerking van gevoel plaats had, en zij op haren gewonen toon voortsprak, terwijl zij aanmerkte » het moet de tweede brief zijn, welke mijne tante zoo heeft doen ontstellen; in dezen is veel om zich over te verwonderen, maar niets om zich over te verontrusten."

» Lees denzelven, mijn kind! hij is, naar het schijnt, door zijnen knecht geschreven." — CAROLINA gehoorzaamde:

Geëerde Mevrouw!

Het is met het grootste leedwezen dat ik U moet berigten, dat juist toen wij door *Penrith* trokken, de Heer DALRIJMPLE ons inhaalde, ons rijtuig tegenhield en zeer hooge woorden kreeg met mijnen meester; dat hij, in zijne gewone drift gerakende, (heb medelijden met hem) den Heer DALRIJMPLE tot vechten wilde noodzaken; en toen hij zijne pistolen voor den dag haalde, ging er een af en wondde hem gevaarlijk. Zoo zijn wij hier in een arm klein dorp, en ik ben in groote verlegenheid, en ik bid

U, met allen eerbied, dat gij dadelijk hier komt, en de brenger dezes zal U aanwijzen waar — en ik ben Mevrouw!

Uw onderdanige Dienaar
ROBERT CAPES.

P. S. Ik heb twee doctors gehaald, en zij zeggen beide, dat de wond zeer *zwaar* is; nu niets meer.

» Lieve moeder! wat moet er gedaan worden?"

» Ik wil mij naar mijne zuster begeven, nog op dezen oogenblik; en zeer waarschijnlijk zal ik met haar naar den armen jongen gaan — hij is de zoon van mijnen waarden broeder, de laatste van mijne familie; laat het rijtuig dadelijk in gereedheid brengen."

» De koets van Mevrouw RAVENSWORTH is hier, Mama!"

» Dat is goed; hare meid zal wel zoo veel als voor ons beiden voldoende zijn zal, bijeengepakt hebben, en hare oppassing zal ook wel genoeg zijn; ik wil geen' oogenblik verliezen."

» Ik zal met U gaan, lieve moeder! naar mijne ongelukkige tante; voorzeker — ik zal met U gaan gedurende de geheele reis, indien gij het begeert."

» Neen! Neen! voor niets ter wereld — iedere dag is thans van het grootste gewigt — gij zult op brieven wachten en mij ten spoedigste van alles berigt geven — en gij, waarde Heer MERVIJN! gij zult immers voortgaan ons te raden; ja ik ben *zeker*, dat gij het doen wilt, terwijl gij ziet, dat het eene ongeluk bij ons het andere opvolgt."

Mevrouw ELPHINSTONE sprak met al de snelheid

eener hevige ontroering; echter zag men duidelijk, dat zij hare gewaarwordingen beteugelde, en beproefde op vele dingen te denken, zonder dat zij in staat was iets behoorlijk te overwegen. Drie of vier malen maakte zij werktuigelijk melding van naar het postkantoor te gaan, en eindelijk zeide zij: waarlijk, ik wenschte, dat wij naar *Frankrijk* gezonden hadden om onze brieven, het is zeer mogelijk, dat er dáár, op dit oogenblik, eenige voor ons liggen."

Deze woorden, hoezeer tot niemand gerigt, werden door den Heer MERVIJN met verwondering gehoord, omdat dezelve bewezen, dat onder de vele middelen, welke men overwogen had, een eenig hun allen ontsnapt was; hij antwoordde er niet op, maar geleidde de beide dames naar het rijtuig en gaf de bevelen, welke CAROLINA vergeten had, namelijk, van haar af te halen van *Ravensworth*; daarna keerde hij naar de eetzaal terug.

» Zou ik het wagen hier te blijven, totdat zij terug komt? och, neen! het kan laat worden, en haar gevoel van welvoegelijkheid zou er misschien door gekrenkt zijn. Ook zoude ik niet (al moest ik zulks) getuige kunnen wezen van de droefheid om dezen ongelukkigen jongeling, een gevoel hetwelk de aanblik van deszelfs moeder zonder twijfel zal doen ontwaken. Hij is haar naaste bloedverwant, de medgezel harer kindschheid, de eenmaal beminde van haar hart; en indien haar medelijden niet werd opgewekt door zulk eene treffende omstandigheid, zou ik het haar niet kunnen vergeven."

Terwijl de minnaar aldus redeneerde, paarde hij

toch aan zijn medelijden met den lijder, de herinnering aan de vrijheid, die deze aan CAROLINA geschonken had door het afdoende bewijs van zijne eigene verloving, blijkbaar in zijne vlugt naar het land der huwelijks-vrijheid; en hij vleide zich, dat de sterke aandoening, door haar geopenbaard op den oogenblik dat zij dit bewijs harer vrijheid las, uit genoegen, niet uit verdriet was ontstaan: » en indien zij zich inderdaad in hare herkregene vrijheid verheugde, had hij dan niet eenig regt, om te hopen dat zij weldra gelukkiger kluisters zou willen dragen?"

Deze aangename overdenkingen hadden langer geduurd dan hij vermoed had, en hij werd met schrik in dezelve gestoord door een nieuw, en zoo als hij meende, onaangenaam gedruis; want hij hoorde een luid gesprek onder de dienstboden en een verward rumoer in huis; iets, geheel ongewoon op eene plaats, welke in de laatste tijden, door het stille gedrag en de onderdrukte stemmen van derzelver bewoners, als 't ware, het aanzien van een verblijf des doods gehad had. Voor dat hij den tijd had te overwegen, hoe hij deze laakbare wanorde beteugelen zou, zonder den schijn te hebben van in de regten der afwezigen te treden, werd de deur plotseling geopend, en een of twee stemmen riepen op een' blijden toon: » Oh, Mijnheer! BENSON is terug gekomen en hij heeft gewigtig nieuws medegebragt!"

Een oogenblik daarna verscheen BENSON zelf, en na het verhaal van menige treffende ontmoeting te zee en te land, verklaarde hij, dat hij eindelijk te *Yarmouth* den zeeman had gevonden, dien hij zoolang

gezocht had. » Ja, Mijnheer! werkelijk denzelfden zeeman, die aan de schipbreuk ontkomen is, — want de andere stierf, nadat hij aan wal gekomen was; hij was een knappe kerel, en herinnerde zich dat mijn meester en zijne bedienden hunne goederen aan boord hadden, en dat er iets gebeurd moest zijn, hetwelk zijn plan van terugkomst voorals nog verijdelde, en waardoor hij genoodzaakt was weder naar *Moskow* te gaan. Hij zeide ook, dat er een pak met brieven aan den Kapitein medegegeven was, waarvan eenige voor *Frankrijk* en eenige voor *Engeland* bestemd waren, dat er ruimschoots voor betaald was, en dat hij zelf een gouden dukaat gekregen had voor het vervoeren der bagaadje naar de boot — alzoo ziet gij Mijnheer! dat mijn meester de bedoelde persoon moet geweest zijn."

» Is het rijtuig in gereedheid om naar *Ravensworth* te gaan?" zeide de Baron tot de nieuwsgierige hoop die hem omringde.

Het was gereed; hij plaatste zich dadelijk met BENSON in hetzelve, en reed zoo spoedig mogelijk naar *Ravensworth*; maar toen hij aldaar aankwam, bevond hij dat al de dames, reeds meer dan een uur geleden, vertrokken waren.

Jufvrouw ELPHINSTONE had verklaard, dat zij het niet van zich verkrijgen kon, hare moeder en hare tante, gedurende den nacht, alleen te laten, en dus bevel had gegeven, dat men haar rijtuig naar de eerste station leiden zou, naar welke plaats zij voornemens was eene post-chais te nemen, om hetzelve te gemoet te rijden.

De bedienden beschreven de droefheid van hunne meesteres met zulke levendige kleuren, dat het niet onmogelijk scheen, dat zij nog veel verder gaan zou.

» Gij hebt eene groote reis gemaakt en zult verkwikking noodig hebben," zeide de Heer MERVIJN tot BENSON, » anders zou ik U zeker gevraagd hebben, om de plaats van mijnen knecht te bekleeden, en met mij naar *Frankrijk* te gaan, om uwen meester te zoeken, want ik ben overtuigd, dat hij dáár is, of er weldra zijn zal."

» En wil uw Geëerde mij mede nemen? — dat is al wat ik te zeggen heb. Na het worstelen met wind en golven, zoo als ik gedurende de laatste maanden gedaan heb, na al dat heên en weder kruisen, zou het vreemd zijn, indien een rijtuig mij hinderen kon."

Drie of vier uren van ongestoorde slaap in het Wapen van *Ravensworth*, verfrischten BENSON en bepaalden intusschen het plan van den Heer MERVIJN EVERETT. Lang vóórdat Mevrouw ELPHINSTONE hare reis naar het Noorden volbragt had, was hij naar het Zuiden op weg; en voordat het nieuws van BENSON haar in eenig opzigt bereikt had, had BENSON, om zijne eigene uitdrukking te bezigen, » bij de *Monsieurs* zijn anker uitgeworpen."

Zelfs de zoo aangename berigten van de ontkoming van zijn' goeden meester aan de zoute wateren, welke in een langen woordenrijken brief overgezonden werden door den goeden OLDWORTH, die menigmaal zijne pen nederlegde, om zijne oogen af te

vegen en zijn hart door dankgebeden lucht te geven, waren niet in staat het gemoed van Mevrouw ELPHINSTONE op te beuren, toen zij haren zoo lang beminden neef aanschouwde, die in den bloei zijner jeugd daar neder lag, en bleek en bijna sprakeloos was uitgestrekt op het bed des doods, die haar en zijne moeder, welke hij naauwelijks herkende, aanstaarde met gebroken oogen en aanhoudend de woorden herhaalde: » CAROLINA is mijne erfgename." Allen, die hem omringden, verklaarden dat hij, bij tusschenpoozingen, deze verzekering reeds gegeven had van den eersten oogenblik af, dat hij in het huis gekomen was.

Het bleek, dat de Heer DALRIJMPLE, toen hij het rijtuig van den Heer RAVENSWORTH had ingehaald, waarin hij geenszins twijfelde zijne ontvlodene zuster te zullen vinden, zijnen koetsier bevel had gegeven, hetzelve voorbij te rijden, en dan alles te wagen, om zich dwars voor hen te plaatsen, zoodat hun de weg daardoor versperd zou zijn. Deze handelwijze deed KAREL in hevige woede ontsteken, en vóórdat hij werkelijk zag, wie het beproefde hem te overvallen, had hij reeds zulke uitdrukkingen gebezigd, als geen fatsoenlijk man verdragen kon, veel minder hij, die zelf zich als de beleedigde partij beschouwde. Toen hij den Heer DALRIJMPLE zag, werd hij voor een' oogenblik tot stilzwijgen gebragt, gedurende welken tijd deze zijne zuster ernstig bezwoer toch met hem terug te gaan, zeggende: » U zijn reeds redenen genoeg bekend, waarom gij met den Heer RAVENSWORTH niet trouwen kunt, en ik zal er U

thans nog eene geven — hij is verloofd aan zijne nicht, Mejufvrouw ELPHINSTONE."

» Dat is eene leugen — eene helsche leugen!" — brulde KAREL met eene stem, die zijne schoone reisgenoot verschrikte.

» Het is eene *daadzaak;* en hoezeer eene luid uitgeschreeuwde ontkentenis eene vrouw moge verschrikken, het bewijst niets voor eenen man."

» Ik zeg U, het is eene leugen, dit zweer ik bij God! want te *Parijs* zijnde heeft zij mij bedankt."

» Maar gij zult mij de voldoening niet weigeren, welke ik regt heb te vragen, behalve de zuster, die ik opeische en krijgen zal?"

» Gij zult alles verkrijgen, wat gij verlangt, ja, nog meer dan gij verlangt," riep KAREL bevende van woede, terwijl hij naar zijne pistolen zocht in een' zak van het rijtuig, waarin men eene shawl van Mejufvrouw DALRIJMPLE gestopt had; spoedig haalde hij er een uit en overhandigde het aan haren broeder, die dadelijk uitriep: » PHILLIS! mijne lieve zuster! maak U niet bevreesd, vertrouw op mij!" — maar naauwelijks had hij deze woorden uitgesproken, toen men een schot hoorde en KAREL RAVENSWORTH achterover tegen Mejufvrouw DALRIJMPLE's schouder nederzonk, die een' luiden gil gaf en door buitengewonen schrik dadelijk in bezwijm viel.

De Heer DALRIJMPLE, bevreesd geworden voor zijne zuster, gaf terstond het pistool, hetwelk hij aangenomen had, aan CAPES, en toen hij het portier opende, dacht hij voor een' oogenblik, dat zijne zuster getroffen was, maar KAREL vermande

zich om hem gerust te stellen en zeide » dat de kogel in zijne eigene borst of schouder was doorgedrongen." Met de meeste omzigtigheid werd hij uit zijn rijtuig geholpen; maar hij leed geweldig door deze beweging, en verloor zoo veel bloed, dat er van het begin af geene hoop op het behoud van zijn leven gekoesterd werd. Men bevond, dat de kogel eene schuinsche rigting had genomen en dwars door de linker borst gaande, in den regter schouder was blijven zitten. Dezelve werd er met geringe moeite uitgehaald; maar KAREL las zijn noodlot in de blikken, welke zijne geneesheeren te zamen wisselden, en welligt nog meer in die algemeene verzwakking, die op het bloedverlies volgde; eene verzwakking, welke iemand, dien de natuur, in haren overmoed van uitwendigen tooi, bijna volmaakt gevormd en rijkelijk had toegerust, des te gevoeliger moest aandoen.

In deze oogenblikken gaf hij groote begeerte te kennen om zijne moeder te zien; en toen men hem zeide, dat CAPES eenen bode naar haar afgezonden had, merkte hij op » dat ook hijzelf een' bode naar haar gezonden had, met eene zeer verschillende boodschap." Dit was de eenige toespeling, welke hij gemaakt had op zijne betrekking tot Mejufvrouw DALRIJMPLE; maar als of dezelve hem CAROLINA weder in de gedachten bragt, sprak hij langzaam en duidelijk de woorden uit: » CAROLINA ELPHINSTONE van de *Eiken*, mijne nicht, is mijne erfgename; ik roep U allen tot getuigen hiervan;" daarna beproefde hij het den raad des geneesheers

op te volgen, en eenige rust te zoeken. Van toen af namen de krachten van zijn ligchaam en van zijnen geest spoedig af; slechts zelden was zijne spraak verstaanbaar, behalve als hij deze eenvoudige zinsnede herhaalde » CAROLINA is mijne erfgename." De goede vrouw van het huis, waarin hij verpleegd werd, kon niet nalaten te vragen » of zij niet een' geestelijken zou gaan halen?" waarop hij met levendigheid antwoordde, als wel de vraag begrepen hebbende » mijne moeder zal bidden — ja, ja, mijne *ongelukkige* moeder zal bidden — en *zij* zal bidden — CAROLINA is mijne erfgename."

Gedurende een' langen nacht en een gedeelte van den volgenden dag, zaten de liefderijke moeder en de ontroerde tante, aan beide zijden van zijn leger; zij hongen als 't ware aan zijne blikken en luisterden naar zijne ademhaling, zoo als zulke lijderessen alléén kunnen zien en luisteren. Nadat hij een opwekkend geneesmiddel uit de hand van zijnen arts ontvangen had, scheen *hij* voor *een' oogenblik haar* beide te herkennen, maar met deze inspanning was de natuur uitgeput en hij gaf den geest zonder eenige worsteling.

Diep en bitter was de droefheid van de moeder, ofschoon het vele voorafgegane verdriet oorzaak was, dat dezelve niet van dien hevigen en bedwelmenden aard werd, als dat mengsel van smart en angst, hetwelk thans de tante trof. Mevrouw ELPHINSTONE had nooit te voren den Koning der verschrikking van aangezigt tot aangezigt ontmoet, en het was dus niet te verwonderen, dat zij met schrik

voor hem terug deinsde; maar het was gelukkig voor haar, dat zij nu bewust werd van hare eigene zwakheid en van de oorzaak waaruit dezelve voortvloeide, en dat zij thans opregt en in ootmoed wenschte voortaan den weg te betreden, dien haar echtgenoot haar zoo dikwerf en zoo liefderijk had aangewezen, en welke steeds bewandeld was door die dochter, welker waardij zij, in deze uren van verwijdering en droefheid, als onschatbaar beschouwde.

Inmiddels was CAROLINA op den bepaalden tijd weder te huis gekomen en had, met opregte dankbaarheid aan den Hemel, de tijdingen vernomen, die men zeide, dat BENSON medegedeeld had. Waarom intusschen BENSON zelf weder weggegaan was, en waarheen hij met den Heer MERVIJN EVERETT gegaan was, wist niemand; het was eene diepe verborgenheid, die zij niet peilen kon. Of zulks geschied was naar aanleiding van eenige nadere berigten, dit kon zij niet ontraadselen, en nog minder durfde zij zich met hoop vleijen omtrent een onderwerp, hetwelk zoo veel te vreezen overliet, vooral niet in een' tijd, dat er zulke diep bedroevende gebeurtenissen in hare familie plaatsgrepen.

Was het niet eene soort van ontrouw in haar, in gedachten de voetstappen van den Heer MERVIJN EVERETT te volgen, terwijl haar ongelukkige neef stervende, en zijne voortreffelijke moeder in rouw gedompeld was? kon zelfs de bezorgdheid voor haren vader eene oogenblikkelijke vergetelheid verontschuldigen van de angstvolle verwachting en de schrikkelijke onzekerheid, die haar kwelden betrekkelijk

den toestand van haren eenmaal beminden KAREL?"

Deze onzekerheid was niet van langen duur; de aankomst van CAPES, om zijnen dood aan te kondigen en toebereidselen te maken om den *laatsten* telg van zijn geslacht in de rustplaats zijner voorvaderen neder te leggen, had veel spoediger plaats, dan zij er op voorbereid was zulk eene tijding te vernemen. Het berigt viel haar dan ook veel smartelijker dan zij verwacht had; want zij kende zelve niet al de diepe teederheid van haar hart, en zij wist niet hoe innig zij de hoop gekoesterd had, dat met den tijd KAREL, hoezeer niet meer *haar* KAREL, zich verbeteren en een deugdzaam mensch worden zou. Nogtans, toen de eerste gewaarwording van smart gestild was, vond zij vertroosting in den brief van hare moeder; want dezelve droeg blijken van een opregt berouw in het hart, dat diep getroffen en krachtdadig opgewekt was tot de pligtmatige overweging van deszelfs eigenen toestand. Zelfs de dood van KAREL, hoe plotseling en verschrikkelijk ook, behield eene troostrijke zijde, omdat dezelve door een' ongelukkig toeval veroorzaakt was. Hij had zijne hand niet uitgestrekt naar het leven van een' ander'; ook was hij zelf niet in de eeuwigheid gestort door iemand, die nimmer zou opgehouden hebben zulk eene daad te betreuren. Ligchamelijk lijden had den storm zijner hartstogten gestild, en de weinige uren van leven en denken, die hem nog overgebleven waren, hadden hem welligt geleerd om hulp op te zien naar den Hoogen. In lang verloopene dagen, had zij zich niet geschaamd over zulke

onderwerpen met hem te spreken, noch hij, om daar naar te luisteren; — toen hadden dezelve slechts een' geringen indruk op hem gemaakt, echter was er welligt eenig overblijfsel bewaard gebleven, en op het laatst, toen hij zijne ongelukkige loopbaan van dwaasheid en ondeugd besloot, heeft men misschien van hem kunnen zeggen: » ziet, hij bidt!"

Al rustten de gevolgtrekkingen van CAROLINA op onzekere vooronderstellingen, dewijl dezelve hoop en troost voor haar *eigen* hart aanboden, zou het wreed geweest zijn haar die te ontnemen. Zij ondersteunden haar onder de treurige toebereidselen, die het thans haar pligt was te maken, en stelden haar in staat de toevlugt te worden van die diep bedroefden, die thans tot hare zorg wederkeerden, en in hare onafgebrokene teederheid en in de kennis, welke zij bezat van de troostbronnen in de Heilige schriften geopenbaard, naar die vertroosting zochten, welke zij zoo zeer behoefden.

Terwijl de lijkstoet plegtig omgaat door de lange lanen, welke de hand des verkwisters voor die vernietiging bestemd had, welke zoo verschrikkelijk en zoo plotseling op zijn eigen hoofd nederviel, zullen wij de voetstappen volgen van den reiziger, die op weg is om te *Parijs* eenen anderen te zoeken.

VIJFTIENDE HOOFDSTUK.

De hoop van den Heer MERVIJN EVERETT was grootelijks vermeerderd, doordien hij niet minder dan vijf brieven vond aan het huis, hetwelk Mevrouw ELPHINSTONE in de jongst verloopene lente bewoond had; maar zijne vreugde werd op hetzelfde oogenblik eenigzins getemperd door de spijt, die hij gevoelde over zijne eigene nalatigheid in het niet vroeger onderzoeken naar deze brieven. Dat Mevrouw ELPHINSTONE en hare dochter het voldoende geacht hadden, slechts haar adres achter te laten, was natuurlijk, maar *hij* moest de wereld beter gekend hebben, om ooit dingen, van zoo veel aanbelang, over te laten aan de wisselvallige kansen van de oplettendheid eens Logementhouders.

Naar hetgeen hij vernemen kon, waren twee van deze brieven ontvangen geworden juist omtrent den tijd, dat de dames in *Engeland* aankwamen, en de laatste niet meer dan veertien dagen geleden. Het was dus zeer waarschijnlijk, dat deze geschreven was om de terugkomst van den Heer ELPHINSTONE aan te kondigen, dewijl het weder in *Rusland* nu zeer geschikt was om met grooten spoed te reizen; want het was in het midden van December, en de vorst had reeds lang aangehouden. » Ik wil onmid-

dellijk mij naar *Stettin* begeven" zeide de Heer MERVIJN.

» Maar, uw Geëerde! *ik* zou immers *daarheên* kunnen gaan," zeide BENSON, » en dan kunt *gij* een weinig rondom U zien, in eene plaats waar zoo veel te kijken valt? — In *Wharfdale* zeggen wij altoos: een man kan de wijde wereld rondreizen met eene Engelsche tong in zijn' mond."

» Nogtans betwijfel ik het zeer, BENSON, of uwe Yorkshirsche tong, hoe zuiver of dezelve ook zij, zich gemakkelijk eenen weg zou kunnen banen door *Pruissisch-Pommeren* — echter, bij nadere overweging, kan ik even goed een weinig tijds hier blijven, daar ik toch, als ik mij tot de policie wendde, vernemen kan al wat te *Parijs* aankomt."

Toen hij dit gedaan had, hield onze vreemdeling zich bezig met hetgeen BENSON noemde » gezigten zien"; maar zijn hart was niet getroffen, het kon door niets getroffen worden, behalve door die trofeën, welke steeds den krijgsman belang moeten inboezemen en hem in gedachten naar het oorlogsveld heênvoeren. Binnen weinige dagen werd hij door een Engelsch nieuwsblad, van den dood van KAREL RAVENSWORTH onderrigt, en van dien oogenblik af, verlangde hij met ongeduld CAROLINA te zien, en haar de brieven te overhandigen, welke bijzonder geschikt waren om hare' droefheid en die harer moeder, welker genegenheid voor den overledenen hem wel bewust was, te verzachten. Hij besloot alzoo om ten spoedigste op reis te gaan naar *Engeland*, en den getrouwen BENSON achter te laten,

om zijnen meester op te wachten en hem die berigten omtrent deszelfs familie te geven, naar welke hij reeds lang met ongerustheid moest hebben uitgezien.

Tot dit einde wenschte hij den armen knecht onder de bescherming te stellen van eenig Engelsch heer van aanzien, die met hemzelven of met zijne familie bekend was: tot hiertoe had hij zijne landslieden vermeden, maar thans begon hij ernstig hen te zoeken, en, in een koffijhuis, had hij het bijzonder geluk eenen officier te ontmoeten, die vroeger, bij het begin zijner militaire loopbaan, met hem in het zelfde regiment gediend had.

Men deed elkander wederkeerige gelukwenschingen, maar de toenemende begeerte om naar *Engeland* terug te keeren, bewoog den Heer MERVIJN, om maar spoedig ter zake te komen ten aanzien van BENSON, wien de Majoor THORNBIJ beloofde, als deszelfs meester te beschermen en als tolk te zullen dienen. Dewijl de Heeren overeengekomen waren, dezen dag niet van elkander te scheiden, verzocht nu EVERETT den Majoor, om met hem te willen gaan naar het bureau, waaraan hij zich ter bekoming van een paspoort, vervoegen moest.

» Dit zou ik met het grootste genoegen willen doen, maar ik ben nog gedurende een half uur aan deze plaats gebonden, omdat ik iedere minuut twee kooplieden uit *Rusland* verwacht, die verleden' nacht in *Parijs* zijn aangekomen; zij hebben, geloof ik, brieven van aanbelang voor mij medegebragt, vermits zij een briefje aan mijn Hôtel (straat *Vivian*)

gezonden hebben, waarin zij mij hier op dit uur bescheidden: dewijl zij Engelschen zijn, verwondert het mij, dat zij niet naauwkeuriger op den tijd passen."

De Heer MERVIJN ging bedaard weder zitten, met een zeker lijdzaam ongeduld in zijn voorkomen, hetwelk ten minste bewees, dat hij voornemens was, tot genoegen van zijnen vriend, te wachten; en zelfs toen het half uur verstreken was, bleef hij nog steeds bereidwillig om aldaar te vertoeven.

Zijn geduld werd echter niet lang meer op de proef gesteld, maar wel zijn goed humeur, omdat hij de schelle luidruchtige stem van BENSON hoorde, die buiten op hem wachten moest, doch thans onstuimig binnentrad, met den hoed wuivende en schreeuwende: » Ik heb hem gevonden! Ik heb hem gevonden! uw Geëerde!"

De Heer MERVIJN, zich op zijn geschreeuw omkeerende, zag dat BENSON steeds den arm vasthield van een meer bejaard Heer, die zoo digt in eenen reismantel en eene breede muts was ingewikkeld, dat zijn persoon bijna geheel verborgen was. De Baron, niet twijfelende, of de man had dezen of genen vreemdeling, bij vergissing, voor zijnen meester aangezien, ging met ontevredenheid naar hem toe, om hem te berispen, toen de vreemdeling zijne muts afnam, en een hoofd ontblootende, waarvan het haar zoo wit was, als de sneeuw der landstreek welke hij verlaten had, zichzelven bekend maakte als den Heer ELPHINSTONE, en daarbij tevens aanmerkte: » dat hij BENSON herkend, en zulks de uitgelaten-

heid van den goeden knecht veroorzaakt had."

De Heer MERVIJN schrikte op het hooren van dezen naam: vervolgens ELPHINSTONE opmerkzaam beschouwende, zag hij een gelaat, hetwelk (in spijt der zilver-witte haren) van gezondheid bloosde, en eene helderheid van blik, die daarvan het beste bewijs opleverde; de tranen schooten hem hierbij in de oogen, — hij greep met geweld de hand van den Heer ELPHINSTONE en dezelve vast tusschen de zijne drukkende, riep hij met eene bevende stem, doch in verrukking, uit » Oh! dat CAROLINA deel hadde aan dit gezigt! — dat hare goede moeder U zien konde, gelijk ik U zie!"

» En waarom doen zij dat niet? Waar zijn zij? Toen ik BENSON zag, hoopte ik haar te vinden."

Helaas! reeds sedert April, hebben zij U betreurd als omgekomen met den *Avonturier*, die bij *Dantzig* vergaan is. Het onvermoeid onderzoek van uwen knecht naar de weinige overgeblevenen van die schipbreuk, gaf eindelijk hoop op uw behoud, en ik ben hier gekomen om, zoo mogelijk, dien aangaande meerdere zekerheid te erlangen, en indien het noodzakelijk ware gewees, U in *Rusland* te gaan zoeken."

» Zijt gij het dan, die mijne brieven hebt afgehaald aan het huis, waar ik mijne vrouw en dochter dacht te vinden, en mag ik vragen, aan wiens welwillendheid ik zoo veel verschuldigd ben?"

» Herinnert gij U Kapitein MERVIJN EVERETT?"

» Ik herinner mij zijn karakter beter, dan zijn persoon" zeide de Heer ELPHINSTONE, terwijl hij hem op nieuw met groote hartelijkheid de hand reikte.

Inderdaad, ik heb U nooit gezien, Mijnheer! behalve eenmaal, en dit was te paard. Ik geloof echter, dat ik uwe geschiedenis beter zal kunnen raden, dan mij uwe gelaatstrekken herinneren. Gij zijt teruggekeerd en gij hebt de jongere dochter van mijnen vriend MAITLAND gehuwd, U in onze nabuurschap gevestigd, en ..... maar zeg mij, met een enkel woord, is CAROLINA getrouwd?"

» Neen, Mijnheer! dat is zij niet."

» Dat is goed — dat is goed," zeide de vader, met groote ontroering.

» Ook ik ben niet getrouwd," zeide de Heer MERVIJN, » doch van mij en van mijne zaken zullen wij thans niet spreken; ook zal ik, in dezen oogenblik, niet vragen, waarom gij zoo lang voor uwe familie verloren *zijt* geweest. Ik zal U alleenlijk zeggen, dat, toen gij hier kwaamt, ik op het punt stond een paspoort te gaan halen, met het voornemen deze vijf brieven zelf aan Mevrouw ELPHINSTONE te overhandigen, die, behalve hare droefheid omdat zij waant weduwe te zijn, thans ook het verlies van haren neef heeft te betreuren."

» Het verlies van KAREL RAVENSWORTH? *dien* kunt gij toch niet bedoelen, Kapitein EVERETT?"

» Toen ik *Engeland* verliet, verkeerde hij in groot gevaar, ten gevolge eener wond, hem toevallig door een pistoolschot toegebragt — het is noodlottig geëindigd."

» Mijn arm kind! wat zal zij lijden! Is dit dan nu het uiteinde van dien schoonen jongeling, dien wij allen zoo hartelijk beminden?"

De Heer ELPHINSTONE ging zitten en wikkelde zich in zijnen mantel; maar toen de Heer MERVIJN naar hem toekwam en hem zijnen arm aanbood, nam *hij* denzelven stilzwijgend aan en ging met hem naar zijn eigen huis, gevolgd door den Majoor THORNBIJ en den Heer WARREN, die, naar het scheen, de medgezel van den Heer ELPHINSTONE en tevens de overbrenger was der goede tijdingen aan den officier, die het gelukkig middel was geworden om de partijen bij elkander te brengen.

Toen de Heer ELPHINSTONE zich in een stil vertrek bevond, deelde hij den Heer MERVIJN mede, dat hij, eenigen tijd voor zijne ziekte, aan den Heer WARREN geschreven had, hem berigtende, dat hij zonder deszelfs hulp, niet in staat zijn zou, zekere gelden te erlangen, welke men in het Zuiden van *Rusland* aan den boedel van zijn' overledenen broeder verschuldigd was, en hem belovende dat, indien hij overkomen wilde, hij de zaak in zijne handen stellen en hem zulk eene som gelds overlaten zou, als noodzakelijk zou zijn, om die zaak ten einde te brengen. Dit aanbod werd met vreugde aangenomen, en de zaakgelastigde verloor geenen tijd om zich op reis te begeven, maar ongelukkig tegenspoed op zee gekregen hebbende, reisde hij langs denzelfden weg, langs welken zij terug gekomen waren. Onderwege had hij echter velerlei oponthoud ontmoet, en dewijl intusschen een groot aantal schepen uit *Engeland* aangekomen was, zonder voor hem brieven mede te brengen, en zijne ongesteldheid hem met ongeduld deed verlangen naar

zijne familie terug te keeren, had hij eenen overtogt bedongen, op de wijze, zoo als wij vroeger gezien hebben. Eenige dagen voordat de *Avonturier* wegzeilde, ontving hij eenen brief van WARREN, die te *Niemugen* aangekomen, en goed geslaagd was in de ontvangst van eene belangrijke schuld, en met nadruk op de noodzakelijkheid aandrong, van te zamen hunne pogingen voort te zetten in die steden van het Zuiden van *Rusland*, waar men hem nog steeds sommen van een aanzienlijk bedrag schuldig bleef. Gedurende de drie laatste weken was de Heer ELPHINSTONE snel in krachten toegenomen; daardoor bragt die brief verandering in zijne plannen, en besloot hij zijne goederen van het schip terug te doen halen, aan zijne bedienden, zoowel als aan zijne vrouw te schrijven, ten einde hen berigt te geven van zijnen welstand en van zijn voornemen, om over *Parijs* terug te komen, alwaar hij nu nadrukkelijk wenschte, dat zij zouden blijven; tegelijk had hij den kapitein doen beloven, zorg te zullen dragen, dat deze brieven behoorlijk verzonden werden. Hij vleide zich met de hoop, dat Mevrouw ELPHINSTONE deze brieven zóó spoedig na elkander mogt ontvangen, dat zij volstrekt in geene ongelegenheid geraakte; maar bij de uitkomst bleek, dat de eerste eenen bijzonder spoedigen overtogt gehad had, terwijl de latere in de Oostzee verzwolgen waren, welke omstandigheid haar vertrek uit *Parijs* en al hare daaropvolgende tegenspoeden, veroorzaakt had.

De tweede reis van den Heer ELPHINSTONE door

het Zuiden van *Rusland*, onder het geleide van eenen man, die aan de behandeling van zulke zaken gewoon was, was van zoodanigen aard geweest, dat men zich in geenen deele behoefde te verwonderen, dat hij niets van zijne familie vernam. Denzelfden dag, waarop hij *Petersburg* verliet, had hij een langen brief van CAROLINA ontvangen, waarin zij zeide, met genoegen den zomer te *Parijs* te zullen doorbrengen, in de hoop van hem vroeg in den herfst weder te zien; — hartelijk had hij toen gewenscht, dat de brief mogt verloren gegaan zijn, dien hij geschreven had, betrekkelijk de veranderde plannen; maar hij troostte zich vervolgens met de hoop, dat deszelfs inhoud krachteloos zou zijn geworden door de spoedig daaropvolgende brieven. Zulk een' echtgenoot en vader, als de Heer ELPHINSTONE was, viel het gemis van brieven van huis gedurende een' zoo geruimen tijd, voorzeker zeer zwaar; doch het wel slagen in het doel zijner reis, bragt daarvoor vergoeding aan, dewijl hij meer dan vijftig duizend ponden ingezameld had, door welke middelen zijne zuster met haar gezin thans gelukkig verzorgd zoude zijn, zijne beminde CAROLINA een aanzienlijk vermogen verkregen had, en twee brave mannen en getrouwe bedienden van zijn' overledenen broeder, de een in *Rusland* en de Heer W. in *Engeland*, edelmoedig beloond konden worden.

Van het oogenblik echter af, dat CAROLINA meerderjarig was geworden, verbitterde eene omstandigheid al de vreugd over zijnen voorspoed; hij vreesde namelijk grootelijks, dat haar huwelijk met KAREL plaats grij-

pen zou; en het gebeurde toevallig, dat hij zelfs op de grenzen van *Siberië*, van diens speelpartijen te *Parijs* hoorde gewagen; men zeide, dat dezelve plaats hadden in een gezelschap, hetwelk zich ten huize van een' Engelschen edelman verzamelde, en waaromtrent niet ligt iets bekend werd; hij vreesde alzoo dat, ofschoon hij zich op CAROLINA's belofte kon verlaten, men haar misschien zou misleiden. Dat zijne vrouw zeer gemakkelijk te misleiden was, wist hij maar al te zeker, en hare blinde vooringenomenheid met haren neef maakte het meer dan waarschijnlijk, dat zij deel zou nemen aan iets, waarin hij meende dat de ondergang van zijne dochter gelegen was.

Het is ligt te begrijpen, dat de bekommerde vader ongeduldig was menigerlei bijzonderheid omtrent dit gewigtig onderwerp te vernemen, maar de dood van KAREL RAVENSWORTH scheen van zelven alles te beantwoorden, en nimmer sprak hij van denzelven, zonder tevens met bezorgdheid van CAROLINA's droefheid te gewagen. EVERETT was geenszins genegen aanmerkingen te maken, nog minder, om mededeelingen te doen omtrent dit onderwerp, maar hij kon nogtans niet nalaten te zeggen:

» De opgeruimdheid van geest van Mejufvrouw ELPHINSTONE bij uwe terugkomst, zal U overtuigen, Mijnheer! dat zij met dankbaarheid het bezit van haren *neef*, tegen dat van haren vader verwisselen kan, want nooit bestond er eene dochter, inniger verkleefd aan hare ouders, dan zij."

Ah! Mijnheer! maar KAREL RAVENSWORTH was niet slechts de *neef* van mijn arm kind. Sedert de

laatste drie jaren, was hij niet alleen haar erkende minnaar, maar ook als zoodanig *toegelaten*; en ik behoef U, wiens eerste liefde zulk een' gevoeligen slag ondervonden heeft, niet te vertellen, dat jonge harten door teederder en sterker banden worden zaâmgehecht, dan die der naaste bloedverwantschap."

» Nogtans durf ik het wagen, *Mijnheer! U* te verzekeren, dat uwe dochter *uw* verlies, meer dan het *zijne*, beweend heeft, — immers gedurende de laatste acht maanden, dat zij, gelijk ik vernam, geheel van elkander verwijderd waren."

Meer dorst de Heer MERVIJN over dit onderwerp niet te zeggen, maar zijn stilzwijgen en zijne verlegenheid wekten zoo iets op, dat naar eene gissing geleek omtrent de waarheid en omtrent de genegenheid van zijn eigen hart. De Heer ELPHINSTONE werd daardoor des te ongeduldiger om huiswaarts te keeren; te meer nog, omdat hij plan had, onder weg, zijne zuster te bezoeken, en haar het geld ter hand te stellen en zekerheid te geven, betrekkelijk haar aandeel aan de Russische nalatenschap.

ZESTIENDE HOOFDSTUK.

» Nog zijn er geene brieven van den post, maar hier is een klein briefje, dat in het midden van den nacht bezorgd is," zeide OLDWORTH, op een' droefgeestigen toon, terwijl hij een' strookje papier aan zijne meesteres aanbood, welke met CAROLINA en Mevrouw RAVENSWORTH aan het ontbijt zat.

Het was met potlood geschreven: » Ik heb verscheidene brieven gekregen en veel goed nieuws medegebragt, en zal tegen tien ure bij U wezen."

» Het is van den Heer MERVIJN EVERETT, buiten twijfel — waarschijnlijk is hij thans in het Wapen van *Ravensworth*, — laat er iemand henen gezonden worden, om hem te zeggen, dat hij dadelijk bij mij kome."

» Maar, lieve Moeder! gij hoort dat hij aan het postkantoor geweest is in het midden van den nacht; hij moet ten minste tot tien ure rust hebben, dit begrijpt gij immers. Ik twijfel niet of hij heeft zonder ophouden drie honderd en dertig mijlen afgereisd."

» Maar hij heeft brieven van uwen vader, mijn kind — van mijn' eigen dierbaren, *dierbaren* EDWARD. Waarom heeft hij mij die niet gezonden? Het was wreed, mij te zeggen dat hij dezelve in bezit heeft, en ze mij te onthouden."

» Verloren, zoo als zij lang geweest zijn, durfde hij het niet wagen dezelve aan andere handen toe te vertrouwen — heb een weinig geduld en dezelve zullen spoedig in de uwen zijn."

» Ik zal geduld hebben, lieve CAROLINA: ik zal beproeven, — maar, de Heere sta mij bij, — ik ben *zeer* aangedaan. Ach! hoe lang ben ik voor U eene aanhoudende kwelling geweest, mijne Lieve! Hoe veel verschilt nog die opgeruimde gemoedsgesteldheid, welke ik eenmaal bezat, van die zelfverloochening en die gestadigheid van humeur, welke *gij* altoos aan den dag legt — zou hij precies te tien ure hier wezen, denkt gij?

» Wij zullen uitgaan en hem te gemoet wandelen, lieve moeder!" zeide CAROLINA, niet minder aangedaan dan zij zelve was, maar zoekende den tusschentijd, die er tot de aankomst van den reiziger verloopen moest, hoe kort dezelve ook wezen mogt, door eenige bezigheid aan te vullen.

Maar vóór dat de mantels omgedaan en de hoeden opgezet konden worden, was de Heer MERVIJN reeds daar, en toonde aan hare betraande oogen vijf brieven, die hij te *Parijs* ontvangen had — zij waren alle van de hand van den Heer ELPHINSTONE, en ieder greep thans beurtelings met zulke bevende vingeren naar dezelve, dat Mevrouw RAVENSWORTH, uit hare eigene droefheid door deelneming in de algemeene vreugde opgewekt, verklaarde » dat zij merkte, dat niemand, behalve zij alleen, in staat was dezelve te openen."

» De Heer MERVIJN moet dezelve openen — onze

goede, edelmoedige vriend — hij zal de vreugd volmaken, die hij ons verschaft heeft." » Dan moet hij zulks doen door te spreken, niet van de brieven, maar van den schrijver — doch zult gij kalm blijven, mijne waarde Mevrouw? Zult gij de vreugde toestaan U even zoo nabij te komen als de droefheid, en zonder door dezelve overstelpt te worden?"

» God zal mij hulpe verleenen, hoe onwaardig ik ook wezen moge — indien ik in droefheid ondersteund werd, zal ik ook in blijdschap worden bijgestaan!"

» Maar wat kunt gij ons van den schrijver verhalen? Van waar heeft hij deze brieven gezonden?" riep CAROLINA uit, op een' toon van angstige verwachting.

» Deze brieven heb ik te *Parijs* gevonden — en juist toen ik op reis zou gaan, om U dezelve te brengen, is uw vader zelf aangekomen. Gij ziet mij aan, als twijfeldet gij — het is echter waar — ik heb hem gezien, hem verhaald van uw langdurig lijden, en....."

» Hem gezien! — mijn' echtgenoot *gezien!*" — riep Mevrouw ELPHINSTONE uit, en met een' gil wierp zij zich in de armen van den Heer MERVIJN, vloog hem om den hals, en onder stuipachtig zuchten, riep zij nogmaals uit » hem gezien! hem gezien!"

Thans barstte ook CAROLINA in tranen los en nam hare toevlugt tot de armen van hare tante, wier vreugde niet minder dan de hare was; want het was voor haar het wedervinden van eenen vriend,

dien zij thans nog meer dan ooit waardeerde, en dien zij beschouwde als het eenig wezen op aarde, dat haar in hare droefheid vertroosten kon. Zoodra Mevrouw ELPHINSTONE weder in staat was te spreken, gaf zij haar voornemen te kennen, om dadelijk naar *Parijs* te vertrekken, ten einde haren man te ontmoeten, in welk plan CAROLINA van harte toestemde.

» Maar het verheugt mij, *U* te kunnen zeggen, dat het niet noodig is zoo ver te gaan; ik vertrok met den Heer ELPHINSTONE naar *Canterburij*, van waar hij zich onmiddellijk naar *Devonshire* begaf."

» In *Engeland* te zijn, en zich niet te haasten tot *mij* te komen? — Oh! wat kan daarvan de bedoeling wezen? In hetzelfde land — en niet het eerste tot *ons* te komen?"

» Geloof mij, het was eene groote zelfverloochening van den Heer ELPHINSTONE dit niet te doen; intusschen zal een weinig nadenken U doen zien, dat, door eene verlenging zijner tweejarige afwezigheid met niet meer dan twee dagen, hij in de gelegenheid is, zijne zuster te ontmoeten, welke hij lief heeft, zich van die verpligtingen te ontlasten, die zijn gevoel van pligt hem voorschrijven, en zichzelven de moeite te besparen, om, ter voldoening van deze, andermaal aan zijne familie zich te onttrekken bijna op denzelfden oogenblik, als hij in derzelver midden is aangekomen. Hierbij kan ik voegen, dat het veel beter was, dat gij trapswijze van deze groote verandering onderrigt werd — dat uw gemoed op dezelve werd voorbereid, waaromtrent de Heer ELPHINSTONE zeer bezorgd was."

» Hij heeft gelijk! — hij heeft altoos gelijk! — Hoe weinig verdien ik de goedheid, die men mij van alle kanten betoont! Voorzeker ik zal nimmer dezelve weder vergeten; — gelijk mijn echtgenoot het geluk van mijn leven zijn zal, zoo ook zal hij mijn gids, mijn onderwijzer wezen."

Nadat Mevrouw ELPHINSTONE aldus gesproken had, sloop zij de kamer uit, ten einde het volle hart uit te storten voor den troon der genade, tot welken (als berouwhebbende zondaresse) het sterfbed van haren neef haar het eerst had heêngeleid; de verwarring echter van haren geest liet haar niet toe zich lang te verwijderen. Zij had duizend vragen te doen omtrent het voorkomen van haren man, en omtrent hetgeen hij gezegd had; en hoezeer de brieven geopend, gekust, en bij herhaling gelezen werden, zoo legde men ze telkens weêr neder, om de laatste en daarom, zoo als het scheen, de beste inlichting te ontvangen van iemand, die zoo gelukkig was geweest haren man te zien.

Inmiddels had CAROLINA, hoezeer even begeerig ieder woord betrekkelijk haren vader op te vangen, (en voorzeker daarbij indachtig, dat zulke aangename waarheden door dien mond vermeld werden, welke dezelve met al de warmte van ongeveinsde menschenliefde mededeelde) nogtans reeds de harten van al hare huisgenooten met blijdschap over de heilrijke tijdingen vervuld, en boden afgezonden naar diegenen harer vrienden, die het meest belang in haar welzijn stelden. Het was goed, dat de nieuwe gast nederig was, want hij werd met lofstuitingen overladen;

en het was ook goed, dat hij kalm en beraden was, want wie zou anders op een' dag, zoo rijk in vreugdevolle gebeurtenissen, aan het bestellen of doen gereed maken van eenen maaltijd hebben kunnen denken! Indien het wonderbare altoos eenige bekoorlijkheid heeft, hoe betooverend moest het dan wel wezen, als het zich vermengde met zulk eene liefde en zulk eenen eerbied, als men over 't algemeen voor den Heer ELPHINSTONE koesterde, die, in weerwil dat hij aan geen persoonlijk gevaar was blootgesteld geweest, noch eenige groote hinderpalen ontmoet had, steeds, zoo niet dierbaarder, dan toch oneindig meer belangrijk werd in de oogen van zijne onderhoorigen. Wij allen waarderen het meest datgene, waarvoor wij gevreesd en waarover wij geweend hebben — wij allen eerbiedigen hen, die wij als moedig en ongelukkig beschouwen.

Het was niet noodig, om aan de boden, die CAROLINA uitzond, te zeggen » haast U, MALISE! haast U! — in zeer korten tijd weerklonk het welkom nieuws door het dorp *Ravensworth* en door het gehucht *Eikenstein*. De Heer MERVIJN had het nog niet gewaagd, eenigen bepaalden tijd op te geven voor de aankomst van den Heer ELPHINSTONE, dewijl hij wist, dat de wegen in een' zeer ongunstigen toestand waren om te reizen; en hij had het zelfs vermeden te bekennen, dat hij onderwege eenen dag bij zijne moeder had doorgebragt, uit vrees dat zulks aanleiding geven mogt tot eenige verkeerde berekening. Hij gaf van ter zijde te kennen dat het mogelijk was, dat de Heer ELPHINSTONE nog dezen

morgen zou kunnen te huis komen, maar hij dorst het geenszins met zekerheid zeggen. Niemand kon zich meer dan hij beijveren, om de gemoederen, welke hij eenmaal wakker gemaakt had, bedaard te doen blijven; intusschen was geen onderhoud vermogend genoeg, om den geest, in zulk eene tijdstip van hoop en verwachting, eenige afleiding te geven, en het middagmaal was in stilte afgeloopen, toen Mevrouw RAVENSWORTH opmerkte, dat er een ongewoon licht schitterde boven de kleppen van de vensters.

CAROLINA sprong op en opende dezelve; zij zag dat er een vreugdevuur ontstoken was op het weiland nabij het grasperk. » Lieve Moeder! wij moeten dadelijk verkwikkingen zenden aan deze goede menschen! — en hoor! de klokken! — ja, de klokken worden zekerlijk geluid — al onze naburen verheugen zich met ons!"

Mevrouw ELPHINSTONE sprong op van haren stoel en schelde, maar oogenblikkelijk daarna riep zij met luider stem » FOSTER, haal onmiddellijk alles voor den dag, wat wij in huis hebben, al wat gegeten kan worden; en gij OLDWORTH, zend menschen heen met al de aal, die wij bezitten! Mijnheer MERVIJN, ik bid U, maak gij eene groote kom met punsch — CAROLINA, mijne Lieve! sta daar toch niet te roepen, maar help de goede FOSTER: voor dezen avond moet iedereen *gevoed* worden, maar morgen — ja, morgen zullen wij hen feestelijk onthalen!"

» Ja, en nog veel langer dan morgen, zullen de

armen en de ouden van dagen, dezen dag zegenen!" zeide CAROLINA, terwijl zij met gevouwen handen en met de oogen steeds vol tranen van vreugde en dankbaarheid, den kleinen kring die zich verzameld had, aanschouwde.

» Maar, waarde dames! Mevrouw ELPHINSTONE en CAROLINA, geeft U toch niet te veel toe aan aandoeningen, welke te hevig voor U zouden kunnen worden — hij is nabij U, ja *zeer nabij*, — het was mijn uitdrukkelijk bevel, dat de klokken tot welkoms-groet niet zouden geluid worden, vóór dat men werkelijk het rijtuig van den Heer ELPHINSTONE in de nabijheid zag."

Een oogenblik daarna werd de luide vreugdekreet gehoord van den armen BENSON, die thans grooter was dan ooit een veroveraar op zijnen triomfwagen. Vroeger hadden tweemaal zijne vreugdekreten den Baron onaangenaam in de ooren geklonken, maar thans waren dezelve een teeken van blijdschap, een voorbode van geluk.

Het genoegen, de bijna smartelijke verrukking van het oogenblik, wanneer de getrouwe echtgenoot en liefderijke vader zich beurtelings aan den boezem van de moeder, dan aan dien zijner dochter vastklemde, is onmogelijk om te beschrijven: evenmin kunnen wij de gewaarwordingen van de eerste afmalen, toen zij aan zijne zijde gezeten, met inspanning op zijn gelaat tuurde, hare teedere vingers door zijne vergrijsde lokken streek en weende terwijl zij die beschouwde; — evenmin die hoogere aandoeningen schetsen van CAROLINA, als zij voor hen beiden

nedergeknield, hunne vereende handen in de hare sloot en in stilte bad om zegen op hunne herééniging niet alleen voor dit, maar ook voor het eeuwige leven.

Nadat er eenige dagen verloopen waren, en de onstuimigheid der eerste vreugde was overgegaan tot de meer gematigde zekerheid van blijvenden zegen, welke het hart in staat stelt om deszelfs geluk met kalmte te beseffen en zich in dankbare aanbidding tot den grooten Gever alles goeds te wenden, genoot CAROLINA, na die hooge opgetogenheid, die rust en bedaardheid, welke gunstig was voor de wenschen van den Heer MERVIJN EVERETT, en hij aarzelde dan ook niet, om op het doel zijner begeerten nader aan te dringen. Zij was genoegzaam overtuigd, niet alleen van zijne verdiensten, maar ook van de innige goedkeuring die haar hart aan dezelve hechtte, om niet gaarne hem hare hoogachting te schenken, en blozende hare genegenheid te bekennen; het was thans echter de tijdstip niet, om haar meer te vragen.

Maar de tijd brak spoedig aan, dat, met de algeheele goedkeuring van haren vader, en met de nog meer dan goedkeuring van hare geliefde moeder, CAROLINA hare toestemming gaf, om de vrouw te worden van iemand, die niet minder door haar verstand gekozen, dan door hare liefde uitverkoren werd.

De bosschen en de lanen van *Ravensworth*, in tijds tegen het houweel beveiligd, werden weldra in nog grooter aanzien hersteld, dan zij ooit te voren

genoten hadden; de Heer MERVIJN werd inderdaad een bewoner dier landstreek, waaraan hij zoo bepaaldelijk de voorkeur gegeven had, en de echtgenoot van die beminnenswaardige vrouw, welker deugden hij als boven allen lof verheven beschouwde. Door zijne dochter aan dezen edelman te schenken, was de bezorgdheid van den vader voldaan, dewijl hij, voor zoo verre het vertrouwen op de menschelijke natuur zich uitstrekte, met eenig regt meende er op te mogen rekenen: geene wolk benevelde zijnen geest, geene vrees voor de toekomst beangstigde zijn gemoed, toen hij haar overgaf aan de teederheid van eenen man, wiens deugd beproefd was, en wiens Godsdienstige grondbeginselen gevestigd en bekend waren.

Het zal gemakkelijk te begrijpen zijn, dat, met zulke vrienden, Mevrouw RAVENSWORTH al dien troost, hetzij in geldelijke hulp, hetzij in hartelijke deelneming ondervond, welken hare beklagenswaardige toestand vorderde — dat de schuldeischers van haren misleiden zoon, hoezeer vele in getal, en in sommige opzigten onwaardige voorwerpen, alle geregeld voldaan werden — en dat, terwijl de bosschen van *Ravensworth* van de hakbijl bevrijd bleven, deszelfs onderhoorigen ook ontheven werden van de drukkende lasten, die de *behoeften* van den vorigen meester hun hadden opgelegd.

Ten aanzien van Mevrouw ELPHINSTONE, kan men naar waarheid betuigen, dat de zegeningen die zij genoot, in verband met de vreesselijke beproeving, waarvan wij melding hebben gemaakt, den

gelukkigsten invloed op haar hart en gedrag uitoefenden. Dikwerf beklaagde zij zich over de opvliegendheid en de eigenzinnigheid, welke zij betoond had, toen zij meende dat haar man was omgekomen; dikwerf beleed zij de onregtvaardigheid, ja, de hardheid van hare handelwijze omtrent eene dochter, die niet alleen in die dagen van twijfel en droefheid in al hare zorgen deelde, maar die daarbij nog genoodzaakt was geweest de zoo lang geliefkoosde hoop en verwachting van haar eigen hart te onderdrukken. Wanneer zij de treurige geschiedenis van de dwalingen van haren neef, en het aandeel hetwelk zij zelve genomen had aan de wijze waarop de verbindtenis harer dochter verbroken was, aan den Heer ELPHINSTONE verhaalde, dan vertelde zij niet slechts de volle waarheid, maar zij schaamde zich ook over haar zelve, dáár waar zij gedwaald had; dit deed zij met al de openhartigheid, die haar van nature eigen was, en met dat berouw, hetwelk hare thans meer verhelderde denkbeelden van pligt in haar hadden opgewekt. Met een' ontroerden blik, maar met een dankbaar hart, volgde de teedere vader, stap voor stap, de gevaren en de redding van zijn eenig kind — den troost van zijn leven, den staf zijner klimmende jaren. En wanneer hij dan het oog vestigde op haren tegenwoordigen toestand, als de beminde vrouw van eenen man, die met haar in denkwijze zoo zeer overeenstemde, en daardoor in staat hare voortreffelijkheid te waarderen, — die bezitter was van een aanzienlijk vermogen, hetwelk zij zoo goed en met even veel edelmoedigheid als beleid wist te gebruiken, en daarbij

geplaatst op een standpunt in de maatschappij, van waar de armen dagelijks zich in hare bescherming verheugen en de rijken van haar voorbeeld leeren konden: wanneer hij op dit alles zijne blikken vestigde, dan verblijdde hij zich, dat hij haar in hare jeugd tot de beoefening dier deugden gevormd en opgeleid had. Hij verblijdde zich dat hij, in weerwil der vaderlijke gezindheid tot toegeeflijkheid *omtrent zijne* eenige dochter, en ten spijt der dwalingen van eene altoos hartelijk beminde vrouw, welke hem vaak in verzoeking bragten, zijn stelsel van opvoeding minder streng vol te houden, niettemin volhard had om in het hart van CAROLINA, reeds op kinderlijken leeftijd, die innige overtuiging in te planten, dat zij als Christen, als dochter en als vrouw, den pligt der *zelfverloochening* betrachten moest.

